

TRACTATS FUNDACIONALS UNIÓ EUROPEA

Aquest text és exclusivament un instrument de documentació i no té efecte jurídic. Les institucions de la UE no assumeixen cap responsabilitat pel seu contingut. Les versions autèntiques dels actes pertinents, inclosos els preàmbuls, són les publicades en el *Diari Oficial de la Unió Europea*, que es poden consultar a través d'EUR-Lex. Els textos oficials són accessibles directament mitjançant els enllaços integrats en aquest document

► B

VERSIONS CONSOLIDADES

DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA I DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

(DO C 202 de 7.6.2016, p. 1)

		Diari Oficial		
		núm.	pàgina	data
► M1	PROTOCOL PEL QUAL ES MODIFICA EL PROTOCOL C SOBRE LES DISPOSICIONS TRANSITÒRIES, ANNEX 263 AL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA, AL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA I AL TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT EUROPEA DE L'ENERGIA ATÒMICA 2010/C 263/01	1	29.9.2010	
► M2	DECISIÓ DEL CONSELL EUROPEU 2010/718/UE de 29 L d'octubre de 2010	4	325	9.12.2010
► M3	DECISIÓ DEL CONSELL EUROPEU 2011/199/UE de 25 L 91 de març de 2011	1		6.4.2011
► M4	DECISIÓ DEL CONSELL EUROPEU 2012/419/UE d'11 L de juliol de 2012	131	204	31.7.2012
► M5	REGLAMENT (UE, EURATOM) NÚM. 741/2012 DEL L PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL d'11 d'agost 228 de 2012	1		23.8.2012
► M6	REGLAMENT (UE, Euratom) 2015/2422 DEL L PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL de 16 de 341 desembre de 2015			1424.12.2015
► A1	ACTA relativa a les condicions d'adhesió de la República de L 21 Croàcia i a les adaptacions del Tractat de la Unió Europea, el 112 Tractat de funcionament de la Unió Europea i el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica Rectificació, DO C 111, 6.5.2008, p. 56 (2007)(2008/C)	21		24.4.2012
► C1	Rectificació, DO C 290, 30.11.2009, p. 1 (2007)(2009/C)			
► C2	Rectificació, DO C 081, 29.3.2010, p. 1 (2007)2010/C)			
► C3				

► **C4** [Rectificació, DO L 150, 7.6.2016, p. 1 \(2007//TXT\)](#)

► **C5** [Rectificació, DO L 150, 7.6.2016, p. 2 \(1992//TXT\)](#)

Modificat per:

► **M7** [REGLAMENT \(UE, Euratom\) 2016/1192 DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL de 6 de juliol de 2016](#) L 13726.7.2016
200

► **M8** [DECISIÓ \(UE\) 2019/654 DEL CONSELL de 15 d'abril de 2019](#) L 3625.4.2019
110

► **M9** [DECISIÓ DEL CONSELL DE GOVERNADORS de 16 d'abril de 2019](#) L 3925.4.2019
110

► **M10** [REGLAMENT \(UE\) 2019/629 DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL de 17 d'abril de 2019](#) L 125.4.2019
111

► **M11** [DECISIÓ \(UE\) 2019/1255 DEL CONSELL de 18 i juliol de 2019](#) L 124.7.2019
196

Rectificat per:

► **C6** [Rectificació, DO C 400, 28.10.2016, p. 1 \(2016\) 2016/C\)](#)

► **C7** [Rectificació, DO C 059, 23.2.2017, p. 1 \(2016\) 2017/C\)](#)

► **C8** [Rectificació, DO C 313, 21.9.2017, p. 5 \(2016\) 2017/C\)](#)

► **C9** [Rectificació, DO L 016, 21.1.2020, p. 43 \(2019/654\)](#)

▼ B

VERSIONS CONSOLIDADES

DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA I DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

2016/C 202/01

Índex

VERSIÓ CONSOLIDADA DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA

PREÀMBUL

TÍTOL I DISPOSICIONS COMUNES

TÍTOL II DISPOSICIONS SOBRE ELS PRINCIPIS DEMOCRÀTICS

TÍTOL III DISPOSICIONS SOBRE LES INSTITUCIONS

TÍTOL IV DISPOSICIONS SOBRE LES COOPERACIONS REFORÇADES

TÍTOL V DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ I DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES RELATIVES A LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA

Capítol 1	Disposicions generals relatives a l'acció exterior de la Unió
Capítol 2	Disposicions específiques sobre la política exterior i de seguretat comuna
Secció 1	Disposicions comunes
Secció 2	Disposicions sobre la política comuna de seguretat i defensa
TÍTOL VI	DISPOSICIONS FINALS
	VERSIÓ CONSOLIDADA DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA
	PREÀMBUL
PRIMERA PART	PRINCIPIS
TÍTOL I	CATEGORIES I ÀMBITS DE COMPETÈNCIES DE LA UNIÓ
TÍTOL II	DISPOSICIONS D'APLICACIÓ GENERAL
SEGONA PART	NO-DISCRIMINACIÓ I CIUTADANIA DE LA UNIÓ
TERCERA PART	LES POLÍTIQUES I ACCIONS INTERNES DE LA UNIÓ
TÍTOL I	EL MERCAT INTERIOR
TÍTOL II	LA LLIURE CIRCULACIÓ DE MERCADERIES
Capítol 1	La unió duanera
Capítol 2	La cooperació duanera
Capítol 3	Prohibició de les restriccions quantitatives entre els estats membres
TÍTOL III	AGRICULTURA I PESCA
TÍTOL IV	LLIURE CIRCULACIÓ DE PERSONES, SERVEIS I CAPITALS
Capítol 1	Els treballadors
Capítol 2	El dret d'establiment
Capítol 3	Serveis
Capítol 4	Capital i pagaments
TÍTOL V	ESPAI DE LLIBERTAT, SEGURETAT I JUSTÍCIA
Capítol 1	Disposicions generals
Capítol 2	Polítiques sobre controls a les fronteres, asil i immigració
Capítol 3	Cooperació judicial en matèria civil
Capítol 4	Cooperació judicial en matèria penal
Capítol 5	Cooperació policial
TÍTOL VI	TRANSPORTS
TÍTOL VII	NORMES COMUNES SOBRE COMPETÈNCIA, FISCALITAT I APROXIMACIÓ DE LES LEGISLACIONS

Capítol 1	Normes sobre competència
Secció primera	Disposicions aplicables a les empreses
Secció segona	Ajuts atorgats pels estats
Capítol 2	Disposicions fiscals
Capítol 3	Aproximació de les legislacions
TÍTOL VIII	LA POLÍTICA ECONÒMICA I MONETÀRIA
Capítol 1	La política econòmica
Capítol 2	La política monetària
Capítol 3	Disposicions institucionals
Capítol 4	Disposicions específiques per als estats membres la moneda dels quals és l'euro
Capítol 5	Disposicions transitòries
TÍTOL IX	OCUPACIÓ
TÍTOL X	POLÍTICA SOCIAL
TÍTOL XI	EL FONS SOCIAL EUROPEU
TÍTOL XII	EDUCACIÓ, FORMACIÓ PROFESSIONAL, JOVENTUT I ESPORT
TÍTOL XIII	CULTURA
TÍTOL XIV	SALUT PÚBLICA
TÍTOL XV	PROTECCIÓ DELS CONSUMIDORS
TÍTOL XVI	XARXES TRANSEUROPEES
TÍTOL XVII	INDÚSTRIA
TÍTOL XVIII	COHESIÓ ECONÒMICA, SOCIAL I TERRITORIAL
TÍTOL XIX	RECERCA I DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC I ESPAI
TÍTOL XX	MEDI AMBIENT
TÍTOL XXI	ENERGIA
TÍTOL XXII	TURISME
TÍTOL XXIII	PROTECCIÓ CIVIL
TÍTOL XXIV	COOPERACIÓ ADMINISTRATIVA
QUARTA PART	ASSOCIACIÓ DELS PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR
CINQUENA PART	L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ
TÍTOL I	DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ
TÍTOL II	LA POLÍTICA COMERCIAL COMUNA

TÍTOL III	LA COOPERACIÓ AMB ELS TERCERS PAÏSOS I L'AJUDA HUMANITÀRIA
Capítol 1	La cooperació per al desenvolupament
Capítol 2	La cooperació econòmica, financera i tècnica amb els tercers països
Capítol 3	L'ajuda humanitària
TÍTOL IV	MESURES RESTRICTIVES
TÍTOL V	ACORDS INTERNACIONALS
TÍTOL VI	RELACIONS DE LA UNIÓ AMB LES ORGANITZACIONS INTERNACIONALS I AMB ELS TERCERS PAÏSOS I DELEGACIONS DE LA UNIÓ
TÍTOL VII	CLÀUSULA DE SOLIDARITAT
SISENA PART	DISPOSICIONS INSTITUCIONALS I FINANCERES
TÍTOL I	DISPOSICIONS INSTITUCIONALS
Capítol 1	Les institucions
Secció primera	El Parlament Europeu
Secció segona	El Consell Europeu
Secció tercera	El Consell
Secció quarta	La Comissió
Secció cinquena	El Tribunal de Justícia de la Unió Europea
Secció sisena	El Banc Central Europeu
Secció setena	El Tribunal de Comptes
Capítol 2	Actes jurídics de la Unió, procediments d'adopció i altres disposicions
Secció primera	Actes jurídics de la Unió
Secció segona	Procediments d'adopció dels actes i altres disposicions
Capítol 3	Òrgans consultius de la Unió
Secció primera	El Comitè Econòmic i Social
Secció segona	El Comitè de les Regions
Capítol 4	El Banc Europeu d'Inversions
TÍTOL II	DISPOSICIONS FINANCERES
Capítol 1	Recursos propis de la Unió

Capítol 2	Marc financer pluriennal
Capítol 3	Pressupost anual de la Unió
Capítol 4	Execució del pressupost i aprovació de la gestió
Capítol 5	Disposicions comunes
Capítol 6	Lluita contra el frau

TÍTOL III COOPERACIONS REFORÇADES

**SETENA PART
DISPOSICIONS GENERALS I FINALS**

PROTOCOLS

Protocol (núm. 1)	sobre la comesa dels parlaments nacionals a la Unió Europea
Protocol (núm. 2)	sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i de proporcionalitat
Protocol (núm. 3)	sobre l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea
Protocol (núm. 4)	sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu
Protocol (núm. 5)	sobre els Estatuts del Banc Europeu d'Inversions
Protocol (núm. 6)	sobre la fixació de les seus de les institucions i de determinats òrgans, organismes i serveis de la Unió Europea
Protocol (núm. 7)	sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea
Protocol (núm. 8)	sobre l'apartat 2 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea relatiu a l'adhesió de la Unió al Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals
Protocol (núm. 9)	sobre la Decisió del Consell relativa a l'aplicació de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, d'una banda, i a partir de l'1 d'abril de 2017, de l'altra
Protocol (núm. 10)	sobre la cooperació estructurada permanent establerta per l'article 42 del Tractat de la Unió Europea
Protocol (núm. 11)	sobre l'article 42 del Tractat de la Unió Europea
Protocol (núm. 12)	sobre el procediment aplicable en cas de dèficit excessiu
Protocol (núm. 13)	sobre els criteris de convergència
Protocol (núm. 14)	sobre l'Eurogrup

Protocol (núm. 15)	sobre determinades disposicions relatives al Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord
Protocol (núm. 16)	sobre determinades disposicions relatives a Dinamarca
Protocol (núm. 17)	sobre Dinamarca
Protocol (núm. 18)	sobre França
Protocol (núm. 19)	sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea
Protocol (núm. 20)	sobre l'aplicació de determinats aspectes de l'article 26 del Tractat de funcionament de la Unió Europea al Regne Unit i a Irlanda
Protocol (núm. 21)	sobre la posició del Regne Unit i Irlanda pel que fa a l'espai de llibertat, de seguretat i de justícia
Protocol (núm. 22)	sobre la posició de Dinamarca
Protocol (núm. 23)	sobre les relacions exteriors dels estats membres pel que fa al pas de les fronteres exteriors
Protocol (núm. 24)	sobre l'asil a nacionals dels estats membres de la Unió Europea
Protocol (núm. 25)	sobre l'exercici de les competències compartides
Protocol (núm. 26)	sobre els serveis d'interès general
Protocol (núm. 27)	sobre el mercat interior i la competència
Protocol (núm. 28)	sobre la cohesió econòmica, social i territorial
Protocol (núm. 29)	sobre el sistema de radiodifusió pública dels estats membres
Protocol (núm. 30)	sobre l'aplicació de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea a Polònia i al Regne Unit
Protocol (núm. 31)	sobre les importacions a la Unió Europea de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses
Protocol (núm. 32)	relatiu a determinades disposicions sobre l'adquisició de béns immobles a Dinamarca
Protocol (núm. 33)	sobre l'article 157 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
Protocol (núm. 34)	sobre el règim especial aplicable a Groenlàndia

- Protocol (núm. 35) sobre l'article 40.3.3 de la Constitució irlandesa
- Protocol (núm. 36) sobre les disposicions transitòries
- Protocol (núm. 37) sobre les conseqüències financeres de l'expiració del Tractat CECA i el Fons de Recerca del Carbó i de l'Acer

▼ C6

- Protocol (núm. 38) sobre les preocupacions del poble irlandès respecte al Tractat de Lisboa

▼ B

ANNEXOS DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

- ANNEX I Llista que preveu l'article 38 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
- ANNEX II Països i territoris d'ultramar als quals s'apliquen les disposicions de la quarta part del Tractat de funcionament de la Unió Europea
- DECLARACIONS** annexes a l'Acta final de la Conferència Intergovernamental que ha adoptat el Tractat de Lisboa *signat el 13 de desembre de 2007*
- A. DECLARACIONS RELATIVES A DISPOSICIONS DELS TRACTATS
1. Declaració relativa a la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea
 2. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea
 3. Declaració relativa a l'article 8 del Tractat de la Unió Europea
 4. Declaració relativa a la composició del Parlament Europeu
 5. Declaració relativa a l'acord polític del Consell Europeu sobre el projecte de Decisió relativa a la composició del Parlament Europeu
 6. Declaració relativa als apartats 5 i 6 de l'article 15, als apartats 6 i 7 de l'article 17 i a l'article 18 del Tractat de la Unió Europea
 7. Declaració relativa a l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i a l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
 8. Declaració relativa a les mesures pràctiques que s'han d'adoptar en entrar en vigor el Tractat de Lisboa pel que fa a la Presidència del Consell Europeu i del Consell d'Afers Exteriors
 9. Declaració relativa a l'apartat 9 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea sobre la Decisió del Consell Europeu relativa a l'exercici de la Presidència del Consell
 10. Declaració relativa a l'article 17 del Tractat de la Unió Europea

11. Declaració relativa als apartats 6 i 7 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea
12. Declaració relativa a l'article 18 del Tractat de la Unió Europea
13. Declaració relativa a la política exterior i de seguretat comuna
14. Declaració relativa a la política exterior i de seguretat comuna
15. Declaració relativa a l'article 27 del Tractat de la Unió Europea
16. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 55 del Tractat de la Unió Europea
17. Declaració relativa a la primacia
18. Declaració relativa a la delimitació de les competències
19. Declaració relativa a l'article 8 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
20. Declaració relativa a l'article 16 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
21. Declaració relativa a la protecció de dades de caràcter personal en l'àmbit de la cooperació judicial en matèria penal i de la cooperació policial
22. Declaració relativa als articles 48 i 79 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
23. Declaració relativa al paràgraf segon de l'article 48 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
24. Declaració relativa a la personalitat jurídica de la Unió Europea
25. Declaració relativa als articles 75 i 215 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
26. Declaració relativa a la no participació d'un Estat membre en una mesura basada en el títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea
27. Declaració relativa al paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 85 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
28. Declaració relativa a l'article 98 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
29. Declaració relativa a la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 107 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
30. Declaració relativa a l'article 126 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
31. Declaració relativa a l'article 156 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
32. Declaració relativa a la lletra c) de l'apartat 4 de l'article 168 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
33. Declaració relativa a l'article 174 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

34. Declaració relativa a l'article 179 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
35. Declaració relativa a l'article 194 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
36. Declaració relativa a l'article 218 del Tractat de funcionament de la Unió Europea sobre la negociació i la subscripció d'acords internacionals pels estats membres en relació amb l'espai de llibertat, seguretat i justícia
37. Declaració relativa a l'article 222 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
38. Declaració relativa a l'article 252 del Tractat de funcionament de la Unió Europea sobre el nombre d'advocats generals del Tribunal de Justícia
39. Declaració relativa a l'article 290 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
40. Declaració relativa a l'article 329 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
41. Declaració relativa a l'article 352 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
42. Declaració relativa a l'article 352 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
43. Declaració relativa a l'apartat 6 de l'article 355 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
- B. DECLARACIONS RELATIVES A PROTOCOLS ANNEXOS ALS TRACTATS**
44. Declaració relativa a l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea
45. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea
46. Declaració relativa a l'apartat 3 de l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea
47. Declaració relativa als apartats 3, 4 i 5 de l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea
48. Declaració relativa al Protocol sobre la posició de Dinamarca
49. Declaració relativa a Itàlia
50. Declaració relativa a l'article 10 del Protocol sobre les disposicions transitòries
- C. DECLARACIONS D'ESTATS MEMBRES**
51. Declaració del Regne de Bèlgica relativa als parlaments nacionals
52. Declaració del Regne de Bèlgica, de la República de Bulgària, de la República Federal d'Alemanya, de la República Hel·lènica, del Regne d'Espanya, de la República Italiana, de la República de Xipre, de la República de Lituània, del Gran Ducat de Luxemburg, de la República

- d'Hongria, de la República de Malta, de la República d'Àustria, de la República Portuguesa, de Romania, de la República d'Eslovènia i de la República d'Eslovàquia relativa als símbols de la Unió Europea
53. Declaració de la República Txeca relativa a la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea
 54. Declaració de la República Federal d'Alemanya, d'Irlanda, de la República d'Hongria, de la República d'Àustria i del Regne de Suècia
 55. Declaració del Regne d'Espanya i del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord
 56. Declaració d'Irlanda relativa a l'article 3 del Protocol sobre la posició del Regne Unit i Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia
 57. Declaració de la República Italiana relativa a la composició del Parlament Europeu
 58. Declaració de la República de Letònia, de la República d'Hongria i de la República de Malta relativa a l'ortografia del nom de la moneda única en els Tractats
 59. Declaració del Regne dels Països Baixos relativa a l'article 312 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
 60. Declaració del Regne dels Països Baixos relativa a l'article 355 del Tractat de funcionament de la Unió Europea
 61. Declaració de la República de Polònia relativa a la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea
 62. Declaració de la República de Polònia relativa al Protocol sobre l'aplicació de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea a Polònia i al Regne Unit
 63. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord relativa a la definició del terme «nacionals»
 64. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord relativa al dret de vot en les eleccions al Parlament Europeu
 65. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord relativa a l'article 75 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

Taules de correspondències

Tractat de la Unió Europea

Tractat de funcionament de la Unió Europea

VERSIÓ CONSOLIDADA DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA

PREÀMBUL

SA MAJESTAT EL REI DELS BELGUES, SA MAJESTAT LA REINA DE DINAMARCA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA FEDERAL D'ALEMANYA, EL PRESIDENT D'IRLANDA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA HEL·LÈNICA, SA MAJESTAT EL REI D'ESPANYA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA FRANCESA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA ITALIANA, SA ALTESA REIAL EL GRAN DUC DE LUXEMBURG, SA MAJESTAT LA REINA DELS PAÏSOS BAIXOS, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA PORTUGUESA, SA MAJESTAT LA REINA DEL REGNE UNIT DE GRAN BRETANYA I D'IRLANDA DEL NORD (¹),

RESOLTS a encetar una nova etapa en el procés d'integració europea emprès amb la constitució de les Comunitats Europees,

INSPIRANT-SE en l'herència cultural, religiosa i humanista d'Europa, a partir de la qual s'han desenvolupat els valors universals dels drets inviolables i inalienables de la persona, així com la llibertat, la democràcia, la igualtat i l'Estat de dret,

RECORDANT la importància històrica que la divisió del continent europeu s'hagi acabat i la necessitat d'assentar unes bases fermes per a la construcció de la futura Europa,

CONFIRMANT la seva adhesió als principis de llibertat, democràcia i respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals i de l'Estat de dret,

CONFIRMANT la seva adhesió als drets socials fonamentals tal com els defineix la Carta social europea signada a Torí el 18 d'octubre de 1961 i la Carta comunitària dels drets socials fonamentals dels treballadors, de 1989,

VOLENT refermar la solidaritat entre els seus pobles, dins del respecte de la seva història, de la seva cultura i de les seves tradicions,

VOLENT enfortir el funcionament democràtic i eficaç de les institucions, amb la finalitat que puguin exercir millor les missions que els són encomanades, dins d'un marc institucional únic,

RESOLTS a aconseguir l'enfortiment i la convergència de les seves economies i a crear una unió econòmica i monetària que inclogui, de conformitat amb el que disposen aquest Tractat i el Tractat de funcionament de la Unió Europea, una moneda estable única,

DECIDITS a promoure el progrés social i econòmic dels seus pobles, tenint en compte el principi de desenvolupament sostenible, dins de la realització del mercat interior i de l'enfortiment de la cohesió i de la protecció del medi ambient, i a desenvolupar polítiques que garanteixin que els avenços en la integració econòmica vagin acompanyats de progressos paral·lels en altres àmbits,

RESOLTS a crear una ciutadania comuna als nacionals dels seus països,

RESOLTS a desenvolupar una política exterior i de seguretat comuna que inclogui la definició progressiva d'una política de defensa comuna que podria conduir a una defensa comuna d'acord amb les disposicions de l'article 42, reforçant així la identitat i la independència europees amb la finalitat de fomentar la pau, la seguretat i el progrés a Europa i al món,

RESOLTS a facilitar la lliure circulació de les persones, garantint al mateix temps la seguretat i la protecció dels seus pobles, mitjançant l'establiment d'un espai de llibertat,

seguretat i justícia, de conformitat amb les disposicions d'aquest Tractat i del Tractat de funcionament de la Unió Europea,

RESOLTS a continuar el procés de creació d'una unió cada vegada més estreta entre els pobles d'Europa, en què les decisions es prenguin de la manera més propera possible als ciutadans, d'acord amb el principi de subsidiarietat,

DAVANT LA PERSPECTIVA de les etapes ulteriors que s'han de salvar per avançar en la via de la integració europea,

HAN DECIDIT crear una Unió Europea i amb aquesta finalitat han designat plenipotenciaris:

(no es reproduïx la llista dels plenipotenciaris)

ELS QUI, després d'haver intercanviat els seus poders plens, reconeguts en la forma escaient, han convingut les disposicions següents.

TÍTOL I

DISPOSICIONS COMUNES

Article 1

(antic article 1 TUE) (²)

Per aquest Tractat, les ALTES PARTS CONTRACTANTS constitueixen entre si una UNIÓ EUROPEA, d'ara endavant denominada «Unió», a la qual els estats membres atribueixen competències per assolir els seus objectius comuns.

Aquest Tractat constitueix una nova etapa en el procés creador d'una unió cada vegada més estreta entre els pobles d'Europa, en què les decisions es prenguin de la manera més oberta i propera als ciutadans que sigui possible.

La Unió es fonamenta en aquest Tractat i en el Tractat de funcionament de la Unió Europea (d'ara endavant denominats «els Tractats»). Tots dos Tractats tenen el mateix valor jurídic. La Unió substitueix i succeeix la Comunitat Europea.

Article 2

La Unió es fonamenta en els valors de respecte de la dignitat humana, llibertat, democràcia, igualtat, Estat de dret i respecte dels drets humans, inclosos els drets de les persones pertanyents a minories. Aquests valors són comuns als estats membres en una societat caracteritzada pel pluralisme, la no-discriminació, la tolerància, la justícia, la solidaritat i la igualtat entre dones i homes.

Article 3

(antic article 2 TUE)

1. La Unió té com a finalitat promoure la pau, els seus valors i el benestar dels seus pobles.
2. La Unió ofereix als seus ciutadans un espai de llibertat, seguretat i justícia sense fronteres interiors, en què estigui garantida la lliure circulació de les persones, conjuntament amb mesures adequades en matèria de control de les fronteres exteriors, asil, immigració i de prevenció i lluita contra la delinqüència.
3. La Unió estableix un mercat interior. Obra en pro del desenvolupament sostenible d'Europa basat en un creixement econòmic equilibrat i en l'estabilitat dels preus, en una

economia social de mercat altament competitiva, tendent a la plena ocupació i al progrés social, i en un nivell elevat de protecció i millora de la qualitat del medi ambient. Així mateix, promou el progrés científic i tècnic.

La Unió combat l'exclusió social i la discriminació i fomenta la justícia i la protecció socials, la igualtat entre dones i homes, la solidaritat entre les generacions i la protecció dels drets de l'infant.

La Unió fomenta la cohesió econòmica, social i territorial i la solidaritat entre els estats membres.

La Unió respecta la riquesa de la seva diversitat cultural i lingüística i vetlla per la conservació i el desenvolupament del patrimoni cultural europeu.

4. La Unió estableix una unió econòmica i monetària la moneda de la qual és l'euro.

5. En les seves relacions amb la resta del món, la Unió afirma i promou els seus valors i interessos i contribueix a la protecció dels seus ciutadans. Contribueix a la pau, la seguretat, el desenvolupament sostenible del planeta, la solidaritat i el respecte mutu entre els pobles, el comerç lliure i just, l'erradicació de la pobresa i la protecció dels drets humans, especialment els drets de l'infant, així com a l'estricta respecte i al desenvolupament del dret internacional, en particular el respecte dels principis de la Carta de les Nacions Unides.

6. La Unió persegueix els seus objectius pels mitjans apropiats, d'acord amb les competències que li atribueixen els Tractats.

Article 4

1. De conformitat amb el que disposa l'article 5, qualsevol competència no atribuïda a la Unió en els Tractats correspon als estats membres.

2. La Unió respecta la igualtat dels estats membres davant dels Tractats, així com la seva identitat nacional, inherent a les estructures fonamentals polítiques i constitucionals d'aquests, també pel que fa a l'autonomia local i regional. Respecta les funcions essencials de l'Estat, especialment les que tenen per objecte garantir la seva integritat territorial, mantenir l'ordre públic i salvaguardar la seguretat nacional. En particular, la seguretat nacional continua sent responsabilitat exclusiva de cada Estat membre.

3. D'acord amb el principi de cooperació lleial, la Unió i els estats membres es respecten i s'assisteixen mútuament en el compliment de les missions derivades dels Tractats.

Els estats membres adopten totes les mesures generals o particulars apropiades per assegurar el compliment de les obligacions derivades dels Tractats o resultants dels actes de les institucions de la Unió.

Els estats membres ajuden la Unió en el compliment de la seva missió i s'abstenen de qualsevol mesura que pugui posar en perill la consecució dels objectius de la Unió.

Article 5

(antic article 5 TCE)

1. La delimitació de les competències de la Unió es regeix pel principi d'atribució. L'exercici de les competències de la Unió es regeix pels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.

2. En virtut del principi d'atribució, la Unió actua dins dels límits de les competències que li atribueixen els estats membres en els Tractats per assolir els objectius que aquests determinen. Qualsevol competència no atribuïda a la Unió en els Tractats correspon als estats membres.

3. En virtut del principi de subsidiarietat, en els àmbits que no siguin de la seva competència exclusiva, la Unió ha d'intervenir només en cas que, i en la mesura en què, els objectius de l'acció pretesa no els puguin assolir de manera suficient els estats membres, ni en l'àmbit central ni en l'àmbit regional ni local, sinó que es puguin assolir millor, atesa la dimensió o els efectes de l'acció pretesa, a escala de la Unió.

Les institucions de la Unió apliquen el principi de subsidiarietat de conformitat amb el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat. Els parlaments nacionals vetllen pel respecte del principi de subsidiarietat d'acord amb el procediment que estableix el Protocol esmentat.

4. En virtut del principi de proporcionalitat, el contingut i la forma de l'acció de la Unió no han d'excedir allò necessari per assolir els objectius dels Tractats.

Les institucions de la Unió apliquen el principi de proporcionalitat de conformitat amb el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.

Article 6

(antic article 6 TUE)

1. La Unió reconeix els drets, les llibertats i els principis enunciats en la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea de 7 de desembre de 2000, tal com es va adaptar el 12 de desembre de 2007 a Estrasburg, la qual té el mateix valor jurídic que els Tractats.

Les disposicions de la Carta no amplien de cap manera les competències de la Unió tal com es defineixen en els Tractats.

Els drets, les llibertats i els principis que la Carta enuncia s'interpreten d'acord amb les disposicions generals del títol VII de la Carta que en regeixen la interpretació i aplicació i tenint degudament en compte les explicacions a què fa referència la Carta, que indiquen les fonts d'aquestes disposicions.

2. La Unió s'adhereix al Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals. Aquesta adhesió no modifica les competències de la Unió que es defineixen en els Tractats.

3. Els drets fonamentals que garanteix el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals i els que són fruit de les tradicions constitucionals comunes als estats membres formen part del dret de la Unió com a principis generals.

Article 7

(antic article 7 TUE)

1. A proposta motivada d'un terç dels estats membres, del Parlament Europeu o de la Comissió, el Consell, per majoria de quatre cinquens dels seus membres i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, pot constatar l'existència d'un risc clar de violació greu per part d'un Estat membre dels valors que preveu l'article 2. Abans de procedir a aquesta constatació, el Consell ha d'escoltar l'Estat membre de què es tracti i pel mateix procediment li pot dirigir recomanacions.

El Consell ha de comprovar de manera periòdica si els motius que han portat a aquesta constatació continuen sent vàlids.

2. El Consell Europeu, per unanimitat i a proposta d'un terç dels estats membres o de la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, pot constatar l'existència d'una violació greu i persistent per part d'un Estat membre dels valors que preveu l'article 2 després de convidar l'Estat membre de què es tracti que presenti les seves observacions.

3. Quan s'hagi efectuat la constatació que preveu l'apartat 2, el Consell pot decidir, per majoria qualificada, que se suspenguin determinats drets derivats de l'aplicació dels Tractats a l'Estat membre de què es tracti, inclosos els drets de vot del representant del Govern d'aquest Estat membre al Consell. Quan es procedeixi a aquesta suspensió, el Consell ha de tenir en compte les possibles conseqüències d'aquesta per als drets i les obligacions de les persones físiques i jurídiques.

Les obligacions de l'Estat membre de què es tracti derivades dels Tractats continuen, en qualsevol cas, sent vinculants per a l'Estat esmentat.

4. El Consell pot decidir posteriorment, per majoria qualificada, la modificació o revocació de les mesures adoptades de conformitat amb l'apartat 3 com a resposta a canvis en la situació que en va motivar la imposició.

5. Les modalitats de vot que, als efectes d'aquest article, són aplicables per al Parlament Europeu, el Consell Europeu i el Consell s'estableixen a l'article 354 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 8

1. La Unió desenvolupa amb els països veïns relacions preferents, amb l'objectiu d'establir un espai de prosperitat i de bon veïnatge basat en els valors de la Unió i caracteritzat per unes relacions estretes i pacífiques fundades en la cooperació.

2. Als efectes de l'apartat 1, la Unió pot formalitzar acords específics amb els països esmentats. Aquests acords poden incloure drets i obligacions recíprocs, així com la possibilitat de dur a terme accions en comú. La seva aplicació és objecte d'una concertació periòdica.

TÍTOL II

DISPOSICIONS SOBRE ELS PRINCIPIS DEMOCRÀTICS

Article 9

La Unió respecta en totes les seves activitats el principi de la igualtat dels seus ciutadans, que es beneficien de la mateixa manera de l'atenció de les seves institucions, òrgans i organismes. És ciutadà de la Unió qualsevol persona que tingui la nacionalitat d'un Estat membre. La ciutadania de la Unió s'afegeix a la ciutadania nacional i no la substitueix.

Article 10

1. El funcionament de la Unió es basa en la democràcia representativa.

2. Els ciutadans estan directament representats en la Unió a través del Parlament Europeu.

Els estats membres estan representats en el Consell Europeu pel seu cap d'Estat o de Govern i en el Consell pels seus governs, que són democràticament responsables, bé davant dels seus parlaments nacionals, o bé davant dels seus ciutadans.

3. Qualsevol ciutadà té dret a participar en la vida democràtica de la Unió. Les decisions són preses de la manera més oberta i propera possible als ciutadans.

4. Els partits polítics a escala europea contribueixen a formar la consciència política europea i a expressar la voluntat dels ciutadans de la Unió.

Article 11

1. Les institucions donen als ciutadans i a les associacions representatives, pels mitjans adequats, la possibilitat d'expressar i intercanviar públicament les seves opinions en tots els àmbits d'actuació de la Unió.

2. Les institucions mantenen un diàleg obert, transparent i regular amb les associacions representatives i la societat civil.

3. Per tal de garantir la coherència i la transparència de les accions de la Unió, la Comissió Europea manté àmplies consultes amb les parts interessades.

4. Un grup d'almenys un milió de ciutadans de la Unió, que siguin nacionals d'un nombre significatiu d'estats membres, pot prendre la iniciativa de convidar la Comissió Europea, en el marc de les seves atribucions, que presenti una proposta adequada sobre qüestions que aquests ciutadans considerin que requereixen un acte jurídic de la Unió per a les finalitats de l'aplicació dels Tractats.

Els procediments i les condicions preceptius per a la presentació d'una iniciativa d'aquest tipus s'han de fixar de conformitat amb el paràgraf primer de l'article 24 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 12

Els parlaments nacionals contribueixen activament al bon funcionament de la Unió, per a la qual cosa:

a) són informats per les institucions de la Unió i reben notificació dels projectes d'actes legislatius de la Unió de conformitat amb el Protocol sobre la comesa dels parlaments nacionals a la Unió Europea;

b) vetllen perquè es respecti el principi de subsidiarietat d'acord amb els procediments que estableix el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat;

c) participen, en el marc de l'espai de llibertat, seguretat i justícia, en els mecanismes d'avaluació de l'aplicació de les polítiques de la Unió en aquest espai, de conformitat amb l'article 70 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, i estan associats al control polític d'Europol i a l'avaluació de les activitats d'Eurojust, de conformitat amb els articles 88 i 85 del Tractat esmentat;

d) participen en els procediments de revisió dels Tractats, de conformitat amb l'article 48 d'aquest Tractat;

e) són informats de les sol·licituds d'adhesió a la Unió, de conformitat amb l'article 49 d'aquest Tractat;

f) participen en la cooperació interparlamentària entre els parlaments nacionals i amb el Parlament Europeu, de conformitat amb el Protocol sobre la comesa dels parlaments nacionals a la Unió Europea.

TÍTOL III

DISPOSICIONS SOBRE LES INSTITUCIONS

Article 13

1. La Unió disposa d'un marc institucional que té com a finalitat promoure els seus valors, perseguir els seus objectius, defensar els seus interessos, els dels seus ciutadans i els dels estats membres, així com garantir la coherència, l'eficàcia i la continuïtat de les seves polítiques i accions.

Les institucions de la Unió són:

- El Parlament Europeu,
- El Consell Europeu,
- El Consell,
- La Comissió Europea (denominada d'ara endavant «Comissió»),
- El Tribunal de Justícia de la Unió Europea,
- El Banc Central Europeu,
- El Tribunal de Comptes.

2. Cada institució actua dins dels límits de les atribucions que li confereixen els Tractats, d'acord amb els procediments, les condicions i els fins que aquests estableixen. Les institucions mantenen entre si una cooperació lleial.

3. Les disposicions relatives al Banc Central Europeu i al Tribunal de Comptes, així com les disposicions detallades sobre les altres institucions, figuren en el Tractat de funcionament de la Unió Europea.

4. El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió són assistits per un Comitè Econòmic i Social i per un Comitè de les Regions, que exerceixen funcions consultives.

Article 14

1. El Parlament Europeu exerceix conjuntament amb el Consell la funció legislativa i la funció pressupostària. Exerceix funcions de control polític i consultives, en les condicions que estableixen els Tractats. Elegeix el president de la Comissió.

2. El Parlament Europeu és compost per representants dels ciutadans de la Unió. El seu nombre no ha d'excedir els set-cents cinquanta, més el president. La representació dels ciutadans ha de ser decreixentment proporcional, amb un mínim de sis diputats per Estat membre. No es pot assignar a cap Estat membre més de noranta-sis escons.

El Consell Europeu ha d'adoptar per unanimitat, a iniciativa del Parlament Europeu i amb la seva aprovació, una decisió per la qual es fixi la composició del Parlament Europeu conforme als principis a què es refereix el paràgraf primer.

3. Els diputats al Parlament Europeu són elegits per sufragi universal directe, lliure i secret, per a un mandat de cinc anys.

4. El Parlament Europeu elegeix el seu president i la Mesa d'entre els seus diputats.

Article 15

1. El Consell Europeu dona a la Unió els impulsos necessaris per al seu desenvolupament i en defineix les orientacions i prioritats polítiques generals. No exerceix funció legislativa.

2. El Consell Europeu és compost pels caps d'Estat o de Govern dels estats membres, així com pel seu president i pel president de la Comissió. Participa en els seus treballs l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat.

3. El Consell Europeu es reuneix dues vegades per semestre per convocatòria del seu president. Quan l'ordre del dia ho exigeix, els membres del Consell Europeu poden decidir disposar, cadascun d'ells, de l'assistència d'un ministre i, en el cas del president de la Comissió, de la d'un membre de la Comissió. Quan la situació ho exigeixi, el president ha de convocar una reunió extraordinària del Consell Europeu.

4. El Consell Europeu es pronuncia per consens, excepte quan els Tractats disposin una altra cosa.

5. El Consell Europeu elegeix el seu president per majoria qualificada per a un mandat de dos anys i mig, que es pot renovar una sola vegada. En cas d'impediment o falta greu, el Consell Europeu pot posar fi al seu mandat pel mateix procediment.

6. El president del Consell Europeu:

a) presideix i impulsa els treballs del Consell Europeu;

b) vetlla per la preparació i continuïtat dels treballs del Consell Europeu, en cooperació amb el president de la Comissió i basant-se en els treballs del Consell d'Afers Generals;

c) s'esforça per facilitar la cohesió i el consens en el si del Consell Europeu;

d) presenta un informe al Parlament Europeu després de cada reunió del Consell Europeu.

El president del Consell Europeu assumeix, en el seu rang i condició, la representació exterior de la Unió en els afers de política exterior i de seguretat comuna, sense perjudici de les atribucions de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat.

El president del Consell Europeu no pot exercir cap mandat nacional.

Article 16

1. El Consell exerceix conjuntament amb el Parlament Europeu la funció legislativa i la funció pressupostària. Exerceix funcions de definició de polítiques i de coordinació, en les condicions establertes en els Tractats.

2. El Consell es compon d'un representant de cada Estat membre, de rang ministerial, facultat per comprometre el Govern de l'Estat membre al qual representi i per exercir el dret de vot.

3. El Consell es pronuncia per majoria qualificada, excepte quan els Tractats disposin una altra cosa.

4. A partir de l'1 de novembre de 2014, la majoria qualificada s'ha de definir com un mínim del 55% dels membres del Consell que n'inclogui almenys quinze i representi estats membres que reuneixin com a mínim el 65% de la població de la Unió.

Una minoria de bloqueig ha d'estar composta per almenys quatre membres del Consell; altrament, la majoria qualificada es considera assolida.

Les altres modalitats reguladores del vot per majoria qualificada s'estableixen en l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

5. Les disposicions transitòries relatives a la definició de la majoria qualificada que són aplicables fins al 31 d'octubre de 2014, així com les aplicables entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, s'estableixen en el Protocol sobre les disposicions transitòries.

6. El Consell es reuneix en diferents formacions, la llista de les quals s'adopta d'acord amb l'article 236 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

El Consell d'Affers Generals vetlla per la coherència dels treballs de les diferents formacions del Consell. Prepara les reunions del Consell Europeu i en garanteix l'actuació subsegüent, en contacte amb el president del Consell Europeu i la Comissió.

El Consell d'Affers Exteriors elabora l'acció exterior de la Unió atenent les línies estratègiques definides pel Consell Europeu i vetlla per la coherència de l'acció de la Unió.

7. Un Comitè de Representants Permanents dels governs dels estats membres s'encarrega de preparar els treballs del Consell.

8. El Consell s'ha de reunir en públic quan deliberi i voti sobre un projecte d'acte legislatiu. S'ha de dividir en dues parts, dedicades respectivament a les deliberacions sobre els actes legislatius de la Unió i a les activitats no legislatives.

9. La Presidència de les formacions del Consell, a excepció de la d'Affers Exteriors, l'exerceixen els representants dels estats membres en el Consell mitjançant un sistema de rotació, d'acord amb les condicions que estableix l'article 236 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 17

1. La Comissió promou l'interès general de la Unió i pren les iniciatives adequades a aquest efecte. Vetlla perquè s'apliquin els Tractats i les mesures adoptades per les institucions en virtut d'aquests. Supervisa l'aplicació del dret de la Unió sota el control del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. Executa el pressupost i gestiona els programes. Exerceix, així mateix, funcions de coordinació, execució i gestió, de conformitat amb les condicions que estableixen els Tractats. A excepció de la política exterior i de seguretat comuna i dels altres casos establerts pels Tractats, assumeix la representació exterior de la Unió. Adopta les iniciatives de la programació anual i pluriennal de la Unió a fi d'arribar a acords interinstitucionals.

2. Els actes legislatius de la Unió només es poden adoptar a proposta de la Comissió, excepte quan els Tractats disposin una altra cosa. La resta d'actes s'han d'adoptar a proposta de la Comissió quan així ho estableixin els Tractats.

3. El mandat de la Comissió és de cinc anys.

Els membres de la Comissió són elegits per raó de la seva competència general i del seu compromís europeu, d'entre personalitats que ofereixin plenes garanties d'independència.

La Comissió exerceix les seves responsabilitats amb plena independència. Sense perjudici del que disposa l'apartat 2 de l'article 18, els membres de la Comissió no han de sol·licitar ni acceptar instruccions de cap govern, institució, òrgan o organisme. S'han d'abstenir de qualsevol acte incompatible amb les seves obligacions o amb el desenvolupament de les seves funcions.

4. La Comissió nomenada entre la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa i el 31 d'octubre de 2014 es compon d'un nacional de cada Estat membre, incloent-hi el seu president i l'alt representant de la Unió per a Affers Exteriors i Política de Seguretat, que n'és un dels vicepresidents.

5. A partir de l'1 de novembre de 2014, la Comissió es compon d'un nombre de membres corresponent als dos terços del nombre d'estats membres, que inclou el seu president i l'alt representant de la Unió per a Affers Exteriors i Política de Seguretat, llevat que el Consell Europeu decideixi per unanimitat modificar aquest nombre.

Els membres de la Comissió són seleccionats d'entre els nacionals dels estats membres mitjançant un sistema de rotació estrictament igual entre els estats membres que permeti tenir en compte la diversitat demogràfica i geogràfica del conjunt d'aquests estats. Aquest sistema és establert per unanimitat pel Consell Europeu de conformitat amb l'article 244 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

6. El president de la Comissió:

- a) defineix les orientacions d'acord amb les quals la Comissió exerceix les seves funcions;
- b) determina l'organització interna de la Comissió vetllant per la coherència, l'eficàcia i la col·legialitat de la seva actuació;
- c) nomena vicepresidents, diferents de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, d'entre els membres de la Comissió.

Un membre de la Comissió ha de presentar la seva dimissió si li ho demana el president. L'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat ha de presentar la seva dimissió, d'acord amb el procediment que estableix l'apartat 1 de l'article 18, si li ho demana el president.

7. Tenint en compte el resultat de les eleccions al Parlament Europeu i després de mantenir les consultes pertinents, el Consell Europeu ha de proposar al Parlament Europeu, per majoria qualificada, un candidat al càrrec de president de la Comissió. El Parlament Europeu ha d'elegir el candidat per majoria dels membres que el componen. Si el candidat no obté la majoria necessària, el Consell Europeu ha de proposar en el termini d'un mes, per majoria qualificada, un nou candidat, que ha de ser elegit pel Parlament Europeu pel mateix procediment.

El Consell, de comú acord amb el president electe, ha d'adoptar la llista de les altres personalitats que es proposi nomenar membres de la Comissió. Aquestes s'han de seleccionar, a partir de les propostes presentades pels estats membres, d'acord amb els criteris que enuncien el paràgraf segon de l'apartat 3 i el paràgraf segon de l'apartat 5.

El president, l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i els altres membres de la Comissió s'han de sotmetre col·legiadament al vot d'aprovació del Parlament Europeu. Sobre la base d'aquesta aprovació, la Comissió és nomenada pel Consell Europeu, per majoria qualificada.

8. La Comissió té una responsabilitat col·legiada davant del Parlament Europeu. El Parlament Europeu pot votar una moció de censura contra la Comissió de conformitat amb l'article 234 del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Si s'aprova aquesta moció, els membres de la Comissió han de dimitir col·lectivament els seus càrrecs i l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat ha de dimitir el càrrec que exerceix en la Comissió.

Article 18

1. El Consell Europeu nomena per majoria qualificada, amb l'aprovació del president de la Comissió, l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat. El Consell Europeu pot posar fi al seu mandat pel mateix procediment.

2. L'alt representant és al capdavant de la política exterior i de seguretat comuna de la Unió. Contribueix amb les seves propostes a elaborar aquesta política i l'executa com a mandatari del Consell. Actua de la mateixa manera en relació amb la política comuna de seguretat i defensa.

3. L'alt representant presideix el Consell d'Afers Exteriors.

4. L'alt representant és un dels vicepresidents de la Comissió. Vetlla per la coherència de l'acció exterior de la Unió. S'encarrega, dins de la Comissió, de les responsabilitats que incumbeixen a aquesta en l'àmbit de les relacions exteriors i de la coordinació del la resta d'aspectes de l'acció exterior de la Unió. En l'exercici d'aquestes responsabilitats dins de la Comissió, i exclusivament pel que fa a aquestes, l'alt representant està subjecte als procediments pels quals es regeix el funcionament de la Comissió, en la mesura que això sigui compatible amb els apartats 2 i 3.

Article 19

1. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea comprèn el Tribunal de Justícia, el Tribunal General i els tribunals especialitzats. Garanteix el respecte del dret en la interpretació i aplicació dels Tractats.

Els estats membres han d'establir les vies de recurs necessàries per garantir la tutela judicial efectiva en els àmbits coberts pel dret de la Unió.

2. El Tribunal de Justícia es compon d'un jutge per Estat membre. És assistit per advocats generals.

El Tribunal General disposa almenys d'un jutge per Estat membre.

Els jutges i advocats generals del Tribunal de Justícia i els jutges del Tribunal General són elegits d'entre personalitats que ofereixin plenes garanties d'independència i que reuneixin les condicions que estableixen els articles 253 i 254 del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Són nomenats de comú acord pels governs dels estats membres per a un període de sis anys. Els jutges i advocats generals sortints poden ser nomenats de nou.

3. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea es pronuncia, de conformitat amb els Tractats:

- a) sobre els recursos interposats per un Estat membre, per una institució o per persones físiques o jurídiques;
- b) amb caràcter prejudicial, a petició dels òrgans jurisdiccionals nacionals, sobre la interpretació del dret de la Unió o sobre la validesa dels actes adoptats per les institucions;
- c) en els altres casos que preveuen els Tractats.

TÍTOL IV

DISPOSICIONS SOBRE LES COOPERACIONS REFORÇADES

Article 20

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Els estats membres que vulguin instaurar entre si una cooperació reforçada en el marc de les competències no exclusives de la Unió poden fer ús de les institucions d'aquesta i exercir les competències esmentades aplicant les disposicions pertinents dels Tractats, dins dels límits i d'acord amb les modalitats que preveuen aquest article i els articles 326 a 334 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

La finalitat de les cooperacions reforçades és impulsar els objectius de la Unió, protegir-ne els interessos i reforçar el seu procés d'integració. Les cooperacions reforçades estan obertes permanentment a tots els estats membres, de conformitat amb l'article 328 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

2. La decisió d'autoritzar una cooperació reforçada l'ha d'adoptar el Consell com a últim recurs, quan hagi arribat a la conclusió que els objectius perseguits per aquesta cooperació no poden ser assolits en un termini raonable per la Unió en el seu conjunt, i a condició que hi participin almenys nou estats membres. El Consell s'ha de pronunciar d'acord amb el procediment que estableix l'article 329 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

3. Tots els membres del Consell poden participar en les seves deliberacions, però únicament poden participar en la votació els membres del Consell que representin els estats membres que participen en una cooperació reforçada. Les modalitats de la votació s'estableixen a l'article 330 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

4. Els actes adoptats en el marc d'una cooperació reforçada vinculen únicament els estats membres participants. Aquests actes no es consideren cabal que hagin d'acceptar els estats candidats a l'adhesió a la Unió.

TÍTOL V

DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓN I DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES RELATIVES A LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA

CAPÍTOL 1

DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓN

Article 21

1. L'acció de la Unió en l'escena internacional es basa en els principis que n'han inspirat la creació, el desenvolupament i l'ampliació i que pretén fomentar en la resta del món: la democràcia, l'Estat de dret, la universalitat i indivisibilitat dels drets humans i de les llibertats fonamentals, el respecte de la dignitat humana, els principis d'igualtat i solidaritat i el respecte dels principis de la Carta de les Nacions Unides i del dret internacional.

La Unió procura desenvolupar relacions i crear associacions amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals, regionals o mundials que comparteixin els principis que esmenta el paràgraf primer. Propicia solucions multilaterals als problemes comuns, en particular en el marc de les Nacions Unides.

2. La Unió defineix i executa polítiques comunes i accions i s'esforça per aconseguir un alt grau de cooperació en tots els àmbits de les relacions internacionals amb la finalitat de:

- a) defensar els seus valors, interessos fonamentals, seguretat, independència i integritat;
- b) consolidar i sostenir la democràcia, l'Estat de dret, els drets humans i els principis del dret internacional;
- c) mantenir la pau, prevenir els conflictes i enfortir la seguretat internacional, d'acord amb els propòsits i principis de la Carta de les Nacions Unides, així com amb els principis de l'Acta final de Hèlsinki i els objectius de la Carta de París, inclosos els relacionats amb les fronteres exteriors;
- d) donar suport al desenvolupament sostenible en els plans econòmic, social i mediambiental dels països en desenvolupament, amb l'objectiu fonamental d'erradicar la pobresa;

- e) fomentar la integració de tots els països en l'economia mundial, entre altres coses mitjançant la supressió progressiva dels obstacles al comerç internacional;
- f) contribuir a elaborar mesures internacionals de protecció i millora de la qualitat del medi ambient i de la gestió sostenible dels recursos naturals mundials, per aconseguir el desenvolupament sostenible;
- g) ajudar les poblacions, els països i les regions que s'enfrontin a catàstrofes naturals o d'origen humà, i
- h) promoure un sistema internacional basat en una cooperació multilateral sòlida i en una bona governança mundial.

3. La Unió respecta els principis i persegueix els objectius que esmenten els apartats 1 i 2 quan formula i porta a terme la seva acció exterior en els diferents àmbits coberts per aquest títol i per la cinquena part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, així com els aspectes exteriors de les seves altres polítiques.

La Unió vetlla per mantenir la coherència entre els diferents àmbits de la seva acció exterior i entre aquests i les seves altres polítiques. El Consell i la Comissió, assistits per l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, han de garantir aquesta coherència i han de cooperar a aquest efecte.

Article 22

1. Basant-se en els principis i objectius que enumera l'article 21, el Consell Europeu ha de determinar els interessos i els objectius estratègics de la Unió.

Les decisions del Consell Europeu sobre els interessos i els objectius estratègics de la Unió han de tractar de la política exterior i de seguretat comuna i d'altres àmbits de l'acció exterior de la Unió. Es poden referir a les relacions de la Unió amb un país o una regió, o bé tenir un plantejament temàtic. Han de definir la seva durada i els mitjans que han de facilitar la Unió i els estats membres.

El Consell Europeu s'ha de pronunciar per unanimitat, basant-se en una recomanació del Consell adoptada per aquest segons les modalitats previstes per a cada àmbit. Les decisions del Consell Europeu s'han d'executar d'acord amb els procediments que estableixen els Tractats.

2. L'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, en l'àmbit de la política exterior i de seguretat comuna, i la Comissió, en els altres àmbits de l'acció exterior, poden presentar propostes conjuntes al Consell.

CAPÍTOL 2

DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES SOBRE LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA

SECCIÓ 1

DISPOSICIONS COMUNES

Article 23

L'acció de la Unió en l'escena internacional, en virtut d'aquest capítol, es basa en els principis, persegueix els objectius i s'executa de conformitat amb les disposicions generals que preveu el capítol 1.

Article 24

(antic article 11 TUE)

1. La competència de la Unió en matèria de política exterior i de seguretat comuna abraça tots els àmbits de la política exterior i totes les qüestions relatives a la seguretat de la Unió, incloent-hi la definició progressiva d'una política comuna de defensa, que pot conduir a una defensa comuna.

La política exterior i de seguretat comuna es regeix per regles i procediments específics. La defineixen i apliquen el Consell Europeu i el Consell, que s'han de pronunciar per unanimitat, llevat que els Tractats disposin una altra cosa. En queda exclosa l'adopció d'actes legislatius. La política exterior i de seguretat comuna és executada per l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i pels estats membres, de conformitat amb els Tractats. La funció específica del Parlament Europeu i de la Comissió en aquest àmbit es defineix en els Tractats. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea no té competència en relació amb aquestes disposicions, amb l'excepció de la seva competència per controlar el respecte de l'article 40 d'aquest Tractat i per controlar la legalitat de determinades decisions que preveu el paràgraf segon de l'article 275 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

2. En el marc dels principis i dels objectius de la seva acció exterior, la Unió dirigeix, defineix i executa una política exterior i de seguretat comuna basada en el desenvolupament de la solidaritat política mútua dels estats membres, en la identificació dels afers que tinguin un interès general i en la consecució d'una convergència cada vegada més gran de l'actuació dels estats membres.

3. Els estats membres han de donar suport activament i sense reserves a la política exterior i de seguretat de la Unió, amb esperit de lleialtat i solidaritat mútua, i han de respectar l'acció de la Unió en aquest àmbit.

Els estats membres han de treballar conjuntament per intensificar i desenvolupar la seva solidaritat política mútua. S'han d'abstenir de qualsevol acció contrària als interessos de la Unió o que pugui perjudicar la seva eficàcia com a força de cohesió en les relacions internacionals.

El Consell i l'alt representant han de vetllar perquè es respectin aquests principis.

Article 25

(antic article 12 TUE)

La Unió dirigeix la política exterior i de seguretat comuna:

- a) definint-ne les orientacions generals;
- b) adoptant decisions per les quals s'estableixin:
 - i) les accions que ha de dur a terme la Unió;
 - ii) les posicions que ha d'adoptar la Unió;
 - iii) les modalitats d'execució de les decisions que preveuen els incisos i) i ii);
- i
- c) enfortint la cooperació sistemàtica entre els estats membres per portar a terme les seves polítiques.

Article 26

(antic article 13 TUE)

1. El Consell Europeu determina els interessos estratègics de la Unió, fixa els objectius i defineix les orientacions generals de la política exterior i de seguretat comuna, incloent-hi els afers que tinguin repercussions en l'àmbit de la defensa. Adopta les decisions que siguin necessàries.

Si un esdeveniment internacional així ho exigeix, el president del Consell Europeu ha de convocar una reunió extraordinària del Consell Europeu per definir les línies estratègiques de la política de la Unió en relació amb aquest esdeveniment.

2. Basant-se en les orientacions generals i en les línies estratègiques definides pel Consell Europeu, el Consell ha d'elaborar la política exterior i de seguretat comuna i ha d'adoptar les decisions necessàries per definir i aplicar aquesta política.

El Consell i l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat han de vetllar per la unitat, la coherència i l'eficàcia de l'acció de la Unió.

3. La política exterior i de seguretat comuna l'han d'executar l'alt representant i els estats membres, utilitzant els mitjans nacionals i els de la Unió.

Article 27

1. L'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, que presideix el Consell d'Afers Exteriors, contribueix amb les seves propostes a elaborar la política exterior i de seguretat comuna i s'encarrega d'executar les decisions adoptades pel Consell Europeu i el Consell.

2. L'alt representant representa la Unió en les matèries concernents a la política exterior i de seguretat comuna. Dirigeix el diàleg polític amb tercers en nom de la Unió i expressa la posició de la Unió en les organitzacions internacionals i en les conferències internacionals.

3. En l'exercici del seu mandat, l'alt representant és assistit per un servei europeu d'acció exterior. Aquest servei treballa en col·laboració amb els serveis diplomàtics dels estats membres i és compost per funcionaris dels serveis competents de la Secretaria General del Consell i de la Comissió i per personal en comissió de serveis dels serveis diplomàtics nacionals. L'organització i el funcionament del servei europeu d'acció exterior s'estableixen mitjançant una decisió del Consell, que s'ha de pronunciar a proposta de l'alt representant, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i amb l'aprovació prèvia de la Comissió.

Article 28

(antic article 14 TUE)

1. Quan una situació internacional exigeixi una acció operativa de la Unió, el Consell ha d'adoptar les decisions necessàries. Aquestes han de fixar els objectius, l'abast, els mitjans que calgui facilitar a la Unió, les condicions de la seva execució i, en cas necessari, la seva durada.

Si es produeix un canvi de circumstàncies amb clara incidència sobre un afer objecte d'aquesta decisió, el Consell ha de revisar els principis i els objectius de la decisió esmentada i ha d'adoptar les decisions necessàries.

2. Les decisions que preveu l'apartat 1 són vinculants per als estats membres en les posicions que adoptin i en el desenvolupament de la seva acció.

3. Quan hi hagi qualsevol pla per adoptar una posició nacional o emprendre una acció nacional en aplicació d'una de les decisions que preveu l'apartat 1, l'Estat membre de què es tracti ha de proporcionar informació en un termini que permeti, en cas necessari, una concertació prèvia en el si del Consell. L'obligació d'informació prèvia no s'ha d'aplicar a les mesures que constitueixin una mera transposició a l'àmbit nacional de les decisions del Consell.

4. En cas de necessitat imperiosa derivada de l'evolució de la situació i a falta de revisió d'una de les decisions del Consell a què es refereix l'apartat 1, els estats membres poden adoptar amb caràcter d'urgència les mesures necessàries, tenint en compte els objectius generals d'aquesta decisió. L'Estat membre de què es tracti ha d'informar el Consell immediatament d'aquestes mesures.

5. En cas que un Estat membre tingui dificultats importants per aplicar una decisió que preveu aquest article, ha de sol·licitar al Consell que deliberi sobre això i cerqui les solucions adequades. Aquestes solucions no poden ser contràries als objectius de la decisió que preveu l'apartat 1 ni minvar-ne l'eficàcia.

Article 29

(antic article 15 TUE)

El Consell ha d'adoptar decisions que defineixin l'enfocament de la Unió sobre un afer concret de caràcter geogràfic o temàtic. Els estats membres han de vetllar per la conformitat de les seves polítiques nacionals amb les posicions de la Unió.

Article 30

(antic article 22 TUE)

1. Qualsevol Estat membre, l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, o l'alt representant amb el suport de la Comissió, pot plantejar al Consell qualsevol qüestió relacionada amb la política exterior i de seguretat comuna i presentar, respectivament, iniciatives o propostes al Consell.

2. En els casos que requereixin una decisió ràpida, l'alt representant ha de convocar, d'ofici o a petició d'un Estat membre, una reunió extraordinària del Consell, en un termini de quaranta-vuit hores o, en cas de necessitat absoluta, en un termini més breu.

Article 31

(antic article 23 TUE)

1. El Consell Europeu i el Consell han d'adoptar per unanimitat les decisions de què tracta aquest capítol, excepte en els casos en què aquest capítol disposi una altra cosa. Se n'exclou l'adopció d'actes legislatius.

En cas que un membre del Consell s'abstingui en una votació, pot acompanyar la seva abstenció d'una declaració formal efectuada de conformitat amb aquest paràgraf. En aquest cas, no està obligat a aplicar la decisió, però ha d'admetre que aquesta sigui vinculant per a la Unió. En nom de la solidaritat mútua, l'Estat membre de què es tracti s'ha d'abstenir de qualsevol acció que pugui obstaculitzar o impedir l'acció de la Unió basada en aquesta decisió i els altres estats membres han de respectar la seva posició. En cas que el nombre de membres del Consell que acompanyi la seva abstenció d'aquesta

declaració representi almenys un terç dels estats membres que reuneixen com a mínim un terç de la població de la Unió, no s'ha d'adoptar la decisió.

2. Com a excepció al que disposa l'apartat 1, el Consell ha d'adoptar per majoria qualificada:

— una decisió que estableixi una acció o una posició de la Unió a partir d'una decisió del Consell Europeu relativa als interessos i objectius estratègics de la Unió que preveu l'apartat 1 de l'article 22;

— una decisió que estableixi una acció o una posició de la Unió a partir d'una proposta presentada per l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat en resposta a una petició específica que el Consell Europeu li hagi dirigit, bé per iniciativa pròpia, o bé per iniciativa de l'alt representant;

— qualsevol decisió per la qual s'apliqui una decisió que estableixi una acció o una posició de la Unió;

— la designació d'un representant especial de conformitat amb l'article 33.

Si un membre del Consell declara que, per motius vitals i explícits de política nacional, té la intenció d'oposar-se a l'adopció d'una decisió que s'hagi d'adoptar per majoria qualificada, no s'ha de fer la votació. L'alt representant ha d'intentar trobar, en estret contacte amb l'Estat membre de què es tracti, una solució acceptable per a aquest. Si no es troba aquesta solució, el Consell, per majoria qualificada, pot demanar que l'afer es remeti al Consell Europeu perquè adopti una decisió per unanimitat.

3. El Consell Europeu pot adoptar per unanimitat una decisió que estableixi que el Consell es pronuncii per majoria qualificada en casos diferents dels que preveu l'apartat 2.

4. Els apartats 2 i 3 no s'apliquen a les decisions que tinguin repercussions en l'àmbit militar o de la defensa.

5. En allò que es refereix a qüestions de procediment, el Consell s'ha de pronunciar per majoria dels membres que el componen.

Article 32

(antic article 16 TUE)

Els estats membres s'han de consultar en el si del Consell Europeu i del Consell sobre qualsevol qüestió de política exterior i de seguretat que sigui d'interès general, a fi de definir un enfocament comú. Abans d'emprendre qualsevol actuació en l'escena internacional o d'assumir qualsevol compromís que pugui afectar els interessos de la Unió, cada Estat membre ha de consultar els altres en el si del Consell Europeu o del Consell. Els estats membres han de garantir, mitjançant la convergència de la seva actuació, que la Unió pugui defensar els seus interessos i valors en l'escena internacional. Els estats membres han de ser solidaris entre si.

Quan el Consell Europeu o el Consell hagi establert un enfocament comú de la Unió en el sentit del paràgraf primer, l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i els ministres d'Afers Exteriors dels estats membres han de coordinar la seva actuació en el si del Consell.

Les missions diplomàtiques dels estats membres i les delegacions de la Unió en els tercers països i davant de les organitzacions internacionals han de cooperar entre si i contribuir a la formulació i posada en pràctica de l'enfocament comú.

Article 33

(antic article 18 TUE)

A proposta de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, el Consell pot designar un representant especial proveït d'un mandat en relació amb qüestions polítiques concretes. El representant especial ha d'exercir el seu mandat sota l'autoritat de l'alt representant.

Article 34

(antic article 19 TUE)

1. Els estats membres han de coordinar la seva acció en les organitzacions internacionals i en ocasió de les conferències internacionals. Els estats membres han de defensar en aquests fòrums les posicions de la Unió. L'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat ha d'organitzar aquesta coordinació.

En les organitzacions internacionals i en les conferències internacionals en què no participin tots els estats membres, els que hi participin han de defensar les posicions de la Unió.

2. De conformitat amb l'apartat 3 de l'article 24, els estats membres representats en organitzacions internacionals o en conferències internacionals en què no participin tots els estats membres han de mantenir informats els altres, així com l'alt representant, sobre qualsevol qüestió d'interès comú.

Els estats membres que també són membres del Consell de Seguretat de les Nacions Unides s'han de concertar entre si i han de tenir informats justament els altres estats membres i l'alt representant. Els estats membres que són membres del Consell de Seguretat han de defensar, en l'exercici de les seves funcions, les posicions i els interessos de la Unió, sense perjudici de les responsabilitats que els incumbeixin en virtut de les disposicions de la Carta de les Nacions Unides.

Quan la Unió hagi definit una posició sobre un tema inclòs en l'ordre del dia del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, els estats membres que són membres d'aquest Consell han de demanar que es convidi l'alt representant a presentar la posició de la Unió.

Article 35

(antic article 20 TUE)

Les missions diplomàtiques i consulars dels estats membres i les delegacions de la Unió en els tercers països i en les conferències internacionals, així com les seves representacions davant de les organitzacions internacionals, han de cooperar per garantir el respecte i l'execució de les decisions que estableixin posicions o accions de la Unió adoptades en virtut d'aquest capítol.

Han d'intensificar la seva cooperació intercanviant informació i fent valoracions comunes.

Han de contribuir a l'aplicació del dret dels ciutadans de la Unió a gaudir de protecció en el territori de tercers països, que estableix la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, així com de les mesures adoptades en aplicació de l'article 23 d'aquest Tractat.

Article 36

(antic article 21 TUE)

L'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat ha de consultar periòdicament el Parlament Europeu sobre els aspectes principals i les opcions fonamentals de la política exterior i de seguretat comuna i de la política comuna de seguretat i defensa i l'ha d'informar de l'evolució d'aquestes polítiques. Ha de vetllar perquè es tinguin degudament en compte les opinions del Parlament Europeu. Els representants especials poden estar associats a la informació al Parlament Europeu.

El Parlament Europeu pot adreçar preguntes o formular recomanacions al Consell i a l'alt representant. Dues vegades l'any ha de fer un debat sobre els progressos efectuats en l'execució de la política exterior i de seguretat comuna, inclosa la política comuna de seguretat i defensa.

Article 37

(antic article 24 TUE)

La Unió pot subscriure acords amb un o diversos estats o organitzacions internacionals en els àmbits que són compresos en aquest capítol.

Article 38

(antic article 25 TUE)

Sense perjudici de les disposicions de l'article 240 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, un Comitè Polític i de Seguretat ha de seguir la situació internacional en els àmbits concernents a la política exterior i de seguretat comuna i ha de contribuir a definir la política mitjançant l'emissió de dictàmens dirigits al Consell, bé a instància d'aquest, de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, o bé per iniciativa pròpia. Així mateix, ha de supervisar l'execució de les polítiques acordades, sense perjudici de les competències de l'alt representant.

En el marc d'aquest capítol, el Comitè Polític i de Seguretat ha d'exercir, sota la responsabilitat del Consell i de l'alt representant, el control polític i la direcció estratègica de les operacions de gestió de crisis que preveu l'article 43.

Als efectes d'una operació de gestió de crisis i per al temps que duri aquesta operació, segons determini el Consell, aquest pot autoritzar el Comitè perquè adopti les decisions adequades en allò que es refereix al control polític i a la direcció estratègica de l'operació.

Article 39

De conformitat amb l'article 16 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, i no obstant el que disposa l'apartat 2, el Consell ha d'adoptar una decisió que fixi les normes sobre la protecció de les persones físiques respecte del tractament de dades de caràcter personal pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació d'aquest capítol, i sobre la lliure circulació d'aquestes dades. El respecte d'aquestes normes està sotmès al control d'autoritats independents.

Article 40

(antic article 47 TUE)

L'execució de la política exterior i de seguretat comuna no afecta l'aplicació dels procediments i l'abast respectiu de les atribucions de les institucions que estableixen els

Tractats per a l'exercici de les competències de la Unió que esmenten els articles 3 a 6 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Així mateix, l'execució de les polítiques que esmenten aquests articles no afecta l'aplicació dels procediments i l'abast respectiu de les atribucions de les institucions que estableixen els Tractats per a l'exercici de les competències de la Unió en virtut d'aquest capítol.

Article 41

(antic article 28 TUE)

1. Les despeses administratives que l'aplicació d'aquest capítol ocasioni a les institucions són a càrrec del pressupost de la Unió.

2. Les despeses operatives derivades de l'aplicació d'aquest capítol també són a càrrec del pressupost de la Unió, excepte les relatives a les operacions que tinguin repercussions en l'àmbit militar o de la defensa i els casos en què el Consell decideixi, per unanimitat, una altra cosa.

Quan les despeses no siguin a càrrec del pressupost de la Unió, han de ser a càrrec dels estats membres d'acord amb una clau de repartiment basada en el producte nacional brut, llevat que el Consell decideixi una altra cosa per unanimitat. Pel que fa a les despeses derivades de les operacions que tinguin repercussions en l'àmbit militar o de la defensa, els estats membres els representants dels quals en el Consell hagin efectuat una declaració formal d'acord amb el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 31 no estan obligats a contribuir al seu finançament.

3. El Consell ha d'adoptar una decisió per la qual s'estableixin els procediments específics per garantir l'accés ràpid als crèdits del pressupost de la Unió destinats al finançament urgent d'iniciatives en el marc de la política exterior i de seguretat comuna, en particular els preparatius d'una de les missions que preveuen l'apartat 1 de l'article 42 i l'article 43. El Consell s'ha de pronunciar amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

Els preparatius de les missions que preveuen l'apartat 1 de l'article 42 i l'article 43 que no s'imputin al pressupost de la Unió s'han de finançar mitjançant un fons inicial constituït per contribucions dels estats membres.

El Consell ha d'adoptar per majoria qualificada, a proposta de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, les decisions que estableixin:

- a) les modalitats de constitució i de finançament del fons inicial, en particular els imports financers assignats al fons;
- b) les modalitats de gestió del fons inicial;
- c) les modalitats de control financer.

Quan la missió prevista de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 42 i l'article 43 no es pugui imputar al pressupost de la Unió, el Consell ha d'autoritzar l'alt representant per utilitzar aquest fons. L'alt representant ha d'informar el Consell sobre l'execució d'aquest mandat.

SECCIÓ 2

DISPOSICIONS SOBRE LA POLÍTIKA COMUNA DE SEGURETAT I DEFENSA

Article 42

(antic article 17 TUE)

1. La política comuna de seguretat i defensa forma part integrant de la política exterior i de seguretat comuna. Ofereix a la Unió una capacitat operativa basada en mitjans civils i militars. La Unió pot recórrer a aquests mitjans en missions fora de la Unió que tinguin per objectiu garantir el manteniment de la pau, la prevenció de conflictes i l'enfortiment de la seguretat internacional, conforme als principis de la Carta de les Nacions Unides. L'execució d'aquestes tasques es fonamenta en les capacitats proporcionades pels estats membres.

2. La política comuna de seguretat i defensa inclou la definició progressiva d'una política comuna de defensa de la Unió. Aquesta ha de conduir a una defensa comuna una vegada que el Consell Europeu ho hagi decidit per unanimitat. En aquest cas, el Consell Europeu ha de recomanar als estats membres que adoptin una decisió en aquest sentit de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives.

La política de la Unió d'acord amb aquesta secció no afecta el caràcter específic de la política de seguretat i de defensa de determinats estats membres, respecta les obligacions derivades del Tractat de l'Atlàntic Nord per a determinats estats membres que consideren que la seva defensa comuna es porta a terme dins de l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord (OTAN) i és compatible amb la política comuna de seguretat i de defensa que estableix aquest marc.

3. Els estats membres han de posar a disposició de la Unió, als efectes de l'aplicació de la política comuna de seguretat i defensa, capacitats civils i militars per contribuir als objectius definits pel Consell. Els estats membres que constitueixin entre ells forces multinacionals poden, així mateix, posar-les a disposició de la política comuna de seguretat i defensa.

Els estats membres s'han de comprometre a millorar progressivament les seves capacitats militars. L'Agència en l'àmbit del desenvolupament de les capacitats de defensa, la recerca, l'adquisició i l'armament (d'ara endavant denominada «Agència Europea de Defensa») ha de determinar les necessitats operatives, fomentar mesures per satisfer-les, contribuir a definir i, si s'escau, a aplicar qualsevol mesura oportuna per reforçar la base industrial i tecnològica del sector de la defensa, participar en la definició d'una política europea de capacitats i d'armament i assistir el Consell en l'avaluació de la millora de les capacitats militars.

4. El Consell ha d'adoptar per unanimitat, a proposta de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat o a iniciativa d'un Estat membre, les decisions relatives a la política comuna de seguretat i defensa, incloses les relatives a l'inici d'una missió que preveu aquest article. L'alt representant pot proposar que es recorri a mitjans nacionals i als instruments de la Unió, si s'escau, conjuntament amb la Comissió.

5. El Consell pot encarregar l'execució d'una missió, en el marc de la Unió, a un grup d'estats membres, a fi de defensar els valors i afavorir els interessos de la Unió. L'execució d'aquesta missió es regeix per l'article 44.

6. Els estats membres que compleixin criteris més elevats de capacitats militars i que hagin subscrit compromisos més vinculants en la matèria per dur a terme les missions més exigents han d'establir una cooperació estructurada permanent en el marc de la Unió. Aquesta cooperació es regeix per l'article 46 i no afecta el que disposa l'article 43.

7. Si un Estat membre és objecte d'una agressió armada en el seu territori, els altres estats membres li deuen ajuda i assistència amb tots els mitjans al seu abast, de conformitat amb l'article 51 de la Carta de les Nacions Unides. Això s'entén sense perjudici del caràcter específic de la política de seguretat i defensa de determinats estats membres.

Els compromisos i la cooperació en aquest àmbit s'han de continuar ajustant als compromisos adquirits en el marc de l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, que ha de continuar sent, per als estats membres que en formen part, el fonament de la seva defensa col·lectiva i l'organisme d'execució d'aquesta.

Article 43

1. Les missions que preveu l'apartat 1 de l'article 42, en les quals la Unió pot recórrer a mitjans civils i militars, han d'abraçar les actuacions conjuntes en matèria de desarmament, les missions humanitàries i de rescat, les missions d'assessorament i assistència en qüestions militars, les missions de prevenció de conflictes i de manteniment de la pau, les missions en què intervinguin forces de combat per a la gestió de crisis, incloses les missions de restabliment de la pau i les operacions d'estabilització al final dels conflictes. Totes aquestes missions poden contribuir a la lluita contra el terrorisme, entre altres coses mitjançant el suport prestat a tercers països per combatre'l en el seu territori.

2. El Consell ha d'adoptar les decisions relatives a les missions a què fa referència l'apartat 1, i n'ha de definir l'objectiu i l'abast, i les normes generals de la seva execució. L'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, sota l'autoritat del Consell i en contacte estret i permanent amb el Comitè Polític i de Seguretat, s'ha de fer càrrec de la coordinació dels aspectes civils i militars d'aquestes missions.

Article 44

1. En el marc de les decisions adoptades de conformitat amb l'article 43, el Consell pot encarregar l'execució d'una missió a un grup d'estats membres que ho desitgin i que disposin de les capacitats necessàries per a aquesta missió. La gestió de la missió s'ha d'acordar entre aquests estats membres, en associació amb l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat.

2. Els estats membres que participin en l'execució de la missió han d'informar periòdicament el Consell sobre el desenvolupament d'aquesta, per iniciativa pròpia o a petició d'un Estat membre. Els estats membres participants han de comunicar immediatament al Consell si l'execució de la missió causa conseqüències importants o exigeix una modificació de l'objectiu, l'abast o les condicions de la missió que estableixen les decisions a què es refereix l'apartat 1. En aquests casos, el Consell ha d'adoptar les decisions necessàries.

Article 45

1. L'Agència Europea de Defensa a què es refereix l'apartat 3 de l'article 42 resta sota l'autoritat del Consell i té com missió:

- a) contribuir a definir els objectius de capacitats militars dels estats membres i a avaluar el respecte dels compromisos de capacitats contrets pels estats membres;
- b) fomentar l'harmonització de les necessitats operatives i l'adopció de mètodes d'adquisició eficaços i compatibles;

- c) proposar projectes multilaterals per complir els objectius de capacitats militars i coordinar els programes executats pels estats membres i la gestió de programes de cooperació específics;
- d) donar suport a la recerca sobre tecnologia de defensa i coordinar i planificar activitats de recerca conjuntes i estudis de solucions tècniques que responguin a les futures necessitats operatives;
- e) contribuir a definir i, si s'escau, aplicar qualsevol mesura oportuna per reforçar la base industrial i tecnològica del sector de la defensa i per millorar l'eficàcia de les despeses militars.

2. Poden participar en l'Agència Europea de Defensa tots els estats membres que ho desitgin. El Consell ha d'adoptar per majoria qualificada una decisió en què s'han de determinar l'estatut, la seu i la forma de funcionament de l'Agència. La decisió ha de tenir en compte el grau de participació efectiva en les activitats de l'Agència. Dins d'aquesta s'han de constituir grups específics, formats pels estats membres que duguin a terme projectes conjunts. L'Agència ha d'exercir les seves funcions i s'ha de mantenir, en cas necessari, en contacte amb la Comissió.

Article 46

1. Els estats membres que vulguin participar en la cooperació estructurada permanent a què fa referència l'apartat 6 de l'article 42 i que reuneixin els criteris i assumeixin els compromisos en matèria de capacitats militars que figuren en el Protocol sobre la cooperació estructurada permanent han de notificar la seva intenció al Consell i a l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat.

2. En un termini de tres mesos a partir de la notificació que esmenta l'apartat 1, el Consell ha d'adoptar una decisió per la qual s'estableixi la cooperació estructurada permanent i es fixi la llista dels estats membres participants. El Consell, després de consultar l'alt representant, s'ha de pronunciar per majoria qualificada.

3. Qualsevol Estat membre que, amb posterioritat, vulgui participar en la cooperació estructurada permanent, ha de notificar la seva intenció al Consell i a l'alt representant.

El Consell ha d'adoptar una decisió per la qual es confirmi la participació de l'Estat membre de què es tracti, que compleixi els criteris i assumeixi els compromisos que preveuen els articles 1 i 2 del Protocol sobre la cooperació estructurada permanent. El Consell, després de consultar l'alt representant, s'ha de pronunciar per majoria qualificada. Únicament poden participar en la votació els membres del Consell que representin els estats membres participants.

La majoria qualificada es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

4. Si un Estat membre participant ja no compleix els criteris o ja no pot assumir els compromisos que preveuen els articles 1 i 2 del Protocol sobre la cooperació estructurada permanent, el Consell pot adoptar una decisió per la qual se suspengui la participació d'aquest Estat.

El Consell s'ha de pronunciar per majoria qualificada. Únicament poden participar en la votació els membres del Consell que representin els estats membres participants, a excepció de l'Estat membre de què es tracti.

La majoria qualificada es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

5. Si un Estat membre participant decideix abandonar la cooperació estructurada permanent, ha de notificar la seva decisió al Consell, que ha de prendre nota que ha finalitzat la participació d'aquest Estat membre.

6. Les decisions i les recomanacions del Consell en el marc de la cooperació estructurada permanent, diferents de les que preveuen els apartats 2 a 5, s'han d'adoptar per unanimitat. Als efectes de l'aplicació d'aquest apartat, la unanimitat és constituïda únicament pels vots dels representants dels estats membres participants.

TÍTOL VI

DISPOSICIONS FINALS

Article 47

La Unió té personalitat jurídica.

Article 48

(antic article 48 TUE)

1. Els Tractats es poden modificar d'acord amb un procediment de revisió ordinari. També es poden modificar d'acord amb procediments de revisió simplificats.

Procediment de revisió ordinari

2. El Govern de qualsevol Estat membre, el Parlament Europeu o la Comissió poden presentar al Consell projectes de revisió dels Tractats. Aquests projectes poden tenir per finalitat, entre altres coses, la d'augmentar o reduir les competències atribuïdes a la Unió en els Tractats. El Consell ha de remetre aquests projectes al Consell Europeu i els ha de notificar als parlaments nacionals.

3. Si el Consell Europeu, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i a la Comissió, adopta per majoria simple una decisió favorable a l'examen de les modificacions proposades, el president del Consell Europeu ha de convocar una Convenció composta per representants dels parlaments nacionals, dels caps d'Estat o de Govern dels estats membres, del Parlament Europeu i de la Comissió. Quan es tracti de modificacions institucionals en l'àmbit monetari, s'ha de consultar també el Banc Central Europeu. La Convenció ha d'examinar els projectes de revisió i ha d'adoptar per consens una recomanació adreçada a una conferència de representants dels governs dels estats membres segons el que disposa l'apartat 4.

El Consell Europeu pot decidir per majoria simple, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, no convocar una convenció quan la importància de les modificacions no ho justifiqui. En aquest últim cas, el Consell Europeu ha d'establir un mandat per a una conferència de representants dels governs dels estats membres.

4. El president del Consell ha de convocar una conferència de representants dels governs dels estats membres amb la finalitat que s'aprovin d'acord comú les modificacions que s'hagin d'introduir en els Tractats.

Les modificacions han d'entrar en vigor després d'haver estat ratificades per tots els estats membres de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives.

5. Si, transcorregut un termini de dos anys des de la signatura d'un tractat modificatiu dels Tractats, les quatre cinquenes parts dels estats membres l'han ratificat i un o diversos

estats membres han trobat dificultats per ratificar-lo, el Consell Europeu ha d'examinar la qüestió.

Procediments de revisió simplificats

6. El Govern de qualsevol Estat membre, el Parlament Europeu o la Comissió poden presentar al Consell Europeu projectes de revisió de la totalitat o d'una part de les disposicions de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, relatives a les polítiques i accions internes de la Unió.

El Consell Europeu pot adoptar una decisió que modifiqui la totalitat o una part de les disposicions de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea. El Consell Europeu s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i a la Comissió, així com al Banc Central Europeu en el cas de modificacions institucionals en l'àmbit monetari. Aquesta decisió només entra en vigor una vegada que hagi estat aprovada pels estats membres, de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives.

La decisió que preveu el paràgraf segon no pot augmentar les competències atribuïdes a la Unió pels Tractats.

7. Quan el Tractat de funcionament de la Unió Europea o el títol V del present Tractat disposin que el Consell es pronunciï per unanimitat en un àmbit o en un cas determinat, el Consell Europeu pot adoptar una decisió que autoritzi el Consell a pronunciar-se per majoria qualificada en aquest àmbit o en aquest cas. Aquest paràgraf no s'ha d'aplicar a les decisions que tinguin repercussions militars o en l'àmbit de la defensa.

Quan el Tractat de funcionament de la Unió Europea disposi que el Consell adopti actes legislatius d'acord amb un procediment legislatiu especial, el Consell Europeu pot adoptar una decisió que autoritzi a adoptar aquests actes d'acord amb el procediment legislatiu ordinari.

Qualsevol iniciativa presa pel Consell Europeu en virtut dels paràgrafs primer o segon s'ha de transmetre als parlaments nacionals. En cas d'oposició d'un parlament nacional notificada en un termini de sis mesos a partir d'aquesta transmissió, no s'ha d'adoptar la decisió que preveuen els paràgrafs primer o segon. Si no hi ha oposició, el Consell Europeu pot adoptar aquesta decisió.

Per a l'adopció de les decisions que preveuen els paràgrafs primer o segon, el Consell Europeu s'ha de pronunciar per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, que s'ha de pronunciar per majoria dels membres que el componen.

Article 49

(antic article 49 TUE)

Qualsevol Estat europeu que respecti els valors que esmenta l'article 2 i es compromet a promoure'ls pot sol·licitar l'ingrés com a membre en la Unió. S'ha d'informar d'aquesta sol·licitud el Parlament Europeu i els parlaments nacionals. L'Estat sol·licitant ha d'adreçar la seva sol·licitud al Consell, que s'ha de pronunciar per unanimitat després d'haver consultat la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, el qual s'ha de pronunciar per majoria dels membres que el componen. S'han de tenir en compte els criteris d'elegibilitat acordats pel Consell Europeu.

Les condicions d'admissió i les adaptacions que aquesta admissió comporta pel que fa als Tractats sobre els quals es funda la Unió han de ser objecte d'un acord entre els estats

membres i l'Estat sol·licitant. Aquest acord s'ha de sotmetre a la ratificació de tots els estats contractants, de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives.

Article 50

1. Qualsevol Estat membre pot decidir, de conformitat amb les seves normes constitucionals, retirar-se de la Unió.
2. L'Estat membre que decideixi retirar-se'n ha de notificar la seva intenció al Consell Europeu. Atenent les orientacions del Consell Europeu, la Unió ha de negociar i subscriure amb aquest Estat un acord que ha d'establir la forma de la seva retirada, tenint en compte el marc de les seves relacions futures amb la Unió. Aquest acord s'ha de negociar de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 218 del Tractat de funcionament de la Unió Europea. El Consell l'ha de subscriure en nom de la Unió per majoria qualificada, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.
3. Els Tractats s'han de deixar d'aplicar a l'Estat de què es tracti a partir de la data d'entrada en vigor de l'acord de retirada o, si no n'hi ha, dos anys després de la notificació a què es refereix l'apartat 2, llevat si el Consell Europeu, d'acord amb aquest Estat, decideix per unanimitat prorrogar aquest termini.
4. Als efectes dels apartats 2 i 3, el membre del Consell Europeu i del Consell que representi l'Estat membre que es retiri no ha de participar ni en les deliberacions ni en les decisions del Consell Europeu o del Consell que l'afectin.

La majoria qualificada es defineix de conformitat amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

5. Si l'Estat membre que s'ha retirat de la Unió sol·licita de nou l'adhesió, la seva sol·licitud s'ha de sotmetre al procediment que estableix l'article 49.

Article 51

Els protocols i annexos dels Tractats formen part integrant d'aquests.

Article 52

▼ A1

1. Els Tractats s'apliquen al Regne de Bèlgica, a la República de Bulgària, a la República Txeca, al Regne de Dinamarca, a la República Federal d'Alemanya, a la República d'Estònia, a Irlanda, a la República Hel·lènica, al Regne d'Espanya, a la República Francesa, a la República de Croàcia, a la República Italiana, a la República de Xipre, a la República de Letònia, a la República de Lituània, al Gran Ducat de Luxemburg, a la República d'Hongria, a la República de Malta, al Regne dels Països Baixos, a la República d'Àustria, a la República de Polònia, a la República Portuguesa, a Romania, a la República d'Eslovènia, a la República d'Eslovàquia, a la República de Finlàndia, al Regne de Suècia i al Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord.

▼ B

2. L'àmbit d'aplicació territorial dels Tractats s'especifica a l'article 355 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 53

(antic article 51 TUE)

Aquest Tractat es conclou per un període de temps il·limitat.

Article 54

(antic article 52 TUE)

1. Aquest Tractat ha de ser ratificat per les altes parts contractants, de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives. Els instruments de ratificació s'han de dipositar davant del Govern de la República Italiana.
2. Aquest Tractat entra en vigor l'1 de gener de 1993, sempre que s'hagin dipositat tots els instruments de ratificació o, si no n'hi ha, el primer dia del mes següent al dipòsit de l'instrument de ratificació de l'últim Estat signatari que compleixi aquesta formalitat.

Article 55

(antic article 53 TUE)

▼A1

1. Aquest Tractat, redactat en un exemplar únic, en llengües alemanya, búlgara, txeca, croata, danesa, eslovaca, eslovena, espanyola, estoniana, finesa, francesa, grega, hongaresa, anglesa, irlandesa, italiana, letona, lituana, maltesa, neerlandesa, polonesa, portuguesa, romanesa i sueca, els textos del qual en cadascuna d'aquestes llengües són igualment autèntics, serà dipositat en els arxius del Govern de la República Italiana, que en remetrà una còpia autenticada a cada un dels governs dels restants estats signataris.

▼B

2. Aquest Tractat, així mateix, es pot traduir a qualsevol altra llengua que determinin els estats membres entre les que, de conformitat amb els seus ordenaments constitucionals, tinguin estatut de llengua oficial en la totalitat o en una part del seu territori. L'Estat membre de què es tracti facilitarà una còpia certificada d'aquestes traduccions, que es dipositarà en els arxius del Consell.

PER DONAR-NE FE, els plenipotenciaris sotasignats subscriuen aquest Tractat.

Maastricht, set de febrer de mil nou-cents noranta-dos

(no es reproduïx la llista de signataris)

VERSIÓ CONSOLIDADA DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

PREÀMBUL

SA MAJESTAT EL REI DELS BELGUES, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA FEDERAL D'ALEMANYA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA FRANCESA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA ITALIANA, SA ALTESA REIAL LA GRAN DUQUESSA DE LUXEMBURG, SA MAJESTAT LA REINA DELS PAÏSOS BAIXOS (³),

RESOLTS a assentar les bases d'una unió cada vegada més estreta entre els pobles europeus,

DECIDITS a assegurar, mitjançant una acció comuna, el progrés econòmic i social dels seus respectius estats, eliminant les barreres que divideixen Europa,

FIXANT com a finalitat essencial dels seus esforços la millora constant de les condicions de vida i de treball dels seus pobles,

RECONeixENT que l'eliminació dels obstacles existents exigeix una acció concertada per garantir un desenvolupament econòmic estable, un intercanvi comercial equilibrat i una competència lleial,

PREOCUPATS per reforçar la unitat de les seves economies i assegurar-ne el desenvolupament harmoniós, reduint les diferències entre les diverses regions i el retard de les menys afavorides,

DESITJOSOS de contribuir, mitjançant una política comercial comuna, a la supressió progressiva de les restriccions als intercanvis internacionals,

PRETENENT reforçar la solidaritat d'Europa amb els països d'ultramar i volent assegurar el desenvolupament de la seva prosperitat, de conformitat amb els principis de la Carta de les Nacions Unides,

RESOLTS a consolidar, mitjançant la constitució d'aquest conjunt de recursos, la defensa de la pau i la llibertat i invitant els altres pobles d'Europa que participen d'aquest ideal a associar-se al seu esforç,

DECIDITS a promoure el desenvolupament del nivell de coneixement més elevat possible per als seus pobles mitjançant un accés ampli a l'educació i mitjançant la seva actualització contínua,

HAN DESIGNAT amb aquesta finalitat plenipotenciaris:

(no es reproduïx la llista dels plenipotenciaris)

ELS QUI, després d'haver intercanviat els seus poders plens, reconeguts en la forma escaient, han convingut les disposicions següents.

PRIMERA PART

PRINCIPIS

Article 1

1. Aquest Tractat organitza el funcionament de la Unió i determina els àmbits, la delimitació i les condicions d'exercici de les seves competències.
2. Aquest Tractat i el Tractat de la Unió Europea constitueixen els tractats sobre els quals es fonamenta la Unió. Aquests dos tractats, que tenen el mateix valor jurídic, es designen amb l'expressió «els Tractats».

TÍTOL I

CATEGORIES I ÀMBITS DE COMPETÈNCIES DE LA UNIÓ

Article 2

1. Quan els Tractats atribueixin a la Unió una competència exclusiva en un àmbit determinat, només la Unió pot legislar i adoptar actes jurídicament vinculants, mentre que els estats membres, com a tals, únicament ho poden fer si són facultats per la Unió o per aplicar actes de la Unió.
2. Quan els Tractats atribueixin a la Unió una competència compartida amb els estats membres en un àmbit determinat, la Unió i els estats membres poden legislar i adoptar actes jurídicament vinculants en aquest àmbit. Els estats membres han d'exercir la seva competència en la mesura en què la Unió no hagi exercit la seva. Els estats membres han d'exercir de nou la seva competència en la mesura en què la Unió hagi decidit deixar d'exercir la seva.
3. Els estats membres han de coordinar les seves polítiques econòmiques i d'ocupació segons les modalitats que estableix aquest Tractat, per a la definició de les quals la Unió disposa de competència.
4. La Unió disposa de competència, de conformitat amb el que disposa el Tractat de la Unió Europea, per definir i aplicar una política exterior i de seguretat comuna, inclosa la definició progressiva d'una política comuna de defensa.
5. En determinats àmbits i en les condicions que estableixen els Tractats, la Unió disposa de competència per portar a terme accions amb la finalitat de donar suport, coordinar o complementar l'acció dels estats membres, sense que per això se substitueixi la competència d'aquests en els àmbits esmentats.

Els actes jurídicament vinculants de la Unió adoptats en virtut de les disposicions dels Tractats relatives a aquests àmbits no poden comportar cap harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

6. L'abast i les condicions d'exercici de les competències de la Unió s'han de determinar en les disposicions dels Tractats relatives a cada àmbit.

Article 3

1. La Unió disposa de competència exclusiva en els àmbits següents:
 - a) la unió duanera;
 - b) l'establiment de les normes sobre competència necessàries per al funcionament del mercat interior;
 - c) la política monetària dels estats membres la moneda dels quals és l'euro;

- d) la conservació dels recursos biològics marins dins de la política pesquera comuna;
- e) la política comercial comuna.

2. La Unió també disposa de competència exclusiva per subscriure un acord internacional quan aquesta subscripció estigui prevista en un acte legislatiu de la Unió, quan sigui necessària per permetre-li exercir la seva competència interna o en la mesura en què pugui afectar normes comunes o alterar-ne l'abast.

Article 4

1. La Unió disposa de competència compartida amb els estats membres quan els Tractats li atribueixin una competència que no correspongui als àmbits esmentats en els articles 3 i 6.

2. Les competències compartides entre la Unió i els estats membres s'apliquen als àmbits principals següents:

- a) el mercat interior;
- b) la política social, en els aspectes que defineix aquest Tractat;
- c) la cohesió econòmica, social i territorial;
- d) l'agricultura i la pesca, a exclusió de la conservació dels recursos biològics marins;
- e) el medi ambient;
- f) la protecció dels consumidors;
- g) els transports;
- h) les xarxes transeuropees;
- i) l'energia;
- j) l'espai de llibertat, seguretat i justícia;
- k) els afers comuns de seguretat en matèria de salut pública, en els aspectes que defineix aquest Tractat.

3. En els àmbits de la recerca, el desenvolupament tecnològic i l'espai, la Unió disposa de competència per portar a terme accions, en particular destinades a definir i executar programes, sense que l'exercici d'aquesta competència pugui tenir com a efecte impedir que els estats membres exerceixin la seva.

4. En els àmbits de la cooperació per al desenvolupament i de l'ajuda humanitària, la Unió disposa de competència per portar a terme accions i una política comuna, sense que l'exercici d'aquesta competència pugui tenir com a efecte impedir que els estats membres exerceixin la seva.

Article 5

1. Els estats membres han de coordinar les seves polítiques econòmiques en el si de la Unió. A aquest efecte, el Consell ha d'adoptar mesures, en particular les orientacions generals de les polítiques esmentades.

S'han d'aplicar disposicions particulars als estats membres la moneda dels quals és l'euro.

2. La Unió ha de prendre mesures per garantir la coordinació de les polítiques d'ocupació dels estats membres, en particular definint les orientacions d'aquestes polítiques.

3. La Unió pot prendre iniciatives per garantir la coordinació de les polítiques socials dels estats membres.

Article 6

La Unió disposa de competència per portar a terme accions amb la finalitat de donar suport, coordinar o complementar l'acció dels estats membres. Els àmbits d'aquestes accions són, en la seva finalitat europea:

- a) la protecció i millora de la salut humana;
- b) la indústria;
- c) la cultura;
- d) el turisme;
- e) l'educació, la formació professional, la joventut i l'esport;
- f) la protecció civil;
- g) la cooperació administrativa.

TÍTOL II

DISPOSICIONS D'APLICACIÓ GENERAL

Article 7

La Unió ha de vetllar per la coherència entre les seves diferents polítiques i accions, tenint en compte el conjunt dels seus objectius i observant el principi d'atribució de competències.

Article 8

(antic article 3, apartat 2, TCE) (⁴)

En totes les seves accions, la Unió s'ha de fixar l'objectiu d'eliminar les desigualtats entre l'home i la dona i promoure'n la igualtat.

Article 9

En la definició i l'execució de les seves polítiques i accions, la Unió ha de tenir en compte les exigències relacionades amb la promoció d'un nivell d'ocupació elevat, amb la garantia d'una protecció social adequada, amb la lluita contra l'exclusió social i amb un nivell elevat d'educació, formació i protecció de la salut humana.

Article 10

En la definició i l'execució de les seves polítiques i accions, la Unió ha de mirar de lluitar contra qualsevol discriminació per raó de sexe, raça o origen ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual.

Article 11

(antic article 6 TCE)

Les exigències de la protecció del medi ambient s'han d'integrar en la definició i en la realització de les polítiques i accions de la Unió, en particular per tal de fomentar un desenvolupament sostenible.

Article 12

(antic article 153, apartat 2, TCE)

Quan es defineixin i s'executin altres polítiques i accions de la Unió s'han de tenir en compte les exigències de la protecció dels consumidors.

Article 13

Quan formulin i apliquin les polítiques de la Unió en matèria d'agricultura, pesca, transport, mercat interior, recerca i desenvolupament tecnològic i espai, la Unió i els estats membres han de tenir plenament en compte les exigències en matèria de benestar dels animals com a éssers sensibles, i han de respectar al mateix temps les disposicions legals o administratives i els costums dels estats membres relatius, en particular, a ritus religiosos, tradicions culturals i patrimoni regional.

Article 14

(antic article 16 TCE)

Sense perjudici de l'article 4 del Tractat de la Unió Europea i dels articles 93, 106 i 107 del present Tractat, i en vista del lloc que els serveis d'interès econòmic general ocupen entre els valors comuns de la Unió, així com del seu paper en la promoció de la cohesió social i territorial, la Unió i els estats membres, d'acord amb les seves competències respectives i en l'àmbit d'aplicació dels Tractats, han de vetllar perquè els serveis esmentats actuïn d'acord amb principis i condicions, en particular econòmiques i financeres, que els permetin complir la seva comesa. El Parlament Europeu i el Consell han d'establir aquests principis i condicions mitjançant reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, sense perjudici de la competència que incumbeix als estats membres, dins del respecte als Tractats, per prestar, encarregar i finançar els serveis esmentats.

Article 15

(antic article 255 TCE)

1. A fi de fomentar una bona governança i de garantir la participació de la societat civil, les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió han d'actuar amb el màxim respecte possible al principi d'obertura.

2. Les sessions del Parlament Europeu són públiques, així com les del Consell en les quals aquest deliberi i voti sobre un projecte d'acte legislatiu.

3. Tots els ciutadans de la Unió, així com qualsevol persona física o jurídica que resideixi o tingui el domicili social en un Estat membre, tenen dret a accedir als documents de les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió, sigui quin sigui el seu suport, d'acord amb els principis i les condicions que s'han d'establir de conformitat amb aquest apartat.

El Parlament Europeu i Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han de determinar mitjançant reglaments els principis generals i els límits, per motius d'interès públic o privat, que regulen l'exercici d'aquest dret d'accés als documents.

Cadascuna de les institucions, els òrgans o els organismes ha de garantir la transparència dels seus treballs i ha d'elaborar en el seu Reglament intern disposicions específiques sobre l'accés als seus documents, de conformitat amb els reglaments que preveu el paràgraf segon.

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea, el Banc Central Europeu i el Banc Europeu d'Inversions només estan subjectes al present apartat quan exerceixin funcions administratives.

El Parlament Europeu i el Consell han de garantir la publicitat dels documents relatius als procediments legislatius en les condicions que estableixin els reglaments que preveu el paràgraf segon.

Article 16

(antic article 286 TCE)

1. Qualsevol persona té dret a la protecció de les dades de caràcter personal que la concerneixin.
2. El Parlament Europeu i el Consell han d'establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les normes sobre protecció de les persones físiques respecte del tractament de dades de caràcter personal per les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió, així com pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió, i sobre la lliure circulació d'aquestes dades. El respecte d'aquestes normes està sotmès al control d'autoritats independents.

Les normes que s'adoptin en virtut d'aquest article s'entenen sense perjudici de les normes específiques que preveu l'article 39 del Tractat de la Unió Europea.

Article 17

1. La Unió ha de respectar i no ha de prejudicar l'estatut reconegut en els estats membres, en virtut del dret intern, a les esglésies i les associacions o comunitats religioses.
2. La Unió ha de respectar, així mateix, l'estatut reconegut, en virtut del dret intern, a les organitzacions filosòfiques i no confessionals.
3. Reconeixent la seva identitat i la seva aportació específica, la Unió ha de mantenir un diàleg obert, transparent i regular amb les esglésies i organitzacions esmentades.

SEGONA PART

NO-DISCRIMINACIÓ I CIUTADANIA DE LA UNIÓ

Article 18

(antic article 12 TCE)

En l'àmbit d'aplicació dels Tractats, i sense perjudici de les disposicions particulars que s'hi preveuen, es prohibeix qualsevol discriminació per raó de la nacionalitat.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, poden establir la regulació necessària per prohibir aquestes discriminacions.

Article 19

(antic article 13 TCE)

1. Sense perjudici de les altres disposicions dels Tractats i dins dels límits de les competències que aquests atribueixen a la Unió, el Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, pot adoptar accions adequades per lluitar contra la discriminació per motius de sexe, d'origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual.

2. No obstant el que disposa l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell poden adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, els principis bàsics de les mesures de la Unió d'estímul, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres, per donar suport a les accions dels estats membres empreses amb la finalitat de contribuir a la consecució dels objectius que enuncia l'apartat 1.

Article 20

(antic article 17 TCE)

1. Es crea una ciutadania de la Unió. És ciutadà de la Unió qualsevol persona que tingui la nacionalitat d'un Estat membre. La ciutadania de la Unió s'afegeix a la ciutadania nacional i no la substitueix.

2. Els ciutadans de la Unió són titulars dels drets i estan subjectes als deures que estableixen els Tractats. Tenen, entre altres coses, el dret:

a) de circular i residir lliurement en el territori dels estats membres;

b) de sufragi actiu i passiu en les eleccions al Parlament Europeu i en les eleccions municipals de l'Estat membre en què resideixin, en les mateixes condicions que els nacionals d'aquest Estat;

c) d'acollir-se, en el territori d'un tercer país en què no estigui representat l'Estat membre del qual siguin nacionals, a la protecció de les autoritats diplomàtiques i consulars de qualsevol Estat membre en les mateixes condicions que els nacionals d'aquest Estat;

d) de formular peticions al Parlament Europeu, de recórrer al defensor del poble europeu, així com d'adreçar-se a les institucions i als òrgans consultius de la Unió en una de les llengües dels Tractats i de rebre una contestació en aquesta mateixa llengua.

Aquests drets s'han d'exercir en les condicions i dins dels límits definits pels Tractats i per les mesures adoptades en aplicació d'aquests.

Article 21

(antic article 18 TCE)

1. Tots els ciutadans de la Unió tenen dret a circular i residir lliurement en el territori dels estats membres, amb subjecció a les limitacions i condicions que preveuen els Tractats i les disposicions adoptades per a la seva aplicació.

2. Quan una acció de la Unió sigui necessària per assolir aquest objectiu, i llevat que els Tractats hagin previst els poders d'acció sobre això, el Parlament Europeu i el Consell poden adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, disposicions destinades a facilitar l'exercici dels drets que preveu l'apartat 1.

3. Als efectes que preveu l'apartat 1, i llevat que els Tractats estableixin poders d'actuació per a això, el Consell pot adoptar, d'acord amb un procediment legislatiu especial,

mesures sobre seguretat social o protecció social. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

Article 22

(antic article 19 TCE)

1. Tots els ciutadans de la Unió que resideixin en un Estat membre del qual no siguin nacionals tenen dret a ser electors i elegibles en les eleccions municipals de l'Estat membre en què resideixin, en les mateixes condicions que els nacionals d'aquest Estat. Aquest dret s'ha d'exercir sense perjudici de les modalitats que el Consell adopti, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu; les modalitats esmentades poden establir excepcions quan ho justifiquin problemes específics d'un Estat membre.

2. Sense perjudici del que disposen l'apartat 1 de l'article 223 i les normes adoptades per a la seva aplicació, tots els ciutadans de la Unió que resideixin en un Estat membre del qual no siguin nacionals tenen dret a ser electors i elegibles en les eleccions al Parlament Europeu en l'Estat membre en què resideixin, en les mateixes condicions que els nacionals d'aquest Estat. Aquest dret s'ha d'exercir sense perjudici de les modalitats que el Consell adopti, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu; les modalitats esmentades poden establir excepcions quan ho justifiquin problemes específics d'un Estat membre.

Article 23

(antic article 20 TCE)

Tots els ciutadans de la Unió es poden acollir, en el territori d'un tercer país en què no estigui representat l'Estat membre del qual siguin nacionals, a la protecció de les autoritats diplomàtiques i consulars de qualsevol Estat membre, en les mateixes condicions que els nacionals d'aquest Estat. Els estats membres han de prendre les disposicions necessàries i han d'entaular les negociacions internacionals requerides per garantir la protecció esmentada.

El Consell pot adoptar, d'acord amb un procediment legislatiu especial i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, directives en les quals s'estableixin les mesures de coordinació i de cooperació necessàries per facilitar la protecció esmentada.

Article 24

(antic article 21 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar mitjançant reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les disposicions relatives als procediments i les condicions preceptius per a la presentació d'una iniciativa ciutadana en el sentit de l'article 11 del Tractat de la Unió Europea, inclòs el nombre mínim d'estats membres dels quals han de procedir els ciutadans que la presentin.

Tots els ciutadans de la Unió tenen el dret de petició davant del Parlament Europeu, de conformitat amb el que disposa l'article 227.

Tots els ciutadans de la Unió es poden adreçar al defensor del poble instituït en virtut del que disposa l'article 228.

Tots els ciutadans de la Unió es poden adreçar per escrit a qualsevol de les institucions o organismes que preveuen el present article o l'article 13 del Tractat de la Unió Europea en una de les llengües que consten a l'apartat 1 de l'article 55 del Tractat esmentat i rebre una contestació en aquesta mateixa llengua.

Article 25

(antic article 22 TCE)

Cada tres anys la Comissió ha d'informar el Parlament Europeu, el Consell i el Comitè Econòmic i Social sobre l'aplicació de les disposicions de la present part. Aquest informe ha de tenir en compte el desenvolupament de la Unió.

Sobre aquesta base, i sense perjudici de la resta de disposicions dels Tractats, el Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, pot adoptar disposicions encaminades a completar els drets que enumera l'apartat 2 de l'article 20. Aquestes disposicions entren en vigor quan les hagin aprovat els estats membres de conformitat amb les seves respectives normes constitucionals.

TERCERA PART

LES POLÍTIQUES I ACCIONS INTERNES DE LA UNIÓ

TÍTOL I

EL MERCAT INTERIOR

Article 26

(antic article 14 TCE)

1. La Unió ha d'adoptar les mesures destinades a establir el mercat interior o a garantir-ne el funcionament, de conformitat amb les disposicions pertinents dels Tractats.
2. El mercat interior implica un espai sense fronteres interiors, en què la lliure circulació de mercaderies, persones, serveis i capitals estigui garantida d'acord amb les disposicions dels Tractats.
3. El Consell, a proposta de la Comissió, ha de definir les orientacions i les condicions necessàries per assegurar un progrés equilibrat en el conjunt dels sectors considerats.

Article 27

(antic article 15 TCE)

En el moment de formular les seves propostes encaminades a la consecució dels objectius que enuncia l'article 26, la Comissió ha de tenir en compte la importància de l'esforç que determinades economies, que presentin un nivell de desenvolupament diferent, han de fer per a l'establiment del mercat interior, i pot proposar les disposicions adequades.

Si aquestes disposicions adopten la forma d'excepcions, han de tenir caràcter temporal i pertorbar tan poc com sigui possible el funcionament del mercat interior.

TÍTOL II
LA LLIURE CIRCULACIÓ DE MERCADERIES

Article 28

(antic article 23 TCE)

1. La Unió comprèn una unió duanera, que abraça la totalitat dels intercanvis de mercaderies i que implica la prohibició, entre els estats membres, dels drets de duana d'importació i exportació i de qualssevol exaccions d'efecte equivalent, així com l'adopció d'un aranzel duaner comú en les seves relacions amb tercers països.
2. Les disposicions de l'article 30 i les del capítol 3 d'aquest títol s'apliquen als productes originaris dels estats membres i als productes procedents de tercers països que estiguin en lliure pràctica en els estats membres.

Article 29

(antic article 24 TCE)

Es consideren en lliure pràctica en un Estat membre els productes procedents de tercers països respecte dels quals s'hagin complert, en aquest Estat membre, les formalitats d'importació i percebut els drets de duana i qualssevol altres exaccions d'efecte equivalent exigibles, sempre que no s'hagin beneficiat d'una devolució total o parcial d'aquests.

CAPÍTOL 1
LA UNIÓ DUANERA

Article 30

(antic article 25 TCE)

Queden prohibits entre els estats membres els drets de duana d'importació i exportació o exaccions d'efecte equivalent. Aquesta prohibició s'aplica també als drets de duana de caràcter fiscal.

Article 31

(antic article 26 TCE)

El Consell, a proposta de la Comissió, ha de fixar els drets de l'aranzel duaner comú.

Article 32

(antic article 27 TCE)

En el compliment de les funcions que li atribueix aquest capítol, la Comissió s'ha de guiar per:

- a) la necessitat de promoure els intercanvis comercials entre els estats membres i tercers països;
- b) l'evolució de les condicions de competència dins de la Unió, en la mesura en què aquesta evolució tingui com a efecte l'increment de la capacitat competitiva de les empreses;

c) les necessitats de proveïment de la Unió en primeres matèries i productes semielaborats, i ha de procurar que no es falsegin, entre els estats membres, les condicions de competència dels productes acabats;

d) la necessitat d'evitar perturbacions greus en la vida econòmica dels estats membres i garantir un desenvolupament racional de la producció i una expansió del consum a la Unió.

CAPÍTOL 2

LA COOPERACIÓ DUANERA

Article 33

(antic article 135 TCE)

Dins de l'àmbit d'aplicació dels Tractats, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'adoptar mesures destinades a enfortir la cooperació duanera entre els estats membres i entre aquests i la Comissió.

CAPÍTOL 3

PROHIBICIÓ DE LES RESTRICCIONS QUANTITATIVES ENTRE ELS ESTATS MEMBRES

Article 34

(antic article 28 TCE)

Queden prohibides entre els estats membres les restriccions quantitatives a la importació, així com totes les mesures d'efecte equivalent.

Article 35

(antic article 29 TCE)

Queden prohibides entre els estats membres les restriccions quantitatives a l'exportació, així com totes les mesures d'efecte equivalent.

Article 36

(antic article 30 TCE)

Les disposicions dels articles 34 i 35 no han de ser un obstacle per a les prohibicions o restriccions a la importació, l'exportació o el tràfic justificades per raons d'ordre públic, moralitat i seguretat públiques, protecció de la salut i vida de les persones i els animals, preservació dels vegetals, protecció del patrimoni artístic, històric o arqueològic nacional o protecció de la propietat industrial i comercial. No obstant això, aquestes prohibicions o restriccions no han de constituir un mitjà de discriminació arbitrària ni una restricció encoberta del comerç entre els estats membres.

Article 37

(antic article 31 TCE)

1. Els estats membres han d'adequar els monopolis nacionals de caràcter comercial de manera que quedi assegurada l'exclusió de qualsevol discriminació entre els nacionals dels estats membres respecte de les condicions de proveïment i de mercat.

Les disposicions d'aquest article s'apliquen a qualsevol organisme mitjançant el qual un Estat membre, *de iure* o *de facto*, directament o indirectament, controla, dirigeixi o influeixi sensiblement en les importacions o les exportacions entre els estats membres. Aquestes disposicions s'apliquen igualment als monopolis cedits per l'Estat a tercers.

2. Els estats membres s'han d'abstenir de qualsevol nova mesura contrària als principis que enuncia l'apartat 1 o que restringeixi l'abast dels articles relatius a la prohibició dels drets de duana i de les restriccions quantitatives entre els estats membres.

3. En cas que un monopoli de caràcter comercial impliqui una regulació destinada a facilitar la comercialització o a millorar la rendibilitat dels productes agrícoles, s'han d'adoptar les mesures necessàries per assegurar, en l'aplicació de les normes d'aquest article, garanties equivalents per a l'ocupació i el nivell de vida dels productors interessats.

TÍTOL III

AGRICULTURA I PESCA

Article 38

(antic article 32 TCE)

1. La Unió ha de definir i aplicar una política comuna d'agricultura i pesca.

El mercat interior inclou l'agricultura, la pesca i el comerç dels productes agrícoles. Per productes agrícoles s'entenen els productes de la terra, de la ramaderia i de la pesca, així com els productes de primera transformació directament relacionats amb aquells. S'entén que les referències a la política agrícola comuna o a l'agricultura i la utilització del terme «agrícola» inclouen també la pesca, atenent les característiques particulars d'aquest sector.

2. Llevat d'una disposició en contra dels articles 39 a 44, tots dos inclusivament, les normes previstes per a l'establiment o el funcionament del mercat interior són aplicables als productes agrícoles.

3. Els productes als quals són aplicables els articles 39 a 44, tots dos inclusivament, són els que consten a la llista de l'annex I.

4. El funcionament i desenvolupament del mercat interior per als productes agrícoles han d'anar acompanyats de l'establiment d'una política agrícola comuna.

Article 39

(antic article 33 TCE)

1. Els objectius de la política agrícola comuna són:

a) incrementar la productivitat agrícola, fomentant el progrés tècnic, assegurant el desenvolupament racional de la producció agrícola, així com la utilització òptima dels factors de producció, en particular, de la mà d'obra;

b) garantir així un nivell de vida equitatiu a la població agrícola, en especial, mitjançant l'augment de la renda individual dels qui treballen en l'agricultura;

- c) estabilitzar els mercats;
 - d) garantir la seguretat dels proveïments;
 - e) assegurar al consumidor subministraments a preus raonables.
2. En l'elaboració de la política agrícola comuna i dels mètodes especials que aquesta pugui comportar, s'han de tenir en compte:
- a) les característiques especials de l'activitat agrícola, que resulten de l'estructura social de l'agricultura i de les desigualtats estructurals i naturals entre les diferents regions agrícoles;
 - b) la necessitat d'efectuar gradualment les adaptacions oportunes;
 - c) el fet que, en els estats membres, l'agricultura constitueix un sector estretament vinculat al conjunt de l'economia.

Article 40

(antic article 34 TCE)

1. Per assolir els objectius que preveu l'article 39, es crea una organització comuna dels mercats agrícoles.

Segons els productes, aquesta organització ha d'adoptar una de les formes següents:

- a) normes comunes sobre la competència;
- b) una coordinació obligatòria de les diverses organitzacions nacionals de mercat;
- c) una organització europea del mercat.

2. L'organització comuna establerta sota una de les formes que indica l'apartat 1 pot comprendre totes les mesures necessàries per assolir els objectius que defineix l'article 39, en particular, la regulació de preus, subvencions a la producció i a la comercialització dels diversos productes, sistemes d'emmagatzematge i de compensació de romanents, mecanismes comuns d'estabilització de les importacions o exportacions.

L'organització comuna s'ha de limitar a aconseguir els objectius que enuncia l'article 39 i ha d'excloure qualsevol discriminació entre productors o consumidors de la Unió.

Qualsevol política comuna de preus s'ha de basar en criteris comuns i en mètodes uniformes de càlcul.

3. Per permetre que l'organització comuna a què fa referència l'apartat 1 assoleixi els seus objectius, es poden crear un o més fons d'orientació i de garantia agrícoles.

Article 41

(antic article 35 TCE)

Per assolir els objectius que defineix l'article 39, es poden preveure, en l'àmbit de la política agrícola comuna, mesures com ara:

- a) una coordinació eficaç dels esforços empresos en els sectors de la formació professional, la recerca i la divulgació de coneixements agronòmics, que pot comprendre projectes o institucions finançats en comú;
- b) accions comunes per al desenvolupament del consum de determinats productes.

Article 42

(antic article 36 TCE)

Les disposicions del capítol relatiu a les normes sobre la competència són aplicables a la producció i al comerç dels productes agrícoles només en la mesura que determinin el Parlament Europeu i el Consell, en el marc de les disposicions i d'acord amb el procediment que preveu l'apartat 2 de l'article 43, tenint en compte els objectius que enuncia l'article 39.

El Consell, a proposta de la Comissió, pot autoritzar la concessió d'ajuts:

- a) per a la protecció de les explotacions desfavorides per condicions estructurals o naturals;
- b) en el marc de programes de desenvolupament econòmic.

Article 43

(antic article 37 TCE)

1. La Comissió ha de presentar propostes relatives a l'elaboració i l'execució de la política agrícola comuna, inclosa la substitució de les organitzacions nacionals per alguna de les formes d'organització comuna que preveu l'apartat 1 de l'article 40, així com a l'aplicació de les mesures que especifica el present títol.

Aquestes propostes han de tenir en compte la interdependència de les qüestions agrícoles que esmenta aquest títol.

2. El Parlament Europeu i el Consell han d'establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, l'organització comuna dels mercats agrícoles que preveu l'apartat 1 de l'article 40, així com les altres disposicions que siguin necessàries per a la consecució dels objectius de la política comuna d'agricultura i pesca.

3. El Consell, a proposta de la Comissió, ha d'adoptar les mesures relatives a la fixació dels preus, les exaccions, els ajuts i les limitacions quantitatives, així com a la fixació i el repartiment de les possibilitats de pesca.

4. En les condicions que preveu l'apartat 2, es poden substituir les organitzacions nacionals de mercat per l'organització comuna que preveu l'apartat 1 de l'article 40:

a) quan l'organització comuna ofereixi als estats membres que s'oposin a aquesta mesura i disposin d'una organització nacional per a la producció de què es tracti garanties equivalents per a l'ocupació i el nivell de vida dels productors interessats, tenint en compte el ritme de les possibles adaptacions i de les especialitzacions necessàries, i

b) quan l'organització esmentada assegurï als intercanvis dins de la Unió condicions anàlogues a les existents en un mercat nacional.

5. En cas que es creï una organització comuna per a determinades primeres matèries, sense que hi hagi encara una organització comuna per als corresponents productes transformats, aquestes primeres matèries utilitzades en els productes transformats destinats a l'exportació a tercers països es poden importar de l'exterior de la Unió.

Article 44

(antic article 38 TCE)

Quan en un Estat membre un producte estigui subjecte a una organització nacional de mercat o a qualsevol regulació interna d'efecte equivalent que afecti la situació competitiva d'una producció similar en un altre Estat membre, els estats membres han d'aplicar un gravamen compensatori a l'entrada d'aquest producte procedent de l'Estat membre que tingui l'organització o la regulació abans esmentades, llevat que aquest Estat ja apliqui un gravamen compensatori a la sortida del producte.

La Comissió ha de fixar l'import dels gravàmens esmentats en la mesura necessària per restablir l'equilibri, i igualment pot autoritzar l'adopció d'altres mesures en les condicions i modalitats que determini.

TÍTOL IV

LLIURE CIRCULACIÓ DE PERSONES, SERVEIS I CAPITALS

CAPÍTOL 1

ELS TREBALLADORS

Article 45

(antic article 39 TCE)

1. Queda assegurada la lliure circulació dels treballadors dins de la Unió.
2. La lliure circulació suposa l'abolició de qualsevol discriminació per raó de la nacionalitat entre els treballadors dels estats membres, respecte a l'ocupació, la retribució i les altres condicions de treball.
3. Sense perjudici de les limitacions justificades per raons d'ordre públic, seguretat i salut públiques, la lliure circulació dels treballadors implica el dret:
 - a) de respondre a ofertes efectives de treball;
 - b) de desplaçar-se lliurement amb aquesta finalitat en el territori dels estats membres;
 - c) de residir en un dels estats membres per tal d'exercir-hi una ocupació, de conformitat amb les disposicions legals, reglamentàries i administratives aplicables a l'ocupació dels treballadors nacionals;
 - d) de romandre en el territori d'un Estat membre després d'haver-hi exercit una ocupació, en les condicions que prevegin els reglaments establerts per la Comissió.
4. Les disposicions d'aquest article no són aplicables a les ocupacions a l'Administració pública.

Article 46

(antic article 40 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, han d'adoptar, mitjançant directives o reglaments, les mesures necessàries a fi de fer efectiva la lliure circulació dels treballadors, tal com queda definida a l'article 45, en especial:

- a) han d'assegurar una col·laboració estreta entre les administracions nacionals de treball;

b) han d'eliminar els procediments i les pràctiques administratius, així com els terminis d'accés a les ocupacions disponibles, que resultin de la legislació nacional o d'acords subscrits amb anterioritat entre els estats membres, el manteniment dels quals suposi un obstacle per a la liberalització dels moviments dels treballadors;

c) han d'eliminar tots els terminis i la resta de restriccions previstos en les legislacions nacionals o en els acords subscrits amb anterioritat entre els estats membres, que imposin als treballadors dels altres estats membres condicions diferents de les imposades als treballadors nacionals per a la lliure elecció d'una ocupació;

d) han d'establir els mecanismes adequats per posar en relació les ofertes i les demandes d'ocupació i facilitar-ne l'equilibri en unes condicions en què no es posi en perill greu el nivell de vida i d'ocupació en les diverses regions i indústries.

Article 47

(antic article 41 TCE)

Els estats membres han de facilitar, en el marc d'un programa comú, l'intercanvi de treballadors joves.

Article 48

(antic article 42 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'adoptar, en matèria de seguretat social, les mesures necessàries per a l'establiment de la lliure circulació dels treballadors, i han de crear, en especial, un sistema que permeti garantir als treballadors migrants per compte d'altri i per compte propi, així com als seus drethavents:

a) l'acumulació de tots els períodes tinguts en compte per les diferents legislacions nacionals per adquirir i conservar el dret a les prestacions socials, així com per al càlcul d'aquestes;

b) el pagament de les prestacions a les persones que resideixin en els territoris dels estats membres.

Quan un membre del Consell declari que un projecte d'acte legislatiu dels que preveu el paràgraf primer perjudica aspectes importants del seu sistema de seguretat social, com el seu àmbit d'aplicació, cost o estructura financera, o afecta l'equilibri financer d'aquest sistema, pot sol·licitar que l'afer es remeti al Consell Europeu, cas en què queda suspès el procediment legislatiu ordinari. Amb la deliberació prèvia i en un termini de quatre mesos a partir de la suspensió esmentada, el Consell Europeu:

a) ha de retornar el projecte al Consell, amb la qual cosa es posa fi a la suspensió del procediment legislatiu ordinari, o bé

b) no s'ha de pronunciar o ha de demanar a la Comissió que presenti una nova proposta. En aquest cas, l'acte proposat inicialment es considera no adoptat.

CAPÍTOL 2

EL DRET D'ESTABLIMENT

Article 49

(antic article 43 TCE)

En el marc de les disposicions següents, queden prohibides les restriccions a la llibertat d'establiment dels nacionals d'un Estat membre en el territori d'un altre Estat membre. Aquesta prohibició s'estén igualment a les restriccions relatives a l'obertura d'agències, sucursals o filials pels nacionals d'un Estat membre establerts en el territori d'un altre Estat membre.

La llibertat d'establiment comprèn l'accés a les activitats no assalariades i el seu exercici, així com la constitució i gestió d'empreses i, especialment, de societats, tal com les defineix el paràgraf segon de l'article 54, en les condicions que fixi la legislació del país d'establiment per als seus propis nacionals, sense perjudici de les disposicions del capítol relatiu als capitals.

Article 50

(antic article 44 TCE)

1. Als efectes d'assolir la llibertat d'establiment en una determinada activitat, el Parlament Europeu i el Consell han de decidir, mitjançant directives, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social.

2. El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió han d'exercir les funcions que els atribueixen les disposicions precedents, en particular:

a) s'han d'ocupar, en general, amb prioritat, de les activitats en les quals la llibertat d'establiment contribueixi de manera especialment útil al desenvolupament de la producció i dels intercanvis;

b) han d'assegurar una col·laboració estreta entre les administracions nacionals competents a fi de conèixer les situacions particulars, dins de la Unió, de les diferents activitats afectades;

c) han d'eliminar els procediments i les pràctiques administratius que resultin de la legislació nacional o d'acords subscrits amb anterioritat entre els estats membres, el manteniment dels quals suposi un obstacle per a la llibertat d'establiment;

d) han de vetllar perquè els treballadors assalariats d'un dels estats membres, ocupats en el territori d'un altre Estat membre, puguin romandre en aquest territori per emprendre una activitat no assalariada, quan compleixin les condicions que els serien exigibles si entressin en l'Estat esmentat en el moment de voler iniciar l'activitat;

e) han de fer possibles l'adquisició i l'aprofitament de propietats immobles situades en el territori d'un Estat membre per un nacional d'un altre Estat membre, en la mesura en què no es contravingui als principis que estableix l'apartat 2 de l'article 39;

f) han d'aplicar la supressió progressiva de les restriccions a la llibertat d'establiment, en cada branca d'activitat prevista, tant pel que fa a les condicions d'obertura, en el territori d'un Estat membre, d'agències, sucursals o filials, com a les condicions d'admissió del personal de la seu central en els òrgans de gestió o de control d'aquelles;

g) han de coordinar, en la mesura necessària i per tal de fer-les equivalents, les garanties exigides en els estats membres a les societats que defineix el paràgraf segon de l'article 54, per protegir els interessos de socis i tercers;

h) s'han d'assegurar que les condicions per a l'establiment no es falsegen mitjançant ajuts atorgats pels estats membres.

Article 51

(antic article 45 TCE)

Les disposicions d'aquest capítol no s'apliquen, pel que fa a l'Estat membre interessat, a les activitats que, en aquest Estat, estiguin relacionades, encara que només sigui de manera ocasional, amb l'exercici del poder públic.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, poden excloure determinades activitats de l'aplicació de les disposicions d'aquest capítol.

Article 52

(antic article 46 TCE)

1. Les disposicions del present capítol i les mesures adoptades en virtut d'aquestes no perjudgen l'aplicabilitat de les disposicions legals, reglamentàries i administratives que prevegin un règim especial per als estrangers i que estiguin justificades per raons d'ordre públic, seguretat i salut públiques.

2. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'adoptar directives per a la coordinació de les disposicions esmentades.

Article 53

(antic article 47 TCE)

1. A fi de facilitar l'accés a les activitats no assalariades i el seu exercici, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'adoptar directives per al reconeixement mutu de diplomes, certificats i altres títols, així com per a la coordinació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres relatives a l'accés a les activitats per compte propi i al seu exercici.

2. Quant a les professions mèdiques, paramèdiques i farmacèutiques, la supressió progressiva de les restriccions queda subordinada a la coordinació de les condicions exigides per al seu exercici en els diferents estats membres.

Article 54

(antic article 48 TCE)

Les societats constituïdes de conformitat amb la legislació d'un Estat membre i la seu social, l'administració central o el centre d'activitat principal de les quals estigui dins de la Unió queden equiparades, als efectes d'aplicació de les disposicions d'aquest capítol, a les persones físiques nacionals dels estats membres.

Per societats s'entén les societats de dret civil o mercantil, fins i tot les societats cooperatives, i les altres persones jurídiques de dret públic o privat, a excepció de les que no persegueixin un fi lucratiu.

Article 55

(antic article 294 TCE)

Els estats membres han d'aplicar als nacionals dels altres estats membres el tracte de nacional pel que fa a la seva participació financera en el capital de les societats que defineix l'article 54, sense perjudici de l'aplicació de la resta de disposicions dels Tractats.

CAPÍTOL 3

SERVEIS

Article 56

(antic article 49 TCE)

En el marc de les disposicions següents, queden prohibides les restriccions a la lliure prestació de serveis dins de la Unió per als nacionals dels estats membres establerts en un Estat membre que no sigui el del destinatari de la prestació.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, poden estendre el benefici de les disposicions d'aquest capítol als prestadors de serveis que siguin nacionals d'un tercer Estat i estiguin establerts dins de la Unió.

Article 57

(antic article 50 TCE)

D'acord amb els Tractats, es consideren serveis les prestacions efectuades normalment a canvi d'una remuneració, en la mesura en què no es regeixin per les disposicions relatives a la lliure circulació de mercaderies, capitals i persones.

Els serveis comprenen, en particular:

- a) activitats de caràcter industrial;
- b) activitats de caràcter mercantil;
- c) activitats artesanals;
- d) activitats pròpies de les professions liberals.

Sense perjudici de les disposicions del capítol relatiu al dret d'establiment, el prestador d'un servei, per tal d'efectuar aquesta prestació, pot exercir temporalment la seva activitat a l'Estat membre on es porti a terme la prestació, en les mateixes condicions que aquest Estat imposi als seus propis nacionals.

Article 58

(antic article 51 TCE)

1. La lliure prestació de serveis, en matèria de transports, es regeix per les disposicions del títol relatiu als transports.
2. La liberalització dels serveis bancaris i d'assegurances vinculats als moviments de capitals s'ha d'efectuar en harmonia amb la liberalització de la circulació de capitals.

Article 59

(antic article 52 TCE)

1. Als efectes d'assolir la liberalització d'un servei determinat, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, han de decidir mitjançant directives.

2. Les directives que preveu l'apartat 1 s'han de referir, en general, amb prioritat, als serveis que influeixin de manera directa en els costos de producció o la liberalització dels quals contribueixi a facilitar els intercanvis de mercaderies.

Article 60

(antic article 53 TCE)

Els estats membres s'han d'esforçar per procedir a una liberalització dels serveis més àmplia que l'exigida en virtut de les directives adoptades en aplicació de l'apartat 1 de l'article 59, si la seva situació econòmica general i la del sector afectat els ho permeten.

La Comissió ha d'adreçar, amb aquesta finalitat, recomanacions als estats membres interessats.

Article 61

(antic article 54 TCE)

Fins que no se suprimeixin les restriccions a la lliure prestació de serveis, cadascun dels estats membres ha d'aplicar aquestes restriccions, sense distinció de nacionalitat o residència, a tots els prestadors de serveis a què es refereix el paràgraf primer de l'article 56.

Article 62

(antic article 55 TCE)

Les disposicions dels articles 51 a 54, tots dos inclusivament, són aplicables a les matèries que regula aquest capítol.

CAPÍTOL 4

CAPITAL I PAGAMENTS

Article 63

(antic article 56 TCE)

1. En el marc de les disposicions d'aquest capítol, queden prohibides totes les restriccions als moviments de capitals entre estats membres i entre estats membres i tercers països.
2. En el marc de les disposicions d'aquest capítol, queden prohibides qualssevol restriccions sobre els pagaments entre estats membres i entre estats membres i tercers països.

Article 64

(antic article 57 TCE)

1. El que disposa l'article 63 s'entén sense perjudici de l'aplicació a tercers països de les restriccions que hi hagi el 31 de desembre de 1993 de conformitat amb el dret nacional o amb el dret de la Unió en matèria de moviments de capitals, amb destinació a tercers països o procedents d'aquests, que suposin inversions directes, incloses les immobiliàries, l'establiment, la prestació de serveis financers o l'admissió de valors en els mercats de capitals. Respecte de les restriccions existents en virtut de la legislació nacional a

Bulgària, Estònia i Hongria, la data aplicable és el 31 de desembre de 1999. ► **A1** Respecte de les restriccions existents a Croàcia en virtut de la legislació nacional, la data aplicable és el 31 de desembre de 2002. ◀

2. Encara que procurant assolir l'objectiu de la lliure circulació de capitals entre estats membres i tercers països en el màxim grau possible, i sense perjudici del que disposen els altres capítols dels Tractats, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'adoptar mesures relatives als moviments de capitals, amb destinació a tercers països o procedents d'aquests, que suposin inversions directes, incloses les immobiliàries, l'establiment, la prestació de serveis financers o l'admissió de valors en els mercats de capitals.

3. No obstant el que disposa l'apartat 2, només el Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, pot establir mesures que suposin un retrocés en el dret de la Unió respecte de la liberalització dels moviments de capitals amb destinació a tercers països o procedents d'aquests.

Article 65

(antic article 58 TCE)

1. El que disposa l'article 63 s'aplica sense perjudici del dret dels estats membres a:

a) aplicar les disposicions pertinents del seu dret fiscal que distingeixin entre contribuents la situació dels quals difereixi respecte al seu lloc de residència o respecte als llocs on estigui invertit el seu capital;

b) adoptar les mesures necessàries per impedir les infraccions al seu dret i normatives nacionals, en particular en matèria fiscal i de supervisió prudencial d'entitats financeres, establir procediments de declaració de moviments de capitals als efectes d'informació administrativa o estadística o prendre mesures justificades per raons d'ordre públic o de seguretat pública.

2. Les disposicions d'aquest capítol no han de ser un obstacle per a l'aplicació de restriccions del dret d'establiment compatibles amb els Tractats.

3. Les mesures i els procediments a què fan referència els apartats 1 i 2 no han de constituir ni un mitjà de discriminació arbitrària ni una restricció encoberta de la lliure circulació de capitals i pagaments tal com la defineix l'article 63.

4. A falta de mesures d'aplicació de l'apartat 3 de l'article 64, la Comissió o, a falta d'una decisió de la Comissió dins d'un període de tres mesos a partir de la sol·licitud de l'Estat membre interessat, el Consell pot adoptar una decisió que declari que les mesures fiscals restrictives adoptades per un Estat membre respecte a un o diversos tercers països s'han de considerar compatibles amb els Tractats en la mesura en què les justifiqui un dels objectius de la Unió i siguin compatibles amb el funcionament correcte del mercat interior. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat a instància d'un Estat membre.

Article 66

(antic article 59 TCE)

Quan en circumstàncies excepcionals els moviments de capitals amb destinació a tercers països o procedents d'aquests causin, o amenacin causar, dificultats greus per al funcionament de la unió econòmica i monetària, el Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu, pot adoptar respecte a tercers països, per

un termini que no sigui superior a sis mesos, les mesures de salvaguarda estrictament necessàries.

TÍTOL V

ESPAI DE LLIBERTAT, SEGURETAT I JUSTÍCIA

CAPÍTOL 1

DISPOSICIONS GENERALS

Article 67

(antic article 61 TCE i antic article 29 TUE)

1. La Unió constitueix un espai de llibertat, seguretat i justícia dins del respecte dels drets fonamentals i dels diferents sistemes i tradicions jurídics dels estats membres.
2. Ha de garantir l'absència de controls de les persones a les fronteres interiors i ha de desenvolupar una política comuna d'asil, immigració i control de les fronteres exteriors que estigui basada en la solidaritat entre estats membres i sigui equitativa respecte dels nacionals de tercers països. Als efectes d'aquest títol, els apàtrides s'assimilen als nacionals de tercers països.
3. La Unió s'ha d'esforçar per garantir un nivell elevat de seguretat mitjançant mesures de prevenció de la delinqüència, el racisme i la xenofòbia i de lluita en contra d'aquests, mesures de coordinació i cooperació entre autoritats policials i judicials i altres autoritats competents, així com mitjançant el reconeixement mutu de les resolucions judicials en matèria penal i, si és necessari, mitjançant l'aproximació de les legislacions penals.
4. La Unió ha de facilitar la tutela judicial, i ha de garantir en especial el principi de reconeixement mutu de les resolucions judicials i extrajudicials en matèria civil.

Article 68

El Consell Europeu ha de definir les orientacions estratègiques de la programació legislativa i operativa a l'espai de llibertat, seguretat i justícia.

Article 69

En relació amb les propostes i iniciatives legislatives presentades en el marc dels capítols 4 i 5, els parlaments nacionals han de vetllar perquè es respecti el principi de subsidiarietat, de conformitat amb el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.

Article 70

Sense perjudici dels articles 258, 259 i 260, el Consell pot adoptar, a proposta de la Comissió, mesures que estableixin els procediments que han de seguir els estats membres per efectuar, en col·laboració amb la Comissió, una avaluació objectiva i imparcial de l'aplicació, per les autoritats dels estats membres, de les polítiques de la Unió que preveu aquest títol, en particular per tal d'afavorir la plena aplicació del principi de reconeixement mutu. S'han d'informar el Parlament Europeu i els parlaments nacionals del contingut i els resultats d'aquesta avaluació.

Article 71

(antic article 36 TUE)

S'ha de crear un comitè permanent en el Consell per tal de garantir dins de la Unió el foment i la intensificació de la cooperació operativa en matèria de seguretat interior. Sense perjudici de l'article 240, aquest comitè ha de propiciar la coordinació de l'actuació de les autoritats competents dels estats membres. Poden participar en els seus treballs els representants dels òrgans i organismes de la Unió afectats. S'han de mantenir informats d'aquests treballs el Parlament Europeu i els parlaments nacionals.

Article 72

(antic article 64, apartat 1, TCE i antic article 33 TUE)

Aquest títol s'entén sense perjudici de l'exercici de les responsabilitats que incumbeixen als estats membres quant al manteniment de l'ordre públic i la salvaguarda de la seguretat interior.

Article 73

Els estats membres tenen la possibilitat d'organitzar entre si i sota la seva responsabilitat formes de cooperació i coordinació en la mesura en què ho considerin apropiat, entre els serveis competents de les seves administracions responsables de vetllar per la seguretat nacional.

Article 74

(antic article 66 TCE)

El Consell ha d'adoptar mesures per garantir la cooperació administrativa entre els serveis competents dels estats membres en els àmbits a què es refereix aquest títol, així com entre aquests serveis i la Comissió. S'ha de pronunciar a proposta de la Comissió, sense perjudici de l'article 76, i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

Article 75

(antic article 60 TCE)

Quan sigui necessari per aconseguir els objectius que enuncia l'article 67, pel que fa a la prevenció i lluita contra el terrorisme i les activitats que s'hi relacionen, el Parlament Europeu i el Consell han de definir mitjançant reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, un marc de mesures administratives sobre moviment de capitals i pagaments, com ara la immobilització de fons, actius financers o beneficis econòmics la propietat, possessió o tinença dels quals tinguin persones físiques o jurídiques, grups o entitats no estatals.

El Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió, mesures per aplicar el marc que esmenta el paràgraf primer.

Els actes que preveu aquest article inclouen les disposicions necessàries en matèria de garanties jurídiques.

Article 76

Els actes que preveuen els capítols 4 i 5, així com les mesures que esmenta l'article 74 que garanteixin la cooperació administrativa en els àmbits a què es refereixen aquests capítols, s'han d'adoptar:

- a) a proposta de la Comissió, o
- b) per iniciativa de la quarta part dels estats membres.

CAPÍTOL 2

POLÍTIQUES SOBRE CONTROLS A LES FRONTERES, ASIL I IMMIGRACIÓ

Article 77

(antic article 62 TCE)

1. La Unió ha de desenvolupar una política que tingui com a objectiu:
 - a) garantir l'absència total de controls de les persones, sigui quina sigui la seva nacionalitat, quan creuin les fronteres interiors;
 - b) garantir els controls de les persones i la vigilància eficaç en l'encreuament de les fronteres exteriors;
 - c) instaurar progressivament un sistema integrat de gestió de les fronteres exteriors.
2. Als efectes de l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures relatives a:
 - a) la política comuna de visats i altres permisos de residència de curta durada;
 - b) els controls als quals s'han de sotmetre les persones que creuin les fronteres exteriors;
 - c) les condicions en què els nacionals de tercers països poden circular lliurement per la Unió durant un període curt;
 - d) qualsevol mesura necessària per a l'establiment progressiu d'un sistema integrat de gestió de les fronteres exteriors;
 - e) l'absència total de controls de les persones, sigui quina sigui la seva nacionalitat, quan creuin les fronteres interiors.
3. Si és necessària una acció de la Unió per facilitar l'exercici del dret que estableix la lletra a) de l'apartat 2 de l'article 20, i llevat que els Tractats hagin previst poders d'actuació a aquest efecte, el Consell pot establir, d'acord amb un procediment legislatiu especial, disposicions relatives als passaports, documents d'identitat, permisos de residència o qualsevol altre document assimilat. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.
4. Aquest article no afecta la competència dels estats membres respecte de la delimitació geogràfica de les seves fronteres, de conformitat amb el dret internacional.

Article 78

(antics articles 63, punts 1 i 2, i 64, apartat 2, TCE)

1. La Unió ha de desenvolupar una política comuna en matèria d'asil, protecció subsidiària i protecció temporal destinada a oferir un estatut apropiat a qualsevol nacional d'un tercer

país que necessiti protecció internacional i a garantir el respecte del principi de no devolució. Aquesta política s'ha d'ajustar a la Convenció de Ginebra de 28 de juliol de 1951 i al Protocol de 31 de gener de 1967 sobre l'Estatut dels refugiats, així com als altres tractats pertinents.

2. Als efectes de l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures relatives a un sistema europeu comú d'asil que inclogui:

- a) un estatut uniforme d'asil per a nacionals de tercers països, vàlid a tota la Unió;
- b) un estatut uniforme de protecció subsidiària per als nacionals de tercers països que, sense obtenir l'asil europeu, necessitin protecció internacional;
- c) un sistema comú per a la protecció temporal de les persones desplaçades, en cas d'afluència massiva;
- d) procediments comuns per concedir o retirar l'estatut uniforme d'asil o de protecció subsidiària;
- e) criteris i mecanismes per determinar l'Estat membre responsable d'examinar una sol·licitud d'asil o de protecció subsidiària;
- f) normes relatives a les condicions d'acollida dels sol·licitants d'asil o de protecció subsidiària;
- g) l'associació i la cooperació amb tercers països per gestionar els fluxos de persones que sol·liciten asil o una protecció subsidiària o temporal.

3. Si un o diversos estats membres s'enfronten a una situació d'emergència caracteritzada per l'afluència sobtada de nacionals de tercers països, el Consell pot adoptar, a proposta de la Comissió, mesures provisionals en benefici dels estats membres afectats. El Consell s'ha de pronunciar amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

Article 79

(antic article 63, punts 3 i 4, TCE)

1. La Unió ha de desenvolupar una política comuna d'immigració destinada a garantir, en tot moment, una gestió eficaç dels fluxos migratoris, un tracte equitatiu dels nacionals de tercers països que resideixin legalment en els estats membres, així com una prevenció de la immigració il·legal i del tràfic d'éssers humans i una lluita reforçada contra tots dos.

2. Als efectes de l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures en els àmbits següents:

- a) les condicions d'entrada i residència i les normes relatives a l'expedició pels estats membres de visats i permisos de residència de llarga durada, inclosos els destinats al reagrupament familiar;
- b) la definició dels drets dels nacionals de tercers països que resideixin legalment en un Estat membre, amb inclusió de les condicions que regeixen la llibertat de circulació i de residència en els altres estats membres;
- c) la immigració i residència il·legals, incloses l'expulsió i la repatriació de residents en situació il·legal;
- d) la lluita contra el tràfic d'éssers humans, en particular de dones i nens.

3. La Unió pot subscriure amb tercers països acords per a la readmissió, en els seus països d'origen o de procedència, de nacionals de tercers països que no compleixin o que hagin deixat de complir les condicions d'entrada, presència o residència en el territori d'un dels estats membres.

4. El Parlament Europeu i el Consell poden establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures per fomentar i donar suport a l'acció dels estats membres destinada a propiciar la integració dels nacionals de tercers països que resideixin legalment en el seu territori, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

5. Aquest article no afecta el dret dels estats membres a establir volums d'admissió en el seu territori de nacionals de tercers països procedents de tercers països amb la finalitat de buscar feina per compte d'altri o per compte propi.

Article 80

Les polítiques de la Unió esmentades en aquest capítol i la seva execució es regeixen pel principi de solidaritat i de repartiment equitatiu de la responsabilitat entre els estats membres, també en l'aspecte financer. Cada vegada que sigui necessari, els actes de la Unió adoptats en virtut d'aquest capítol han de contenir mesures apropiades per a l'aplicació d'aquest principi.

CAPÍTOL 3

COOPERACIÓ JUDICIAL EN MATÈRIA CIVIL

Article 81

(antic article 65 TCE)

1. La Unió ha de dur a terme una cooperació judicial en afers civils amb repercussió transfronterera, basada en el principi de reconeixement mutu de les resolucions judicials i extrajudicials. Aquesta cooperació pot incloure l'adopció de mesures d'aproximació de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

2. Als efectes de l'apartat 1, i en particular quan sigui necessari per al bon funcionament del mercat interior, el Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures per garantir:

- a) el reconeixement mutu, entre els estats membres, de les resolucions judicials i extrajudicials, així com la seva execució;
- b) la notificació i el trasllat transfronterers de documents judicials i extrajudicials;
- c) la compatibilitat de les normes aplicables en els estats membres en matèria de conflictes de lleis i de jurisdicció;
- d) la cooperació en l'obtenció de proves;
- e) una tutela judicial efectiva;
- f) l'eliminació dels obstacles al bon funcionament dels procediments civils, i han de fomentar si és necessari la compatibilitat de les normes de procediment civil aplicables en els estats membres;
- g) el desenvolupament de mètodes alternatius de resolució de litigis;

h) el suport a la formació de magistrats i del personal al servei de l'Administració de justícia.

3. No obstant el que disposa l'apartat 2, les mesures relatives al dret de família amb repercussió transfronterera les ha d'establir el Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

El Consell, a proposta de la Comissió, pot adoptar una decisió que determini els aspectes del dret de família amb repercussió transfronterera que puguin ser objecte d'actes adoptats mitjançant el procediment legislatiu ordinari. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

La proposta a què es refereix el paràgraf segon s'ha de comunicar als parlaments nacionals. En cas que un parlament nacional notifiqui la seva oposició en els sis mesos posteriors a la comunicació, la decisió no s'ha d'adoptar. En absència d'oposició, el Consell pot adoptar la decisió.

CAPÍTOL 4

COOPERACIÓ JUDICIAL EN MATÈRIA PENAL

Article 82

(antic article 31 TUE)

1. La cooperació judicial en matèria penal a la Unió es basa en el principi de reconeixement mutu de les sentències i resolucions judicials i inclou l'aproximació de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres en els àmbits que esmenten l'apartat 2 i l'article 83.

El Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures tendents a:

- a) establir normes i procediments per garantir el reconeixement a tota la Unió de les sentències i resolucions judicials en totes les seves formes;
- b) prevenir i resoldre els conflictes de jurisdicció entre els estats membres;
- c) donar suport a la formació de magistrats i del personal al servei de l'Administració de justícia;
- d) facilitar la cooperació entre les autoritats judicials o equivalents dels estats membres en el marc del procediment penal i de l'execució de resolucions.

2. En la mesura en què sigui necessari per facilitar el reconeixement mutu de les sentències i resolucions judicials i la cooperació policial i judicial en afers penals amb una dimensió transfronterera, el Parlament Europeu i el Consell poden establir normes mínimes mitjançant directives adoptades d'acord amb el procediment legislatiu ordinari. Aquestes normes mínimes han de tenir en compte les diferències entre les tradicions i els sistemes jurídics dels estats membres.

Aquestes normes s'han de referir a:

- a) l'admissibilitat mútua de proves entre els estats membres;
- b) els drets de les persones durant el procediment penal;

c) els drets de les víctimes dels delictes;

d) altres elements específics del procediment penal, que el Consell ha d'haver determinat prèviament mitjançant una decisió. Per adoptar aquesta decisió, el Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

L'adopció de les normes mínimes que preveu aquest apartat no impedeix que els estats membres mantinguin o instaurin un nivell més elevat de protecció de les persones.

3. Quan un membre del Consell consideri que un projecte de directiva prevista a l'apartat 2 afecta aspectes fonamentals del seu sistema de justícia penal, pot sol·licitar que l'afer es remeti al Consell Europeu, cas en què queda suspès el procediment legislatiu ordinari. Amb la deliberació prèvia, i en cas que s'arribi a un consens, el Consell Europeu, en el termini de quatre mesos a partir de la suspensió esmentada, ha de retornar el projecte al Consell, amb la qual cosa es posa fi a la suspensió del procediment legislatiu ordinari.

Si no hi ha acord dins d'aquest mateix termini, i almenys nou estats membres volen establir una cooperació reforçada d'acord amb el projecte de directiva de què es tracti, ho han de comunicar al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió. En aquest cas, l'autorització per iniciar la cooperació reforçada a què es refereixen l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 1 de l'article 329 del present Tractat es considera concedida, i s'apliquen les disposicions relatives a la cooperació reforçada.

Article 83

(antic article 31 TUE)

1. El Parlament Europeu i el Consell poden establir, mitjançant directives adoptades d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, normes mínimes relatives a la definició de les infraccions penals i de les sancions en àmbits delictius que siguin d'una gravetat especial i tinguin una dimensió transfronterera derivada del caràcter o de les repercussions d'aquestes infraccions o d'una necessitat particular de combatre-les segons criteris comuns.

Aquests àmbits delictius són els següents: el terrorisme, el tràfic d'éssers humans i l'explotació sexual de dones i nens, el tràfic il·lícit de drogues, el tràfic il·lícit d'armes, el blanqueig de capitals, la corrupció, la falsificació de mitjans de pagament, la delinqüència informàtica i la delinqüència organitzada.

Tenint en compte l'evolució de la delinqüència, el Consell pot adoptar una decisió que determini altres àmbits delictius que responguin als criteris que preveu aquest apartat. S'ha de pronunciar per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

2. Quan l'aproximació de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres en matèria penal sigui imprescindible per garantir l'execució eficaç d'una política de la Unió en un àmbit que hagi estat objecte de mesures d'harmonització, es poden establir mitjançant directives normes mínimes relatives a la definició de les infraccions penals i de les sancions en l'àmbit de què es tracti. Aquestes directives s'han d'adoptar d'acord amb un procediment legislatiu ordinari o especial idèntic a l'utilitzat per a l'adopció de les mesures d'harmonització en qüestió, sense perjudici de l'article 76.

3. Quan un membre del Consell consideri que un projecte de directiva prevista en els apartats 1 o 2 afecta aspectes fonamentals del seu sistema de justícia penal, pot sol·licitar que l'afer es remeti al Consell Europeu, cas en què queda suspès el procediment legislatiu ordinari. Amb la deliberació prèvia, i en cas que s'arribi a un consens, el Consell Europeu,

en el termini de quatre mesos a partir de la suspensió esmentada, ha de retornar el projecte al Consell, amb la qual cosa es posa fi a la suspensió del procediment legislatiu ordinari.

Si no hi ha acord dins d'aquest mateix termini, i almenys nou estats membres volen establir una cooperació reforçada d'acord amb el projecte de directiva de què es tracti, ho han de comunicar al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió. En aquest cas, l'autorització per iniciar la cooperació reforçada a què es refereixen l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 1 de l'article 329 del present Tractat es considera concedida, i s'apliquen les disposicions relatives a la cooperació reforçada.

Article 84

El Parlament Europeu i el Consell poden establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures que impulsin i donin suport a l'actuació dels estats membres en l'àmbit de la prevenció de la delinqüència, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

Article 85

(antic article 31 TUE)

1. La funció d'Eurojust és donar suport i reforçar la coordinació i la cooperació entre les autoritats nacionals encarregades d'investigar i perseguir la delinqüència greu que afecti dos o més estats membres o que s'hagi de perseguir segons criteris comuns, sobre la base de les operacions efectuades i de la informació proporcionada per les autoritats dels estats membres i per Europol.

Amb aquesta finalitat, el Parlament Europeu i el Consell han de determinar, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, l'estructura, el funcionament, l'àmbit d'actuació i les competències d'Eurojust. Aquestes competències poden incloure:

- a) l'inici de diligències d'investigació penal, així com la proposta d'incoació de procediments penals per les autoritats nacionals competents, en particular els relatius a infraccions que perjudiquin els interessos financers de la Unió;
- b) la coordinació de les investigacions i els procediments que esmenta la lletra a);
- c) la intensificació de la cooperació judicial, entre altres coses mitjançant la resolució de conflictes de jurisdicció i una cooperació estreta amb la Xarxa Judicial Europea.

En els reglaments esmentats s'ha de determinar, així mateix, el procediment de participació del Parlament Europeu i dels parlaments nacionals en l'avaluació de les activitats d'Eurojust.

2. En el context de les accions penals que preveu l'apartat 1, i sense perjudici de l'article 86, els actes formals de caràcter processal els han de portar a terme els funcionaris nacionals competents.

Article 86

1. Per combatre les infraccions que perjudiquin els interessos financers de la Unió, el Consell pot crear, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb un procediment legislatiu especial, una Fiscalia Europea a partir d'Eurojust. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

En cas de falta d'unanimitat, un grup d'almenys nou estats membres pot sol·licitar que el projecte de reglament es remeti al Consell Europeu, cas en què queda suspès el procediment en el Consell. Amb la deliberació prèvia, i en cas que s'arribi a un consens, el Consell Europeu, en el termini de quatre mesos a partir de la suspensió esmentada, ha de retornar el projecte al Consell per a la seva adopció.

Si no hi ha acord dins d'aquest mateix termini, i almenys nou estats membres volen establir una cooperació reforçada d'acord amb el projecte de reglament de què es tracti, ho han de comunicar al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió. En aquest cas, l'autorització per iniciar la cooperació reforçada a què es refereixen l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 1 de l'article 329 del present Tractat es considera concedida, i s'apliquen les disposicions relatives a la cooperació reforçada.

2. La Fiscalia Europea, si s'escau en col·laboració amb Europol, és competent per descobrir els autors i còmplices d'infraccions que perjudiquin els interessos financers de la Unió definits en el reglament que preveu l'apartat 1, i per incoar un procediment penal i sol·licitar l'obertura de judici contra aquests. Ha d'exercir davant dels òrgans jurisdiccionals competents dels estats membres l'acció penal relativa a les infraccions esmentades.

3. Els reglaments que preveu l'apartat 1 han de fixar l'Estatut de la Fiscalia Europea, les condicions per a l'exercici de les seves funcions, les normes de procediment aplicables a les seves activitats i les que regeixin l'admissibilitat de les proves, així com les normes aplicables al control jurisdiccional dels actes processals efectuats en l'exercici de les seves funcions.

4. Simultàniament o amb posterioritat, el Consell Europeu pot adoptar una decisió que modifiqui l'apartat 1 amb la finalitat d'ampliar les competències de la Fiscalia Europea a la lluita contra la delinqüència greu que tingui una dimensió transfronterera, i que modifiqui, en conseqüència, l'apartat 2 pel que fa als autors i còmplices de delictes greus que afecten diversos estats membres. El Consell Europeu s'ha de pronunciar per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu i amb la consulta prèvia a la Comissió.

CAPÍTOL 5

COOPERACIÓ POLICIAL

Article 87

(antic article 30 TUE)

1. La Unió ha de dur a terme una cooperació policial en la qual participin totes les autoritats competents dels estats membres, inclosos els serveis de policia, els serveis de duanes i altres serveis amb funcions coercitives especialitzats en la prevenció i en la detecció i investigació d'infraccions penals.

2. Als efectes de l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell poden adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures relatives a:

a) la recollida, l'emmagatzematge, el tractament, l'anàlisi i l'intercanvi d'informació pertinent;

b) el suport a la formació de personal, així com la cooperació per a l'intercanvi de personal, els equips i la investigació científica policial;

c) les tècniques comunes d'investigació relacionades amb la detecció de formes greus de delinqüència organitzada.

3. El Consell pot establir, d'acord amb un procediment legislatiu especial, mesures relatives a la cooperació operativa entre les autoritats a què es refereix aquest article. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

En cas de falta d'unanimitat, un grup d'almenys nou estats membres pot sol·licitar que el projecte de mesures es remeti al Consell Europeu, cas en què queda suspès el procediment en el Consell. Amb la deliberació prèvia, i en cas que s'arribi a un consens, el Consell Europeu, en el termini de quatre mesos a partir de la suspensió esmentada, ha de retornar el projecte al Consell per a la seva adopció.

Si no hi ha acord dins d'aquest mateix termini, i almenys nou estats membres volen establir una cooperació reforçada d'acord amb el projecte de mesures de què es tracti, ho han de comunicar al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió. En aquest cas, l'autorització per iniciar la cooperació reforçada a què es refereixen l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 1 de l'article 329 del present Tractat es considera concedida, i s'apliquen les disposicions relatives a la cooperació reforçada.

El procediment específic que estableixen els paràgrafs segon i tercer no és aplicable als actes que constitueixin un desplegament del cabal de Schengen.

Article 88

(antic article 30 TUE)

1. La funció d'Europol és donar suport i reforçar l'actuació de les autoritats policials i dels altres serveis amb funcions coercitives dels estats membres, així com la seva col·laboració mútua en la prevenció de la delinqüència greu que afecti dos o més estats membres, del terrorisme i de les formes de delinqüència que lesionin un interès comú que sigui objecte d'una política de la Unió, així com en la lluita en contra d'aquests.

2. El Parlament Europeu i el Consell han de determinar, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, l'estructura, el funcionament, l'àmbit d'actuació i les competències d'Europol. Aquestes competències poden incloure:

a) la recollida, l'emmagatzematge, el tractament, l'anàlisi i l'intercanvi de la informació, en particular la transmesa per les autoritats dels estats membres o de tercers països o terceres instàncies;

b) la coordinació, l'organització i la realització d'investigacions i activitats operatives, portades a terme conjuntament amb les autoritats competents dels estats membres o en el marc d'equips conjunts d'investigació, si s'escau en col·laboració amb Eurojust.

En els reglaments esmentats s'ha de fixar, així mateix, el procediment de control de les activitats d'Europol pel Parlament Europeu, control en el qual han de participar els parlaments nacionals.

3. Qualsevol activitat operativa d'Europol s'ha de portar a terme en contacte i d'acord amb les autoritats dels estats membres el territori dels quals estigui afectat. L'aplicació de mesures coercitives correspon exclusivament a les autoritats nacionals competents.

Article 89

(antic article 32 TUE)

El Consell ha de fixar, d'acord amb un procediment legislatiu especial, les condicions i els límits dins dels quals les autoritats competents dels estats membres esmentades en els articles 82 i 87 poden actuar en el territori d'un altre Estat membre en contacte i d'acord amb les autoritats d'aquest Estat. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

TÍTOL VI TRANSPORTS

Article 90

(antic article 70 TCE)

Els objectius dels Tractats s'han de perseguir, en la matèria que regula aquest títol, en el marc d'una política comuna de transports.

Article 91

(antic article 71 TCE)

1. Per a l'aplicació de l'article 90, i tenint en compte les peculiaritats del sector dels transports, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, han d'establir:

- a) normes comunes aplicables als transports internacionals efectuats des del territori d'un Estat membre o amb destinació a aquest o a través del territori d'un o diversos estats membres;
- b) condicions d'acord amb les quals els transportistes no residents puguin prestar serveis de transports en un Estat membre;
- c) mesures que permetin millorar la seguretat en els transports;
- d) qualssevol altres disposicions oportunes.

2. Quan s'adoptin les mesures que preveu l'apartat 1, s'han de tenir en compte els casos en què la seva aplicació pugui afectar greument el nivell de vida i l'ocupació de certes regions, així com l'explotació del material de transport.

Article 92

(antic article 72 TCE)

Fins que s'adoptin les disposicions a què es refereix l'apartat 1 de l'article 91, cap Estat membre no pot fer, llevat que el Consell adopti per unanimitat una mesura per la qual es concedeixi una excepció, que les diferents disposicions que estaven regulant aquesta matèria l'1 de gener de 1958 o, per als estats que s'hi hagin adherit, en la data de la seva adhesió, produeixin efectes que, directament o indirectament, desfavoreixin els transportistes dels altres estats membres respecte als transportistes nacionals.

Article 93

(antic article 73 TCE)

Són compatibles amb els Tractats els ajuts que responguin a les necessitats de coordinació dels transports o que corresponguin al reemborsament de determinades obligacions inherents a la noció de servei públic.

Article 94

(antic article 74 TCE)

Qualsevol mesura en matèria de preus i condicions de transport, adoptada en el marc dels Tractats, ha de tenir en compte la situació econòmica dels transportistes.

Article 95

(antic article 75 TCE)

1. Queden prohibides, respecte del trànsit dins de la Unió, les discriminacions que consisteixin en l'aplicació per un transportista, per a les mateixes mercaderies i les mateixes relacions de trànsit, de preus i condicions de transport diferents per raó del país d'origen o de destinació dels productes transportats.

2. L'apartat 1 no exclou que el Parlament Europeu i el Consell puguin adoptar altres mesures en aplicació de l'apartat 1 de l'article 91.

3. El Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Comitè Econòmic i Social, ha d'establir una regulació que garanteixi l'aplicació del que disposa l'apartat 1.

En particular, pot adoptar les disposicions necessàries per permetre a les institucions de la Unió controlar el compliment del que disposa l'apartat 1 i assegurar als usuaris el ple benefici d'aquesta disposició.

4. La Comissió, per iniciativa pròpia o a instància d'un Estat membre, ha d'examinar els casos de discriminació a què fa referència l'apartat 1 i, amb la consulta prèvia a qualsevol Estat membre interessat, ha de prendre les decisions que consideri necessàries en l'àmbit de la regulació establerta de conformitat amb el que disposa l'apartat 3.

Article 96

(antic article 76 TCE)

1. Queda prohibida la imposició per un Estat membre, al transport dins de la Unió, de preus i condicions que impliquin en qualsevol forma una ajuda o protecció a una o més empreses o indústries determinades, llevat que aquesta imposició l'hagi autoritzat la Comissió.

2. La Comissió, per iniciativa pròpia o a instància d'un Estat membre, ha d'examinar els preus i les condicions que esmenta l'apartat 1, tenint especialment en compte, d'una banda, les exigències d'una política econòmica regional adequada, les necessitats de les regions subdesenvolupades i els problemes de les regions greument afectades per circumstàncies polítiques i, de l'altra, la incidència d'aquests preus i condicions en la competència entre els diferents tipus de transport.

La Comissió, amb la consulta prèvia a tots els estats membres interessats, ha de prendre les decisions necessàries.

3. La prohibició a què al·ludeix l'apartat 1 no afecta les tarifes de competència.

Article 97

(antic article 77 TCE)

Els drets o cànonns que, independentment dels preus de transport, exigeixi un transportista per creuar les fronteres no han de sobrepassar un nivell raonable, tenint en compte les despeses reals a què efectivament doni lloc el pas per aquestes fronteres.

Els estats membres han de procurar reduir progressivament aquestes despeses.

La Comissió pot adreçar als estats membres recomanacions relatives a l'aplicació d'aquest article.

Article 98

(antic article 78 TCE)

Les disposicions d'aquest títol no obstenen a les mesures adoptades a la República Federal d'Alemanya, sempre que siguin necessàries per compensar els desavantatges econòmics que la divisió d'Alemanya ocasiona a l'economia de determinades regions de la República Federal, afectades per aquesta divisió. Cinc anys després de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, el Consell pot adoptar, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual es derogui aquest article.

Article 99

(antic article 79 TCE)

Es crea un Comitè Consultiu adjunt a la Comissió, compost per experts designats pels governs dels estats membres. La Comissió ha de consultar aquest Comitè en matèria de transports, sempre que ho consideri convenient.

Article 100

(antic article 80 TCE)

1. Les disposicions d'aquest títol s'apliquen als transports per ferrocarril, carretera o vies navegables.
2. El Parlament Europeu i el Consell poden establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, disposicions apropiades per a la navegació marítima i aèria. S'han de pronunciar amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions.

TÍTOL VII

NORMES COMUNES SOBRE COMPETÈNCIA, FISCALITAT I APROXIMACIÓ DE LES LEGISLACIONS

CAPÍTOL 1

NORMES SOBRE COMPETÈNCIA

SECCIÓ PRIMERA

DISPOSICIONS APLICABLES A LES EMPRESES

Article 101

(antic article 81 TCE)

1. Són incompatibles amb el mercat interior i queden prohibits tots els acords entre empreses, les decisions d'associacions d'empreses i les pràctiques concertades que puguin afectar el comerç entre els estats membres i que tinguin com a objecte o efecte impedir, restringir o falsejar el joc de la competència dins del mercat interior i, en particular, els que consisteixin a:

- a) fixar directament o indirectament els preus de compra o de venda o altres condicions de transacció;
- b) limitar o controlar la producció, el mercat, el desenvolupament tècnic o les inversions;
- c) repartir-se els mercats o les fonts de proveïment;
- d) aplicar a tercers contractants condicions desiguals per a prestacions equivalents, que ocasionin a aquests un desavantatge competitiu;
- e) subordinar la subscripció de contractes a l'acceptació, pels altres contractants, de prestacions suplementàries que, per la seva naturalesa o segons els usos mercantils, no tinguin cap relació amb l'objecte dels contractes esmentats.

2. Els acords o les decisions prohibits per aquest article són nuls de ple dret.

3. No obstant això, les disposicions de l'apartat 1 es poden declarar inaplicables a:

- qualsevol acord o categoria d'acords entre empreses,
- qualsevol decisió o categoria de decisions d'associacions d'empreses,
- qualsevol pràctica concertada o categoria de pràctiques concertades,

que contribueixin a millorar la producció o la distribució dels productes o a fomentar el progrés tècnic o econòmic, i reservin alhora als usuaris una participació equitativa en el benefici resultant, i sense que:

- a) imposin a les empreses interessades restriccions que no siguin indispensables per assolir aquests objectius;
- b) ofereixin a aquestes empreses la possibilitat d'eliminar la competència respecte d'una part substancial dels productes de què es tracti.

Article 102

(antic article 82 TCE)

És incompatible amb el mercat interior i queda prohibida, en la mesura en què pugui afectar el comerç entre els estats membres, l'explotació abusiva, per part d'una o més empreses, d'una posició dominant en el mercat interior o en una part substancial d'aquest.

Aquestes pràctiques abusives poden consistir, particularment, a:

- a) imposar directament o indirectament preus de compra, de venda o altres condicions de transacció no equitatives;
- b) limitar la producció, el mercat o el desenvolupament tècnic en perjudici dels consumidors;

c) aplicar a tercers contractants condicions desiguals per a prestacions equivalents, que ocasionin a aquests un desavantatge competitiu;

d) subordinar la subscripció de contractes a l'acceptació, pels altres contractants, de prestacions suplementàries que, per la seva naturalesa o segons els usos mercantils, no tinguin cap relació amb l'objecte dels contractes esmentats.

Article 103

(antic article 83 TCE)

1. El Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, ha d'adoptar els reglaments o les directives apropiats per a l'aplicació dels principis que enuncien els articles 101 i 102.

2. Les disposicions a què es refereix l'apartat 1 han de tenir especialment com a objecte:

a) garantir l'observança de les prohibicions que esmenten l'apartat 1 de l'article 101 i l'article 102, mitjançant l'establiment de multes i multes coercitives;

b) determinar les modalitats d'aplicació de l'apartat 3 de l'article 101, tenint en compte la necessitat, d'una banda, d'assegurar una vigilància eficaç i, de l'altra, de simplificar en la mesura del possible el control administratiu;

c) precisar, eventualment, respecte dels diferents sectors econòmics, l'àmbit d'aplicació dels articles 101 i 102;

d) definir les funcions respectives de la Comissió i del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en l'aplicació de les disposicions que estableix el present apartat;

e) definir les relacions entre les legislacions nacionals, d'una banda, i les disposicions de la present secció i les adoptades en aplicació d'aquest article, de l'altra.

Article 104

(antic article 84 TCE)

Fins que entrin en vigor les disposicions adoptades en aplicació de l'article 103, les autoritats dels estats membres han de decidir sobre l'admissibilitat dels acords, les decisions i les pràctiques concertades i sobre l'explotació abusiva d'una posició dominant en el mercat interior, de conformitat amb el seu propi dret i les disposicions de l'article 101, en particular les del seu apartat 3, i les de l'article 102.

Article 105

(antic article 85 TCE)

1. Sense perjudici del que disposa l'article 104, la Comissió ha de vetllar per l'aplicació dels principis que enuncien els articles 101 i 102. A instància d'un Estat membre o d'ofici, i en col·laboració amb les autoritats competents dels estats membres, que li han de prestar assistència, la Comissió ha d'investigar els casos de suposada infracció dels principis abans esmentats. Si comprova l'existència d'una infracció, ha de proposar les mesures adequades per posar-hi fi.

2. En cas que no es posi fi a aquestes infraccions, la Comissió n'ha de fer constar l'existència mitjançant una decisió motivada. Pot publicar aquesta decisió i autoritzar els

estats membres perquè adoptin les mesures necessàries, en les condicions i modalitats que determini, per remeiar aquesta situació.

3. La Comissió pot adoptar reglaments relatius a les categories d'acords sobre les quals el Consell hagi adoptat un reglament o una directiva d'acord amb la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 103.

Article 106

(antic article 86 TCE)

1. Els estats membres no han d'adoptar ni mantenir, respecte de les empreses públiques i les empreses a les quals concedeixin drets especials o exclusius, cap mesura contrària a les normes dels Tractats, especialment les que preveuen els articles 18 i 101 a 109, tots dos inclusivament.

2. Les empreses encarregades de la gestió de serveis d'interès econòmic general o que tinguin el caràcter de monopoli fiscal queden sotmeses a les normes dels Tractats, en especial a les normes sobre competència, en la mesura en què l'aplicació d'aquestes normes no impedeixi, de fet o de dret, el compliment de la missió específica confiada a aquestes. El desenvolupament dels intercanvis no ha de quedar afectat d'una manera que sigui contrària a l'interès de la Unió.

3. La Comissió ha de vetllar per l'aplicació de les disposicions d'aquest article i, en tant que sigui necessari, ha d'adreçar als estats membres directives o decisions apropiades.

SECCIÓ SEGONA

AJUTS ATORGATS PELS ESTATS

Article 107

(antic article 87 TCE)

1. Llevat que els Tractats disposin una altra cosa, són incompatibles amb el mercat interior, en la mesura en què afectin els intercanvis comercials entre estats membres, els ajuts atorgats pels estats o mitjançant fons estatals, sota qualsevol forma, que falsegin o amenacin falsejar la competència, i afavoreixin determinades empreses o produccions.

2. Són compatibles amb el mercat interior:

a) els ajuts de caràcter social concedits als consumidors individuals, sempre que s'atorguin sense discriminacions basades en l'origen dels productes;

b) els ajuts destinats a reparar els perjudicis causats per desastres naturals o per altres esdeveniments de caràcter excepcional;

c) els ajuts concedits per tal d'afavorir l'economia de determinades regions de la República Federal d'Alemanya, afectades per la divisió d'Alemanya, en la mesura en què siguin necessaris per compensar els desavantatges econòmics que resulten d'aquesta divisió. Cinc anys després de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, el Consell pot adoptar, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual es derogui aquesta lletra.

3. Es poden considerar compatibles amb el mercat interior:

a) els ajuts destinats a afavorir el desenvolupament econòmic de regions en les quals el nivell de vida sigui anormalment baix o en les quals hi hagi una situació de subocupació

greu, així com el de les regions que preveu l'article 349, tenint en compte la seva situació estructural, econòmica i social;

b) els ajuts per fomentar la realització d'un projecte important d'interès comú europeu o destinats a posar remei a una pertorbació greu en l'economia d'un Estat membre;

c) els ajuts destinats a facilitar el desenvolupament de determinades activitats o de determinades regions econòmiques, sempre que no alterin les condicions dels intercanvis de manera contrària a l'interès comú;

d) els ajuts destinats a promoure la cultura i la conservació del patrimoni, quan no alterin les condicions dels intercanvis i de la competència a la Unió en contra de l'interès comú;

e) les altres categories d'ajuts que determini el Consell per una decisió, presa a proposta de la Comissió.

Article 108

(antic article 88 TCE)

1. La Comissió ha d'examinar permanentment, juntament amb els estats membres, els règims d'ajuts existents en aquests estats. Els ha de proposar les mesures apropiades que exigeixi el desenvolupament progressiu o el funcionament del mercat interior.

2. Si, després d'haver citat a termini els interessats perquè presentin les seves observacions, la Comissió comprova que un ajut atorgat per un Estat o mitjançant fons estatals no és compatible amb el mercat interior en virtut de l'article 107, o que aquest ajut s'aplica de manera abusiva, ha de decidir que l'Estat interessat el supprimeixi o modifiqui en el termini que ella mateixa determini.

Si l'Estat de què es tracti no compleix aquesta decisió en el termini establert, la Comissió o qualsevol altre Estat interessat pot recórrer directament al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, no obstant el que disposen els articles 258 i 259.

A petició d'un Estat membre, el Consell pot decidir, per unanimitat i no obstant el que disposa l'article 107 o els reglaments que preveu l'article 109, que l'ajut que ha concedit o concedirà l'Estat esmentat es consideri compatible amb el mercat interior, quan circumstàncies excepcionals justifiquin aquesta decisió. Si, respecte a aquest ajut, la Comissió ha iniciat el procediment que preveu el paràgraf primer d'aquest apartat, la petició de l'Estat interessat adreçada al Consell té com a efecte la suspensió del procediment esmentat fins que aquest últim s'hagi pronunciat sobre la qüestió.

Tanmateix, si el Consell no s'ha pronunciat dins dels tres mesos següents a la petició, la Comissió ha de decidir sobre aquesta qüestió.

3. S'ha d'informar la Comissió dels projectes dirigits a concedir o modificar ajuts amb l'antelació suficient per poder presentar les seves observacions. Si considera que un projecte no és compatible amb el mercat interior d'acord amb l'article 107, la Comissió ha d'iniciar sense demora el procediment que preveu l'apartat anterior. L'Estat membre interessat no pot executar les mesures projectades abans que en el procediment esmentat hagi recaigut una decisió definitiva.

4. La Comissió pot adoptar reglaments relatius a les categories d'ajuts públics sobre les quals el Consell hagi determinat, d'acord amb l'article 109, que poden quedar exemptes del procediment que estableix l'apartat 3 del present article.

Article 109

(antic article 89 TCE)

El Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, pot adoptar els reglaments apropiats per a l'aplicació dels articles 107 i 108 i determinar, en particular, les condicions per a l'aplicació de l'apartat 3 de l'article 108 i les categories d'ajuts que queden excloses d'aquest procediment.

CAPÍTOL 2

DISPOSICIONS FISCALS

Article 110

(antic article 90 TCE)

Cap Estat membre no ha de gravar directament o indirectament els productes dels altres estats membres amb tributs interns, sigui quina sigui la seva naturalesa, superiors als que gravin directament o indirectament els productes nacionals similars.

Així mateix, cap Estat membre no ha de gravar els productes dels altres estats membres amb tributs interns que puguin protegir indirectament altres produccions.

Article 111

(antic article 91 TCE)

Els productes exportats al territori d'un dels estats membres no es poden beneficiar de cap devolució de tributs interns superior a l'import d'aquells amb què hagin estat gravats directament o indirectament.

Article 112

(antic article 92 TCE)

Quant als tributs diferents dels impostos sobre el volum de negocis, els impostos sobre consums específics i els altres impostos indirectes, no es poden concedir exoneracions ni reemborsaments a les exportacions als altres estats membres ni imposar gravàmens compensatoris a les importacions procedents dels estats membres, llevat que les mesures projectades hagin estat prèviament aprovades pel Consell, a proposta de la Comissió, per a un període de temps limitat.

Article 113

(antic article 93 TCE)

El Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Comitè Econòmic i Social, ha d'adoptar les disposicions referents a l'harmonització de les legislacions relatives als impostos sobre el volum de negocis, els impostos sobre consums específics i altres impostos indirectes, en la mesura en què aquesta harmonització sigui necessària per garantir l'establiment i el funcionament del mercat interior i evitar les distorsions de la competència.

CAPÍTOL 3

APROXIMACIÓ DE LES LEGISLACIONS

Article 114

(antic article 95 TCE)

1. Llevat que els Tractats disposin una altra cosa, s'apliquen les disposicions següents per a la consecució dels objectius que enuncia l'article 26. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, han d'adoptar les mesures relatives a l'aproximació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres que tinguin com a objecte l'establiment i el funcionament del mercat interior.

2. L'apartat 1 no s'aplica a les disposicions fiscals, a les disposicions relatives a la lliure circulació de persones ni a les relatives als drets i interessos dels treballadors per compte d'altri.

3. La Comissió, en les seves propostes previstes a l'apartat 1 referents a l'aproximació de les legislacions en matèria de salut, seguretat, protecció del medi ambient i protecció dels consumidors, s'ha de basar en un nivell de protecció elevat, tenint en compte especialment qualsevol novetat basada en fets científics. En el marc de les seves competències respectives, el Parlament Europeu i el Consell també han de procurar assolir aquest objectiu.

4. Si, després de l'adopció pel Parlament Europeu i el Consell, pel Consell o per la Comissió d'una mesura d'harmonització, un Estat membre considera necessari mantenir disposicions nacionals, justificades per alguna de les raons importants que preveu l'article 36 o relacionades amb la protecció del mitjà de treball o del medi ambient, aquest Estat membre ha de notificar a la Comissió les disposicions esmentades, així com els motius per mantenir-les.

5. Així mateix, sense perjudici de l'apartat 4, si després de l'adopció d'una mesura d'harmonització pel Parlament Europeu i el Consell, pel Consell o per la Comissió, un Estat membre considera necessari establir noves disposicions nacionals basades en novetats científiques relatives a la protecció del mitjà de treball o del medi ambient i justificades per un problema específic d'aquest Estat membre sorgit després de l'adopció de la mesura d'harmonització, ha de notificar a la Comissió les disposicions previstes, així com els motius de la seva adopció.

6. La Comissió ha d'aprovar o de rebutjar, en un termini de sis mesos a partir de les notificacions a què es refereixen els apartats 4 i 5, les disposicions nacionals esmentades, després d'haver comprovat si es tracta o no d'un mitjà de discriminació arbitrària o d'una restricció encoberta del comerç entre estats membres i si constitueixen o no un obstacle per al funcionament del mercat interior.

Si la Comissió no s'ha pronunciat en el termini esmentat, les disposicions nacionals a què es refereixen els apartats 4 i 5 es consideren aprovades.

Quan estigui justificat per la complexitat de l'afer i no hi hagi riscos per a la salut humana, la Comissió pot notificar a l'Estat membre afectat que el termini esmentat en aquest apartat s'amplia per un període addicional de fins a sis mesos.

7. Quan, de conformitat amb l'apartat 6, s'autoritzi un Estat membre a mantenir o establir disposicions nacionals que s'apartin d'una mesura d'harmonització, la Comissió ha d'estudiar immediatament la possibilitat de proposar una adaptació a aquesta mesura.

8. Quan un Estat membre plantegi un problema concret relacionat amb la salut pública en un àmbit que hagi estat objecte de mesures d'harmonització prèvies, n'ha d'informar la

Comissió, la qual ha d'examinar immediatament la conveniència de proposar al Consell les mesures adequades.

9. Com a excepció al procediment que preveuen els articles 258 i 259, la Comissió i qualsevol Estat membre poden recórrer directament al Tribunal de Justícia de la Unió Europea si consideren que un altre Estat membre abusa de les facultats que preveu el present article.

10. Les mesures d'harmonització abans esmentades han d'incloure, en els casos apropiats, una clàusula de salvaguarda que autoritzi els estats membres a adoptar, per un o diversos dels motius no econòmics que indica l'article 36, mesures provisionals sotmeses a un procediment de control de la Unió.

Article 115

(antic article 94 TCE)

Sense perjudici de l'article 114, el Consell ha d'adoptar, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Comitè Econòmic i Social, directives per a l'aproximació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres que incideixin directament en l'establiment o el funcionament del mercat interior.

Article 116

(antic article 96 TCE)

En cas que la Comissió comprovi que una divergència entre les disposicions legals, reglamentàries o administratives dels estats membres falseja les condicions de competència en el mercat interior i provoca, per aquest motiu, una distorsió que s'hagi d'eliminar, ha de portar a terme consultes amb els estats membres interessats.

Si aquestes consultes no permeten arribar a un acord per suprimir la distorsió esmentada, el Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les directives necessàries amb aquesta finalitat. Es poden adoptar qualssevol altres mesures apropiades previstes en els Tractats.

Article 117

(antic article 97 TCE)

1. Quan hi hagi un motiu per témer que l'adopció o la modificació d'una disposició legal, reglamentària o administrativa pugui provocar una distorsió en el sentit que defineix l'article 116, l'Estat membre que pretengui adoptar aquestes mesures ha de consultar la Comissió. Després d'haver consultat els estats membres, la Comissió ha de recomanar als estats interessats les mesures apropiades per evitar aquesta distorsió.

2. Si l'Estat que pretén adoptar o modificar disposicions nacionals no s'até a la recomanació que la Comissió li hagi adreçat, no es pot demanar als altres estats membres, en aplicació de l'article 116, que modifiquin les seves disposicions nacionals per eliminar aquesta distorsió. Si l'Estat membre que no ha tingut en compte la recomanació de la Comissió provoca una distorsió únicament en perjudici propi, no són aplicables les disposicions de l'article 116.

Article 118

En l'àmbit de l'establiment o del funcionament del mercat interior, el Parlament Europeu i el Consell han d'establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures relatives a la creació de títols europeus per garantir una protecció uniforme dels drets de propietat intel·lectual i industrial a la Unió i a l'establiment de règims d'autorització, coordinació i control centralitzats a escala de la Unió.

El Consell ha d'establir d'acord amb un procediment legislatiu especial, mitjançant reglaments, els règims lingüístics dels títols europeus. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

TÍTOL VIII LA POLÍTICA ECONÒMICA I MONETÀRIA

Article 119

(antic article 4 TCE)

1. Per assolir els fins que enuncia l'article 3 del Tractat de la Unió Europea, l'acció dels estats membres i de la Unió inclou, en les condicions que preveuen els Tractats, l'adopció d'una política econòmica que s'ha de basar en l'estreta coordinació de les polítiques econòmiques dels estats membres, en el mercat interior i en la definició d'objectius comuns, i que s'ha de portar a terme de conformitat amb el respecte al principi d'una economia de mercat oberta i de lliure competència.

2. Paral·lelament, en les condicions i segons els procediments que preveuen els Tractats, l'acció esmentada suposa una moneda única, l'euro, la definició i l'aplicació d'una política monetària i de tipus de canvi única l'objectiu primordial de la qual sigui mantenir l'estabilitat de preus i, sense perjudici d'aquest objectiu, el suport a la política econòmica general de la Unió, de conformitat amb els principis d'una economia de mercat oberta i de lliure competència.

3. Les accions esmentades dels estats membres i de la Unió impliquen el respecte dels principis rectoris següents: preus estables, finances públiques i condicions monetàries sòlides i balança de pagaments estable.

CAPÍTOL 1 LA POLÍTICA ECONÒMICA

Article 120

(antic article 98 TCE)

Els estats membres han de portar a terme les seves polítiques econòmiques amb vista a contribuir a la realització dels objectius de la Unió, definits a l'article 3 del Tractat de la Unió Europea, i en el marc de les orientacions generals que preveu l'apartat 2 de l'article 121. Els estats membres i la Unió han d'actuar respectant el principi d'una economia de mercat oberta i de lliure competència, afavorint una assignació eficient de recursos i de conformitat amb els principis que enuncia l'article 119.

Article 121

(antic article 99 TCE)

1. Els estats membres han de considerar les seves polítiques econòmiques com una qüestió d'interès comú i les han de coordinar en el si del Consell, de conformitat amb el que disposa l'article 120.

2. El Consell, sobre la base d'una recomanació de la Comissió, ha d'elaborar un projecte d'orientacions generals per a les polítiques econòmiques dels estats membres i de la Unió i n'ha de presentar un informe al Consell Europeu.

Sobre la base de l'informe del Consell, el Consell Europeu ha de debatre unes conclusions sobre les orientacions generals de les polítiques econòmiques dels estats membres i de la Unió.

D'acord amb aquestes conclusions, el Consell ha d'adoptar una recomanació en la qual estableixi les orientacions generals esmentades. El Consell ha d'informar el Parlament Europeu de la seva recomanació.

3. Amb la finalitat de garantir una coordinació més estreta de les polítiques econòmiques i una convergència sostinguda dels resultats econòmics dels estats membres, el Consell, sobre la base d'informes presentats per la Comissió, ha de supervisar l'evolució econòmica de cadascun dels estats membres i de la Unió, així com la coherència de les polítiques econòmiques amb les orientacions generals que preveu l'apartat 2, i ha de procedir regularment a una avaluació global.

Als efectes d'aquesta supervisió multilateral, els estats membres han d'informar la Comissió sobre les mesures importants que hagin adoptat en relació amb la seva política econòmica, així com de tots els altres aspectes que considerin necessaris.

4. Quan, d'acord amb el procediment que estableix l'apartat 3, es comprovi que la política econòmica d'un Estat membre contradiu les orientacions generals que esmenta l'apartat 2 o pot posar en perill el funcionament correcte de la unió econòmica i monetària, la Comissió pot adreçar una advertència a aquest Estat membre. El Consell, per recomanació de la Comissió, pot adreçar les recomanacions necessàries a l'Estat membre de què es tracti. El Consell, a proposta de la Comissió, pot decidir fer públiques les seves recomanacions.

Als efectes d'aquest apartat, el Consell s'ha de pronunciar sense prendre en consideració el vot del membre del Consell que representi l'Estat membre de què es tracti.

La majoria qualificada dels altres membres del Consell es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

5. El president del Consell i la Comissió han d'informar el Parlament Europeu sobre els resultats de la supervisió multilateral. Si el Consell ha fet públiques les seves recomanacions, es pot invitar el seu president perquè comparegui davant la comissió competent del Parlament Europeu.

6. El Parlament Europeu i el Consell poden adoptar mitjançant reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, normes relatives al procediment de supervisió multilateral que preveuen els apartats 3 i 4.

Article 122

(antic article 100 TCE)

1. Sense perjudici dels altres procediments establerts en els Tractats, el Consell, a proposta de la Comissió, pot decidir, amb un esperit de solidaritat entre estats membres,

mesures adequades a la situació econòmica, en particular si sorgeixen dificultats greus en el subministrament de determinats productes, especialment en l'àmbit de l'energia.

2. En cas de dificultats o en cas de risc important de dificultats greus en un Estat membre, ocasionades per catàstrofes naturals o esdeveniments excepcionals que aquest Estat no pugui controlar, el Consell, a proposta de la Comissió, pot acordar, en determinades condicions, una ajuda financera de la Unió a l'Estat membre en qüestió. El president del Consell ha d'informar el Parlament Europeu sobre la decisió presa.

Article 123

(antic article 101 TCE)

1. Queda prohibida l'autorització de descoberts o la concessió de qualsevol altre tipus de crèdits pel Banc Central Europeu i pels bancs centrals dels estats membres, denominats d'ara endavant «bancs centrals nacionals», a favor d'institucions, òrgans o organismes de la Unió, governs centrals, autoritats regionals o locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres, així com l'adquisició directa a aquests d'instruments de deute pel Banc Central Europeu o els bancs centrals nacionals.

2. Les disposicions de l'apartat 1 no afecten les entitats de crèdit públiques, que, en el marc de la provisió de reserves pels bancs centrals, han de rebre per part dels bancs centrals nacionals i del Banc Central Europeu el mateix tracte que les entitats de crèdit privades.

Article 124

(antic article 102 TCE)

Queda prohibida qualsevol mesura que no es basi en consideracions prudencials que estableixi un accés privilegiat a les entitats financeres per a institucions, òrgans o organismes de la Unió, governs centrals, autoritats regionals, locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres.

Article 125

(antic article 103 TCE)

1. La Unió no ha d'assumir ni ha de respondre dels compromisos dels governs centrals, les autoritats regionals o locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres, sense perjudici de les garanties financeres mútues per a la realització conjunta de projectes específics. Els estats membres no han d'assumir ni han de respondre dels compromisos dels governs centrals, les autoritats regionals o locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques d'un altre Estat membre, sense perjudici de les garanties financeres mútues per a la realització conjunta de projectes específics.

2. Si és necessari, el Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, pot especificar les definicions per a l'aplicació de les prohibicions a què es refereixen els articles 123 i 124 i el present article.

Article 126

(antic article 104 TCE)

1. Els estats membres han d'evitar dèficits públics excessius.

2. La Comissió ha de supervisar l'evolució de la situació pressupostària i del nivell d'endeutament públic dels estats membres amb la finalitat de detectar errors manifestos. En particular, ha d'examinar l'observança de la disciplina pressupostària atenent els dos criteris següents:

a) si la proporció entre el dèficit públic previst o real i el producte interior brut sobrepassa un valor de referència, a menys:

— que la proporció hagi disminuït de manera substancial i continuada i hagi arribat a un nivell que s'aproximi al valor de referència,

— que el valor de referència se sobrepassi només de manera excepcional i temporal, i la proporció es mantingui pròxima al valor de referència;

b) si la proporció entre el deute públic i el producte interior brut excedeix un valor de referència, llevat que la proporció disminueixi suficientment i s'aproximi a un ritme satisfactori al valor de referència.

Els valors de referència s'especifiquen en el Protocol sobre el procediment aplicable en cas de dèficit excessiu, annex als Tractats.

3. Si un Estat membre no compleix els requisits d'un d'aquests criteris o de tots dos, la Comissió ha d'elaborar un informe, en el qual també s'ha de tenir en compte si el dèficit públic supera les despeses públiques d'inversió, així com tots els altres factors pertinents, inclosa la situació econòmica i pressupostària a mitjà termini de l'Estat membre.

La Comissió també pot elaborar un informe quan consideri que, malgrat que es compleixin els requisits inherents als criteris, hi ha el risc d'un dèficit excessiu en un Estat membre.

4. El Comitè Econòmic i Financer ha d'emetre un dictamen sobre l'informe de la Comissió.

5. Si la Comissió considera que un Estat membre presenta o pot presentar un dèficit excessiu, ha de remetre un dictamen a aquest Estat membre i n'ha d'informar el Consell.

6. El Consell, sobre la base d'una proposta de la Comissió, considerant les possibles observacions que formuli l'Estat membre de què es tracti, i després d'una valoració global, ha de decidir si hi ha un dèficit excessiu.

7. Quan el Consell, de conformitat amb l'apartat 6, decideixi declarar l'existència d'un dèficit excessiu, ha d'adoptar sense cap demora injustificada, sobre la base d'una recomanació de la Comissió, les recomanacions adreçades a l'Estat membre de què es tracti perquè aquest posi fi a la situació esmentada en un termini determinat. Llevat del que disposa l'apartat 8, aquestes recomanacions no s'han de fer públiques.

8. Quan el Consell comprovi que no s'han seguit efectivament les seves recomanacions en el termini fixat, el Consell les pot fer públiques.

9. Si un Estat membre persisteix a no portar a efecte les recomanacions del Consell, aquest pot decidir que es formuli una advertència a l'Estat membre esmentat perquè adopti, en un termini determinat, les mesures dirigides a la reducció del dèficit que el Consell consideri necessària per posar remei a la situació.

En aquest cas, el Consell pot exigir a l'Estat membre de què es tracti la presentació d'informes d'acord amb un calendari específic per examinar els esforços d'ajust d'aquest Estat membre.

10. En el marc dels apartats 1 a 9 d'aquest article, no es pot exercir el dret de recurs que preveuen els articles 258 i 259.

11. Si un Estat membre incompleix una decisió adoptada de conformitat amb l'apartat 9, el Consell pot decidir que s'apliqui o, si s'escau, que es reforci una o diverses de les mesures següents:

— exigir a l'Estat membre de què es tracti que publiqui una informació addicional, que el Consell ha d'especificar, abans d'emetre obligacions i valors,

— recomanar al BEI que reconsideri la seva política de préstecs respecte a l'Estat membre en qüestió,

— exigir que l'Estat membre de què es tracti efectui davant la Unió un dipòsit sense meritació d'interessos per un import apropiat, fins que el Consell consideri que s'ha corregit el dèficit excessiu,

— imposar multes d'una magnitud apropiada.

El president del Consell ha d'informar el Parlament Europeu sobre les decisions preses.

12. El Consell ha de derogar algunes o la totalitat de les seves decisions o recomanacions que esmenten els apartats 6 a 9 i 11 quan consideri que el dèficit excessiu de l'Estat membre en qüestió s'ha corregit. Si abans el Consell ha fet públiques les seves recomanacions, ha de fer, quan s'hagi derogat la decisió adoptada en virtut de l'apartat 8, una declaració pública en la qual s'afirmi que el dèficit excessiu ha deixat d'existir a l'Estat membre en qüestió.

13. Pel que fa a les decisions o recomanacions del Consell que esmenten els apartats 8, 9, 11 i 12, el Consell s'ha de pronunciar sobre la base d'una recomanació de la Comissió.

Quan el Consell adopti les mesures que preveuen els apartats 6 a 9, 11 i 12, el Consell s'ha de pronunciar sense prendre en consideració el vot del membre del Consell que representi l'Estat membre de què es tracti.

La majoria qualificada dels altres membres del Consell es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

14. En el Protocol sobre el procediment aplicable en cas de dèficit excessiu annex als Tractats es recullen disposicions addicionals relacionades amb l'aplicació del procediment que descriu el present article.

El Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Banc Central Europeu, ha d'adoptar les disposicions apropiades que substitueixin el Protocol esmentat.

Sense perjudici de la resta de disposicions d'aquest apartat, el Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, ha de fixar normes de desplegament i definicions per a l'aplicació de les disposicions del Protocol esmentat.

CAPÍTOL 2

LA POLÍTICA MONETÀRIA

Article 127

(antic article 105 TCE)

1. L'objectiu principal del Sistema Europeu de Bancs Centrals, denominat d'ara endavant «SEBC», és mantenir l'estabilitat dels preus. Sense perjudici d'aquest objectiu, el SEBC ha de donar suport a les polítiques econòmiques generals de la Unió amb la finalitat de contribuir a la realització dels objectius de la Unió establerts a l'article 3 del Tractat de la Unió Europea. El SEBC ha d'actuar d'acord amb el principi d'una economia de mercat oberta i de lliure competència, i ha de fomentar una assignació eficient de recursos de conformitat amb els principis exposats a l'article 119.

2. Les funcions bàsiques que s'han de portar a terme a través del SEBC són:

- definir i executar la política monetària de la Unió,
- dur a terme operacions de divises coherents amb les disposicions de l'article 219,
- tenir i gestionar les reserves oficials de divises dels estats membres,
- promoure el bon funcionament dels sistemes de pagament.

3. El que disposa el tercer guió de l'apartat 2 s'entén sense perjudici de la possessió i gestió de fons de maniobra en divises per part dels governs dels estats membres.

4. El Banc Central Europeu ha de rebre consultes:

- sobre qualsevol proposta d'acte de la Unió que entri en el seu àmbit de competència,
- per les autoritats nacionals sobre qualsevol projecte de disposició legal que entri en el seu àmbit de competències, però dins dels límits i en les condicions establertes pel Consell d'acord amb el procediment que preveu l'apartat 4 de l'article 129.

El Banc Central Europeu pot presentar dictàmens a les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió o a les autoritats nacionals pertinents sobre matèries que pertanyin a l'àmbit de les seves competències.

5. El SEBC ha de contribuir a la bona gestió de les polítiques que portin a terme les autoritats competents respecte a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i a l'estabilitat del sistema financer.

6. El Consell, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Banc Central Europeu, pot encarregar al Banc Central Europeu tasques específiques respecte de polítiques relacionades amb la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i altres entitats financeres, a excepció de les empreses d'assegurances.

Article 128

(antic article 106 TCE)

1. El Banc Central Europeu té el dret exclusiu d'autoritzar l'emissió de bitllets de banc en euros a la Unió. El Banc Central Europeu i els bancs centrals nacionals poden emetre bitllets. Els bitllets emesos pel Banc Central Europeu i els bancs centrals nacionals són els únics bitllets de curs legal a la Unió.

2. Els estats membres poden efectuar emissions de moneda metàl·lica en euros, per a les quals és necessària l'aprovació del Banc Central Europeu quant al volum d'emissió. El Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Banc Central Europeu, pot adoptar mesures per harmonitzar els valors nominals i les especificacions tècniques de totes les monedes destinades a la circulació en la mesura necessària per a la seva bona circulació dins de la Unió.

Article 129

(antic article 107 TCE)

1. El SEBC el dirigeixen els òrgans rectors del Banc Central Europeu, que són el Consell de Govern i el Comitè Executiu.
2. ► **C1** Els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu, denominats d'ara endavant «Estatuts del SEBC i del BCE», ◀ consten en un Protocol annex als Tractats.
3. Els articles 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 a) i 36 dels Estatuts del SEBC i del BCE els poden modificar el Parlament Europeu i el Consell d'acord amb el procediment legislatiu ordinari. S'han de pronunciar bé sobre la base d'una recomanació del Banc Central Europeu i amb la consulta prèvia a la Comissió, o bé a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu.
4. El Consell, bé a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Banc Central Europeu, o bé sobre la base d'una recomanació del Banc Central Europeu i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i a la Comissió, ha d'adoptar les disposicions que preveuen els articles 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3 dels Estatuts del SEBC i del BCE.

Article 130

(antic article 108 TCE)

En l'exercici de les facultats i en l'acompliment de les funcions i obligacions que els assignen els Tractats i els Estatuts del SEBC i del BCE, ni el Banc Central Europeu, ni els bancs centrals nacionals, ni cap dels membres dels seus òrgans rectors no poden sol·licitar o acceptar instruccions de les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió, ni dels governs dels estats membres, ni de cap altre òrgan. Les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió, així com els governs dels estats membres, es comprometen a respectar aquest principi i a no intentar influir en els membres dels òrgans rectors del Banc Central Europeu i dels bancs centrals nacionals en l'exercici de les seves funcions.

Article 131

(antic article 109 TCE)

Cadascun dels estats membres ha de vetllar perquè la seva legislació nacional, inclosos els estatuts del seu banc central nacional, sigui compatible amb els Tractats i amb els Estatuts del SEBC i del BCE.

Article 132

(antic article 110 TCE)

1. Per a l'exercici de les funcions encomanades al SEBC, el Banc Central Europeu, d'acord amb les disposicions dels Tractats i en les condicions que preveuen els Estatuts del SEBC i del BCE:

— ha d'elaborar reglaments en la mesura en què sigui necessari per a l'exercici de les funcions definides en el primer guió de l'article 3.1 i en els articles 19.1, 22 o 25.2 dels

Estatuts del SEBC i del BCE, i en els casos que s'estableixin en els actes del Consell esmentats a l'apartat 4 de l'article 129,

— ha de prendre les decisions necessàries per a l'exercici de les funcions encomanades al SEBC pels Tractats i pels Estatuts del SEBC i del BCE,

— ha de formular recomanacions i emetre dictàmens.

2. El Banc Central Europeu pot decidir fer públics les seves decisions, recomanacions i dictàmens.

3. Dins dels límits i en les condicions adoptats pel Consell d'acord amb el procediment que estableix l'apartat 4 de l'article 129, el Banc Central Europeu està autoritzat a imposar multes i pagaments periòdics de penalització a les empreses que no compleixin les seves obligacions respecte dels reglaments i les decisions d'aquest.

Article 133

Sense perjudici de les atribucions del Banc Central Europeu, el Parlament Europeu i el Consell han d'establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures necessàries per a la utilització de l'euro com a moneda única. Aquestes mesures s'han d'adoptar amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu.

CAPÍTOL 3

DISPOSICIONS INSTITUCIONALS

Article 134

(antic article 114 TCE)

1. A fi de promoure la coordinació de les polítiques dels estats membres en tot el que calgui per al funcionament del mercat interior, es crea un Comitè Econòmic i Financer.

2. El Comitè Econòmic i Financer té les funcions següents:

— emetre dictàmens, bé a petició del Consell o de la Comissió, o bé per iniciativa pròpia, destinats a aquestes institucions,

— seguir la situació econòmica i financera dels estats membres i de la Unió i informar-ne regularment el Consell i la Comissió, especialment sobre les relacions financeres amb tercers països i amb institucions internacionals,

— col·laborar, sense perjudici del que disposa l'article 240, en la preparació dels treballs del Consell a què es refereixen els articles 66 i 75, els apartats 2, 3, 4 i 6 de l'article 121, els articles 122, 124, 125 i 126, l'apartat 6 de l'article 127, l'apartat 2 de l'article 128, els apartats 3 i 4 de l'article 129, l'article 138, els apartats 2 i 3 de l'article 140, l'article 143, els apartats 2 i 3 de l'article 144 i l'article 219, i portar a terme altres tasques consultives i preparatòries que li encarregui el Consell,

— examinar, almenys un cop l'any, la situació relativa als moviments de capitals i a la llibertat de pagaments, tal com resultin de l'aplicació dels Tractats i de les mesures adoptades pel Consell. Aquest examen comprèn totes les mesures relatives als moviments de capitals i als pagaments. El Comitè ha d'informar la Comissió i el Consell sobre el resultat d'aquest examen.

Els estats membres, la Comissió i el Banc Central Europeu han de designar cadascun un màxim de dos membres del Comitè.

3. El Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu i al Comitè que esmenta aquest article, ha d'establir les normes de desplegament relatives a la composició del Comitè Econòmic i Financer. El president del Consell ha d'informar el Parlament Europeu sobre aquesta decisió.

4. A més de les funcions exposades a l'apartat 2, si hi ha i mentre hi hagi estats membres acollits a una excepció d'acord amb l'article 139, el Comitè ha de supervisar la situació monetària i financera i el sistema general de pagaments d'aquests estats membres i n'ha d'informar regularment el Consell i la Comissió.

Article 135

(antic article 115 TCE)

Respecte dels afers compresos en l'àmbit d'aplicació de l'apartat 4 de l'article 121, de l'article 126, excepte l'apartat 14, de l'article 138, de l'apartat 1 de l'article 140, del paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 140, de l'apartat 3 de l'article 140, i de l'article 219, el Consell o un Estat membre poden sol·licitar de la Comissió que presenti una recomanació o una proposta, segons que sigui pertinent. La Comissió ha d'examinar la sol·licitud i presentar sense demora les seves conclusions al Consell.

CAPÍTOL 4

DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES PER ALS ESTATS MEMBRES LA MONEDA DELS QUALS ÉS L'EURO

Article 136

1. Amb la finalitat de contribuir al funcionament correcte de la unió econòmica i monetària i de conformitat amb les disposicions pertinents dels Tractats, el Consell ha d'adoptar, d'acord amb el procediment que correspongui dels que preveuen els articles 121 i 126, a excepció del procediment que estableix l'apartat 14 de l'article 126, mesures relatives als estats membres la moneda dels quals és l'euro per:

- a) reforçar la coordinació i supervisió de la seva disciplina pressupostària;
 - b) elaborar les orientacions de política econòmica referents als estats esmentats, i ha de vetllar perquè siguin compatibles amb les adoptades per al conjunt de la Unió, i garantir-ne la vigilància.
2. Únicament han de participar en les votacions sobre les mesures que preveu l'apartat 1 els membres del Consell que representin els estats membres la moneda dels quals és l'euro.

La majoria qualificada d'aquests membres es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

▼M3

3. Els estats membres la moneda dels quals és l'euro poden establir un mecanisme d'estabilitat que s'ha d'activar quan sigui indispensable per salvaguardar l'estabilitat de la zona de l'euro en el seu conjunt. La concessió de qualsevol ajuda financera necessària d'acord amb el mecanisme s'ha de supeditar a condicions estrictes.

▼B

Article 137

Les modalitats de les reunions entre els ministres dels estats membres la moneda dels quals és l'euro s'estableixen en el Protocol sobre l'Eurogrup.

Article 138

(antic article 111, apartat 4, TCE)

1. Per garantir la posició de l'euro en el sistema monetari internacional, el Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual es determinin les posicions comunes sobre les qüestions que tinguin un interès especial per a la unió econòmica i monetària a les institucions i conferències financeres internacionals competents. El Consell s'ha de pronunciar amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu.
2. El Consell pot adoptar, a proposta de la Comissió, les mesures adequades per tenir una representació única a les institucions i conferències financeres internacionals. El Consell s'ha de pronunciar amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu.
3. Únicament han de participar en les votacions sobre les mesures que preveuen els apartats 1 i 2 els membres del Consell que representin els estats membres la moneda dels quals és l'euro.

La majoria qualificada d'aquests membres es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

CAPÍTOL 5

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Article 139

1. Els estats membres sobre els quals el Consell no hagi decidit que compleixen les condicions necessàries per a l'adopció de l'euro es denominen d'ara endavant «estats membres acollits a una excepció».
2. Les disposicions següents dels Tractats no s'apliquen als estats membres acollits a una excepció:
 - a) adopció de les parts de les orientacions generals de les polítiques econòmiques que afectin la zona de l'euro de manera general (apartat 2 de l'article 121);
 - b) mitjans estrictes per remeiar els dèficit excessius (apartats 9 i 11 de l'article 126);
 - c) objectius i funcions del SEBC (apartats 1, 2, 3 i 5 de l'article 127);
 - d) emissió de l'euro (article 128);
 - e) actes del Banc Central Europeu (article 132);
 - f) mesures relatives a la utilització de l'euro (article 133);
 - g) acords monetaris i altres mesures relatives a la política de tipus de canvi (article 219);
 - h) designació dels membres del Comitè Executiu del Banc Central Europeu (apartat 2 de l'article 283);

i) decisions per les quals es determinin posicions comunes sobre qüestions que tinguin un interès especial per a la unió econòmica i monetària a les institucions i conferències financeres internacionals competents (apartat 1 de l'article 138);

j) mesures per tenir una representació única a les institucions i conferències financeres internacionals (apartat 2 de l'article 138).

Per consegüent, en els articles esmentats a les lletres a) a j) s'entén per «estats membres» els estats membres la moneda dels quals és l'euro.

3. Els estats membres acollits a una excepció i els seus bancs centrals nacionals estan exclosos dels drets i les obligacions en el marc del SEBC de conformitat amb el capítol IX dels Estatuts del SEBC i del BCE.

4. Els drets de vot dels membres del Consell que representin els estats membres acollits a una excepció queden suspesos quan el Consell adopti les mesures que preveuen els articles esmentats a l'apartat 2, així com en els casos següents:

a) recomanacions adreçades als estats membres la moneda dels quals és l'euro en el marc de la supervisió multilateral, incloses les recomanacions relatives als programes d'estabilitat i les advertències (apartat 4 de l'article 121);

b) mesures relatives als dèficit excessius que afectin els estats membres la moneda dels quals és l'euro (apartats 6, 7, 8, 12 i 13 de l'article 126).

La majoria qualificada dels altres membres del Consell es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

Article 140

(antics articles 121, apartat 1, 122, apartat 2, segona frase, i 123, apartat 5, TCE)

1. Una vegada cada dos anys com a mínim, o a petició de qualsevol Estat membre acollit a una excepció, la Comissió i el Banc Central Europeu han de presentar informes al Consell sobre els avenços que hagin fet els estats membres acollits a una excepció en el compliment de les seves obligacions en relació amb la realització de la unió econòmica i monetària. Aquests informes han d'incloure un examen de la compatibilitat de la legislació nacional de cadascun d'aquests estats membres, inclosos els estatuts del seu banc central nacional, amb l'article 130 i l'article 131, així com amb els Estatuts del SEBC i del BCE. Aquests informes també han d'examinar la consecució d'un grau alt de convergència sostenible, atenent el compliment dels criteris següents per part de cadascun dels estats membres:

— l'assoliment d'un grau alt d'estabilitat de preus, que ha de quedar manifest a través d'una taxa d'inflació que estigui propera a la de, com a màxim, els tres estats membres més eficaços quant a l'estabilitat de preus,

— les finances públiques han d'estar en una situació sostenible, fet que queda demostrat en cas que s'hagi aconseguit una situació del pressupost sense un dèficit públic excessiu, definit de conformitat amb el que disposa l'apartat 6 de l'article 126,

— el respecte, durant dos anys com a mínim, sense que s'hagi produït una devaluació davant de l'euro, dels marges normals de fluctuació que estableix el mecanisme de tipus de canvi del sistema monetari europeu,

— el caràcter durador de la convergència aconseguida per l'Estat membre acollit a una excepció i de la seva participació en el mecanisme de tipus de canvi s'ha de veure reflectit en els nivells de tipus d'interès a llarg termini.

Els quatre criteris que esmenta aquest apartat i els períodes pertinents durant els quals s'han de respectar aquests criteris s'expliciten més en un Protocol annex als Tractats. Els informes de la Comissió i del Banc Central Europeu han de prendre en consideració, així mateix, els resultats de la integració dels mercats, la situació i l'evolució de les balances de pagaments per compte corrent i un estudi de l'evolució dels costos laborals unitaris i d'altres índexs de preus.

2. Després de consultar el Parlament Europeu i una vegada debatuda la qüestió en el Consell Europeu, el Consell, a proposta de la Comissió, ha de decidir quins estats membres acollits a una excepció compleixen les condicions necessàries d'acord amb els criteris exposats a l'apartat 1, i ha de suprimir les excepcions dels estats membres de què es tracti.

El Consell s'ha de pronunciar després de rebre una recomanació d'una majoria qualificada dels seus membres que representi els estats membres la moneda dels quals és l'euro. Aquests membres s'han de pronunciar en un termini de sis mesos a partir de la recepció pel Consell de la proposta de la Comissió.

La majoria qualificada d'aquests membres, a què es refereix el paràgraf segon, es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

3. Si, d'acord amb el procediment que estableix l'apartat 2, es decideix posar fi a una excepció, el Consell, per unanimitat dels estats membres la moneda dels quals és l'euro i de l'Estat membre de què es tracti, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu, ha de fixar irrevocablement el tipus al qual l'euro ha de substituir la moneda de l'Estat membre de què es tracti, així com la resta de mesures necessàries per introduir l'euro com a moneda única a l'Estat membre de què es tracti.

Article 141

(antics articles 123, apartat 3, i 117, apartat 2, cinc primers guions, TCE)

1. En cas que hi hagi estats membres acollits a una excepció, i mentre n'hi hagi, i sense perjudici de l'apartat 1 de l'article 129, el Consell General del Banc Central Europeu esmentat a l'article 44 dels Estatuts del SEBC i del BCE s'ha de constituir com a tercer òrgan decisor del Banc Central Europeu.

2. Mentre hi hagi estats membres acollits a una excepció, el Banc Central Europeu, pel que fa a aquests estats membres:

- ha de reforçar la cooperació entre els bancs centrals nacionals,
- ha de reforçar la coordinació de les polítiques monetàries dels estats membres amb la finalitat de garantir l'estabilitat de preus,
- ha de supervisar el funcionament del mecanisme de tipus de canvi,
- ha de dur a terme consultes sobre afers que siguin competència dels bancs centrals nacionals i que afectin l'estabilitat de les entitats i els mercats financers,
- ha d'exercir les antigues funcions del Fons Europeu de Cooperació Monetària, que abans havia assumit l'Institut Monetari Europeu.

Article 142

(antic article 124, apartat 1, TCE)

Cada Estat membre acollit a una excepció ha de considerar la seva política de canvi com una qüestió d'interès comú. En fer-ho els estats membres han de tenir en compte les experiències adquirides mitjançant la cooperació en el marc del mecanisme de tipus de canvi.

Article 143

(antic article 119 TCE)

1. En cas de dificultats o d'una amenaça greu de dificultats en la balança de pagaments d'un Estat membre acollit a una excepció, originades per un desequilibri global d'aquesta balança o pel tipus de divises de què disposi, que puguin comprometre, en particular, el funcionament del mercat interior o la realització de la política comercial comuna, la Comissió ha d'examinar sense demora la situació de l'Estat esmentat, així com l'acció que aquest hagi emprès o pugui emprendre d'acord amb el que disposen els Tractats, i ha de recórrer a tots els mitjans que estiguin al seu abast. La Comissió ha d'indicar les mesures l'adopció de les quals recomana a l'Estat interessat.

Si l'acció empresa per un Estat membre acollit a una excepció i les mesures suggerides per la Comissió són insuficients per superar les dificultats sorgides o l'amenaça de dificultats, la Comissió ha de recomanar al Consell, amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Financer, la concessió d'una assistència mútua i els mètodes pertinents.

La Comissió ha d'informar regularment el Consell sobre la situació i la seva evolució.

2. El Consell ha de concedir l'assistència mútua esmentada i ha d'adoptar directives o prendre decisions per determinar-ne les condicions i modalitats. L'assistència mútua pot revestir, en particular, la forma:

- a) d'una acció concertada davant d'altres organitzacions internacionals a les quals puguin recórrer els estats membres acollits a una excepció;
- b) de mesures necessàries per evitar desviacions del trànsit comercial, quan l'Estat membre acollit a una excepció que estigui en dificultats mantingui o restableixi restriccions quantitatives respecte de tercers països;
- c) de concessió de crèdits limitats per part d'altres estats membres, quan aquests donin el seu consentiment.

3. Si el Consell no aprova l'assistència mútua recomanada per la Comissió o si l'assistència mútua aprovada i les mesures adoptades són insuficients, la Comissió ha d'autoritzar l'Estat membre acollit a una excepció que tingui dificultats perquè adopti mesures de salvaguarda en les condicions i modalitats que aquesta determini.

El Consell pot revocar aquesta autorització i modificar-ne les condicions i modalitats.

Article 144

(antic article 120 TCE)

1. En cas d'una crisi sobtada en la balança de pagaments i que no es prengui immediatament una decisió d'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 143, l'Estat membre acollit a una excepció pot adoptar, amb caràcter cautelar, les mesures de

salvaguarda necessàries. Aquestes mesures han de produir la mínima pertorbació possible en el funcionament del mercat interior i no poden tenir un abast més gran que l'estrictament indispensable per superar les dificultats que hagin sorgit sobtadament.

2. La Comissió i els altres estats membres han de ser informats de les mesures de salvaguarda esmentades, com a molt tard, en el moment en què entrin en vigor. La Comissió pot recomanar al Consell la concessió d'una assistència mútua d'acord amb el que preveu l'article 143.

3. Amb la recomanació prèvia de la Comissió i la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Financer, el Consell pot decidir que l'Estat membre interessat modifiqui, suspengui o suprimeixi les mesures de salvaguarda abans esmentades.

TÍTOL IX OCUPACIÓ

Article 145

(antic article 125 TCE)

Els estats membres i la Unió s'han d'esforçar, de conformitat amb aquest títol, per desenvolupar una estratègia coordinada per a l'ocupació, en particular per potenciar una mà d'obra qualificada, formada i adaptable i mercats laborals amb capacitat de resposta al canvi econòmic, amb vista a aconseguir els objectius que defineix l'article 3 del Tractat de la Unió Europea.

Article 146

(antic article 126 TCE)

1. Els estats membres, mitjançant les seves polítiques d'ocupació, han de contribuir a l'assoliment dels objectius que preveu l'article 145, de manera compatible amb les orientacions generals de les polítiques econòmiques dels estats membres i de la Unió adoptades d'acord amb l'apartat 2 de l'article 121.

2. Tenint en compte les pràctiques nacionals relatives a les responsabilitats dels interlocutors socials, els estats membres han de considerar el foment de l'ocupació un afer d'interès comú i han de coordinar les seves actuacions sobre això en el si del Consell, de conformitat amb el que disposa l'article 148.

Article 147

(antic article 127 TCE)

1. La Unió ha de contribuir a un nivell alt d'ocupació mitjançant el foment de la cooperació entre els estats membres, així com donant suport i, en cas necessari, complementant les seves actuacions respectives. En fer-ho, s'han de respectar les competències dels estats membres.

2. Quan es formulin i s'apliquin les polítiques i mesures de la Unió s'ha de tenir en compte l'objectiu d'un nivell alt d'ocupació.

Article 148

(antic article 128 TCE)

1. El Consell Europeu ha d'examinar anualment la situació de l'ocupació a la Unió i n'ha d'adoptar conclusions, sobre la base d'un informe conjunt anual elaborat pel Consell i la Comissió.
2. Sobre la base de les conclusions del Consell Europeu, el Consell, a proposta de la Comissió, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, al Comitè Econòmic i Social, al Comitè de les Regions i al Comitè d'Ocupació que preveu l'article 150, ha d'elaborar anualment orientacions que els estats membres han de tenir en compte en les seves polítiques d'ocupació respectives. Aquestes orientacions han de ser compatibles amb les orientacions generals adoptades d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 121.
3. Cada Estat membre ha de facilitar al Consell i a la Comissió un informe anual sobre les principals mesures adoptades per aplicar la seva política d'ocupació, a la vista de les orientacions referents a l'ocupació que preveu l'apartat 2.
4. El Consell, sobre la base dels informes a què es refereix l'apartat 3 i després de rebre les opinions del Comitè d'Ocupació, ha d'efectuar anualment un examen de l'aplicació de les polítiques d'ocupació dels estats membres a la vista de les orientacions referents a l'ocupació. El Consell, sobre la base d'una recomanació de la Comissió, pot formular recomanacions als estats membres, si ho considera pertinent a la vista de l'examen esmentat.
5. Sobre la base del resultat de l'examen esmentat, el Consell i la Comissió han de preparar un informe anual conjunt per al Consell Europeu sobre la situació de l'ocupació a la Unió i sobre l'aplicació de les orientacions per a l'ocupació.

Article 149

(antic article 129 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, poden adoptar mesures de foment per encoratjar la cooperació entre els estats membres i donar suport a l'actuació d'aquests últims en l'àmbit de l'ocupació, a través d'iniciatives destinades a desenvolupar els intercanvis d'informació i bones pràctiques, facilitar anàlisis comparatives i assessorament, així com promoure plantejaments innovadors i avaluar experiències, en particular recorrent a projectes pilot.

Aquestes mesures no han d'incloure cap harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

Article 150

(antic article 130 TCE)

El Consell, per majoria simple, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, ha de crear un Comitè d'Ocupació de caràcter consultiu per fomentar la coordinació entre els estats membres en matèria de polítiques d'ocupació i del mercat laboral. Les tasques d'aquest Comitè són les següents:

— supervisar la situació de l'ocupació i les polítiques en matèria d'ocupació dels estats membres i de la Unió,

— elaborar, sense perjudici del que disposa l'article 240, dictàmens a petició del Consell, de la Comissió o per iniciativa pròpia, i contribuir a la preparació de les mesures del Consell a les quals es refereix l'article 148.

Per portar a terme el seu mandat, el Comitè ha de consultar els interlocutors socials.

Cadascun dels estats membres i la Comissió han de designar dos membres del Comitè.

TÍTOL X POLÍTICA SOCIAL

Article 151

(antic article 136 TCE)

La Unió i els estats membres, tenint presents drets socials fonamentals com els que indiquen la Carta social europea, signada a Torí el 18 d'octubre de 1961, i la Carta comunitària dels drets socials fonamentals dels treballadors, de 1989, tenen com a objectiu el foment de l'ocupació, la millora de les condicions de vida i de treball, a fi d'aconseguir-ne l'equiparació per la via del progrés, una protecció social adequada, el diàleg social, el desenvolupament dels recursos humans per aconseguir un nivell d'ocupació elevat i durador i la lluita contra les exclusions.

Amb aquesta finalitat, la Unió i els estats membres han d'emprendre accions en les quals es tingui en compte la diversitat de les pràctiques nacionals, en particular en l'àmbit de les relacions contractuals, així com la necessitat de mantenir la competitivitat de l'economia de la Unió.

Consideren que aquesta evolució resulta tant del funcionament del mercat interior, que afavoreix l'harmonització dels sistemes socials, com dels procediments previstos en els Tractats i de l'aproximació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives.

Article 152

La Unió ha de reconèixer i promoure el paper dels interlocutors socials en el seu àmbit, tenint en compte la diversitat dels sistemes nacionals. Ha de facilitar el diàleg entre aquests, dins del respecte de la seva autonomia.

La cimera social tripartida per al creixement i l'ocupació ha de contribuir al diàleg social.

Article 153

(antic article 137 TCE)

1. Per a la consecució dels objectius de l'article 151, la Unió ha de donar suport i completar l'acció dels estats membres en els àmbits següents:

- a) la millora, en concret, de l'entorn de treball, per protegir la salut i la seguretat dels treballadors;
- b) les condicions de treball;
- c) la seguretat social i la protecció social dels treballadors;
- d) la protecció dels treballadors en cas de rescissió del contracte laboral;
- e) la informació i la consulta als treballadors;

- f) la representació i la defensa col·lectiva dels interessos dels treballadors i dels empresaris, inclosa la cogestió, sense perjudici del que disposa l'apartat 5;
- g) les condicions d'ocupació dels nacionals de tercers països que resideixin legalment en el territori de la Unió;
- h) la integració de les persones excloses del mercat laboral, sense perjudici de l'article 166;
- i) la igualtat entre homes i dones pel que fa a les oportunitats en el mercat laboral i al tracte a la feina;
- j) la lluita contra l'exclusió social;
- k) la modernització dels sistemes de protecció social, sense perjudici de la lletra c).

2. Amb aquesta finalitat, el Parlament Europeu i el Consell:

- a) poden adoptar mesures destinades a fomentar la cooperació entre els estats membres mitjançant iniciatives per millorar els coneixements, desenvolupar l'intercanvi d'informació i de bones pràctiques, promoure fórmules innovadores i avaluar experiències, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres;
- b) poden adoptar, en els àmbits que esmenten les lletres a) a i) de l'apartat 1, mitjançant directives, les disposicions mínimes que s'han d'aplicar progressivament, tenint en compte les condicions i reglamentacions tècniques existents a cadascun dels estats membres. Aquestes directives han d'evitar establir traves de caràcter administratiu, financer i jurídic que obstaculitzin la creació i el desenvolupament de petites i mitjanes empreses.

El Parlament Europeu i el Consell han de decidir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions.

En els àmbits que esmenten les lletres c), d), f) i g) de l'apartat 1, el Consell ha de decidir d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i als comitès esmentats.

El Consell, per unanimitat, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, pot decidir que el procediment legislatiu ordinari sigui aplicable a les lletres d), f) i g) de l'apartat 1.

3. Qualsevol Estat membre pot confiar als interlocutors socials, a petició conjunta d'aquests últims, l'aplicació de les directives adoptades en virtut de l'apartat 2, o, si s'escau, l'aplicació d'una decisió del Consell adoptada de conformitat amb l'article 155.

En aquest cas s'ha d'assegurar que, com a molt tard en la data en què hagi d'estar transposada o aplicada una directiva o una decisió, els interlocutors socials hagin establert, mitjançant un acord, les disposicions necessàries; l'Estat membre interessat ha de prendre totes les disposicions necessàries per poder garantir, en tot moment, els resultats fixats per aquesta directiva o decisió.

4. Les disposicions adoptades en virtut d'aquest article:

— no han d'afectar la facultat reconeguda als estats membres de definir els principis fonamentals del seu sistema de seguretat social, ni han d'afectar de manera sensible l'equilibri financer d'aquest,

— no han d'impedir als estats membres mantenir o introduir mesures de protecció més estrictes compatibles amb els Tractats.

5. Les disposicions d'aquest article no s'apliquen a les remuneracions, al dret d'associació i sindicació, al dret de vaga ni al dret de tancament patronal.

Article 154

(antic article 138 TCE)

1. La Comissió té com a comesa fomentar la consulta als interlocutors socials a escala de la Unió i adoptar totes les disposicions necessàries per facilitar-ne el diàleg, i vetllar perquè totes dues parts rebin un suport equilibrat.

2. A aquest efecte, abans de presentar propostes en l'àmbit de la política social, la Comissió ha de consultar els interlocutors socials sobre la possible orientació d'una acció de la Unió.

3. Si, després d'aquesta consulta, la Comissió considera convenient una acció de la Unió, ha de consultar els interlocutors socials sobre el contingut de la proposta prevista. Els interlocutors socials han de remetre a la Comissió un dictamen o, si s'escau, una recomanació.

4. En ocasió de les consultes que preveuen els apartats 2 i 3, els interlocutors socials poden informar la Comissió sobre la seva voluntat d'iniciar el procés que preveu l'article 155. La durada d'aquest procés no pot excedir els nou mesos, excepte si els interlocutors socials afectats decideixen prolongar-lo de comú acord amb la Comissió.

Article 155

(antic article 139 TCE)

1. El diàleg entre interlocutors socials en l'àmbit de la Unió pot conduir, si aquests ho volen, a l'establiment de relacions convencionals, incloent-hi acords.

2. L'aplicació dels acords subscrits a escala de la Unió s'ha d'efectuar, ja sigui segons els procediments i les pràctiques propis dels interlocutors socials i dels estats membres, ja sigui, en els àmbits subjectes a l'article 153, i a petició conjunta de les parts signants, sobre la base d'una decisió del Consell adoptada a proposta de la Comissió. Se n'ha d'informar el Parlament Europeu.

El Consell ha de decidir per unanimitat quan l'acord en qüestió contingui una o més disposicions relatives a algun dels àmbits per als quals es requereixi la unanimitat en virtut de l'apartat 2 de l'article 153.

Article 156

(antic article 140 TCE)

Amb la finalitat d'assolir els objectius exposats a l'article 151, i sense perjudici de les altres disposicions dels Tractats, la Comissió ha de fomentar la col·laboració entre els estats membres i ha de facilitar la coordinació de les seves accions en els àmbits de la política social tractats en aquest capítol, particularment en les matèries relacionades amb:

- l'ocupació,
- el dret del treball i les condicions de treball,
- la formació i el perfeccionament professionals,
- la seguretat social,

- la protecció contra els accidents de treball i les malalties professionals,
- la higiene del treball,
- el dret de sindicació i les negociacions col·lectives entre empresaris i treballadors.

Amb aquesta finalitat, la Comissió ha d'actuar en contacte estret amb els estats membres, mitjançant estudis, dictàmens i l'organització de consultes, tant per als problemes que es plantegin en l'àmbit nacional com per als que interessin a les organitzacions internacionals, en particular mitjançant iniciatives tendents a establir orientacions i indicadors, organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. Se n'ha d'informar complidament el Parlament Europeu.

Abans d'emetre els dictàmens que preveu aquest article, la Comissió ha de consultar el Comitè Econòmic i Social.

Article 157

(antic article 141 TCE)

1. Cada Estat membre ha de garantir l'aplicació del principi d'igualtat de retribució entre treballadors i treballadores per a una mateixa feina o per a una feina del mateix valor.
2. S'entén per retribució, segons aquest article, el salari o sou normal de base o mínim, i qualssevol altres gratificacions satisfetes, directament o indirectament, en diners o en espècie, per l'empresari al treballador per raó de la relació de treball.

La igualtat de retribució, sense discriminació per raó de sexe, significa:

- a) que la retribució establerta per a una mateixa feina remunerada per unitat d'obra efectuada es fixa sobre la base d'una mateixa unitat de mesura;
- b) que la retribució establerta per a una feina remunerada per unitat de temps és igual per a un mateix lloc de treball.

3. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, han d'adoptar mesures per garantir l'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats i igualtat de tracte per a homes i dones en afers de treball i ocupació, inclòs el principi d'igualtat de retribució per a una mateixa feina o per a una feina del mateix valor.

4. Per tal de garantir en la pràctica la plena igualtat entre homes i dones en la vida laboral, el principi d'igualtat de tracte no impedeix a cap Estat membre mantenir o adoptar mesures que ofereixin avantatges concrets destinats a facilitar al sexe menys representat l'exercici d'activitats professionals o a evitar o compensar desavantatges en les seves carreres professionals.

Article 158

(antic article 142 TCE)

Els estats membres han de procurar mantenir l'equivalència existent entre els règims de vacances retribuïdes.

Article 159

(antic article 143 TCE)

La Comissió ha d'elaborar un informe anual sobre l'evolució en la consecució dels objectius de l'article 151, que ha d'incloure la situació demogràfica a la Unió. La Comissió ha de remetre aquest informe al Parlament Europeu, al Consell i al Comitè Econòmic i Social.

Article 160

(antic article 144 TCE)

El Consell, per majoria simple, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, ha de crear un Comitè de Protecció Social, de caràcter consultiu, per fomentar la cooperació en matèria de protecció social entre els estats membres i amb la Comissió. El Comitè té com a missió:

- supervisar la situació social i l'evolució de les polítiques de protecció social dels estats membres i de la Unió,
- facilitar l'intercanvi d'informació, experiències i bones pràctiques entre els estats membres i amb la Comissió,
- sense perjudici del que disposa l'article 240, elaborar informes, emetre dictàmens o emprendre altres activitats en els àmbits que siguin de la seva competència, ja sigui a petició del Consell o de la Comissió, ja per iniciativa pròpia.

Per portar a terme el seu mandat, el Comitè ha d'entaular els contactes adequats amb els interlocutors socials.

Cadascun dels estats membres i la Comissió han de designar dos membres del Comitè.

Article 161

(antic article 145 TCE)

La Comissió ha de dedicar un capítol especial del seu informe anual al Parlament Europeu a l'evolució de la situació social a la Unió.

El Parlament Europeu pot invitar la Comissió a elaborar informes sobre problemes particulars relatius a la situació social.

TÍTOL XI

EL FONS SOCIAL EUROPEU

Article 162

(antic article 146 TCE)

Per millorar les possibilitats d'ocupació dels treballadors en el mercat interior i contribuir així a l'elevació del nivell de vida, es crea, en el marc de les disposicions següents, un Fons Social Europeu destinat a fomentar, dins de la Unió, les oportunitats d'ocupació i la mobilitat geogràfica i professional dels treballadors, així com a facilitar-ne l'adaptació a les transformacions industrials i als canvis dels sistemes de producció, especialment mitjançant la formació i la reconversió professionals.

Article 163

(antic article 147 TCE)

L'administració del Fons correspon a la Comissió.

En aquesta tasca, la Comissió és assistida per un Comitè, presidit per un membre de la Comissió i compost per representants dels governs, de les organitzacions sindicals de treballadors i de les associacions empresarials.

Article 164

(antic article 148 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, els reglaments aplicables relatius al Fons Social Europeu.

TÍTOL XII

EDUCACIÓ, FORMACIÓ PROFESSIONAL, JOVENTUT I ESPORT

Article 165

(antic article 149 TCE)

1. La Unió ha de contribuir al desenvolupament d'una educació de qualitat fomentant la cooperació entre els estats membres i, si és necessari, donant suport i completant l'acció d'aquests en el ple respecte de les seves responsabilitats quant als continguts de l'ensenyament i a l'organització del sistema educatiu, així com de la seva diversitat cultural i lingüística.

La Unió ha de contribuir a fomentar els aspectes europeus de l'esport, tenint en compte les seves característiques específiques, les seves estructures basades en el voluntariat i la seva funció social i educativa.

2. L'acció de la Unió s'ha d'encaminar a:

- desenvolupar la dimensió europea en l'ensenyament, especialment a través de l'aprenentatge i de la difusió de les llengües dels estats membres,
- afavorir la mobilitat d'estudiants i professors, fomentant en particular el reconeixement acadèmic dels títols i dels períodes d'estudis,
- promoure la cooperació entre els centres docents,
- incrementar l'intercanvi d'informació i d'experiències sobre les qüestions comunes als sistemes de formació dels estats membres,
- afavorir l'increment dels intercanvis de joves i d'animadors socioeducatius, i fomentar la participació dels joves en la vida democràtica d'Europa,
- fomentar el desenvolupament de l'educació a distància,
- desenvolupar la dimensió europea de l'esport, promovent l'equitat i l'obertura en les competicions esportives i la cooperació entre els organismes responsables de l'esport, i protegint la integritat física i moral dels esportistes, especialment la dels més joves.

3. La Unió i els estats membres han d'afavorir la cooperació amb tercers països i amb les organitzacions internacionals competents en matèria d'educació i d'esport i, en particular, amb el Consell d'Europa.

4. Per contribuir a la realització dels objectius que preveu aquest article:

- el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, han d'adoptar mesures de foment, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres,
- el Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió, recomanacions.

Article 166

(antic article 150 TCE)

1. La Unió ha de desenvolupar una política de formació professional que reforci i completi les accions dels estats membres, i ha de respectar plenament la responsabilitat d'aquests pel que fa al contingut i a l'organització de la formació esmentada.

2. L'acció de la Unió s'ha d'encaminar a:

- facilitar l'adaptació a les transformacions industrials, especialment mitjançant la formació i la reconversió professionals,
- millorar la formació professional inicial i permanent, per facilitar la inserció i la reinserció professional en el mercat laboral,
- facilitar l'accés a la formació professional i afavorir la mobilitat dels educadors i de les persones en formació, especialment dels joves,
- estimular la cooperació en matèria de formació entre centres d'ensenyament i empreses,
- incrementar l'intercanvi d'informació i d'experiències sobre les qüestions comunes als sistemes de formació dels estats membres.

3. La Unió i els estats membres han d'afavorir la cooperació amb tercers països i amb les organitzacions internacionals competents en matèria de formació professional.

4. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, han d'adoptar mesures per contribuir a la realització dels objectius que estableix aquest article, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres, i el Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió, recomanacions.

TÍTOL XIII

CULTURA

Article 167

(antic article 151 TCE)

1. La Unió ha de contribuir al floriment de les cultures dels estats membres, dins del respecte de la seva diversitat nacional i regional, i alhora ha de posar en relleu el patrimoni cultural comú.

2. L'acció de la Unió ha d'afavorir la cooperació entre estats membres i, si és necessari, ha de donar suport i completar l'acció d'aquests en els àmbits següents:

- la millora del coneixement i la difusió de la cultura i la història dels pobles europeus,

- la conservació i protecció del patrimoni cultural d'importància europea,
- els intercanvis culturals no comercials,
- la creació artística i literària, inclòs el sector audiovisual.

3. La Unió i els estats membres han de fomentar la cooperació amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals competents en l'àmbit de la cultura, especialment amb el Consell d'Europa.

4. La Unió ha de tenir en compte els aspectes culturals en la seva actuació en virtut d'altres disposicions d'aquest Tractat, en particular a fi de respectar i fomentar la diversitat de les seves cultures.

5. Per contribuir a la consecució dels objectius d'aquest article:

- el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè de les Regions, han d'adoptar mesures de foment, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres,

- el Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió, recomanacions.

TÍTOL XIV SALUT PÚBLICA

Article 168

(antic article 152 TCE)

1. Quan es defineixin i s'executin totes les polítiques i accions de la Unió s'ha de garantir un nivell alt de protecció de la salut humana.

L'acció de la Unió, que ha de complementar les polítiques nacionals, s'ha d'encaminar a millorar la salut pública, prevenir les malalties humanes i evitar les fonts de perill per a la salut ► **C3** física i psíquica. ◀ Aquesta acció ha d'incloure la lluita contra les malalties més greus i àmpliament difoses, i ha de donar suport a la recerca de la seva etiologia, de la seva transmissió i de la seva prevenció, així com a la informació i l'educació sanitàries ► **C3**, i a la vigilància de les amenaces transfrontereres greus per a la salut, l'alerta en cas d'aquestes amenaces i la lluita contra aquestes. ◀

La Unió ha de complementar l'acció dels estats membres dirigida a reduir els danys a la salut produïts per les drogues, incloses la informació i la prevenció.

2. La Unió ha de fomentar la cooperació entre els estats membres en els àmbits que preveu aquest article i, en cas necessari, ha de prestar suport a la seva acció. Ha de fomentar, en particular, la cooperació entre els estats membres destinada a millorar la complementarietat dels seus serveis de salut en les regions frontereres.

Els estats membres, en col·laboració amb la Comissió, han de coordinar entre si les seves polítiques i programes respectius en els àmbits a què es refereix l'apartat 1. La Comissió, en contacte estret amb els estats membres, pot adoptar qualsevol iniciativa útil per fomentar aquesta coordinació, en particular iniciatives tendents a establir orientacions i indicadors, organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. Se n'ha d'informar complidament el Parlament Europeu.

3. La Unió i els estats membres han d'afavorir la cooperació amb tercers països i les organitzacions internacionals competents en matèria de salut pública.

4. No obstant el que disposen l'apartat 5 de l'article 2 i la lletra a) de l'article 6, i de conformitat amb la lletra k) de l'apartat 2 de l'article 4, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, han de contribuir a la consecució dels objectius del present article adoptant, per fer front als problemes comuns de seguretat:

a) mesures que estableixin nivells alts de qualitat i seguretat dels òrgans i les substàncies d'origen humà, així com de la sang i derivats de la sang; aquestes mesures no impedeixen a cap Estat membre mantenir o introduir mesures de protecció més estrictes;

b) mesures en els àmbits veterinari i fitosanitari que tinguin com a objectiu directe la protecció de la salut pública;

c) mesures que estableixin normes elevades de qualitat i seguretat dels medicaments i productes sanitaris.

▼ C3

5. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, també poden adoptar mesures de foment destinades a protegir i millorar la salut humana i, en particular, a lluitar contra les pandèmies transfrontereres, mesures relatives a la vigilància de les amenaces transfrontereres greus per a la salut, a l'alerta en cas d'aquestes amenaces i a la lluita contra aquestes, així com mesures que tinguin directament com a objectiu la protecció de la salut pública pel que fa al tabac i al consum excessiu d'alcohol, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

▼ B

6. El Consell, a proposta de la Comissió, també pot adoptar recomanacions per a les finalitats que estableix aquest article.

7. L'acció de la Unió en l'àmbit de la salut pública ha de respectar les responsabilitats dels estats membres pel que fa a la definició de la seva política de salut, així com a l'organització i la prestació de serveis sanitaris i atenció mèdica. Les responsabilitats dels estats membres inclouen la gestió dels serveis de salut i d'atenció mèdica, així com l'assignació dels recursos que es destinen a aquests serveis. Les mesures que preveu la lletra a) de l'apartat 4 s'entenen sense perjudici de les disposicions nacionals en matèria de donacions o ús mèdic d'òrgans i sang.

TÍTOL XV

PROTECCIÓ DELS CONSUMIDORS

Article 169

(antic article 153 TCE)

1. Per promoure els interessos dels consumidors i garantir-los un nivell alt de protecció, la Unió ha de contribuir a protegir la salut, la seguretat i els interessos econòmics dels consumidors, així com a promoure'n el dret a la informació, a l'educació i a organitzar-se per salvaguardar els seus interessos.

2. La Unió ha de contribuir a l'assoliment dels objectius a què es refereix l'apartat 1 mitjançant:

a) mesures que adopti en virtut de l'article 114 en el marc de la realització del mercat interior;

b) mesures que donin suport, complementin i supervisin la política portada a terme pels estats membres.

3. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, han d'adoptar les mesures que esmenta la lletra b) de l'apartat 2.

4. Les mesures que s'adoptin en virtut de l'apartat 3 no obsten perquè cadascun dels estats membres mantingui i adopti mesures de més protecció. Aquestes mesures han de ser compatibles amb els Tractats. S'han de notificar a la Comissió.

TÍTOL XVI

XARXES TRANSEUROPEES

Article 170

(antic article 154 TCE)

1. A fi de contribuir a la realització dels objectius que preveuen els articles 26 i 174 i de permetre que els ciutadans de la Unió, els operadors econòmics i els ens regionals i locals participin plenament dels beneficis resultants de la creació d'un espai sense fronteres interiors, la Unió ha de contribuir a l'establiment i al desenvolupament de xarxes transeuropees en els sectors de les infraestructures de transports, de les telecomunicacions i de l'energia.

2. En el context d'un sistema de mercats oberts i competitius, l'acció de la Unió té com a objectiu afavorir la interconnexió i interoperabilitat de les xarxes nacionals, així com l'accés a aquestes xarxes. Ha de tenir en compte, en particular, la necessitat d'establir enllaços entre les regions insulars, sense litoral i perifèriques i les regions centrals de la Unió.

Article 171

(antic article 151 TCE)

1. A fi d'assolir els objectius que esmenta l'article 170, la Unió:

— ha d'elaborar un conjunt d'orientacions relatives als objectius, les prioritats i les grans línies de les accions previstes en l'àmbit de les xarxes transeuropees; aquestes orientacions han d'identificar projectes d'interès comú,

— ha de dur a terme les accions que puguin ser necessàries per garantir la interoperabilitat de les xarxes, especialment en l'àmbit de l'harmonització de les normes tècniques,

— pot donar suport a projectes d'interès comú que tinguin el suport d'estats membres i que estiguin determinats d'acord amb les orientacions esmentades en el primer guió, especialment mitjançant estudis de viabilitat, de garanties de crèdit o de bonificacions d'interès; la Unió també pot aportar una contribució financera per mitjà del Fons de

Cohesió creat de conformitat amb el que disposa l'article 177 a projectes específics en els estats membres en l'àmbit de les infraestructures del transport.

L'acció de la Unió ha de tenir en compte la viabilitat econòmica potencial dels projectes.

2. Els estats membres han de coordinar entre si, en col·laboració amb la Comissió, les polítiques que apliquin a escala nacional i que puguin tenir una influència significativa en la realització dels objectius que preveu l'article 170. La Comissió, en col·laboració estreta amb els estats membres, pot prendre qualsevol iniciativa útil per fomentar aquesta coordinació.

3. La Unió pot decidir cooperar amb tercers països per al foment de projectes d'interès comú i per garantir la interoperabilitat de les xarxes.

Article 172

(antic article 156 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, han d'adoptar d'acord amb el procediment legislatiu ordinari les orientacions i la resta de mesures que preveu l'apartat 1 de l'article 171.

Les orientacions i els projectes d'interès comú relatius al territori d'un Estat membre requereixen l'aprovació de l'Estat membre de què es tracti.

TÍTOL XVII

INDÚSTRIA

Article 173

(antic article 157 TCE)

1. La Unió i els estats membres han d'assegurar l'existència de les condicions necessàries per a la competitivitat de la indústria de la Unió.

Amb aquesta finalitat, dins d'un sistema de mercats oberts i competitius, la seva acció ha d'estar encaminada a:

- accelerar l'adaptació de la indústria als canvis estructurals,
- fomentar un entorn favorable a la iniciativa i al desenvolupament de les empreses en el conjunt de la Unió, i, en particular, de les petites i mitjanes empreses,
- fomentar un entorn favorable a la cooperació entre empreses,
- afavorir un millor aprofitament del potencial industrial de les polítiques d'innovació, recerca i desenvolupament tecnològic.

2. Els estats membres s'han de consultar mútuament en col·laboració amb la Comissió i, sempre que sigui necessari, han de coordinar les seves accions. La Comissió pot adoptar qualsevol iniciativa adequada per fomentar aquesta coordinació, en particular iniciatives tendents a establir orientacions i indicadors, organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. Se n'ha d'informar complidament el Parlament Europeu.

3. La Unió ha de contribuir a assolir els objectius estipulats a l'apartat 1 mitjançant les polítiques i activitats que porta a terme en virtut d'altres disposicions d'aquest Tractat. El

Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, poden prendre mesures específiques destinades a donar suport a les accions que es portin a terme en els estats membres a fi d'acomplir els objectius que preveu l'apartat 1, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

Aquest títol no constitueix una base per a l'establiment per part de la Unió de mesures que puguin falsejar la competència o incloguin disposicions fiscals o relatives als drets i interessos dels treballadors assalariats.

TÍTOL XVIII COHESIÓ ECONÒMICA, SOCIAL I TERRITORIAL

Article 174

(antic article 158 TCE)

A fi de promoure un desenvolupament harmoniós del conjunt de la Unió, aquesta ha de dur a terme i prosseguir la seva acció encaminada a reforçar-ne la cohesió econòmica, social i territorial.

La Unió s'ha de proposar, en particular, reduir les diferències entre els nivells de desenvolupament de les diverses regions i el retard de les regions menys afavorides.

Entre les regions afectades s'ha de prestar una atenció especial a les zones rurals, a les zones afectades per una transició industrial i a les regions que pateixen desavantatges naturals o demogràfics greus i permanents com, per exemple, les regions més septentrionals amb una densitat de població escassa i les regions insulars, transfrontereres i de muntanya.

Article 175

(antic article 159 TCE)

Els estats membres han de conduir la seva política econòmica i l'han de coordinar amb vista a assolir també els objectius que enuncia l'article 174. En formular i desenvolupar les polítiques i accions de la Unió i en desenvolupar el mercat interior, s'han de tenir en compte els objectius que enuncia l'article 174, i s'ha de participar en la seva consecució. La Unió ha de donar suport, així mateix, a la consecució esmentada a través de l'actuació que porta a terme mitjançant els fons amb finalitat estructural (Fons Europeu d'Orientació i de Garantia Agrícola, secció «Orientació»; Fons Social Europeu; Fons Europeu de Desenvolupament Regional), el Banc Europeu d'Inversions i els altres instruments financers existents.

Cada tres anys, la Comissió ha de presentar un informe al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions sobre els avenços efectuats en la consecució de la cohesió econòmica, social i territorial i sobre la manera com els diferents mitjans que estableix aquest article hi hagin contribuït. En cas necessari, l'informe esmentat ha d'anar acompanyat de propostes adequades.

Si es manifesta la necessitat d'accions específiques al marge dels fons i sense perjudici de les mesures decidides en el marc de les altres polítiques de la Unió, el Parlament Europeu i el Consell poden adoptar les accions esmentades d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions.

Article 176

(antic article 160 TCE)

El Fons Europeu de Desenvolupament Regional està destinat a contribuir a la correcció dels principals desequilibris regionals dins de la Unió mitjançant una participació en el desenvolupament i en l'ajust estructural de les regions menys desenvolupades i en la reconversió de les regions industrials en declivi.

Article 177

(antic article 161 TCE)

Sense perjudici del que estableix l'article 178, el Parlament Europeu i el Consell, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, han de determinar les funcions, els objectius prioritaris i l'organització dels fons amb finalitat estructural, la qual cosa pot suposar l'agrupació dels fons. Mitjançant el mateix procediment, s'han de determinar, així mateix, les normes generals aplicables als fons, així com les disposicions necessàries per garantir-ne l'eficàcia i la coordinació dels fons entre si i amb els altres instruments financers existents.

Un Fons de Cohesió, creat d'acord amb el mateix procediment, ha de proporcionar una contribució financera a projectes en els sectors del medi ambient i de les xarxes transeuropees en matèria d'infraestructures del transport.

Article 178

(antic article 162 TCE)

Els reglaments aplicables relatius al Fons Europeu de Desenvolupament Regional els han de prendre el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions.

Quant al Fons Europeu d'Orientació i de Garantia Agrícola, secció «Orientació», i al Fons Social Europeu, segueixen sent aplicables, respectivament, les disposicions dels articles 43 i 164.

TÍTOL XIX

RECERCA I DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC I ESPAI

Article 179

(antic article 163 TCE)

1. La Unió té com a objectiu enfortir les seves bases científiques i tecnològiques, mitjançant la realització d'un espai europeu de recerca en el qual els investigadors, els coneixements científics i les tecnologies circulin lliurement, i afavorir el desenvolupament de la seva competitivitat, inclosa la de la seva indústria, així com fomentar les accions de recerca que es considerin necessàries en virtut dels altres capítols dels Tractats.

2. Amb aquesta finalitat, la Unió ha d'estimular en tot el seu territori les empreses, incloses les petites i mitjanes, els centres de recerca i les universitats en els seus esforços de recerca

i de desenvolupament tecnològic d'alta qualitat; ha de donar suport als seus esforços de cooperació amb la finalitat, especialment, de permetre que els investigadors cooperin lliurement per damunt de les fronteres i que les empreses aprofitin les possibilitats del mercat interior, en particular per mitjà de l'obertura de la contractació pública nacional, la definició de normes comunes i la supressió dels obstacles jurídics i fiscals que s'oposin a la cooperació esmentada.

3. Totes les accions de la Unió que es duguin a terme en virtut dels Tractats, incloses les accions de demostració, en l'àmbit de la recerca i del desenvolupament tecnològic s'han de decidir i executar de conformitat amb el que disposa aquest títol.

Article 180

(antic article 164 TCE)

Per aconseguir els objectius esmentats, la Unió ha de dur a terme les accions següents, que, al seu torn, han de completar les accions empreses en els estats membres:

- a) execució de programes de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració, amb la promoció de la cooperació amb les empreses, els centres de recerca i les universitats, i d'aquestes entitats entre si;
- b) promoció de la cooperació en matèria de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió amb els tercers països i les organitzacions internacionals;
- c) difusió i explotació dels resultats de les activitats en matèria de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió;
- d) estímul a la formació i a la mobilitat dels investigadors de la Unió.

Article 181

(antic article 165 TCE)

1. La Unió i els estats membres han de coordinar la seva acció en matèria de recerca i de desenvolupament tecnològic, amb la finalitat de garantir la coherència recíproca de les polítiques nacionals i de la política de la Unió.

2. La Comissió, en col·laboració estreta amb els estats membres, pot adoptar qualsevol iniciativa apropiada per promoure la coordinació que preveu l'apartat 1, en particular iniciatives tendents a establir orientacions i indicadors, organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. Se n'ha d'informar complidament el Parlament Europeu.

Article 182

(antic article 166 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, han d'establir un programa marc pluriennal que inclogui el conjunt de les accions de la Unió.

El programa marc:

- ha de fixar els objectius científics i tecnològics que s'hagin d'assolir mitjançant les accions que preveu l'article 180 i les prioritats corresponents,
- ha d'indicar les grans línies de les accions esmentades,

— ha de fixar l'import global màxim i la participació financera de la Unió en el programa marc, així com la proporció representada per cadascuna de les accions previstes.

2. El programa marc s'ha d'adaptar o completar en funció de l'evolució de les situacions.

3. El programa marc s'ha d'executar mitjançant programes específics desenvolupats dins de cadascuna de les accions. Cada programa específic ha de precisar les modalitats de la seva realització, fixar la seva durada i preveure els mitjans que es considerin necessaris. La suma dels imports que es considerin necessaris fixats per als programes específics no pot superar l'import global màxim fixat per al programa marc i per a cada acció.

4. Els programes específics els ha d'adoptar el Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Comitè Econòmic i Social.

5. Com a complement de les accions previstes en el programa marc pluriennal, el Parlament Europeu i el Consell han d'establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, les mesures necessàries per a la realització de l'espai europeu de recerca.

Article 183

(antic article 167 TCE)

Per a l'execució del programa marc pluriennal, la Unió:

— ha de fixar les normes per a la participació de les empreses, els centres de recerca i les universitats,

— ha de fixar les normes aplicables a la difusió dels resultats de la recerca.

Article 184

(antic article 168 TCE)

Quan s'executi el programa marc pluriennal, es poden aprovar programes complementaris en els quals només participin els estats membres que n'assegurin el finançament, sense perjudici d'una possible participació de la Unió.

La Unió ha d'establir les normes aplicables als programes complementaris, especialment en matèria de difusió dels coneixements i d'accés d'altres estats membres.

Article 185

(antic article 169 TCE)

En l'execució del programa marc pluriennal, la Unió pot preveure, d'acord amb els estats membres interessats, una participació en programes de recerca i desenvolupament empreses per diversos estats membres, inclosa la participació en les estructures creades per a l'execució d'aquests programes.

Article 186

(antic article 170 TCE)

En l'execució del programa marc pluriennal, la Unió pot preveure una cooperació en matèria de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió amb tercers països o amb organitzacions internacionals.

Les modalitats d'aquesta cooperació poden ser objecte d'acords entre la Unió i les terceres parts interessades.

Article 187

(antic article 171 TCE)

La Unió pot crear empreses comunes o qualsevol altra estructura que es consideri necessària per a l'execució correcta dels programes de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió.

Article 188

(antic article 172 TCE)

El Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Comitè Econòmic i Social, les disposicions que preveu l'article 187.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, han d'adoptar les disposicions que preveuen els articles 183, 184 i 185. L'aprovació dels programes complementaris requereix l'acord dels estats membres interessats.

Article 189

1. A fi d'afavorir el progrés científic i tècnic, la competitivitat industrial i l'aplicació de les seves polítiques, la Unió ha d'elaborar una política espacial europea. Per fer-ho pot fomentar iniciatives comunes, donar suport a la recerca i el desenvolupament tecnològic i coordinar els esforços necessaris per a l'exploració i la utilització de l'espai.
2. Per contribuir a la consecució dels objectius que esmenta l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell han d'establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures necessàries, que poden tenir la forma d'un programa espacial europeu, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.
3. La Unió ha d'establir les relacions que siguin apropiades amb l'Agència Espacial Europea.
4. Aquest article s'entén sense perjudici de les altres disposicions del present títol.

Article 190

(antic article 173 TCE)

Al principi de cada any, la Comissió ha de presentar un informe al Parlament Europeu i al Consell. Aquest informe ha de versar en particular sobre les activitats efectuades en matèria de recerca i desenvolupament tecnològic i de difusió dels resultats durant l'any precedent, així com sobre el programa de treball de l'any actual.

TÍTOL XX

MEDI AMBIENT

Article 191

(antic article 174 TCE)

1. La política de la Unió en l'àmbit del medi ambient ha de contribuir a assolir els objectius següents:

- la conservació, la protecció i la millora de la qualitat del medi ambient,
- la protecció de la salut de les persones,
- la utilització prudent i racional dels recursos naturals,
- el foment de mesures a escala internacional destinades a fer front als problemes regionals o mundials del medi ambient, i en particular a lluitar contra el canvi climàtic.

2. La política de la Unió en l'àmbit del medi ambient té com a objectiu assolir un nivell de protecció elevat, tenint present la diversitat de situacions existents a les diferents regions de la Unió. S'ha de basar en els principis de cautela i d'acció preventiva, en el principi de correcció dels atemptats al medi ambient, preferentment en la font mateixa, i en el principi de qui contamina paga.

En aquest context, les mesures d'harmonització necessàries per respondre a exigències de la protecció del medi ambient han d'incloure, en els casos apropiats, una clàusula de salvaguarda que autoritzi els estats membres a adoptar, per motius mediambientals no econòmics, mesures provisionals sotmeses a un procediment de control de la Unió.

3. En l'elaboració de la seva política en l'àrea del medi ambient, la Unió ha de tenir en compte:

- les dades científiques i tècniques disponibles,
- les condicions del medi ambient a les diverses regions de la Unió,
- els avantatges i les càrregues que puguin resultar de l'acció o de la falta d'acció,
- el desenvolupament econòmic i social de la Unió en el seu conjunt i el desenvolupament equilibrat de les seves regions.

4. En el marc de les seves competències respectives, la Unió i els estats membres han de cooperar amb els tercers països i les organitzacions internacionals competents. Les modalitats de la cooperació de la Unió poden ser objecte d'acords entre aquesta i les terceres parts interessades.

El paràgraf precedent s'entén sense perjudici de la competència dels estats membres per negociar a les institucions internacionals i per concloure acords internacionals.

Article 192

(antic article 175 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, han de decidir les accions que hagi d'emprendre la Unió per a la realització dels objectius que fixa l'article 191.

2. No obstant el procediment de presa de decisions que preveu l'apartat 1, i sense perjudici de l'article 114, el Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, ha d'adoptar:

- a) disposicions essencialment de caràcter fiscal;

b) les mesures que afectin:

— l'ordenació territorial,

— la gestió quantitativa dels recursos hídrics o que afectin directament o indirectament la disponibilitat d'aquests recursos,

— la utilització del sòl, a excepció de la gestió dels residus;

c) les mesures que afectin de manera significativa l'elecció per un Estat membre entre diferents fonts d'energia i l'estructura general del seu proveïment energètic.

El Consell, per unanimitat, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, pot disposar que el procediment legislatiu ordinari sigui aplicable als àmbits que esmenta el paràgraf primer.

3. El Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, programes d'acció de caràcter general que fixin els objectius prioritaris que s'hagin d'assolir.

Les mesures necessàries per a l'execució d'aquests programes s'han d'adoptar de conformitat amb les condicions que preveu l'apartat 1 o l'apartat 2, segons que correspongui.

4. Sense perjudici de determinades mesures adoptades per la Unió, els estats membres tenen al seu càrrec el finançament i l'execució de la política en matèria de medi ambient.

5. Sense perjudici del principi de qui contamina paga, quan una mesura adoptada d'acord amb el que disposa l'apartat 1 impliqui costos que es considerin desproporcionats per a les autoritats públiques d'un Estat membre, aquesta mesura ha d'establir les disposicions adequades en forma:

— d'excepcions de caràcter temporal,

— de suport financer amb càrrec al Fons de Cohesió creat de conformitat amb el que disposa l'article 177, o totes dues possibilitats.

Article 193

(antic article 176 TCE)

Les mesures de protecció adoptades en virtut de l'article 192 no són un obstacle per al manteniment i l'adopció, per part de cada Estat membre, de mesures de més protecció. Aquestes mesures han de ser compatibles amb els Tractats i s'han de notificar a la Comissió.

TÍTOL XXI

ENERGIA

Article 194

1. En el marc de l'establiment o del funcionament del mercat interior i atenent la necessitat de preservar i millorar el medi ambient, la política energètica de la Unió té com a objectiu, amb un esperit de solidaritat entre els estats membres:

a) garantir el funcionament del mercat de l'energia;

- b) garantir la seguretat del proveïment energètic a la Unió;
- c) fomentar l'eficiència energètica i l'estalvi energètic, així com el desenvolupament d'energies noves i renovables, i
- d) fomentar la interconnexió de les xarxes energètiques.

2. Sense perjudici de l'aplicació d'altres disposicions dels Tractats, el Parlament Europeu i el Consell han d'establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures necessàries per assolir els objectius que esmenta l'apartat 1. Aquestes mesures s'han d'adoptar amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions.

No han d'afectar el dret d'un Estat membre a determinar les condicions d'explotació dels seus recursos energètics, les seves possibilitats d'elegir entre diferents fonts d'energia i l'estructura general del seu proveïment energètic, sense perjudici de la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 192.

3. No obstant el que disposa l'apartat 2, el Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, ha d'establir les mesures que esmenta aquest apartat quan siguin essencialment de caràcter fiscal.

TÍTOL XXII

TURISME

Article 195

1. La Unió ha de complementar l'acció dels estats membres en el sector turístic, en particular amb la promoció de la competitivitat de les empreses de la Unió en aquest sector.

A aquest efecte, la Unió té com a objectiu:

- a) fomentar la creació d'un entorn favorable al desenvolupament de les empreses en aquest sector;
- b) propiciar la cooperació entre estats membres, en particular mitjançant l'intercanvi de bones pràctiques.

2. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'establir les mesures específiques destinades a complementar les accions portades a terme en els estats membres per aconseguir els objectius que esmenta aquest article, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

TÍTOL XXIII

PROTECCIÓ CIVIL

Article 196

1. La Unió ha de fomentar la cooperació entre els estats membres amb la finalitat de millorar l'eficàcia dels sistemes de prevenció de les catàstrofes naturals o d'origen humà i de protecció davant d'aquestes.

L'acció de la Unió té com a objectiu:

a) donar suport i complementar l'acció dels estats membres a escala nacional, regional i local pel que fa a la prevenció de riscos, la preparació de les persones encarregades de la protecció civil en els estats membres i la intervenció en cas de catàstrofes naturals o d'origen humà dins de la Unió;

b) fomentar una cooperació operativa ràpida i eficaç dins de la Unió entre els serveis de protecció civil nacionals;

c) afavorir la coherència de les accions empreses a escala internacional en matèria de protecció civil.

2. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'establir les mesures necessàries per contribuir a la consecució dels objectius que preveu l'apartat 1, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

TÍTOL XXIV

COOPERACIÓ ADMINISTRATIVA

Article 197

1. L'aplicació efectiva del dret de la Unió pels estats membres, que és essencial per al bon funcionament de la Unió, es considera un afer d'interès comú.

2. La Unió pot donar suport als esforços dels estats membres per millorar la seva capacitat administrativa per aplicar el dret de la Unió. Aquesta acció pot consistir especialment a facilitar l'intercanvi d'informació i funcionaris, així com a donar suport a programes de formació. Cap Estat membre no està obligat a valer-se d'aquest suport. El Parlament Europeu i el Consell, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'establir les mesures necessàries amb aquesta finalitat, a exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

3. Aquest article s'entén sense perjudici de l'obligació dels estats membres d'aplicar el dret de la Unió, ni de les prerrogatives i els deures de la Comissió. S'entén també sense perjudici de les altres disposicions dels Tractats que preveuen una cooperació administrativa entre els estats membres i entre aquests i la Unió.

QUARTA PART

ASSOCIACIÓ DELS PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR

Article 198

(antic article 182 TCE)

Els estats membres convenen a associar a la Unió els països i territoris no europeus que mantenen relacions especials amb Dinamarca, França, els Països Baixos i el Regne Unit. Aquests països i territoris, que d'ara endavant es denominen «països i territoris», s'enumeren a la llista que constitueix l'annex II.

La finalitat de l'associació és la promoció del desenvolupament econòmic i social dels països i territoris, així com l'establiment de relacions econòmiques estretes entre aquests i la Unió en el seu conjunt.

De conformitat amb els principis enunciats en el preàmbul d'aquest Tractat, l'associació ha de contribuir, en primer lloc, a afavorir els interessos dels habitants dels països i territoris esmentats i la seva prosperitat, de manera que puguin assolir el desenvolupament econòmic, social i cultural al qual aspiren.

Article 199

(antic article 183 TCE)

L'associació ha de perseguir els objectius següents:

- 1) Els estats membres han d'aplicar als seus intercanvis comercials amb els països i territoris el règim que s'atorguin entre si en virtut dels Tractats.
- 2) Cada país o territori ha d'aplicar als seus intercanvis comercials amb els estats membres i amb els altres països i territoris el règim que apliqui a l'Estat europeu amb el qual mantingui relacions especials.
- 3) Els estats membres han de contribuir a les inversions que requereixi el desenvolupament progressiu d'aquests països i territoris.
- 4) Per a les inversions finançades per la Unió, la participació en les convocatòries per a l'adjudicació d'obres, serveis i subministraments queda oberta, en igualtat de condicions, a totes les persones físiques i jurídiques que tinguin la nacionalitat dels estats membres o dels països i territoris.
- 5) En les relacions entre els estats membres i els països i territoris, el dret d'establiment dels nacionals i les societats s'ha de regular de conformitat amb les disposicions i normes de procediment que preveu el capítol relatiu al dret d'establiment i sobre una base no-discriminatòria, sense perjudici de les disposicions especials que s'adoptin en virtut de l'article 203.

Article 200

(antic article 184 TCE)

1. Les importacions de mercaderies originàries dels països i territoris es beneficien, a la seva entrada en els estats membres, de la prohibició dels drets de duana portada a terme entre els estats membres d'acord amb les disposicions dels Tractats.
 2. Els drets de duana que gravin, a la seva entrada en cada país i territori, les importacions procedents dels estats membres i dels altres països i territoris queden prohibits de conformitat amb el que disposa l'article 30.
 3. No obstant això, els països i territoris poden percebre drets de duana per satisfer les exigències del seu desenvolupament i les necessitats de la seva industrialització o drets de caràcter fiscal destinats a nodrir el seu pressupost.
- Els drets que esmenta el paràgraf anterior no poden ser superiors als que gravin les importacions de productes procedents de l'Estat membre amb el qual cada país o territori mantingui relacions especials.
4. L'apartat 2 no és aplicable als països i territoris que, per estar subjectes a obligacions internacionals especials, estiguin aplicant un aranzel duaner no-discriminatori.
 5. L'establiment o la modificació dels drets de duana que gravin les mercaderies importades pels països i territoris no ha de provocar, de fet o de dret, una discriminació directa o indirecta entre les importacions procedents dels diferents estats membres.

Article 201

(antic article 185 TCE)

Si la quantia dels drets aplicables a les mercaderies procedents d'un tercer país a la seva entrada en un país o territori és tal que, tenint en compte el que disposa l'apartat 1 de l'article 200, pot originar desviacions del trànsit comercial en perjudici d'un dels estats membres, aquest pot demanar a la Comissió que proposi als altres estats membres les mesures necessàries per corregir la situació esmentada.

Article 202

(antic article 186 TCE)

Sense perjudici de les disposicions relatives a la salut i seguretat públiques i a l'ordre públic, la llibertat de circulació dels treballadors dels països i territoris en els estats membres, així com la dels treballadors dels estats membres en els països i territoris, es regeix per actes adoptats de conformitat amb l'article 203.

Article 203

(antic article 187 TCE)

El Consell, en vista dels resultats aconseguits en el marc de l'associació dels països i territoris a la Unió i sobre la base dels principis que contenen els Tractats, ha d'adoptar, per unanimitat, a proposta de la Comissió, les disposicions relatives a les modalitats i el procediment per a l'associació dels països i territoris a la Unió. Quan el Consell adopti aquestes disposicions d'acord amb un procediment legislatiu especial, s'ha de pronunciar per unanimitat, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

Article 204

(antic article 188 TCE)

Les disposicions dels articles 198 a 203 són aplicables a Groenlàndia, sense perjudici de les disposicions específiques per a Groenlàndia que consten en el Protocol sobre el règim particular aplicable a Groenlàndia, incorporat com a annex als Tractats.

CINQUENA PART

L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ

Article 205

L'acció de la Unió en l'escena internacional, en virtut d'aquesta part, s'ha de basar en els principis, ha de perseguir els objectius i s'ha de portar a terme de conformitat amb les disposicions generals que preveu el capítol 1 del títol V del Tractat de la Unió Europea.

TÍTOL II
LA POLÍTICA COMERCIAL COMUNA

Article 206

(antic article 131 TCE)

Mitjançant l'establiment d'una unió duanera de conformitat amb els articles 28 a 32, la Unió ha de contribuir, en l'interès comú, al desenvolupament harmoniós del comerç mundial, a la supressió progressiva de les restriccions als intercanvis internacionals i a les inversions estrangeres directes, així com a la reducció de les barreres aranzelàries i d'altres tipus.

Article 207

(antic article 133 TCE)

1. La política comercial comuna s'ha de basar en principis uniformes, en particular pel que fa a les modificacions aranzelàries, la subscripció d'acords aranzelaris i comercials relatius als intercanvis de mercaderies i de serveis, i els aspectes comercials de la propietat intel·lectual i industrial, les inversions estrangeres directes, la uniformització de les mesures de liberalització, la política d'exportació, així com les mesures de protecció comercial, entre aquestes les que s'hagin d'adoptar en cas de dúmping i subvencions. La política comercial comuna s'ha de portar a terme en el marc dels principis i objectius de l'acció exterior de la Unió.

2. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'adoptar mitjançant reglaments les mesures per les quals es defineixi el marc d'aplicació de la política comercial comuna.

3. En cas que s'hagin de negociar i subscriure acords amb un o més tercers països o organitzacions internacionals, s'aplica l'article 218, sense perjudici de les disposicions específiques del present article.

La Comissió ha de presentar recomanacions al Consell, que l'ha d'autoritzar a iniciar les negociacions necessàries. Correspon al Consell i a la Comissió vetllar perquè els acords negociats siguin compatibles amb les polítiques i normes internes de la Unió.

La Comissió ha de portar a terme les negociacions esmentades en consulta amb un comitè especial designat pel Consell per assistir-la en aquesta tasca i d'acord amb les directrius que el Consell li pugui adreçar. La Comissió ha d'informar periòdicament el comitè especial i el Parlament Europeu de la marxa de les negociacions.

4. Per a la negociació i la subscripció dels acords que esmenta l'apartat 3, el Consell ha de decidir per majoria qualificada.

Per a la negociació i la subscripció d'acords en els àmbits del comerç de serveis i dels aspectes comercials de la propietat intel·lectual i industrial, així com de les inversions estrangeres directes, el Consell s'ha de pronunciar per unanimitat quan aquests acords continguin disposicions en les quals es requereix la unanimitat per a l'adopció de normes internes.

El Consell s'ha de pronunciar també per unanimitat per a la negociació i la subscripció d'acords:

a) en l'àmbit del comerç de serveis culturals i audiovisuals, quan els acords esmentats puguin perjudicar la diversitat cultural i lingüística de la Unió;

b) en l'àmbit del comerç de serveis socials, educatius i sanitaris, quan els acords esmentats puguin pertorbar greument l'organització nacional d'aquests serveis i perjudicar la responsabilitat dels estats membres en la seva prestació.

5. La negociació i la subscripció d'acords internacionals en l'àmbit dels transports es regeixen pel títol VI de la tercera part i per l'article 218.

6. L'exercici de les competències atribuïdes pel present article en l'àmbit de la política comercial comuna no ha d'afectar la delimitació de les competències entre la Unió i els estats membres ni ha de comportar una harmonització de les disposicions legals o reglamentàries dels estats membres en la mesura en què els Tractats exclouin aquesta harmonització.

TÍTOL III

LA COOPERACIÓ AMB ELS TERCERS PAÏSOS I L'AJUDA HUMANITÀRIA

CAPÍTOL 1

LA COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

Article 208

(antic article 177 TCE)

1. La política de la Unió en l'àmbit de la cooperació per al desenvolupament s'ha de portar a terme en el marc dels principis i objectius de l'acció exterior de la Unió. Les polítiques de cooperació per al desenvolupament de la Unió i dels estats membres s'han de complementar i reforçar mútuament.

L'objectiu principal de la política de la Unió en aquest àmbit és la reducció i, finalment, l'erradicació de la pobresa. La Unió ha de tenir en compte els objectius de la cooperació per al desenvolupament quan apliqui les polítiques que puguin afectar els països en desenvolupament.

2. La Unió i els estats membres han de respectar els compromisos i tenir en compte els objectius que han acordat en el marc de les Nacions Unides i d'altres organitzacions internacionals competents.

Article 209

(antic article 179 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'adoptar les mesures necessàries per executar la política de cooperació per al desenvolupament, que es poden referir a programes pluriennals de cooperació amb països en desenvolupament o a programes que tinguin un enfocament temàtic.

2. La Unió pot subscriure amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals competents qualsevol acord adequat per aconseguir els objectius que enuncien els articles 21 del Tractat de la Unió Europea i 208 del present Tractat.

El paràgraf primer s'entén sense perjudici de les competències dels estats membres per negociar en els fòrums internacionals i subscriure acords.

3. El Banc Europeu d'Inversions ha de contribuir, en les condicions previstes en els seus Estatuts, a l'execució de les accions que preveu l'apartat 1.

Article 210

(antic article 180 TCE)

1. Per tal d'afavorir la complementarietat i l'eficàcia de les seves accions, la Unió i els estats membres han de coordinar les seves polítiques en matèria de cooperació per al desenvolupament i han de concertar els seus programes d'ajuda, també en el marc d'organitzacions internacionals i de conferències internacionals. Poden emprendre accions conjuntes. Els estats membres han de contribuir, si és necessari, a l'execució dels programes d'ajuda de la Unió.

2. La Comissió pot adoptar qualsevol iniciativa adequada per fomentar la coordinació a què es refereix l'apartat 1.

Article 211

(antic article 181 TCE)

En el marc de les seves competències respectives, la Unió i els estats membres han de cooperar amb els tercers països i les organitzacions internacionals competents.

CAPÍTOL 2

LA COOPERACIÓ ECONÒMICA, FINANCERA I TÈCNICA AMB TERCERS PAÏSOS

Article 212

(antic article 181 A TCE)

1. Sense perjudici de les altres disposicions dels Tractats, i en particular les dels articles 208 a 211, la Unió ha de portar a terme accions de cooperació econòmica, financera i tècnica, entre les quals accions d'ajuda en particular en l'àmbit financer, amb tercers països diferents dels països en desenvolupament. Aquestes accions han de ser coherents amb la política de desenvolupament de la Unió i s'han de portar a terme de conformitat amb els principis i objectius de la seva acció exterior. Les accions de la Unió i dels estats membres s'han de complementar i reforçar mútuament.

2. El Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures necessàries per a l'aplicació de l'apartat 1.

3. En el marc de les seves competències respectives, la Unió i els estats membres han de cooperar amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals competents. Les modalitats de cooperació de la Unió poden ser objecte d'acords entre aquesta i les terceres parts interessades.

El paràgraf primer no afecta les competències dels estats membres per negociar en els organismes internacionals i subscriure acords internacionals.

Article 213

Quan la situació en un tercer país requereixi que la Unió presti ajuda financera urgent, el Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió, les decisions necessàries.

CAPÍTOL 3

L'AJUDA HUMANITÀRIA

Article 214

1. Les accions de la Unió en l'àmbit de l'ajuda humanitària s'han de portar a terme en el marc dels principis i objectius de l'acció exterior de la Unió. Aquestes accions tenen com a objecte, en casos concrets, prestar assistència i auxili a les poblacions dels tercers països víctimes de catàstrofes naturals o d'origen humà, i protegir-les, per fer front a les necessitats humanitàries resultants d'aquestes diverses situacions. Les accions de la Unió i dels estats membres s'han de complementar i reforçar mútuament.

2. Les accions d'ajuda humanitària s'han de portar a terme de conformitat amb els principis del dret internacional i els principis d'imparcialitat, neutralitat i no-discriminació.

3. El Parlament Europeu i el Consell han d'establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures que determinin el marc en el qual s'han de dur a terme les accions d'ajuda humanitària de la Unió.

4. La Unió pot subscriure amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals competents qualsevol acord adequat per aconseguir els objectius que enuncien l'apartat 1 i l'article 21 del Tractat de la Unió Europea.

El paràgraf primer s'entén sense perjudici de les competències dels estats membres per negociar en els fòrums internacionals i subscriure acords.

5. A fi d'establir un marc perquè els joves europeus puguin aportar contribucions comunes a les accions d'ajuda humanitària de la Unió, s'ha de crear un Cos Voluntari Europeu d'Ajuda Humanitària. El Parlament Europeu i el Consell han de fixar mitjançant reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, el seu estatut i les seves normes de funcionament.

6. La Comissió pot adoptar qualsevol iniciativa adequada per fomentar la coordinació entre les accions de la Unió i les dels estats membres, per tal d'augmentar l'eficàcia i la complementarietat dels mecanismes de la Unió i dels mecanismes nacionals d'ajuda humanitària.

7. La Unió ha de vetllar perquè les seves accions d'ajuda humanitària estiguin coordinades i siguin coherents amb les de les organitzacions i els organismes internacionals, en particular els que formen part del sistema de les Nacions Unides.

TÍTOL IV

MESURES RESTRICTIVES

Article 215

(antic article 301 TCE)

1. Quan una decisió adoptada de conformitat amb el capítol 2 del títol V del Tractat de la Unió Europea prevegi la interrupció o la reducció, total o parcial, de les relacions

econòmiques i financeres amb un o diversos tercers països, el Consell ha d'adoptar per majoria qualificada, a proposta conjunta de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i de la Comissió, les mesures necessàries. N'ha d'informar el Parlament Europeu.

2. Quan una decisió adoptada de conformitat amb el capítol 2 del títol V del Tractat de la Unió Europea ho prevegi, el Consell pot adoptar pel procediment que estableix l'apartat 1 mesures restrictives contra persones físiques o jurídiques, grups o entitats no estatals.

3. Els actes que preveu article inclouen les disposicions necessàries en matèria de garanties jurídiques.

TÍTOL V

ACORDS INTERNACIONALS

Article 216

1. La Unió pot subscriure un acord amb un o diversos tercers països o organitzacions internacionals quan ho prevegin els Tractats o quan la subscripció d'un acord bé sigui necessària per assolir, en el context de les polítiques de la Unió, algun dels objectius que estableixen els Tractats, bé estigui prevista en un acte jurídicament vinculant de la Unió, o bé pugui afectar normes comunes o alterar-ne l'abast.

2. Els acords subscrits per la Unió vinculen les institucions de la Unió i els estats membres.

Article 217

(antic article 310 TCE)

La Unió pot subscriure amb un o diversos tercers països o amb organitzacions internacionals acords que estableixin una associació que comporti drets i obligacions recíprocs, accions comunes i procediments particulars.

Article 218

(antic article 300 TCE)

1. Sense perjudici de les disposicions particulars de l'article 207, per a la negociació i la subscripció d'acords entre la Unió i tercers països o organitzacions internacionals s'aplica el procediment següent.

2. El Consell ha d'autoritzar l'obertura de negociacions, ha d'aprovar les directrius de negociació, n'ha d'autoritzar la signatura i ha de subscriure els acords.

3. La Comissió, o l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat quan l'acord previst es refereixi exclusivament o principalment a la política exterior i de seguretat comuna, ha de presentar recomanacions al Consell, que ha d'adoptar una decisió per la qual s'autoritzi l'obertura de negociacions i es designi, en funció de la matèria de l'acord previst, el negociador o el cap de l'equip de negociació de la Unió.

4. El Consell pot dictar directrius al negociador i designar un comitè especial, que s'ha de consultar durant les negociacions.

5. El Consell ha d'adoptar, a proposta del negociador, una decisió per la qual s'autoritzi la signatura de l'acord i, si s'escau, la seva aplicació provisional abans de l'entrada en vigor.

6. El Consell ha d'adoptar, a proposta del negociador, una decisió de subscripció de l'acord.

A excepció dels acords que es refereixin exclusivament a la política exterior i de seguretat comuna, el Consell ha d'adoptar la decisió de subscripció de l'acord:

a) amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu en els casos següents:

i) acords d'associació;

ii) acord d'adhesió de la Unió al Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals;

iii) acords que creïn un marc institucional específic en organitzar procediments de cooperació;

iv) acords que tinguin repercussions pressupostàries importants per a la Unió;

v) acords que es refereixin a àmbits als quals s'apliqui el procediment legislatiu ordinari o, si es requereix l'aprovació del Parlament Europeu, el procediment legislatiu especial.

En cas d'urgència, el Parlament Europeu i el Consell poden convenir en un termini per a l'aprovació.

b) amb la consulta prèvia al Parlament Europeu en la resta de casos. El Parlament Europeu ha d'emetre el seu dictamen en un termini que el Consell pot fixar segons la urgència. Si no s'ha emès un dictamen quan finalitzi aquest termini, el Consell es pot pronunciar.

7. No obstant el que disposen els apartats 5, 6 i 9, el Consell, quan subscrigui un acord, pot autoritzar el negociador a aprovar, en nom de la Unió, les modificacions de l'acord per a l'adopció de les quals aquest prevegi un procediment simplificat o la intervenció d'un òrgan creat per l'acord. El Consell pot supeditar l'autorització esmentada a condicions específiques.

8. El Consell s'ha de pronunciar per majoria qualificada durant tot el procediment.

Tanmateix, el Consell s'ha de pronunciar per unanimitat quan l'acord es refereixi a un àmbit en què es requereixi la unanimitat per a l'adopció d'un acte de la Unió i quan es tracti d'acords d'associació i dels acords que preveu l'article 212 amb els estats candidats a l'adhesió. El Consell també s'ha de pronunciar per unanimitat sobre l'acord d'adhesió de la Unió al Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals; la decisió de subscripció d'aquest acord entra en vigor després que l'hagin aprovat els estats membres, de conformitat amb les seves respectives normes constitucionals.

9. El Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió o de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, una decisió per la qual se suspengui l'aplicació d'un acord i s'estableixin les posicions que s'hagin d'adoptar en nom de la Unió en un organisme creat per un acord, quan aquest organisme hagi d'adoptar actes que tinguin efectes jurídics, a excepció dels actes que completin o modifiquin el marc institucional de l'acord.

10. S'ha d'informar complidament i immediatament el Parlament Europeu en totes les fases del procediment.

11. Un Estat membre, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió poden sol·licitar el dictamen del Tribunal de Justícia sobre la compatibilitat amb els Tractats de qualsevol

acord previst. En cas d'un dictamen negatiu del Tribunal de Justícia, l'acord previst no pot entrar en vigor, llevat d'una modificació d'aquest o una revisió dels Tractats.

Article 219

(antic article 111, apartats 1 a 3 i 5, TCE)

1. No obstant el que disposa l'article 218, el Consell, bé per recomanació del Banc Central Europeu, bé per recomanació de la Comissió i amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu amb la finalitat d'aconseguir un consens compatible amb l'objectiu de l'estabilitat de preus, pot subscriure acords formals relatius a un sistema de tipus de canvi per a l'euro en relació amb les monedes de tercers estats. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i d'acord amb el procediment que estableix l'apartat 3.

El Consell, bé per recomanació del Banc Central Europeu, bé per recomanació de la Comissió i amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu amb la finalitat d'aconseguir un consens compatible amb l'objectiu de l'estabilitat de preus, pot adoptar, ajustar o abandonar els tipus centrals de l'euro en el sistema de tipus de canvi. El president del Consell ha d'informar el Parlament Europeu de l'adopció, de l'ajust o de l'abandonament dels tipus centrals de l'euro.

2. A falta d'un sistema de tipus de canvi respecte d'una o diverses monedes de tercers estats d'acord amb l'apartat 1, el Consell, bé sobre la base d'una recomanació de la Comissió i amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu, bé sobre la base d'una recomanació del Banc Central Europeu, pot formular orientacions generals per a la política de tipus de canvi respecte d'aquestes monedes. Aquestes orientacions generals s'entenen sense perjudici de l'objectiu fonamental del SEBC de mantenir l'estabilitat de preus.

3. No obstant el que disposa l'article 218, quan la Unió hagi de negociar acords en matèria de règim monetari o de règim canviari amb un o diversos tercers estats o organitzacions internacionals, el Consell, sobre la base d'una recomanació de la Comissió i amb la consulta prèvia al Banc Central Europeu, ha de decidir sobre les modalitats de negociació i subscripció dels acords esmentats. Aquestes modalitats de negociació han de garantir que la Unió expressi una posició única. La Comissió està plenament associada a les negociacions.

4. Sense perjudici de les competències i dels acords de la Unió sobre la unió econòmica i monetària, els estats membres poden negociar en els fòrums internacionals i subscriure acords internacionals.

TÍTOL VI

RELACIONS DE LA UNIÓ AMB LES ORGANITZACIONS INTERNACIONALS I AMB ELS TERCERS PAÏSOS I DELEGACIONS DE LA UNIÓ

Article 220

(antics articles 302 a 304 TCE)

1. La Unió ha d'establir qualsevol tipus de cooperació adequada amb els òrgans de les Nacions Unides i dels seus organismes especialitzats, el Consell d'Europa, l'Organització

per a la Seguretat i la Cooperació a Europa i l'Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmics.

La Unió també ha de mantenir relacions apropiades amb altres organitzacions internacionals.

2. L'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i la Comissió s'han d'encarregar d'aplicar el que disposa aquest article.

Article 221

1. Les delegacions de la Unió a tercers països i davant d'organitzacions internacionals assumeixen la representació de la Unió.

2. Les delegacions de la Unió estan sota l'autoritat de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat. Han d'actuar en estreta cooperació amb les missions diplomàtiques i consulars dels estats membres.

TÍTOL VII

CLÀUSULA DE SOLIDARITAT

Article 222

1. La Unió i els estats membres han d'actuar conjuntament amb esperit de solidaritat si un Estat membre és objecte d'un atac terrorista o víctima d'una catàstrofe natural o d'origen humà. La Unió ha de mobilitzar tots els instruments de què disposi, inclosos els mitjans militars posats a la seva disposició pels estats membres, per:

- a) — prevenir l'amenaça terrorista en el territori dels estats membres;
— protegir les institucions democràtiques i la població civil de possibles atacs terroristes;
— prestar assistència a un Estat membre en el territori d'aquest, a petició de les seves autoritats polítiques, en cas d'un atac terrorista;
- b) prestar assistència a un Estat membre en el territori d'aquest, a petició de les seves autoritats polítiques, en cas d'una catàstrofe natural o d'origen humà.

2. Si un Estat membre és objecte d'un atac terrorista o víctima d'una catàstrofe natural o d'origen humà, a petició de les seves autoritats polítiques els altres estats membres li han de prestar assistència. A aquest efecte, els estats membres s'han de coordinar en el si del Consell.

3. Les modalitats d'aplicació per la Unió d'aquesta clàusula de solidaritat s'han de definir mitjançant una decisió adoptada pel Consell, a proposta conjunta de la Comissió i de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat. Quan la decisió esmentada tingui repercussions en l'àmbit de la defensa, el Consell s'ha de pronunciar de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 31 del Tractat de la Unió Europea. Se n'ha d'informar el Parlament Europeu.

Als efectes d'aquest apartat, i sense perjudici de l'article 240, el Consell és assistit pel Comitè Polític i de Seguretat, amb el suport de les estructures creades en el marc de la política comuna de seguretat i defensa, i pel comitè que preveu l'article 71, que li han de presentar, si s'escau, dictàmens conjunts.

4. Per assegurar l'eficàcia de l'actuació de la Unió i dels seus estats membres, el Consell Europeu ha d'avaluar de manera periòdica les amenaces a què s'enfronta la Unió.

SISENA PART
DISPOSICIONS INSTITUCIONALS I FINANCERES

TÍTOL I
DISPOSICIONS INSTITUCIONALS

CAPÍTOL 1
LES INSTITUCIONS

SECCIÓ PRIMERA
EL PARLAMENT EUROPEU

Article 223

(antic article 190, apartats 4 i 5, TCE)

1. El Parlament Europeu ha d'elaborar un projecte encaminat a establir les disposicions necessàries per fer possible l'elecció dels seus membres per sufragi universal directe, d'acord amb un procediment uniforme a tots els estats membres o d'acord amb principis comuns a tots els estats membres.

El Consell ha d'establir les disposicions necessàries per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, que s'ha de pronunciar per majoria dels membres que el componen. Les disposicions esmentades entren en vigor una vegada que les hagin aprovat els estats membres de conformitat amb les seves respectives normes constitucionals.

2. El Parlament Europeu ha d'establir mitjançant reglaments adoptats per iniciativa pròpia, d'acord amb un procediment legislatiu especial, l'estatut i les condicions generals d'exercici de les funcions dels seus membres, amb el dictamen previ de la Comissió i amb l'aprovació del Consell. Qualsevol norma o condició relatives al règim fiscal dels membres o dels antics membres s'ha de decidir en el Consell per unanimitat.

Article 224

(antic article 191, paràgraf segon, TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'establir mitjançant reglaments l'estatut dels partits polítics a escala europea, als quals fa referència l'apartat 4 de l'article 10 del Tractat de la Unió Europea, i en particular les normes relatives al seu finançament.

Article 225

(antic article 192, paràgraf segon, TCE)

Per decisió de la majoria dels membres que el componen, el Parlament Europeu pot sol·licitar a la Comissió que presenti les propostes oportunes sobre qualsevol afer que segons el parer d'aquell requereixi l'elaboració d'un acte de la Unió per a l'aplicació dels Tractats. Si la Comissió no presenta cap proposta, n'ha de comunicar les raons al Parlament Europeu.

Article 226

(antic article 193 TCE)

En compliment de les seves comeses i a petició de la quarta part dels membres que el componen, el Parlament Europeu pot constituir una comissió temporal d'investigació per examinar, sense perjudici de les competències que els Tractats confereixen a altres institucions o òrgans, al·legacions d'infracció o de mala administració en l'aplicació del dret de la Unió, llevat que un òrgan jurisdiccional estigui coneixent dels fets al·legats, fins que conclou el procediment jurisdiccional.

L'existència de la comissió temporal d'investigació acaba amb la presentació del seu informe.

El Parlament Europeu ha de determinar les modalitats d'exercici del dret d'investigació mitjançant reglaments adoptats per iniciativa pròpia, d'acord amb un procediment legislatiu especial, amb l'aprovació prèvia del Consell i de la Comissió.

Article 227

(antic article 194 TCE)

Qualsevol ciutadà de la Unió, així com qualsevol persona física o jurídica que resideixi o tingui el domicili social en un Estat membre, té dret a presentar al Parlament Europeu, individualment o associat amb altres ciutadans o persones, una petició sobre un afer propi dels àmbits d'actuació de la Unió que l'afecti directament.

Article 228

(antic article 195 TCE)

1. El Parlament Europeu ha d'elegir un defensor del poble europeu, que està facultat per rebre les reclamacions de qualsevol ciutadà de la Unió o de qualsevol persona física o jurídica que resideixi o tingui el domicili social en un Estat membre, relatives a casos de mala administració en l'acció de les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió, a exclusió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en l'exercici de les seves funcions jurisdiccionals. Ha d'instruir aquestes reclamacions i n'ha d'informar.

En el compliment de la seva missió, el defensor del poble ha de portar a terme les investigacions que consideri justificades, bé per iniciativa pròpia, bé sobre la base de les reclamacions rebudes directament o a través d'un membre del Parlament Europeu, llevat que els fets al·legats siguin o hagin estat objecte d'un procediment jurisdiccional. Quan el defensor del poble hagi comprovat un cas de mala administració, ho ha de posar en coneixement de la institució, l'òrgan o l'organisme interessat, que disposa d'un termini de tres mesos per exposar la seva posició al defensor del poble. Aquest ha de remetre a continuació un informe al Parlament Europeu i a la institució, l'òrgan o l'organisme interessat. La persona de qui emani la reclamació ha de ser informada del resultat d'aquestes investigacions.

El defensor del poble ha de presentar cada any al Parlament Europeu un informe sobre el resultat de les seves investigacions.

2. El defensor del poble s'elegeix després de cada elecció del Parlament Europeu per a tota la legislatura. El seu mandat és renovable.

A petició del Parlament Europeu, el Tribunal de Justícia pot destituir el defensor del poble si aquest deixa de complir les condicions necessàries per a l'exercici de les seves funcions o ha comès una falta greu.

3. El defensor del poble ha d'exercir les seves funcions amb total independència. En l'exercici d'aquestes funcions no ha de sol·licitar ni admetre instruccions de cap govern, institució, òrgan o organisme. Durant el seu mandat, el defensor del poble no pot exercir cap altra activitat professional, ja sigui retribuïda o no.

4. El Parlament Europeu ha de fixar, mitjançant reglaments adoptats per iniciativa pròpia, d'acord amb un procediment legislatiu especial, l'Estatut i les condicions generals d'exercici de les funcions del defensor del poble, amb el dictamen previ de la Comissió i amb l'aprovació del Consell.

Article 229

(antic article 196 TCE)

El Parlament Europeu celebra cada any un període de sessions. Es reuneix sense necessitat d'una convocatòria prèvia el segon dimarts de març.

El Parlament Europeu es pot reunir en un període parcial de sessions extraordinari a petició de la majoria dels membres que el componen, del Consell o de la Comissió.

Article 230

(antic article 197, paràgrafs segon, tercer i quart, TCE)

La Comissió pot assistir a totes les sessions del Parlament Europeu i ha de comparèixer davant seu si ho sol·licita.

La Comissió ha de contestar oralment o per escrit a totes les preguntes que li formulin el Parlament Europeu o els seus membres.

El Consell Europeu i el Consell han de comparèixer davant del Parlament Europeu en les condicions fixades pel Reglament intern del Consell Europeu i pel del Consell.

Article 231

(antic article 198 TCE)

Llevat d'una disposició en contra dels Tractats, el Parlament Europeu ha de decidir per majoria dels vots emesos.

El Reglament intern n'ha de fixar el quòrum.

Article 232

(antic article 199 TCE)

El Parlament Europeu ha d'establir el seu propi Reglament intern per majoria dels membres que el componen.

Els documents del Parlament Europeu s'han de publicar en la forma que preveuen els Tractats i el Reglament esmentat.

Article 233

(antic article 200 TCE)

El Parlament Europeu ha de procedir a la discussió, en una sessió pública, de l'informe general anual que li ha de presentar la Comissió.

Article 234

(antic article 201 TCE)

El Parlament Europeu, en cas que se li sotmeti una moció de censura sobre la gestió de la Comissió, només es pot pronunciar sobre aquesta moció transcorreguts tres dies com a mínim des de la data de la seva presentació i en una votació pública.

Si la moció de censura s'aprova per majoria de dos terços dels vots emesos que representin, al seu torn, la majoria dels diputats que componen el Parlament Europeu, els membres de la Comissió han de dimitir col·lectivament dels seus càrrecs i l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat ha de dimitir del càrrec que exerceix a la Comissió. Han de romandre en els seus càrrecs i continuar despatxant els afers d'administració ordinària fins que siguin substituïts de conformitat amb l'article 17 del Tractat de la Unió Europea. En aquest cas, el mandat dels membres de la Comissió designats per substituir-los expira en la data en què hauria expirat el mandat dels membres de la Comissió obligats a dimitir col·lectivament dels seus càrrecs.

SECCIÓ SEGONA

EL CONSELL EUROPEU

Article 235

1. En cas de votació, cada membre del Consell Europeu pot actuar en representació d'un sol dels altres membres.

L'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 2 de l'article 238 del present Tractat s'apliquen al Consell Europeu quan es pronunciï per majoria qualificada. El president del Consell Europeu i el president de la Comissió no participen en les votacions del Consell Europeu quan aquest es pronunciï per votació.

L'abstenció dels membres presents o representats no obsta a l'adopció dels acords del Consell Europeu que requereixin unanimitat.

2. El Consell Europeu pot invitar el president del Parlament Europeu a comparèixer davant seu.

3. El Consell Europeu s'ha de pronunciar per majoria simple en les qüestions de procediment i per aprovar el seu Reglament intern.

4. El Consell Europeu és assistit per la Secretaria General del Consell.

Article 236

El Consell Europeu ha d'adoptar per majoria qualificada:

a) una decisió per la qual s'estableixi la llista de les formacions del Consell, diferents de la d'Afers Generals i la d'Afers Exteriors, de conformitat amb l'apartat 6 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea;

b) una decisió relativa a la presidència de les formacions del Consell, a excepció de la d'Afers Exteriors, de conformitat amb l'apartat 9 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea.

SECCIÓ TERCERA

EL CONSELL

Article 237

(antic article 204 TCE)

El Consell es reuneix per convocatòria del seu president, a iniciativa d'aquest, d'un dels seus membres o de la Comissió.

Article 238

(antic article 205, apartats 1 i 2, TCE)

1. Quan hagi d'adoptar un acord per majoria simple, el Consell s'ha de pronunciar per majoria dels membres que el componen.

2. No obstant el que disposa l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea, a partir de l'1 de novembre de 2014, a reserva de les disposicions fixades en el Protocol sobre les disposicions transitòries, quan el Consell no actuï a proposta de la Comissió o de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, la majoria qualificada es defineix com un mínim del 72% dels membres del Consell que representi estats membres que reuneixin com a mínim el 65% de la població de la Unió.

3. A partir de l'1 de novembre de 2014, a reserva de les disposicions fixades en el Protocol sobre les disposicions transitòries, en els casos en què, en aplicació dels Tractats, no tots els membres del Consell participin en la votació, la majoria qualificada es defineix de la manera següent:

a) La majoria qualificada es defineix com un mínim del 55% dels membres del Consell que representi estats membres participants que reuneixin com a mínim el 65% de la població d'aquests estats.

Una minoria de bloqueig està composta almenys pel nombre mínim de membres del Consell que representi més del 35% de la població dels estats membres participants, més un membre; a falta d'això, la majoria qualificada es considera assolida.

b) No obstant el que disposa la lletra a), quan el Consell no actuï a proposta de la Comissió o de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, la majoria qualificada es defineix com un mínim del 72% dels membres del Consell que representi estats membres participants que reuneixin com a mínim el 65% de la població d'aquests estats.

4. Les abstencions dels membres presents o representats no impedeixen l'adopció dels acords del Consell que requereixin unanimitat.

Article 239

(antic article 206 TCE)

En cas de votació, cada membre del Consell pot actuar en representació d'un sol dels altres membres.

Article 240

(antic article 207 TCE)

1. Un Comitè compost per representants permanents dels governs dels estats membres s'ha d'encarregar de preparar els treballs del Consell i de dur a terme les tasques que aquest li confiï. El Comitè pot adoptar decisions de procediment en els casos que estableixi el Reglament intern del Consell.

2. El Consell és assistit per una Secretaria General, que està sota la responsabilitat d'un secretari general nomenat pel Consell.

El Consell ha de decidir per majoria simple l'organització de la Secretaria General.

3. El Consell s'ha de pronunciar per majoria simple en les qüestions de procediment i per aprovar el seu Reglament intern.

Article 241

(antic article 208 TCE)

El Consell, per majoria simple, pot demanar a la Comissió que efectui tots els estudis que aquest consideri oportuns per a la consecució dels objectius comuns i que li sotmeti les propostes pertinents. Si la Comissió no presenta cap proposta, n'ha de comunicar les raons al Consell.

Article 242

(antic article 209 TCE)

El Consell, per majoria simple, ha d'establir, amb la consulta a la Comissió, els estatuts dels comitès que preveuen els Tractats.

Article 243

(antic article 210 TCE)

El Consell ha de fixar els sous, les dietes i les pensions del president del Consell Europeu, del president de la Comissió, de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, dels membres de la Comissió, dels presidents, membres i secretaris del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i del secretari general del Consell. També ha de fixar qualssevol altres emoluments de caràcter retributiu.

SECCIÓ QUARTA

LA COMISSIÓ

Article 244

De conformitat amb l'apartat 5 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea, els membres de la Comissió s'elegeixen mitjançant un sistema de rotació establert per unanimitat pel Consell Europeu, basat en els principis següents:

a) Els estats membres s'han de tractar en condicions de rigorosa igualtat pel que fa a la determinació de l'ordre de torn i del període de permanència dels seus nacionals a la Comissió; per tant, la diferència entre el nombre total dels mandats que exerceixin nacionals de dos estats membres determinats mai no pot ser superior a u.

b) Amb subjecció al que disposa la lletra a), cadascuna de les comissions successives s'ha de constituir de manera que reflecteixi satisfactòriament la diversitat demogràfica i geogràfica del conjunt dels estats membres.

Article 245

(antic article 213 TCE)

Els membres de la Comissió s'han d'abstenir de qualsevol acte incompatible amb el caràcter de les seves funcions. Els estats membres n'han de respectar la independència i no han d'intentar influir-hi en l'exercici de les seves funcions.

Els membres de la Comissió no poden exercir, mentre duri el seu mandat, cap altra activitat professional, retribuïda o no. En el moment d'assumir les seves funcions, s'han de comprometre solemnement a respectar, mentre duri el seu mandat i fins i tot després que finalitzi, les obligacions derivades del seu càrrec i, en especial, els deures d'honestedat i discreció, quant a l'acceptació, una vegada acabat el seu mandat, de determinades funcions o beneficis. En cas d'incompliment d'aquestes obligacions, el Tribunal de Justícia, a instància del Consell, per majoria simple, o de la Comissió, pot declarar, segons els casos, el seu cessament en les condicions que preveu l'article 247 o la privació del dret de l'interessat a la pensió o de qualsevol altre benefici substitutiu.

Article 246

(antic article 215 TCE)

A part dels casos de renovació periòdica i defunció, el mandat dels membres de la Comissió conclou individualment per dimissió voluntària o cessament.

El membre dimissionari, destituït o mort ha de ser substituït per la resta del seu mandat per un nou membre de la mateixa nacionalitat, nomenat pel Consell, de comú acord amb el president de la Comissió, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i d'acord amb els criteris que estableix el paràgraf segon de l'apartat 3 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea.

El Consell, per unanimitat i a proposta del president de la Comissió, pot decidir que no escau aquesta substitució, en particular quan quedi poc temps perquè acabi el mandat del membre esmentat.

En cas de dimissió, cessament o defunció, el president ha de ser substituït pel temps que falti per acabar el mandat. Per substituir-lo és aplicable el procediment que preveu el paràgraf primer de l'apartat 7 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea.

En cas de dimissió voluntària, cessament o defunció, l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat ha de ser substituït per la resta del seu mandat, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 18 del Tractat de la Unió Europea.

En cas de dimissió voluntària de tots els membres de la Comissió, aquests han de romandre en els seus càrrecs i continuar despatxant els afers d'administració ordinària fins que siguin substituïts, per la resta del seu mandat, de conformitat amb l'article 17 del Tractat de la Unió Europea.

Article 247

(antic article 216 TCE)

Qualsevol membre de la Comissió que deixi de complir les condicions necessàries per exercir les seves funcions o hagi comès una falta greu pot ser destituït pel Tribunal de Justícia, a instància del Consell, per majoria simple, o de la Comissió.

Article 248

(antic article 217, apartat 2, TCE)

Sense perjudici de l'apartat 4 de l'article 18 del Tractat de la Unió Europea, les responsabilitats que incumbeixen a la Comissió les ha d'estructurar i repartir el president entre els seus membres, de conformitat amb el que disposa l'apartat 6 de l'article 17 del Tractat esmentat. El president pot reorganitzar el repartiment de les responsabilitats esmentades al llarg del seu mandat. Els membres de la Comissió han d'exercir les funcions que els atribueixi el president sota l'autoritat d'aquest.

Article 249

(antics articles 218, apartat 2, i 212 TCE)

1. La Comissió ha d'establir el seu Reglament intern per tal d'assegurar el seu funcionament i el dels seus serveis. La Comissió ha de publicar aquest Reglament.
2. La Comissió ha de publicar cada any, almenys un mes abans de l'obertura del període de sessions del Parlament Europeu, un informe general sobre les activitats de la Unió.

Article 250

(antic article 219 TCE)

Els acords de la Comissió s'han d'adoptar per majoria dels seus membres.

El seu Reglament intern n'ha de fixar el quòrum.

SECCIÓ CINQUENA

EL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UNIÓ EUROPEA

Article 251

(antic article 221 TCE)

El Tribunal de Justícia actua en sales o en Gran Sala, de conformitat amb les normes que estableix sobre això l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Quan l'Estatut ho disposi, el Tribunal de Justícia també pot actuar en Ple.

Article 252

(antic article 222 TCE)

El Tribunal de Justícia és assistit per vuit advocats generals. Si el Tribunal de Justícia ho sol·licita, el Consell, per unanimitat, pot augmentar el nombre d'advocats generals.

La funció de l'advocat general consisteix a presentar públicament, amb tota imparcialitat i independència, conclusions motivades sobre els afers que, de conformitat amb l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, requereixin la seva intervenció.

Article 253

(antic article 223 TCE)

Els jutges i els advocats generals del Tribunal de Justícia, elegits entre personalitats que ofereixin absolutes garanties d'independència i que compleixin les condicions requerides per exercir, en els seus respectius països, les més altes funcions jurisdiccionals o que siguin juriconsults de reconeguda competència, els han de designar de comú acord els governs dels estats membres per un període de sis anys, després de consultar el comitè a què es refereix l'article 255.

Cada tres anys té lloc una renovació parcial dels jutges i advocats generals, en les condicions que estableixi l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Els jutges elegeixen d'entre ells el president del Tribunal de Justícia per un període de tres anys. El seu mandat és renovable.

Els jutges i els advocats generals sortints poden ser designats novament.

El Tribunal de Justícia ha de nomenar el seu secretari i n'ha d'establir l'estatut.

El Tribunal de Justícia ha d'establir el seu Reglament de procediment. Aquest Reglament requereix l'aprovació del Consell.

Article 254

(antic article 224 TCE)

El nombre de jutges del Tribunal General l'ha de fixar l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. L'Estatut pot disposar que el Tribunal General sigui assistit per advocats generals.

Els membres del Tribunal General s'elegeixen entre persones que ofereixin absolutes garanties d'independència i que tinguin la capacitat necessària per exercir altes funcions jurisdiccionals. Els han de designar de comú acord els governs dels estats membres per un període de sis anys, després de consultar el comitè a què es refereix l'article 255. Cada tres anys té lloc una renovació parcial. Els membres sortints poden ser designats novament.

Els jutges elegeixen d'entre ells el president del Tribunal General per un període de tres anys. El seu mandat és renovable.

El Tribunal General ha de nomenar el seu secretari i n'ha d'establir l'estatut.

El Tribunal General ha d'establir el seu Reglament de procediment d'acord amb el Tribunal de Justícia. Aquest Reglament requereix l'aprovació del Consell.

Llevat d'una disposició en contra de l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, les disposicions dels Tractats relatives al Tribunal de Justícia són aplicables al Tribunal General.

Article 255

S'ha de constituir un comitè perquè es pronunciï sobre la idoneïtat dels candidats per a l'exercici de les funcions de jutge i advocat general del Tribunal de Justícia i del Tribunal General, abans que els governs dels estats membres procedeixin als nomenaments de conformitat amb els articles 253 i 254.

El comitè ha d'estar compost per set personalitats elegides d'entre antics membres del Tribunal de Justícia i del Tribunal General, membres dels òrgans jurisdiccionals nacionals superiors i juristes de reconeguda competència, un dels quals l'ha de proposar el Parlament Europeu. El Consell ha d'adoptar una decisió per la qual s'estableixin les normes de funcionament del comitè, així com una decisió per la qual es designin els seus membres. El Consell s'ha de pronunciar per iniciativa del president del Tribunal de Justícia.

Article 256

(antic article 225 TCE)

1. El Tribunal General és competent per conèixer en primera instància dels recursos que preveuen els articles 263, 265, 268, 270 i 272, a excepció dels que s'atribueixin a un tribunal especialitzat creat en virtut de l'article 257 i dels que l'Estatut reservi al Tribunal de Justícia. L'Estatut pot establir que el Tribunal General sigui competent en altres categories de recursos.

Contra les resolucions dictades pel Tribunal General en virtut d'aquest apartat es pot interposar recurs de cassació davant del Tribunal de Justícia limitat a les qüestions de dret, en les condicions i dins dels límits que fixi l'Estatut.

2. El Tribunal General és competent per conèixer dels recursos que s'interposin contra les resolucions dels tribunals especialitzats.

Les resolucions dictades pel Tribunal General en virtut d'aquest apartat les pot reexaminar amb caràcter excepcional el Tribunal de Justícia, en les condicions i dins dels límits que fixi l'Estatut, en cas de risc greu que es vulneri la unitat o la coherència del dret de la Unió.

3. El Tribunal General és competent per conèixer de les qüestions prejudicials, plantejades en virtut de l'article 267, en matèries específiques determinades per l'Estatut.

Quan el Tribunal General consideri que l'afer requereix una resolució de principi que pugui afectar la unitat o la coherència del dret de la Unió, pot remetre l'afer davant del Tribunal de Justícia perquè aquest resolgui.

Les resolucions dictades pel Tribunal General sobre qüestions prejudicials les pot reexaminar amb caràcter excepcional el Tribunal de Justícia, en les condicions i dins dels límits que fixi l'Estatut, en cas de risc greu que es vulneri la unitat o la coherència del dret de la Unió.

Article 257

(antic article 225 A TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, poden crear tribunals especialitzats adjunts al Tribunal General, encarregats de conèixer en primera instància de determinades categories de recursos interposats en matèries específiques. El Parlament Europeu i el Consell s'han de pronunciar mitjançant

reglaments, bé a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Tribunal de Justícia, bé a instància del Tribunal de Justícia i amb la consulta prèvia a la Comissió.

El reglament pel qual es creï un tribunal especialitzat ha de fixar les normes relatives a la composició d'aquest tribunal i ha de precisar l'abast de les competències que se li atribueixin.

Contra les resolucions dictades pels tribunals especialitzats es pot interposar davant del Tribunal General un recurs de cassació limitat a les qüestions de dret o, quan el reglament relatiu a la creació del tribunal especialitzat ho prevegi, un recurs d'apel·lació referent també a les qüestions de fet.

Els membres dels tribunals especialitzats s'elegeixen entre persones que ofereixin absolutes garanties d'independència i que tinguin la capacitat necessària per exercir funcions jurisdiccionals. Els ha de designar el Consell per unanimitat.

Els tribunals especialitzats han d'establir el seu Reglament de procediment d'acord amb el Tribunal de Justícia. Aquest Reglament requereix l'aprovació del Consell.

Llevat d'una disposició en contra del Reglament pel qual es creï el tribunal especialitzat, les disposicions dels Tractats relatives al Tribunal de Justícia de la Unió Europea i les disposicions de l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea són aplicables als tribunals especialitzats. El títol I de l'Estatut i el seu article 64 s'apliquen en tot cas als tribunals especialitzats.

Article 258

(antic article 226 TCE)

Si la Comissió considera que un Estat membre ha incomplert una de les obligacions que li incumbeixen en virtut dels Tractats, n'ha d'emetre un dictamen motivat, després d'haver ofert a aquest Estat la possibilitat de presentar les seves observacions.

Si l'Estat de què es tracti no s'até a aquest dictamen en el termini determinat per la Comissió, aquesta pot recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Article 259

(antic article 227 TCE)

Qualsevol Estat membre pot recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, si considera que un altre Estat membre ha incomplert una de les obligacions que li incumbeixen en virtut dels Tractats.

Abans que un Estat membre interposi, contra un altre Estat membre, un recurs fundat en un suposat incompliment de les obligacions que li incumbeixen en virtut dels Tractats, ha de sotmetre l'afer a la Comissió.

La Comissió ha d'emetre un dictamen motivat, una vegada que els estats interessats hagin tingut la possibilitat de formular les seves observacions per escrit i oralment en un procediment contradictori.

Si la Comissió no ha emès el dictamen en el termini de tres mesos des de la data de la sol·licitud, la falta de dictamen no és obstacle per poder recórrer al Tribunal.

Article 260

(antic article 228 TCE)

1. Si el Tribunal de Justícia de la Unió Europea declara que un Estat membre ha incomplert una de les obligacions que li incumbeixen en virtut dels Tractats, aquest Estat està obligat a adoptar les mesures necessàries per a l'execució de la sentència del Tribunal.

2. Si la Comissió considera que l'Estat membre afectat no ha adoptat les mesures necessàries per a l'execució de la sentència del Tribunal, pot sotmetre l'afer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, després d'haver ofert a aquest Estat la possibilitat de presentar les seves observacions. La Comissió ha d'indicar l'import de la suma a preu fet o de la multa coercitiva que hagi de pagar l'Estat membre afectat i que consideri adaptat a les circumstàncies.

Si el Tribunal declara que l'Estat membre afectat ha incomplert la seva sentència, li pot imposar el pagament d'una suma a preu fet o d'una multa coercitiva.

Aquest procediment s'entén sense perjudici del que disposa l'article 259.

3. Quan la Comissió presenti un recurs davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en virtut de l'article 258 perquè consideri que l'Estat membre afectat ha incomplert l'obligació d'informar sobre les mesures de transposició d'una directiva adoptada d'acord amb un procediment legislatiu, pot indicar, si ho considera oportú, l'import de la suma a preu fet o de la multa coercitiva que hagi de pagar l'Estat esmentat i que consideri adaptat a les circumstàncies.

Si el Tribunal comprova l'existència de l'incompliment, pot imposar a l'Estat membre afectat el pagament d'una suma a preu fet o d'una multa coercitiva dins del límit de l'import indicat per la Comissió. L'obligació de pagament té efecte en la data que fixi el Tribunal en la sentència.

Article 261

(antic article 229 TCE)

Els reglaments adoptats conjuntament pel Parlament Europeu i el Consell, i pel Consell, en virtut de les disposicions dels Tractats, poden atribuir al Tribunal de Justícia de la Unió Europea una competència jurisdiccional plena respecte de les sancions que prevegin els reglaments esmentats.

Article 262

(antic article 229 A TCE)

Sense perjudici de la resta de disposicions dels Tractats, el Consell, per unanimitat, d'acord amb un procediment legislatiu especial i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, pot adoptar disposicions destinades a atribuir al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, en la mesura que el Consell determini, la competència per resoldre litigis relatius a l'aplicació dels actes adoptats sobre la base dels Tractats pels quals es creen títols europeus de propietat intel·lectual o industrial. Aquestes disposicions entren en vigor quan les hagin aprovat els estats membres de conformitat amb les seves respectives normes constitucionals.

Article 263

(antic article 230 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea ha de controlar la legalitat dels actes legislatius, dels actes del Consell, de la Comissió i del Banc Central Europeu que no siguin recomanacions o dictàmens, i dels actes del Parlament Europeu i del Consell Europeu destinats a produir efectes jurídics davant de tercers. També ha de controlar la legalitat dels actes dels òrgans o organismes de la Unió destinats a produir efectes jurídics davant de tercers.

Amb aquesta finalitat, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per pronunciar-se sobre els recursos per incompetència, vicis substancials de forma, violació dels Tractats o de qualsevol norma jurídica relativa a la seva execució, o desviació de poder, interposats per un Estat membre, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió.

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent en les mateixes condicions per pronunciar-se sobre els recursos interposats pel Tribunal de Comptes, pel Banc Central Europeu i pel Comitè de les Regions amb la finalitat de salvaguardar prerrogatives d'aquests.

Qualsevol persona física o jurídica pot interposar un recurs, en les condicions que preveuen els paràgrafs primer i segon, contra els actes dels quals sigui destinatària o que l'afectin directament i individualment i contra els actes reglamentaris que l'afectin directament i que no incloguin mesures d'execució.

Els actes pels quals es creen els òrgans i organismes de la Unió poden preveure condicions i procediments específics per als recursos presentats per persones físiques o jurídiques contra actes dels òrgans o organismes esmentats destinats a produir efectes jurídics davant d'aquests.

Els recursos que preveu aquest article s'han d'interposar en el termini de dos mesos a partir, segons els casos, de la publicació de l'acte, de la seva notificació al recurrent o, a falta d'això, des del dia en què aquest n'hagi tingut coneixement.

Article 264

(antic article 231 TCE)

Si el recurs és fundat, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea ha de declarar nul i sense cap valor ni efecte l'acte impugnat.

Tanmateix, el Tribunal ha d'indicar, si ho considera necessari, els efectes de l'acte declarat nul que s'hagin de considerar definitius.

Article 265

(antic article 232 TCE)

En cas que, en violació dels Tractats, el Parlament Europeu, el Consell Europeu, el Consell, la Comissió o el Banc Central Europeu s'abstinguin de pronunciar-se, els estats membres i les altres institucions de la Unió poden recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea per tal que declari aquesta violació. Aquest article s'aplica, en les mateixes condicions, als òrgans i organismes de la Unió que s'abstinguin de pronunciar-se.

Aquest recurs tan sols és admissible si la institució, l'òrgan o l'organisme de què es tracti han estat requerits prèviament perquè actuïn. Si transcorregut un termini de dos mesos, a partir d'aquest requeriment, la institució, l'òrgan o l'organisme no ha definit la seva posició, el recurs es pot interposar dins d'un nou termini de dos mesos.

Qualsevol persona física o jurídica pot recórrer en una queixa al Tribunal, en les condicions que assenyalen els paràgrafs precedents, perquè una de les institucions, o un dels òrgans o organismes de la Unió no li hagi adreçat un acte diferent d'una recomanació o d'un dictamen.

Article 266

(antic article 233 TCE)

La institució, l'òrgan o l'organisme del qual emani l'acte anul·lat, o l'abstenció del qual hagi estat declarada contrària als Tractats, estan obligats a adoptar les mesures necessàries per a l'execució de la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Aquesta obligació s'entén sense perjudici de la que pugui resultar de l'aplicació del paràgraf segon de l'article 340.

Article 267

(antic article 234 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per pronunciar-se, amb caràcter prejudicial:

- a) sobre la interpretació dels Tractats;
- b) sobre la validesa i la interpretació dels actes adoptats per les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió.

Quan es plantegi una qüestió d'aquesta naturalesa davant d'un òrgan jurisdiccional d'un dels estats membres, aquest òrgan pot demanar al Tribunal que es pronunciï sobre aquesta qüestió, si considera necessària una decisió sobre això per poder emetre la seva resolució.

Quan es plantegi una qüestió d'aquest tipus en un afer pendent davant d'un òrgan jurisdiccional nacional, les decisions del qual no siguin susceptibles d'un ulterior recurs judicial de dret intern, aquest òrgan està obligat a sotmetre la qüestió al Tribunal.

Quan es plantegi una qüestió d'aquest tipus en un afer pendent davant d'un òrgan jurisdiccional nacional en relació amb una persona privada de llibertat, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea s'ha de pronunciar com més aviat millor.

Article 268

(antic article 235 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per conèixer dels litigis relatius a la indemnització per danys a què es refereixen els paràgrafs segon i tercer de l'article 340.

Article 269

El Tribunal de Justícia és competent per pronunciar-se sobre la legalitat d'un acte adoptat pel Consell Europeu o pel Consell en virtut de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, només a petició de l'Estat membre objecte de la constatació del Consell Europeu o del Consell i únicament pel que fa al respecte de les disposicions de procediment que estableix l'article esmentat.

Aquesta petició s'ha de presentar en el termini d'un mes a partir de la constatació. El Tribunal s'ha de pronunciar en el termini d'un mes a partir de la data de la petició.

Article 270

(antic article 236 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per pronunciar-se sobre qualsevol litigi entre la Unió i els seus agents dins dels límits i en les condicions que estableixin l'Estatut dels funcionaris de la Unió i el règim aplicable als altres agents de la Unió.

Article 271

(antic article 237 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent, dins dels límits que s'assenyalen a continuació, per conèixer dels litigis relatius:

a) al compliment de les obligacions dels estats membres que es deriven dels Estatuts del Banc Europeu d'Inversions. El Consell d'Administració del Banc té, sobre això, les competències que l'article 258 atribueix a la Comissió;

b) als acords del Consell de Governadors del Banc. Qualsevol Estat membre, la Comissió i el Consell d'Administració del Banc poden interposar un recurs en aquesta matèria, en les condicions que preveu l'article 263;

c) als acords del Consell d'Administració del Banc. Només poden interposar recurs contra aquests acords els estats membres o la Comissió, en les condicions que estableix l'article 263 i únicament per vici de forma en el procediment que preveuen els apartats 2, 5, 6 i 7 de l'article 19 dels estatuts del Banc;

d) al compliment per part dels bancs centrals nacionals de les obligacions que es deriven dels Tractats i dels Estatuts del SEBC i del BCE. El Consell de Govern del Banc Central Europeu disposa sobre això, davant dels bancs centrals nacionals, dels poders que l'article 258 reconeix a la Comissió respecte dels estats membres. Si el Tribunal declara que un banc central nacional ha incomplert una de les obligacions que li incumbeixen en virtut dels Tractats, aquest banc està obligat a adoptar les mesures necessàries per a l'execució de la sentència del Tribunal.

Article 272

(antic article 238 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per jutjar en virtut d'una clàusula compromissòria continguda en un contracte de dret públic o de dret privat subscrit per la Unió o pel seu compte.

Article 273

(antic article 239 TCE)

El Tribunal de Justícia és competent per pronunciar-se sobre qualsevol controvèrsia entre estats membres relacionada amb l'objecte dels Tractats, si aquesta controvèrsia se li sotmet en virtut d'un compromís.

Article 274

(antic article 240 TCE)

Sense perjudici de les competències que els Tractats atribueixen al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, els litigis en els quals la Unió sigui part no es poden sostreure, per aquest motiu, a la competència de les jurisdiccions nacionals.

Article 275

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea no és competent per pronunciar-se sobre les disposicions relatives a la política exterior i de seguretat comuna ni sobre els actes adoptats sobre la base d'aquestes.

No obstant això, el Tribunal de Justícia és competent per controlar el respecte de l'article 40 del Tractat de la Unió Europea i per pronunciar-se sobre els recursos interposats en les condicions que preveu el paràgraf quart de l'article 263 del present Tractat i relatius al control de la legalitat de les decisions adoptades pel Consell en virtut del capítol 2 del títol V del Tractat de la Unió Europea per les quals s'estableixin mesures restrictives davant de persones físiques o jurídiques.

Article 276

En l'exercici de les seves atribucions respecte de les disposicions dels capítols 4 i 5 del títol V de la tercera part relatives a l'espai de llibertat, seguretat i justícia, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea no és competent per comprovar la validesa o proporcionalitat d'operacions efectuades per la policia o altres serveis amb funcions coercitives d'un Estat membre, ni per pronunciar-se sobre l'exercici de les responsabilitats que incumbeixen als estats membres respecte del manteniment de l'ordre públic i de la salvaguarda de la seguretat interior.

Article 277

(antic article 241 TCE)

► **C1** Encara que hagi expirat el termini que preveu el paràgraf sisè de l'article 263, qualsevol de les parts ◀ d'un litigi en el qual es qüestionari un acte d'abast general adoptat per una institució, un òrgan o un organisme de la Unió pot recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea al·legant la inaplicabilitat de l'acte esmentat pels motius que preveu el paràgraf segon de l'article 263.

Article 278

(antic article 242 TCE)

Els recursos interposats davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea no tenen efecte suspensiu. Tanmateix, el Tribunal pot ordenar, si considera que les circumstàncies ho exigeixen, la suspensió de l'execució de l'acte impugnat.

Article 279

(antic article 243 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea pot ordenar les mesures provisionals necessàries en els afers de què estigui coneixent.

Article 280

(antic article 244 TCE)

Les sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea tenen força executiva en les condicions que estableix l'article 299.

Article 281

(antic article 245 TCE)

L'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea s'ha de fixar en un protocol independent.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, poden modificar les disposicions de l'Estatut, a excepció del títol I i l'article 64. El Parlament Europeu i el Consell s'han de pronunciar bé a petició del Tribunal de Justícia i amb la consulta prèvia a la Comissió, bé a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Tribunal de Justícia.

SECCIÓ SISENA

EL BANC CENTRAL EUROPEU

Article 282

1. El Banc Central Europeu i els bancs centrals nacionals constitueixen el Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC). El Banc Central Europeu i els bancs centrals nacionals dels estats membres la moneda dels quals és l'euro, que constitueixen l'Eurosistema, han de dirigir la política monetària de la Unió.
2. El SEBC està dirigit pels òrgans rectors del Banc Central Europeu. L'objectiu principal del SEBC és mantenir l'estabilitat de preus. Sense perjudici d'aquest objectiu, ha de prestar suport a les polítiques econòmiques generals de la Unió per contribuir a la consecució dels objectius d'aquesta.
3. El Banc Central Europeu té personalitat jurídica. Li correspon en exclusiva autoritzar l'emissió de l'euro. És independent en l'exercici de les seves competències i en la gestió de les seves finances. Les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió i els governs dels estats membres han de respectar aquesta independència.
4. El Banc Central Europeu ha d'adoptar les mesures necessàries per exercir les seves comeses d'acord amb els articles 127 a 133 i 138 i amb les condicions que estableixen els Estatuts del SEBC i del BCE. D'acord amb els articles esmentats, els estats membres la moneda dels quals no sigui l'euro i els seus bancs centrals mantenen les seves competències en l'àmbit monetari.
5. En els àmbits que entrin dins de les seves atribucions, s'ha de consultar el Banc Central Europeu sobre qualsevol projecte d'acte de la Unió i sobre qualsevol projecte de normativa a escala nacional; el Banc en pot emetre dictàmens.

Article 283

(antic article 112 TCE)

1. El Consell de Govern del Banc Central Europeu està format pels membres del Comitè Executiu del Banc Central Europeu i els governadors dels bancs centrals nacionals dels estats membres la moneda dels quals sigui l'euro.

2. El Comitè Executiu està compost pel president, el vicepresident i quatre membres més.

El president, el vicepresident i els altres membres del Comitè Executiu els ha de nomenar el Consell Europeu, per majoria qualificada, d'entre persones de reconegut prestigi i experiència professional en afers monetaris o bancaris, sobre la base d'una recomanació del Consell i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Consell de Govern del Banc Central Europeu.

El seu mandat té una durada de vuit anys i no és renovable.

Només poden ser membres del Comitè Executiu els nacionals dels estats membres.

Article 284

(antic article 113 TCE)

1. El president del Consell i un membre de la Comissió poden participar, sense dret de vot, en les reunions del Consell de Govern del Banc Central Europeu.

El president del Consell pot sotmetre una moció a la deliberació al Consell de Govern del Banc Central Europeu.

2. S'ha d'invitar el president del Banc Central Europeu que participi en les reunions del Consell en les quals es deliberi sobre qüestions relatives als objectius i les funcions del SEBC.

3. El Banc Central Europeu ha de remetre un informe anual sobre les activitats del SEBC i sobre la política monetària de l'any precedent i de l'any actual al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió, així com al Consell Europeu. El president del Banc Central Europeu ha de presentar l'informe esmentat al Consell i al Parlament Europeu, que pot procedir a un debat general sobre aquesta base.

El president del Banc Central Europeu i la resta de membres del Comitè Executiu, a petició del Parlament Europeu o per iniciativa pròpia, poden ser escoltats per les comissions competents del Parlament Europeu.

SECCIÓ SETENA

EL TRIBUNAL DE COMPTES

Article 285

(antic article 246 TCE)

La fiscalització, o el control de comptes de la Unió, l'ha d'efectuar el Tribunal de Comptes.

El Tribunal de Comptes està compost per un nacional de cada Estat membre. Els membres del Tribunal han d'exercir les seves funcions amb plena independència, en interès general de la Unió.

Article 286

(antic article 247 TCE)

1. Els membres del Tribunal de Comptes s'elegeixen entre personalitats que pertanyin o hagin pertangut en els seus respectius estats a les institucions de control extern o que estiguin especialment qualificades per a aquesta funció. Han d'oferir absolutes garanties d'independència.

2. Els membres del Tribunal de Comptes són nomenats per a un període de sis anys. El Consell, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, ha d'adoptar la llista de membres establerta de conformitat amb les propostes presentades per cada Estat membre. El mandat dels membres del Tribunal de Comptes és renovable.

Els membres elegeixen d'entre ells el president del Tribunal de Comptes per un període de tres anys. El seu mandat és renovable.

3. En el compliment de les seves funcions, els membres del Tribunal de Comptes no han de sol·licitar ni acceptar instruccions de cap govern ni de cap organisme. S'han d'abstenir de dur a terme qualsevol acte incompatible amb el caràcter de les seves funcions.

4. Els membres del Tribunal de Comptes no poden exercir, mentre duri el seu mandat, cap altra activitat professional, retribuïda o no. En el moment d'assumir les seves funcions, s'han de comprometre solemnement a respectar, mentre duri el seu mandat i fins i tot després que finalitzi, les obligacions derivades del seu càrrec i, en especial, els deures d'honestedat i discreció quant a l'acceptació, una vegada acabat el seu mandat, de determinades funcions o beneficis.

5. A part dels casos de renovació periòdica i defunció, el mandat dels membres del Tribunal de Comptes conclou individualment per dimissió voluntària o cessament declarat pel Tribunal de Justícia de conformitat amb el que disposa l'apartat 6.

L'interessat ha de ser substituït pel temps que falti per acabar el mandat.

Excepte en cas de cessament, els membres del Tribunal de Comptes han de romandre en el seu càrrec fins que els substitueixin.

6. Els membres del Tribunal de Comptes només poden ser rellevats de les seves funcions o privats del seu dret a la pensió o de qualsevol altre benefici substitutiu si el Tribunal de Justícia, a instància del Tribunal de Comptes, declara que deixen de complir les condicions requerides o les obligacions que dimanen del seu càrrec.

7. El Consell ha de fixar les condicions d'ocupació i, en particular, els sous, les dietes i les pensions del president i dels membres del Tribunal de Comptes. També ha de fixar ►C1 ————— ◀ qualssevol altres emoluments de caràcter retributiu.

8. Les disposicions del Protocol sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea aplicables als jutges del Tribunal de Justícia de la Unió Europea són igualment aplicables als membres del Tribunal de Comptes.

Article 287

(antic article 248 TCE)

1. El Tribunal de Comptes ha d'examinar els comptes de la totalitat dels ingressos i les despeses de la Unió. També ha d'examinar els comptes de la totalitat dels ingressos i les despeses de qualsevol òrgan o organisme creat per la Unió en la mesura en què l'acte constitutiu d'aquest òrgan o organisme no exclogui l'examen esmentat.

El Tribunal de Comptes ha de presentar al Parlament Europeu i al Consell una declaració sobre la fiabilitat dels comptes i la regularitat i legalitat de les operacions corresponents

que s'ha de publicar en el *Diari Oficial de la Unió Europea*. La declaració esmentada es pot completar amb observacions específiques sobre cadascun dels àmbits principals de l'activitat de la Unió.

2. El Tribunal de Comptes ha d'examinar la legalitat i regularitat dels ingressos i les despeses i ha de garantir una bona gestió financera. En fer-ho, ha d'informar, en particular, de qualsevol cas d'irregularitat.

El control dels ingressos s'ha d'efectuar sobre la base de les liquidacions i de les quantitats lliurades a la Unió.

El control de les despeses s'ha d'efectuar sobre la base dels compromisos assumits i els pagaments efectuats.

Tots dos controls es poden efectuar abans del tancament dels comptes de l'exercici pressupostari considerat.

3. El control s'ha de portar a terme sobre la documentació comptable i, en cas necessari, a les dependències corresponents de les altres institucions de la Unió, a les dependències de qualsevol òrgan o organisme que gestioni ingressos o despeses en nom de la Unió i en els estats membres, incloses les dependències de qualsevol persona física o jurídica que percebi fons del pressupost. En els estats membres, el control s'ha d'efectuar en col·laboració amb les institucions nacionals de control o, si aquestes no tenen les competències necessàries, amb els serveis nacionals competents. El Tribunal de Comptes i les institucions nacionals de control dels estats membres han de cooperar amb esperit de confiança i mantenint la seva independència. Aquestes institucions o serveis han de comunicar al Tribunal de Comptes si tenen la intenció de participar en el control esmentat.

Les altres institucions de la Unió, qualsevol òrgan o organisme que gestioni ingressos o despeses en nom de la Unió, qualsevol persona física o jurídica que percebi fons del pressupost i les institucions nacionals de control o, si aquestes no tenen les competències necessàries, els serveis nacionals competents, han de comunicar al Tribunal de Comptes, a instància d'aquest, qualsevol document o informació necessaris per al compliment de la seva missió.

Respecte a l'activitat del Banc Europeu d'Inversions en la gestió dels ingressos i les despeses de la Unió, el dret d'accés del Tribunal a les informacions que té el Banc es regeix per un acord subscrit entre el Tribunal, el Banc i la Comissió. En absència d'aquest acord, el Tribunal ha de tenir accés, no obstant això, a les informacions necessàries per al control dels ingressos i les despeses de la Unió gestionats pel Banc.

4. El Tribunal de Comptes ha d'elaborar, després del tancament de cada exercici, un informe anual. Aquest informe s'ha de transmetre a les institucions de la Unió i s'ha de publicar en el *Diari Oficial de la Unió Europea*, acompanyat de les respostes d'aquestes institucions a les observacions del Tribunal de Comptes.

El Tribunal de Comptes pot presentar, a més, en qualsevol moment les seves observacions, que poden consistir en informes especials, sobre qüestions particulars i emetre dictàmens, a instància d'una de les altres institucions de la Unió.

El Tribunal de Comptes ha d'aprovar els seus informes anuals, informes especials o dictàmens per majoria dels membres que el componen. No obstant això, pot crear en el seu si sales per aprovar determinades categories d'informes o de dictàmens en les condicions que prevegi el seu Reglament intern.

El Tribunal de Comptes ha d'assistir el Parlament Europeu i el Consell en l'exercici de la seva funció de control de l'execució del pressupost.

El Tribunal de Comptes ha d'elaborar el seu Reglament intern. Aquest Reglament requereix l'aprovació del Consell.

CAPÍTOL 2

ACTES JURÍDICS DE LA UNIÓ, PROCEDIMENTS D'ADOPCIÓ I ALTRES DISPOSICIONS

SECCIÓ PRIMERA

ACTES JURÍDICS DE LA UNIÓ

Article 288

(antic article 249 TCE)

Per exercir les competències de la Unió, les institucions han d'adoptar reglaments, directives, decisions, recomanacions i dictàmens.

El reglament ha de tenir un abast general. És obligatori en tots els seus elements i directament aplicable a cada Estat membre.

La directiva obliga l'Estat membre destinatari quant al resultat que s'hagi d'aconseguir, i deixa, tanmateix, a les autoritats nacionals l'elecció de la forma i dels mitjans.

La decisió és obligatòria en tots els seus elements. Quan designi destinataris, només és obligatòria per a aquests.

Les recomanacions i els dictàmens no són vinculants.

Article 289

1. El procediment legislatiu ordinari consisteix en l'adopció conjunta pel Parlament Europeu i el Consell, a proposta de la Comissió, d'un reglament, una directiva o una decisió. Aquest procediment es defineix a l'article 294.

2. En els casos específics que preveuen els Tractats, l'adopció d'un reglament, una directiva o una decisió, bé pel Parlament Europeu amb la participació del Consell, bé pel Consell amb la participació del Parlament Europeu, constitueix un procediment legislatiu especial.

3. Els actes jurídics que s'adoptin mitjançant un procediment legislatiu constitueixen actes legislatius.

4. En els casos específics que preveuen els Tractats, els actes legislatius es poden adoptar per iniciativa d'un grup d'estats membres o del Parlament Europeu, per recomanació del Banc Central Europeu o a petició del Tribunal de Justícia o del Banc Europeu d'Inversions.

Article 290

1. Un acte legislatiu pot delegar en la Comissió els poders per adoptar actes no legislatius d'abast general que completin o modifiquin determinats elements no essencials de l'acte legislatiu.

Els actes legislatius han de delimitar de manera expressa els objectius, el contingut, l'abast i la durada de la delegació de poders. La regulació dels elements essencials d'un àmbit està reservada a l'acte legislatiu i, per tant, no pot ser objecte d'una delegació de poders.

2. Els actes legislatius han de fixar de manera expressa les condicions a les quals està subjecta la delegació, que poden ser les següents:

- a) el Parlament Europeu o el Consell poden decidir revocar la delegació;
- b) l'acte delegat no pot entrar en vigor si el Parlament Europeu o el Consell han formulat objeccions en el termini fixat a l'acte legislatiu.

Als efectes de les lletres a) i b), el Parlament Europeu s'ha de pronunciar per majoria dels membres que el componen i el Consell ho ha de fer per majoria qualificada.

3. En el títol dels actes delegats hi ha de constar l'adjectiu «delegat» o «delegada».

Article 291

1. Els estats membres han d'adoptar totes les mesures de dret intern necessàries per a l'execució dels actes jurídicament vinculants de la Unió.

2. Quan es requereixin condicions uniformes d'execució dels actes jurídicament vinculants de la Unió, aquests han de conferir competències d'execució a la Comissió o, en casos específics degudament justificats i en els que preveuen els articles 24 i 26 del Tractat de la Unió Europea, al Consell.

3. Als efectes de l'apartat 2, el Parlament Europeu i el Consell han d'establir prèviament, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les normes i els principis generals relatius a les modalitats de control, per part dels estats membres, de l'exercici de les competències d'execució per la Comissió.

4. En el títol dels actes d'execució hi ha de constar l'expressió «d'execució».

Article 292

El Consell ha d'adoptar recomanacions. S'ha de pronunciar a proposta de la Comissió en tots els casos en què els Tractats disposin que el Consell adopti actes a proposta de la Comissió. S'ha de pronunciar per unanimitat en els àmbits en els quals es requereix la unanimitat per a l'adopció d'un acte de la Unió. La Comissió, així com el Banc Central Europeu en els casos específics que preveuen els Tractats, han d'adoptar recomanacions.

SECCIÓ SEGONA

PROCEDIMENTS D'ADOPCIÓ DELS ACTES I ALTRES DISPOSICIONS

Article 293

(antic article 250 TCE)

1. Quan, en virtut dels Tractats, el Consell es pronuncii a proposta de la Comissió, únicament pot modificar la proposta per unanimitat, excepte en els casos que preveuen els apartats 10 i 13 de l'article 294, els articles 310, 312 i 314 i el paràgraf segon de l'article 315.

2. Fins que el Consell no s'hagi pronunciat, la Comissió pot modificar la seva proposta mentre durin els procediments que condueixin a l'adopció d'un acte de la Unió.

Article 294

(antic article 251 TCE)

1. Quan en els Tractats, per a l'adopció d'un acte, es faci referència al procediment legislatiu ordinari, s'aplica el procediment següent.
2. La Comissió ha de presentar una proposta al Parlament Europeu i al Consell.

Primera lectura

3. El Parlament Europeu ha d'aprovar la seva posició en primera lectura i l'ha de transmetre al Consell.
4. Si el Consell aprova la posició del Parlament Europeu, s'ha d'adoptar l'acte de què es tracti en la formulació corresponent a la posició del Parlament Europeu.
5. Si el Consell no aprova la posició del Parlament Europeu, ha d'adoptar la seva posició en primera lectura i l'ha de transmetre al Parlament Europeu.
6. El Consell ha d'informar complidament el Parlament Europeu de les raons que l'hagin portat a adoptar la seva posició en primera lectura. La Comissió ha d'informar complidament el Parlament Europeu de la seva posició.

Segona lectura

7. Si, en un termini de tres mesos a partir de la transmissió esmentada, el Parlament Europeu:
 - a) aprova la posició del Consell en primera lectura o no pren cap decisió, l'acte de què es tracti es considera adoptat en la formulació corresponent a la posició del Consell;
 - b) rebutja, per majoria dels membres que el componen, la posició del Consell en primera lectura, l'acte proposat es considera no adoptat;
 - c) proposa, per majoria dels membres que el componen, esmenes a la posició del Consell en primera lectura, el text així modificat s'ha de transmetre al Consell i a la Comissió, que ha de dictaminar sobre aquestes esmenes.
8. Si, en un termini de tres mesos a partir de la recepció de les esmenes del Parlament Europeu, el Consell, per majoria qualificada:
 - a) aprova totes aquestes esmenes, l'acte de què es tracti es considera adoptat;
 - b) no aprova totes les esmenes, el president del Consell, d'acord amb el president del Parlament Europeu, ha de convocar el Comitè de Conciliació en un termini de sis setmanes.
9. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat sobre les esmenes que hagin estat objecte d'un dictamen negatiu de la Comissió.

Conciliació

10. El Comitè de Conciliació, que està compost pels membres del Consell o els seus representants i per un nombre igual de membres que representin el Parlament Europeu, té com a missió assolir, en el termini de sis setmanes a partir de la seva convocatòria, un acord per majoria qualificada dels membres del Consell o els seus representants i per majoria dels membres que representin el Parlament Europeu, sobre un text conjunt basat en les posicions del Parlament Europeu i del Consell en segona lectura.

11. La Comissió ha de participar en els treballs del Comitè de Conciliació i ha de prendre totes les iniciatives necessàries per propiciar un acostament entre les posicions del Parlament Europeu i del Consell.

12. Si, en un termini de sis setmanes a partir de la seva convocatòria, el Comitè de Conciliació no aprova un text conjunt, l'acte proposat es considera no adoptat.

Tercera lectura

13. Si, en aquest termini, el Comitè de Conciliació aprova un text conjunt, el Parlament Europeu i el Consell disposen cadascun de sis setmanes a partir d'aquesta aprovació per adoptar l'acte de què es tracti de conformitat amb el text esmentat; el Parlament Europeu s'ha de pronunciar per majoria dels vots emesos, i el Consell, per majoria qualificada. Altrament, l'acte proposat es considera no adoptat.

14. Els períodes de tres mesos i de sis setmanes que preveu aquest article es poden ampliar, com a màxim, en un mes i dues setmanes respectivament, per iniciativa del Parlament Europeu o del Consell.

Disposicions particulars

15. Quan, en els casos que preveuen els Tractats, un acte legislatiu se sotmeti al procediment legislatiu ordinari per iniciativa d'un grup d'estats membres, per recomanació del Banc Central Europeu o a instància del Tribunal de Justícia, no s'apliquen l'apartat 2, la segona frase de l'apartat 6 ni l'apartat 9.

En aquests casos, el Parlament Europeu i el Consell han de transmetre a la Comissió el projecte d'acte, així com les seves posicions en primera i segona lectures. El Parlament Europeu o el Consell pot demanar el dictamen de la Comissió al llarg de tot el procediment i la Comissió pot dictaminar, així mateix, per iniciativa pròpia. La Comissió també pot participar, si ho considera necessari, en el Comitè de Conciliació de conformitat amb l'apartat 11.

Article 295

El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió han de portar a terme consultes recíproques i han d'organitzar de comú acord la forma de la seva cooperació. A aquest efecte i dins del respecte dels Tractats, poden subscriure acords interinstitucionals que poden tenir caràcter vinculant.

Article 296

(antic article 253 TCE)

Quan els Tractats no estableixin el tipus d'acte que s'hagi d'adoptar, les institucions han de decidir en cada cas de conformitat amb els procediments aplicables i el principi de proporcionalitat.

Els actes jurídics han d'estar motivats i s'han de referir a les propostes, les iniciatives, les recomanacions, les peticions o els dictàmens que preveuen els Tractats.

Quan se'ls presenti un projecte d'acte legislatiu, el Parlament Europeu i el Consell s'han d'abstenir d'adoptar actes no previstos pel procediment legislatiu aplicable a l'àmbit de què es tracti.

Article 297

(antic article 254 TCE)

1. Els actes legislatius adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari els han de signar el president del Parlament Europeu i el president del Consell.

Els actes legislatius adoptats d'acord amb un procediment legislatiu especial els ha de signar el president de la institució que els hagi adoptat.

Els actes legislatius s'han de publicar en el *Diari Oficial de la Unió Europea*. Entren en vigor en la data que s'hi fixi o, si no n'hi ha, al cap de vint dies de la seva publicació.

2. Els actes no legislatius adoptats en forma de reglaments, directives i decisions, quan aquestes últimes no indiquin cap destinatari, els ha de signar el president de la institució que els hagi adoptat.

Els reglaments, les directives que tinguin com a destinataris tots els estats membres, així com les decisions que no indiquin cap destinatari, s'han de publicar en el *Diari Oficial de la Unió Europea*. Entren en vigor en la data que s'hi fixi o, si no n'hi ha, al cap de vint dies de la seva publicació.

Les altres directives, així com les decisions que indiquin un destinatari, s'han de notificar als seus destinataris i tenen efecte en virtut d'aquesta notificació.

Article 298

1. En el compliment de les seves funcions, les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió han de tenir el suport d'una administració europea oberta, eficaç i independent.

2. Dins del respecte a l'Estatut i al règim adoptats d'acord amb l'article 336, el Parlament Europeu i el Consell han d'establir les disposicions a aquest efecte, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari.

Article 299

(antic article 256 TCE)

Els actes del Consell, de la Comissió o del Banc Central Europeu que imposin una obligació pecuniària a persones diferents dels estats són títols executius.

L'execució forçosa es regeix per les normes de procediment civil vigents a l'Estat en el territori del qual es porti a terme. L'ordre d'execució l'ha de consignar, sense cap altre control que el de la comprovació de l'autenticitat del títol, l'autoritat nacional que el govern de cadascun dels estats membres ha de designar amb aquesta finalitat i el nom de la qual ha de comunicar a la Comissió i al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Complertes aquestes formalitats a instància de l'interessat, aquest pot promoure l'execució forçosa de conformitat amb el dret intern, i recórrer directament a l'òrgan competent.

L'execució forçosa només es pot suspendre en virtut d'una decisió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. No obstant això, el control de la conformitat a dret de les mesures d'execució és competència de les jurisdiccions nacionals.

CAPÍTOL 3

ÒRGANS CONSULTIUS DE LA UNIÓ

Article 300

1. El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió són assistits per un Comitè Econòmic i Social i per un Comitè de les Regions, que exerceixen funcions consultives.
2. El Comitè Econòmic i Social està compost per representants de les organitzacions d'empresaris, de treballadors i d'altres sectors representatius de la societat civil, en particular en els àmbits socioeconòmic, cívic, professional i cultural.
3. El Comitè de les Regions està compost per representants dels ens regionals i locals que siguin titulars d'un mandat electoral en un ens regional o local, o que tinguin responsabilitat política davant d'una assemblea elegida.
4. Els membres del Comitè Econòmic i Social i del Comitè de les Regions no estan vinculats per cap mandat imperatiu. Han d'exercir les seves funcions amb plena independència, en interès general de la Unió.
5. Les normes que preveuen els apartats 2 i 3, relatives a la naturalesa de la composició d'aquests comitès, les ha de revisar periòdicament el Consell per tenir en compte l'evolució econòmica, social i demogràfica a la Unió. El Consell, a proposta de la Comissió, ha d'adoptar decisions a aquest efecte.

SECCIÓ PRIMERA

EL COMITÈ ECONÒMIC I SOCIAL

Article 301

(antic article 258 TCE)

El nombre de membres del Comitè Econòmic i Social no ha d'excedir els tres-cents cinquanta.

El Consell ha d'adoptar per unanimitat, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual s'estableixi la composició del Comitè.

El Consell ha d'establir les dietes dels membres del Comitè.

Article 302

(antic article 259 TCE)

1. Els membres del Comitè es nomenen per a un període de cinc anys. El Consell ha d'adoptar la llista de membres establerta de conformitat amb les propostes presentades per cada Estat membre. El mandat dels membres del Comitè és renovable.

2. El Consell s'ha de pronunciar amb la consulta prèvia a la Comissió. Pot sol·licitar l'opinió de les organitzacions europees representatives dels diferents sectors econòmics i socials, i de la societat civil, afectats per les activitats de la Unió.

Article 303

(antic article 260 TCE)

El Comitè ha de designar d'entre els seus membres el president i la Mesa, per un període de dos anys i mig.

Ha d'establir el seu Reglament intern.

El Comitè és convocat pel seu president, a instància del Parlament Europeu, del Consell o de la Comissió. També es pot reunir per iniciativa pròpia.

Article 304

(antic article 262 TCE)

El Comitè ha de rebre consultes del Parlament Europeu, el Consell o la Comissió, en els casos que preveuen els Tractats. Aquestes institucions el poden consultar en tots els casos en què ho considerin oportú. Pot prendre la iniciativa d'emetre un dictamen quan ho consideri oportú.

Si ho consideren necessari, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió han de fixar al Comitè un termini perquè presenti el seu dictamen, que no pot ser inferior a un mes a partir de la data de la notificació que, amb aquesta finalitat, es cursi al president. Transcorregut el termini fixat sense que s'hagi rebut el dictamen, se'n pot prescindir.

El dictamen del Comitè s'ha de remetre al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió, juntament amb una acta de les deliberacions.

SECCIÓ SEGONA

EL COMITÈ DE LES REGIONS

Article 305

(antic article 263, paràgrafs segon, tercer i quart, TCE)

El nombre de membres del Comitè de les Regions no ha d'excedir els tres-cents cinquanta.

El Consell ha d'adoptar per unanimitat, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual s'estableixi la composició del Comitè.

Els membres del Comitè, així com un nombre igual de suplents, es nomenen per a un període de cinc anys. El seu mandat és renovable. El Consell ha d'adoptar la llista de membres i suplents establerta de conformitat amb les propostes presentades per cada Estat membre. Quan finalitzi el mandat que esmenta l'apartat 3 de l'article 300 en virtut del qual hagin estat proposats, el mandat dels membres del Comitè conclou automàticament i són substituïts per al període restant d'aquest mandat segons el mateix procediment. Cap membre del Comitè no pot ser simultàniament membre del Parlament Europeu.

Article 306

(antic article 264 TCE)

El Comitè de les Regions ha de designar d'entre els seus membres el president i la Mesa, per un període de dos anys i mig.

Ha d'establir el seu Reglament intern.

El Comitè és convocat pel seu president, a instància del Parlament Europeu, del Consell o de la Comissió. També es pot reunir per iniciativa pròpia.

Article 307

(antic article 265 TCE)

El Comitè de les Regions ha de rebre consultes del Parlament Europeu, el Consell o la Comissió, en els casos que preveuen els Tractats i en qualssevol altres, en particular els que afectin la cooperació transfronterera, en què una d'aquestes institucions ho consideri oportú.

Si ho consideren necessari, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió han de fixar al Comitè un termini perquè presenti el seu dictamen, que no pot ser inferior a un mes a partir de la data de la notificació que, amb aquesta finalitat, es cursi al president. Transcorregut el termini fixat sense que s'hagi rebut el dictamen, se'n pot prescindir.

Quan el Comitè Econòmic i Social sigui consultat en aplicació de l'article 304, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió han d'informar el Comitè de les Regions d'aquesta sol·licitud de dictamen. El Comitè de les Regions en pot emetre un dictamen quan consideri que hi ha interessos regionals específics en joc.

Pot emetre un dictamen per iniciativa pròpia quan ho consideri convenient.

El dictamen del Comitè s'ha de remetre al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió, juntament amb l'acta de les deliberacions.

CAPÍTOL 4

EL BANC EUROPEU D'INVERSIONS

Article 308

(antic article 266 TCE)

El Banc Europeu d'Inversions té personalitat jurídica.

Són membres del Banc Europeu d'Inversions els estats membres.

Els Estatuts del Banc Europeu d'Inversions consten en un protocol annex als Tractats. El Consell, per unanimitat, d'acord amb un procediment legislatiu especial, a petició del Banc Europeu d'Inversions i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i a la Comissió, o a proposta de la Comissió, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Banc Europeu d'Inversions, pot modificar els Estatuts del Banc.

Article 309

(antic article 267 TCE)

El Banc Europeu d'Inversions té com a missió contribuir al desenvolupament equilibrat i estable del mercat interior en interès de la Unió, i ha de recórrer als mercats de capitals i als seus propis recursos. Amb aquesta finalitat, el Banc ha de facilitar, mitjançant la concessió de préstecs i garanties i sense perseguir finalitats lucratives, el finançament, en tots els sectors de l'economia, dels projectes següents:

- a) projectes per al desenvolupament de les regions més endarrerides;
- b) projectes que tendeixin a la modernització o reconversió d'empreses o a la creació de noves activitats induïdes per l'establiment o el funcionament del mercat interior que, per la seva amplitud o naturalesa, no es puguin finançar enterament amb els diversos mitjans de finançament existents en cadascun dels estats membres;

c) projectes d'interès comú a diversos estats membres que, per la seva amplitud o naturalesa, no es puguin finançar enterament amb els diversos mitjans de finançament existents en cadascun dels estats membres.

En el compliment de la seva missió, el Banc ha de facilitar el finançament de programes d'inversió en combinació amb accions dels fons estructurals i altres instruments financers de la Unió.

TÍTOL II DISPOSICIONS FINANCERES

Article 310

(antic article 268 TCE)

1. Tots els ingressos i les despeses de la Unió han d'estar compresos en les previsions corresponents a cada exercici pressupostari i consignats en el pressupost.

El Parlament Europeu i el Consell han d'establir el pressupost anual de la Unió d'acord amb l'article 314.

El pressupost ha d'estar equilibrat quant a ingressos i despeses.

2. Les despeses consignades en el pressupost s'han d'autoritzar per a tot l'exercici pressupostari anual de conformitat amb el reglament a què es refereix l'article 322.

3. L'execució de despeses consignades en el pressupost requereix l'adopció prèvia d'un acte jurídicament vinculant de la Unió que atorgui un fonament jurídic a la seva acció i a l'execució de la despesa corresponent de conformitat amb el reglament a què es refereix l'article 322, llevat en les excepcions que aquest reglament estableixi.

4. A fi de garantir la disciplina pressupostària, la Unió no ha d'adoptar actes que puguin incidir de manera considerable en el pressupost sense donar garanties que les despeses derivades d'aquests actes es puguin finançar dins del límit dels recursos propis de la Unió i dins del marc financer pluriennal a què es refereix l'article 312.

5. El pressupost s'ha d'executar d'acord amb el principi de bona gestió financera. Els estats membres i la Unió han de cooperar perquè els crèdits consignats en el pressupost s'utilitzin d'acord amb aquest principi.

6. La Unió i els estats membres, de conformitat amb l'article 325, han de combatre el frau i qualsevol altra activitat il·legal que perjudiqui els interessos financers de la Unió.

CAPÍTOL 1 RECURSOS PROPIS DE LA UNIÓ

Article 311

(antic article 269 TCE)

La Unió s'ha de dotar dels mitjans necessaris per assolir els seus objectius i per portar a terme les seves polítiques.

Sense perjudici del concurs d'altres ingressos, el pressupost s'ha de finançar íntegrament amb càrrec als recursos propis.

El Consell ha d'adoptar, d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, una decisió que estableixi les disposicions aplicables al sistema de recursos propis de la Unió. En aquest context es poden establir noves categories de recursos propis o suprimir una categoria existent. Aquesta decisió només entra en vigor una vegada que hagi estat aprovada pels estats membres, de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives.

El Consell ha de fixar, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb un procediment legislatiu especial, les mesures d'execució del sistema de recursos propis de la Unió sempre que ho disposi la decisió adoptada d'acord amb el paràgraf tercer. El Consell s'ha de pronunciar amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

CAPÍTOL 2

MARC FINANCER PLURIENNAL

Article 312

1. El marc financer pluriennal té com a objecte garantir l'evolució ordenada de les despeses de la Unió dins del límit dels seus recursos propis.

S'ha d'establir per a un període mínim de cinc anys.

El pressupost anual de la Unió ha de respectar el marc financer pluriennal.

2. El Consell ha d'adoptar d'acord amb un procediment legislatiu especial un reglament que fixi el marc financer pluriennal. El Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, que s'ha de pronunciar per majoria dels membres que el componen.

El Consell Europeu pot adoptar per unanimitat una decisió que permeti al Consell pronunciar-se per majoria qualificada quan adopti el reglament que preveu el paràgraf primer.

3. El marc financer ha de fixar els imports dels límits màxims anuals de crèdits per a compromisos, per categoria de despeses, i del límit màxim anual de crèdits per a pagaments. Les categories de despeses, el nombre de les quals ha de ser limitat, corresponen als grans sectors d'activitat de la Unió.

El marc financer ha d'establir qualssevol altres disposicions adequades per al bon desenvolupament del procediment pressupostari anual.

4. Si, al venciment del marc financer anterior, no s'ha adoptat el reglament del Consell pel qual s'estableix un nou marc financer, s'han de prorrogar els límits màxims i les altres disposicions corresponents a l'últim any d'aquell fins que s'adopti l'acte esmentat.

5. Durant el procediment conduent a l'adopció del marc financer, el Parlament Europeu, el Consell i la Comissió han d'adoptar totes les mesures necessàries per facilitar aquesta adopció.

CAPÍTOL 3

PRESSUPOST ANUAL DE LA UNIÓ

Article 313

(antic article 272, apartat 1, TCE)

L'exercici pressupostari comença l'1 de gener i finalitza el 31 de desembre.

Article 314

(antic article 272, apartats 2 a 10, TCE)

El Parlament Europeu i el Consell han d'establir el pressupost anual de la Unió d'acord amb un procediment legislatiu especial, atenent les disposicions següents.

1. Cada institució, excepte el Banc Central Europeu, ha d'elaborar, abans de l'1 de juliol, un estat de previsions de les seves despeses per a l'exercici pressupostari següent. La Comissió ha de reunir aquestes previsions en un projecte de pressupost, que pot contenir previsions divergents.

Aquest projecte ha de comprendre una previsió d'ingressos i una previsió de despeses.

2. La Comissió ha de presentar al Parlament Europeu i al Consell una proposta que contingui el projecte de pressupost, com a molt tard l'1 de setembre de l'any que precedeix el de la seva execució.

La Comissió pot modificar el projecte de pressupost durant el procediment, fins a la convocatòria del Comitè de Conciliació que preveu l'apartat 5.

3. El Consell ha d'adoptar la seva posició sobre el projecte de pressupost i l'ha de transmetre al Parlament Europeu, com a molt tard l'1 d'octubre de l'any que precedeix el de l'execució del pressupost. Ha d'informar complidament el Parlament Europeu de les raons que l'hagin portat a adoptar la seva posició.

4. Si, en un termini de quaranta-dos dies des de la transmissió esmentada, el Parlament Europeu:

a) aprova la posició del Consell, el pressupost queda adoptat;

b) no es pronuncia, el pressupost es considera adoptat;

c) aprova esmenes per majoria dels membres que el componen, el projecte esmenat s'ha de transmetre al Consell i a la Comissió. El president del Parlament Europeu, d'acord amb el president del Consell, ha de convocar sense cap demora el Comitè de Conciliació. No obstant això, si en un termini de deu dies a partir de la transmissió del projecte el Consell comunica al Parlament Europeu que aprova totes les seves esmenes, el Comitè de Conciliació no s'ha de reunir.

5. El Comitè de Conciliació, que està compost pels membres del Consell o els seus representants i per un nombre igual de membres que representin el Parlament Europeu, té com a missió assolir, en un termini de vint-i-un dies a partir de la seva convocatòria, un acord per majoria qualificada dels membres del Consell o els seus representants i per majoria dels membres que representin el Parlament Europeu, sobre un text conjunt basat en les posicions del Parlament Europeu i del Consell.

La Comissió ha de participar en els treballs del Comitè de Conciliació i ha de prendre totes les iniciatives necessàries per propiciar un acostament entre les posicions del Parlament Europeu i del Consell.

6. Si, en el termini de vint-i-un dies que esmenta l'apartat 5, el Comitè de Conciliació arriba a un acord sobre un text conjunt, el Parlament Europeu i el Consell disposen cadascun de catorze dies a partir de la data d'aquest acord per aprovar el text conjunt.

7. Si, en el termini de catorze dies esmentat a l'apartat 6:

a) el Parlament Europeu i el Consell aproven el text conjunt o no adopten cap decisió, o si una d'aquestes institucions aprova el text conjunt mentre que l'altra no adopta cap decisió, el pressupost es considera adoptat definitivament de conformitat amb el text conjunt, o bé

b) el Parlament Europeu, per majoria dels membres que el componen, i el Consell rebutgen el text conjunt, o si una d'aquestes institucions rebutja el text conjunt mentre que l'altra no adopta cap decisió, la Comissió ha de presentar un nou projecte de pressupost, o bé

c) el Parlament Europeu, per majoria dels membres que el componen, rebutja el text conjunt mentre que el Consell l'aprova, la Comissió ha de presentar un nou projecte de pressupost, o bé

d) el Parlament Europeu aprova el text conjunt mentre que el Consell el rebutja, el Parlament Europeu pot decidir, en un termini de catorze dies a partir de la data del rebuig del Consell, per majoria dels membres que el componen i tres cinquenes parts dels vots emesos que confirma en la seva totalitat o en part les esmenes a què es refereix la lletra c) de l'apartat 4. Si no es confirma una esmena del Parlament Europeu, s'ha de mantenir la posició adoptada en el Comitè de Conciliació respecte a la línia pressupostària objecte de l'esmena. El pressupost es considera adoptat definitivament sobre aquesta base.

8. Si, en el termini de vint-i-un dies que esmenta l'apartat 5, el Comitè de Conciliació no arriba a un acord sobre un text conjunt, la Comissió ha de presentar un nou projecte de pressupost.

9. Quan hagi conclòs el procediment que estableix aquest article, el president del Parlament Europeu ha de declarar que el pressupost ha quedat adoptat definitivament.

10. Cada institució ha d'exercir les competències que li atribueix aquest article dins del respecte als Tractats i als actes adoptats en virtut d'aquests, en particular en matèria de recursos propis de la Unió i d'equilibri entre els ingressos i les despeses.

Article 315

(antic article 273 TCE)

Si, quan s'iniciï un exercici pressupostari, encara no s'ha adoptat definitivament el pressupost, les despeses es poden efectuar mensualment per capítols, segons el que disposa el reglament adoptat en virtut de l'article 322, dins del límit de la dotzena part dels crèdits consignats en el capítol corresponent del pressupost de l'exercici precedent, sense que es pugui superar la dotzena part dels crèdits previstos per al mateix capítol en el projecte de pressupost.

El Consell, a proposta de la Comissió, pot autoritzar despeses que excedeixin la dotzena part, sempre que es respectin la resta de condicions que estableix el paràgraf primer, de conformitat amb el reglament adoptat en virtut de l'article 322. Ha de comunicar immediatament la seva decisió al Parlament Europeu.

La decisió a què es refereix el paràgraf segon ha de preveure les mesures necessàries en matèria de recursos per a l'aplicació d'aquest article, i ha de respectar els actes que esmenta l'article 311.

Aquesta decisió entra en vigor al cap de trenta dies de la seva adopció, llevat que dins d'aquest termini el Parlament Europeu decideixi, per majoria dels membres que el componen, reduir les despeses.

Article 316

(antic article 271 TCE)

En les condicions que es determinin en aplicació de l'article 322, els crèdits que no corresponguin a despeses de personal i que quedin sense utilitzar al final de l'exercici pressupostari només es poden prorrogar fins a l'exercici següent.

Els crèdits s'han d'especificar per capítols, que han d'agrupar les despeses segons la seva naturalesa o destinació i s'han de subdividir de conformitat amb el reglament adoptat en virtut de l'article 322.

Les despeses del Parlament Europeu, del Consell Europeu i del Consell, de la Comissió, així com del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, han de constar en partides separades del pressupost, sense perjudici d'un règim especial per a determinades despeses comunes.

CAPÍTOL 4

EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST I APROVACIÓ DE LA GESTIÓ

Article 317

(antic article 274 TCE)

La Comissió, sota la seva pròpia responsabilitat i dins del límit dels crèdits autoritzats, ha d'executar el pressupost en cooperació amb els estats membres de conformitat amb les disposicions dels reglaments adoptats en virtut de l'article 322, d'acord amb el principi de bona gestió financera. Els estats membres han de cooperar amb la Comissió per garantir que els crèdits autoritzats s'utilitzen d'acord amb el principi de bona gestió financera.

El reglament ha de determinar les obligacions de control i auditoria dels estats membres en l'execució del pressupost, així com les responsabilitats que se'n deriven. Ha d'establir, així mateix, les responsabilitats i les formes específiques de participació de cada institució en l'execució de les seves pròpies despeses.

Dins del pressupost, la Comissió pot transferir crèdits de capítol a capítol o de subdivisió a subdivisió, amb els límits i en les condicions que estableixi el reglament adoptat en virtut de l'article 322.

Article 318

(antic article 275 TCE)

La Comissió ha de presentar cada any al Parlament Europeu i al Consell els comptes de l'exercici tancat relatiu a les operacions del pressupost. A més, els ha de remetre un balanç financer de l'actiu i el passiu de la Unió.

La Comissió ha de presentar, així mateix, al Parlament Europeu i al Consell un informe d'avaluació de les finances de la Unió basat en els resultats obtinguts, en particular, en relació amb les indicacions donades pel Parlament Europeu i el Consell en virtut de l'article 319.

Article 319

(antic article 276 TCE)

1. El Parlament Europeu, per recomanació del Consell, ha d'aprovar la gestió de la Comissió en l'execució del pressupost. Amb aquesta finalitat, ha d'examinar, després del Consell, els comptes, el balanç financer i l'informe d'avaluació esmentats a l'article 318, l'informe anual del Tribunal de Comptes, acompanyat de les respostes de les institucions controlades a les observacions del Tribunal de Comptes, la declaració de fiabilitat a què es refereix el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 287 i els informes especials pertinents del Tribunal de Comptes.

2. Abans d'aprovar la gestió de la Comissió, o amb qualsevol altra finalitat relacionada amb l'exercici de les atribucions d'aquesta en matèria d'execució del pressupost, el Parlament Europeu pot sol·licitar explicacions a la Comissió sobre l'execució de les despeses o el funcionament dels sistemes de fiscalització financera. La Comissió ha de facilitar al Parlament Europeu, a instància d'aquest, tota la informació necessària.

3. La Comissió ha de fer tot el que calgui per donar efecte a les observacions que acompanyin les decisions d'aprovació de la gestió i les altres observacions del Parlament Europeu relatives a l'execució de les despeses, així com als comentaris que acompanyin les recomanacions d'aprovació adoptades pel Consell.

A instància del Parlament Europeu o del Consell, la Comissió ha d'informar sobre les mesures adoptades com a conseqüència de les observacions i els comentaris esmentats i, en particular, sobre les instruccions impartides als serveis encarregats de l'execució del pressupost. Els informes esmentats també s'han d'enviar al Tribunal de Comptes.

CAPÍTOL 5

DISPOSICIONS COMUNES

Article 320

(antic article 277 TCE)

El marc financer pluriennal i el pressupost anual s'han d'establir en euros.

Article 321

(antic article 278 TCE)

La Comissió pot transferir a la moneda d'un dels estats membres els actius que tingui en la moneda d'un altre Estat membre, en la mesura necessària perquè es puguin utilitzar per als fins que els assignen els Tractats, sempre que n'informi les autoritats competents dels estats membres interessats. La Comissió ha d'evitar, en la mesura del possible, procedir a aquestes transferències si té actius disponibles o realitzables en les monedes que necessiti.

La Comissió s'ha de relacionar amb cadascun dels estats membres per mitjà de l'autoritat que aquests designin. Per a l'execució de les operacions financeres, la Comissió ha de recórrer al banc d'emissió de l'Estat membre interessat, o a una altra institució financera autoritzada per aquest.

Article 322

(antic article 279 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell han d'adoptar mitjançant reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Tribunal de Comptes:

a) les normes financeres per les quals s'han de determinar, en particular, les modalitats d'establiment i execució del pressupost, així com les referents a la rendició i censura de comptes;

b) les normes per les quals s'ha d'organitzar el control de la responsabilitat dels agents financers, en particular dels ordenadors de pagaments i dels comptables.

2. El Consell, a proposta de la Comissió, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Tribunal de Comptes, ha de fixar les modalitats i el procediment d'acord amb els quals s'han de posar a disposició de la Comissió els ingressos pressupostaris previstos en el règim de recursos propis de la Unió i ha de definir les mesures que s'hagin d'aplicar per fer front, si s'escau, a les necessitats de tresoreria.

Article 323

El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió han de vetllar perquè la Unió disposi dels mitjans financers que li permetin complir les seves obligacions jurídiques davant de tercers.

Article 324

Per iniciativa de la Comissió, s'han de convocar reunions periòdiques dels presidents del Parlament Europeu, del Consell i de la Comissió ► **C1** en el marc dels procediments pressupostaris que preveu aquest títol. ◀ Els presidents han d'adoptar totes les mesures necessàries per propiciar la concertació i l'acostament de les posicions de les institucions que presideixen a fi de facilitar l'aplicació d'aquest títol.

CAPÍTOL 6

LLUITA CONTRA EL FRAU

Article 325

(antic article 280 TCE)

1. La Unió i els estats membres han de combatre el frau i qualsevol activitat il·legal que afecti els interessos financers de la Unió mitjançant mesures adoptades en virtut del que disposa aquest article, que han de tenir un efecte dissuasiu i ser capaces d'oferir una protecció eficaç als estats membres i a les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió.

2. Els estats membres han d'adoptar per combatre el frau que afecti els interessos financers de la Unió les mateixes mesures que per combatre el frau que afecti els seus propis interessos financers.

3. Sense perjudici d'altres disposicions dels Tractats, els estats membres han de coordinar les seves accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió contra el frau. Amb aquesta finalitat, han d'organitzar, juntament amb la Comissió, una col·laboració estreta i regular entre les autoritats competents.

4. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Tribunal de Comptes, han d'adoptar les mesures necessàries en els àmbits de la prevenció i lluita contra el frau que afecti els interessos financers de la Unió amb vista a oferir una protecció eficaç i equivalent als estats membres i a les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió.

5. La Comissió, en cooperació amb els estats membres, ha de presentar anualment al Parlament Europeu i al Consell un informe sobre les mesures adoptades per a l'aplicació d'aquest article.

TÍTOL III

COOPERACIONS REFORÇADES

Article 326

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

Les cooperacions reforçades han de respectar els Tractats i el dret de la Unió.

Les cooperacions reforçades no han de perjudicar el mercat interior ni la cohesió econòmica, social i territorial. No han de constituir un obstacle ni una discriminació per als intercanvis entre estats membres, ni han de provocar distorsions de competència entre aquests.

Article 327

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

Les cooperacions reforçades han de respectar les competències, els drets i les obligacions dels estats membres que no hi participin. Aquests no han d'impedir que les apliquin els estats membres que hi participin.

Article 328

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Les cooperacions reforçades han d'estar obertes a tots els estats membres en el moment en què s'estableixin, sempre que es respectin les possibles condicions de participació establertes en la decisió d'autorització. També ho han d'estar en qualsevol altre moment, sempre que es respectin, a més de les condicions esmentades, els actes ja adoptats en aquest marc.

La Comissió i els estats membres que participin en una cooperació reforçada han de procurar fomentar la participació del màxim nombre possible d'estats membres.

2. La Comissió i, si s'escau, l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat han d'informar periòdicament el Parlament Europeu i el Consell sobre l'evolució de les cooperacions reforçades.

Article 329

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Els estats membres que vulguin establir entre si una cooperació reforçada en qualsevol dels àmbits que preveuen els Tractats, a excepció dels àmbits de competència exclusiva i

de la política exterior i de seguretat comuna, han d'adreçar una sol·licitud a la Comissió, en la qual han de precisar l'àmbit d'aplicació i els objectius de la cooperació reforçada prevista. La Comissió pot presentar al Consell una proposta en aquest sentit. Si no presenta cap proposta, la Comissió n'ha de comunicar els motius als estats membres interessats.

L'autorització que preveu el paràgraf primer per portar a terme una cooperació reforçada l'ha de concedir el Consell a proposta de la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

2. La sol·licitud dels estats membres que vulguin establir entre si una cooperació reforçada en el marc de la política exterior i de seguretat comuna s'ha d'adreçar al Consell. S'ha de transmetre a l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, perquè aquest dictamini sobre la coherència de la cooperació reforçada prevista amb la política exterior i de seguretat comuna de la Unió, així com a la Comissió, perquè aquesta dictamini, en particular, sobre la coherència de la cooperació reforçada prevista amb les altres polítiques de la Unió. S'ha de transmetre, així mateix, al Parlament Europeu a títol informatiu.

L'autorització de portar a terme una cooperació reforçada s'ha de concedir mitjançant una decisió del Consell, que s'ha de pronunciar per unanimitat.

Article 330

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

Tots els membres del Consell poden participar en les seves deliberacions, però únicament han de participar en la votació els membres del Consell que representin els estats membres que participen en una cooperació reforçada.

La unanimitat està constituïda únicament pels vots dels representants dels estats membres participants.

La majoria qualificada es defineix de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238.

Article 331

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Qualsevol Estat membre que vulgui participar en una cooperació reforçada ja existent en un dels àmbits que preveu l'apartat 1 de l'article 329 ho ha de notificar al Consell i a la Comissió.

La Comissió ha de confirmar la participació de l'Estat membre de què es tracti en un termini de quatre mesos a partir de la recepció de la notificació esmentada. Ha de fer constar, si s'escau, que es compleixen les condicions de participació i ha d'adoptar les mesures transitòries necessàries per a l'aplicació dels actes ja adoptats en el marc de la cooperació reforçada.

No obstant això, si la Comissió considera que no es compleixen les condicions de participació, ha d'indicar les disposicions necessàries per fer-ho i ha d'establir un termini per reconsiderar la sol·licitud. Quan finalitzi aquest termini, ha de reconsiderar la sol·licitud d'acord amb el procediment que estableix el paràgraf segon. Si la Comissió considera que segueixen sense complir-se les condicions de participació, l'Estat membre de què es tracti pot sotmetre la qüestió al Consell, que s'ha de pronunciar sobre la sol·licitud. El Consell s'ha de pronunciar de conformitat amb l'article 330. Pot adoptar,

així mateix, a proposta de la Comissió, les mesures transitòries que esmenta el paràgraf segon.

2. Qualsevol Estat membre que vulgui participar en una cooperació reforçada ja existent en el marc de la política exterior i de seguretat comuna ho ha de notificar al Consell, a l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i a la Comissió.

El Consell ha de confirmar la participació de l'Estat membre de què es tracti, amb la consulta prèvia a l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i després de comprovar, si s'escau, que compleix les condicions de participació. El Consell, a proposta de l'alt representant, pot adoptar, així mateix, les mesures transitòries necessàries per a l'aplicació dels actes ja adoptats en el marc de la cooperació reforçada. No obstant això, si el Consell considera que no es compleixen les condicions de participació, ha d'indicar les disposicions necessàries per fer-ho i ha d'establir un termini per reconsiderar la sol·licitud de participació.

Als efectes d'aquest apartat, el Consell s'ha de pronunciar per unanimitat i de conformitat amb l'article 330.

Article 332

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

Les despeses resultants de l'aplicació d'una cooperació reforçada que no siguin les despeses administratives ocasionades a les institucions les han de sufragar els estats membres participants, llevat que el Consell, per unanimitat de tots els seus membres i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, decideixi una altra cosa.

Article 333

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Quan una disposició dels Tractats que es pugui aplicar en el marc d'una cooperació reforçada estableixi que el Consell s'ha de pronunciar per unanimitat, aquest pot adoptar per unanimitat, de conformitat amb el que disposa l'article 330, una decisió que estableixi que s'ha de pronunciar per majoria qualificada.

2. Quan una disposició dels Tractats que es pugui aplicar en el marc d'una cooperació reforçada estableixi que el Consell ha d'adoptar els actes corresponents d'acord amb un procediment legislatiu especial, el Consell pot adoptar per unanimitat, de conformitat amb el que disposa l'article 330, una decisió que estableixi que s'ha de pronunciar d'acord amb el procediment legislatiu ordinari. El Consell s'ha de pronunciar amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

3. Els apartats 1 i 2 no s'apliquen a les decisions que tinguin repercussions militars o en l'àmbit de la defensa.

Article 334

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

El Consell i la Comissió han de vetllar per la coherència de les accions empreses en el marc d'una cooperació reforçada, així com per la coherència d'aquestes accions amb les polítiques de la Unió, i han de cooperar a aquest efecte.

SETENA PART
DISPOSICIONS GENERALS I FINALS

Article 335

(antic article 282 TCE)

La Unió gaudeix en cadascun dels estats membres de la més capacitat jurídica més àmplia que les legislacions nacionals reconeixen a les persones jurídiques; en particular, pot adquirir o alienar béns mobles i immobles i comparèixer en judicis. Amb aquesta finalitat, està representada per la Comissió. No obstant això, la Unió està representada per cadascuna de les institucions, en virtut de l'autonomia administrativa d'aquestes, per a les qüestions relacionades amb el funcionament d'aquestes.

Article 336

(antic article 283 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell han d'establir, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta a les altres institucions interessades, l'Estatut dels funcionaris de la Unió Europea i el règim aplicable als altres agents de la Unió.

Article 337

(antic article 284 TCE)

Per exercir les funcions que se li atribueixen, la Comissió pot sol·licitar qualsevol tipus d'informacions i procedir a totes les comprovacions necessàries, dins dels límits i en les condicions que fixi el Consell, per majoria simple, de conformitat amb les disposicions dels Tractats.

Article 338

(antic article 285 TCE)

1. Sense perjudici del que disposa l'article 5 del Protocol sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, han d'adoptar mesures per a l'elaboració d'estadístiques quan siguin necessàries per a l'exercici de les activitats de la Unió.
2. L'elaboració d'estadístiques de la Unió s'ha d'ajustar a la imparcialitat, la fiabilitat, l'objectivitat, la independència científica, la rendibilitat i el secret estadístic, i no ha d'ocasionar càrregues excessives als operadors econòmics.

Article 339

(antic article 287 TCE)

Els membres de les institucions de la Unió, els membres dels comitès, així com els funcionaris i agents de la Unió estan obligats, fins i tot després d'haver cessat en els seus càrrecs, a no divulgar les informacions que, per la seva naturalesa, estiguin emparades pel secret professional i, en especial, les dades relatives a les empreses i que es refereixin a les seves relacions comercials o als elements dels seus costos.

Article 340

(antic article 288 TCE)

La responsabilitat contractual de la Unió es regeix per la llei aplicable al contracte de què es tracti.

En matèria de responsabilitat extracontractual, la Unió ha de reparar els danys causats per les seves institucions o els seus agents en l'exercici de les seves funcions, de conformitat amb els principis generals comuns als drets dels estats membres.

No obstant el que disposa el paràgraf segon, el Banc Central Europeu ha de reparar els danys causats per aquest o pels seus agents en l'exercici de les seves funcions, de conformitat amb els principis generals comuns als drets dels estats membres.

La responsabilitat personal dels agents davant la Unió es regeix per les disposicions del seu Estatut o el règim que els sigui aplicable.

Article 341

(antic article 289 TCE)

La seu de les institucions de la Unió l'han de fixar de comú acord els governs dels estats membres.

Article 342

(antic article 290 TCE)

El règim lingüístic de les institucions de la Unió l'ha de fixar el Consell mitjançant reglaments, per unanimitat, sense perjudici de les disposicions que prevegi l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Article 343

(antic article 291 TCE)

La Unió gaudeix en el territori dels estats membres dels privilegis i les immunitats necessaris per al compliment de la seva missió, en les condicions que estableix el Protocol de 8 d'abril de 1965 sobre els privilegis i les immunitats d'Unió Europea. El mateix s'aplica al Banc Central Europeu i al Banc Europeu d'Inversions.

Article 344

(antic article 292 TCE)

Els estats membres es comprometen a no sotmetre les controvèrsies relatives a la interpretació o l'aplicació dels Tractats a un procediment de solució diferent dels que s'hi preveuen.

Article 345

(antic article 295 TCE)

Els Tractats no prejudgen de cap manera el règim de la propietat en els estats membres.

Article 346

(antic article 296 TCE)

1. Les disposicions dels Tractats no obsten a les normes següents:

a) cap Estat membre no està obligat a facilitar informació la divulgació de la qual consideri contrària als interessos essencials de la seva seguretat;

b) tots els estats membres poden adoptar les mesures que considerin necessàries per a la protecció dels interessos essencials de la seva seguretat i que es refereixin a la producció o al comerç d'armes, municions i material de guerra; aquestes mesures no han d'alterar les condicions de competència en el mercat interior respecte dels productes que no estiguin destinats a fins específicament militars.

2. El Consell, per unanimitat i a proposta de la Comissió, pot introduir modificacions a la llista, que va establir el 15 d'abril de 1958, dels productes subjectes a les disposicions de la lletra b) de l'apartat 1.

Article 347

(antic article 297 TCE)

Els estats membres s'han de consultar a fi d'adoptar de comú acord les disposicions necessàries per evitar que el funcionament del mercat interior estigui afectat per les mesures que un Estat membre es pugui veure obligat a adoptar en cas de disturbis interns greus que alterin l'ordre públic, en cas de guerra o de tensió internacional greu que constitueixi una amenaça de guerra, o per fer front a les obligacions concretes per aquest per al manteniment de la pau i la seguretat internacional.

Article 348

(antic article 298 TCE)

Si algunes de les mesures adoptades en els casos que preveuen els articles 346 i 347 tenen com a efecte falsejar les condicions de competència en el mercat interior, la Comissió ha d'examinar amb l'Estat interessat les condicions d'acord amb les quals les mesures esmentades es poden adaptar a les normes que estableixen els Tractats.

No obstant el procediment que preveuen els articles 258 i 259, la Comissió o qualsevol Estat membre pot recórrer directament al Tribunal de Justícia si considera que un altre Estat membre abusa de les facultats que preveuen els articles 346 i 347. El Tribunal de Justícia ha de resoldre a porta tancada.

Article 349

(antic article 299, apartat 2, paràgrafs segon, tercer i quart, TCE)

Tenint en compte la situació estructural social i econòmica de Guadalupe, la Guaiana Francesa, Martinica, ►M4 Mayotte, ◀ la Reunió, ►M2 ————— ◀ Sant Martí, les Açores, Madeira i les illes Canàries, caracteritzada per la seva gran llunyania, insularitat, superfície reduïda, relleu i clima adversos i dependència econòmica d'un nombre reduït de productes, factors la persistència i combinació dels quals perjudiquen greument el seu desenvolupament, el Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, ha d'adoptar mesures específiques orientades, en particular, a fixar les condicions per a l'aplicació dels Tractats en aquestes regions, incloses les polítiques comunes. Quan el Consell adopti aquestes mesures específiques d'acord amb un

procediment legislatiu especial, també s'ha de pronunciar a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.

Les mesures que preveu el paràgraf primer s'han de referir, en particular, a les polítiques duanera i comercial, la política fiscal, les zones franques, les polítiques agrícola i pesquera, les condicions de proveïment de primeres matèries i de béns de consum essencials, els ajuts públics i les condicions d'accés als fons estructurals i als programes horitzontals de la Unió.

El Consell ha d'adoptar les mesures que preveu el paràgraf primer tenint en compte les característiques i exigències especials de les regions ultraperifèriques, sense posar en perill la integritat i coherència de l'ordenament jurídic de la Unió, inclòs el mercat interior i les polítiques comunes.

Article 350

(antic article 306 TCE)

Les disposicions dels Tractats no obsten a l'existència i el perfeccionament de les unions regionals entre Bèlgica i Luxemburg, així com entre Bèlgica, Luxemburg i els Països Baixos, en la mesura en què els objectius d'aquestes unions regionals no s'assoleixin mitjançant l'aplicació dels Tractats.

Article 351

(antic article 307 TCE)

Les disposicions dels Tractats no afecten els drets i les obligacions que resultin de convenis subscrits, abans de l'1 de gener de 1958 o, per als estats que s'hi hagin adherit, abans de la data de la seva adhesió, entre un o diversos estats membres, d'una banda, i un o diversos tercers estats, de l'altra.

En la mesura en què aquests convenis siguin incompatibles amb els Tractats, l'Estat o els estats membres de què es tracti han de recórrer a tots els mitjans apropiats per eliminar les incompatibilitats que s'hagin observat. En cas necessari, els estats membres s'han de prestar ajuda mútua per aconseguir aquesta finalitat i han d'adoptar, si s'escau, una postura comuna.

En l'aplicació dels convenis que esmenta el paràgraf primer, els estats membres han de tenir en compte el fet que els avantatges concedits en els Tractats per cadascun dels estats membres són una part integrant de l'establiment de la Unió i, per això, estan lligats inseparablement a la creació d'institucions comunes, a l'atribució de competències a favor d'aquestes últimes i a la concessió dels mateixos avantatges per part dels altres estats membres.

Article 352

(antic article 308 TCE)

1. Quan es consideri necessària una acció de la Unió en l'àmbit de les polítiques definides en els Tractats per assolir un dels objectius fixats per aquests, sense que s'hi hagin previst els poders d'actuació necessaris a aquest efecte, el Consell ha d'adoptar les disposicions adequades per unanimitat, a proposta de la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu. Quan el Consell adopti les disposicions esmentades d'acord amb un

procediment legislatiu especial, també s'ha de pronunciar per unanimitat, a proposta de la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

2. La Comissió, en el marc del procediment de control del principi de subsidiarietat que esmenta l'apartat 3 de l'article 5 del Tractat de la Unió Europea, ha d'indicar als parlaments nacionals les propostes que es basin en el present article.

3. Les mesures basades en aquest article no poden comportar cap harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres quan els Tractats excloguin aquesta harmonització.

4. Aquest article no pot servir de base per assolir objectius de l'àmbit de la política exterior i de seguretat comuna i qualsevol acte adoptat de conformitat amb aquest article ha de respectar els límits que fixa el paràgraf segon de l'article 40 del Tractat de la Unió Europea.

Article 353

L'apartat 7 de l'article 48 del Tractat de la Unió Europea no s'aplica a les disposicions següents:

- article 311, paràgrafs tercer i quart;
- article 312, apartat 2, paràgraf primer;
- article 352, i
- article 354.

Article 354

(antic article 309 TCE)

Als efectes de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, relatiu a la suspensió de determinats drets derivats de la pertinença a la Unió, el membre del Consell Europeu o del Consell que representi l'Estat membre de què es tracti no ha de participar en la votació i l'Estat membre de què es tracti no s'ha de tenir en compte en el càlcul de la tercera part o de les quatre cinques parts dels estats membres que preveuen els apartats 1 i 2 de l'article esmentat. L'abstenció dels membres presents o representats no obsta a l'adopció de les decisions que preveu l'apartat 2 de l'article esmentat.

Per a l'adopció de les decisions que preveuen els apartats 3 i 4 de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, la majoria qualificada es defineix de conformitat amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 238 del present Tractat.

Quan, arran d'una decisió de suspensió del dret de vot adoptada de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, el Consell es pronunciï per majoria qualificada d'acord amb una de les disposicions dels Tractats, aquesta majoria qualificada es defineix de conformitat amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 238 del present Tractat o, si el Consell actua a proposta de la Comissió o de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

Als efectes de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, el Parlament Europeu s'ha de pronunciar per majoria de dos terços dels vots emesos que representi la majoria dels membres que el componen.

Article 355

(antic article 299, apartat 2, paràgraf primer, i apartats 3 a 6, TCE)

A més de les disposicions de l'article 52 del Tractat de la Unió Europea relatives a l'àmbit d'aplicació territorial dels Tractats, s'apliquen les disposicions següents:

1. Les disposicions dels Tractats s'apliquen a Guadalupe, la Guaiana Francesa, Martinica, ►M4 Mayotte, ◀ la Reunió, ►M2 _____ ◀ Sant Martí, les Açores, Madeira i les illes Canàries, de conformitat amb l'article 349.

2. Els països i territoris d'ultramar, la llista dels quals consta a l'annex II, estan sotmesos al règim especial d'associació definit a la quarta part.

Els Tractats no s'apliquen als països i territoris d'ultramar no esmentats a la llista abans indicada que mantinguin relacions especials amb el Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord.

3. Les disposicions dels Tractats s'apliquen als territoris europeus les relacions exteriors dels quals assumeixi un Estat membre.

4. Les disposicions dels Tractats s'apliquen a les illes Àland de conformitat amb les disposicions del Protocol núm. 2 de l'Acta relativa a les condicions d'adhesió de la República d'Àustria, de la República de Finlàndia i del Regne de Suècia.

5. No obstant el que disposen l'article 52 del Tractat de la Unió Europea i els apartats 1 a 4 del present article:

a) els Tractats no s'apliquen a les illes Fèroe;

b) els Tractats no s'apliquen a les zones de sobirania del Regne Unit d'Akrotiri i Dekèlia a Xipre, excepte en la mesura que sigui necessària per garantir el compliment de les disposicions que estableix el Protocol relatiu a les zones de sobirania del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord a Xipre adjunt a l'Acta relativa a les condicions d'adhesió de la República Txeca, la República d'Estònia, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, la República d'Hongria, la República de Malta, la República de Polònia, la República d'Eslovènia i la República Eslovaca a la Unió Europea i de conformitat amb el que disposa el Protocol esmentat;

c) les disposicions dels Tractats només són aplicables a les illes del Canal i a l'illa de Man en la mesura necessària per assegurar l'aplicació del règim previst per a aquestes illes en el Tractat relatiu a l'adhesió de nous estats membres a la Comunitat Econòmica Europea i a la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica, signat el 22 de gener de 1972.

6. El Consell Europeu, per iniciativa de l'Estat membre de què es tracti, pot adoptar una decisió que modifiqui l'estatut respecte de la Unió d'algun dels països o territoris danesos, francesos o neerlandesos a què es refereixen els apartats 1 i 2. El Consell Europeu s'ha de pronunciar per unanimitat, amb la consulta prèvia a la Comissió.

Article 356

(antic article 312 TCE)

Aquest Tractat es conclou per un període de temps il·limitat.

Article 357

(antic article 313 TCE)

Aquest Tractat l'han de ratificar les altes parts contractants de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives. Els instruments de ratificació s'han de dipositar davant del Govern de la República Italiana.

Aquest Tractat entra en vigor el primer dia del mes següent al dipòsit de l'instrument de ratificació de l'últim Estat signatari que compleixi aquesta formalitat. Tanmateix, si el dipòsit esmentat s'efectua menys de quinze dies abans del començament del mes següent, l'entrada en vigor del Tractat s'ajorna fins al primer dia del segon mes següent a la data d'aquest dipòsit.

Article 358

Les disposicions de l'article 55 del Tractat de la Unió Europea són aplicables al present Tractat.

PER DONAR-NE FE, els plenipotenciaris sotasignats subscriuen aquest Tractat.

Roma, vint-i-cinc de març de mil nou-cents cinquanta-set

(no es reproduïx la llista de signataris)

PROTOCOLS

PROTOCOL (NÚM. 1)
**SOBRE LA COMESA DELS PARLAMENTS NACIONALS A LA UNIÓ
EUROPEA**

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

RECORDANT que la manera com cada parlament nacional efectua el control de l'actuació del seu govern respecte a les activitats de la Unió Europea concerneix l'organització i la pràctica constitucionals pròpies de cada Estat membre;

VOLENT impulsar una participació més gran dels parlaments nacionals en les activitats de la Unió Europea i incrementar la seva capacitat per manifestar la seva opinió sobre els projectes d'actes legislatius de la Unió Europea i altres afers que considerin d'especial interès,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

TÍTOL I
INFORMACIÓ ALS PARLAMENTS NACIONALS

Article 1

Els documents de consulta de la Comissió (llibres verds, llibres blancs i comunicacions) els ha de transmetre directament la Comissió als parlaments nacionals quan es publiquin. La Comissió ha de transmetre, així mateix, als parlaments nacionals el programa legislatiu anual, així com qualsevol altre instrument de programació legislativa o d'estratègia política alhora que els transmeti al Parlament Europeu i al Consell.

Article 2

Els projectes d'actes legislatius adreçats al Parlament Europeu i al Consell s'han de transmetre als parlaments nacionals.

Als efectes d'aquest Protocol, s'entén per «projecte d'acte legislatiu» les propostes de la Comissió, les iniciatives d'un grup d'estats membres, les iniciatives del Parlament Europeu, les peticions del Tribunal de Justícia, les recomanacions del Banc Central Europeu i les peticions del Banc Europeu d'Inversions, destinades a l'adopció d'un acte legislatiu.

Els projectes d'actes legislatius que tinguin origen en la Comissió els ha de transmetre directament aquesta als parlaments nacionals, alhora que al Parlament Europeu i al Consell.

Els projectes d'actes legislatius que tinguin origen en el Parlament Europeu els ha de transmetre directament aquest als parlaments nacionals.

Els projectes d'actes legislatius que tinguin origen en un grup d'estats membres, en el Tribunal de Justícia, en el Banc Central Europeu o en el Banc Europeu d'Inversions els ha de transmetre el Consell als parlaments nacionals.

Article 3

Els parlaments nacionals poden adreçar als presidents del Parlament Europeu, del Consell i de la Comissió un dictamen motivat sobre la conformitat d'un projecte d'acte legislatiu amb el principi de subsidiarietat, d'acord amb el procediment establert pel Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.

Si el projecte d'acte legislatiu té origen en un grup d'estats membres, el president del Consell ha de transmetre el o els dictàmens motivats als governs d'aquests estats membres.

Si el projecte d'acte legislatiu té origen en el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, el president del Consell ha de transmetre el o els dictàmens motivats a la institució o l'òrgan de què es tracti.

Article 4

Entre el moment en què es transmeti als parlaments nacionals un projecte d'acte legislatiu en les llengües oficials de la Unió i la data d'inclusió d'aquest projecte en l'ordre del dia provisional del Consell amb vista a la seva adopció o a l'adopció d'una posició en el marc d'un procediment legislatiu, ha de transcórrer un termini de vuit setmanes. Són possibles les excepcions en cas d'urgència, els motius de les quals s'han d'esmentar a l'acte o la posició del Consell. Al llarg d'aquestes vuit setmanes no es pot constatar cap acord sobre un projecte d'acte legislatiu, excepte en casos urgents degudament motivats. Entre la inclusió d'un projecte d'acte legislatiu en l'ordre del dia provisional del Consell i l'adopció d'una posició ha de transcórrer un termini de deu dies, excepte en casos urgents degudament motivats.

Article 5

Els ordres del dia i els resultats de les sessions del Consell, incloses les actes de les sessions del Consell en les quals aquest deliberi sobre projectes d'actes legislatius, s'han de transmetre directament als parlaments nacionals, alhora que als governs dels estats membres.

Article 6

Quan el Consell Europeu prevegi fer ús dels paràgrafs primer o segon de l'apartat 7 de l'article 48 del Tractat de la Unió Europea, s'ha d'informar els parlaments nacionals de la iniciativa del Consell Europeu almenys sis mesos abans que s'adopti una decisió.

Article 7

El Tribunal de Comptes ha de transmetre a títol informatiu el seu informe anual als parlaments nacionals, alhora que al Parlament Europeu i al Consell.

Article 8

Quan el sistema parlamentari nacional no sigui unicameral, les disposicions dels articles 1 a 7 s'apliquen a les cambres que el componguin.

TÍTOL II

COOPERACIÓ INTERPARLAMENTÀRIA

Article 9

El Parlament Europeu i els parlaments nacionals han de definir conjuntament l'organització i la promoció d'una cooperació interparlamentària eficaç i regular en el si de la Unió.

Article 10

Una Conferència d'òrgans parlamentaris especialitzats en afers de la Unió pot adreçar al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió qualsevol contribució que consideri convenient. Aquesta Conferència ha de fomentar, a més, l'intercanvi d'informació i bones pràctiques entre els parlaments nacionals i el Parlament Europeu i entre les seves comissions especialitzades. La Conferència pot organitzar, així mateix, conferències interparlamentàries sobre temes concrets, en particular per debatre afers de política exterior i de seguretat comuna, inclosa la política comuna de seguretat i de defensa. Les aportacions de la Conferència no vinculen els parlaments nacionals ni prejutgen la seva posició.

PROTOCOL (NÚM. 2)

**SOBRE L'APLICACIÓ DELS PRINCIPIS DE SUBSIDIARIETAT I
PROPORCIONALITAT**

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT fer el necessari perquè les decisions es prenguin com més a prop possible dels ciutadans de la Unió;

DECIDIDES a establir les condicions per a l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat enunciats a l'article 5 del Tractat de la Unió Europea, així com a establir un sistema de control de l'aplicació d'aquests principis,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Cada institució ha de vetllar de manera permanent pel respecte dels principis de subsidiarietat i de proporcionalitat que es defineixen a l'article 5 del Tractat de la Unió Europea.

Article 2

Abans de proposar un acte legislatiu, la Comissió ha de procedir a àmplies consultes. Aquestes consultes han de tenir en compte, si escau, la dimensió regional i local de les accions previstes. En casos d'urgència excepcional, la Comissió no ha de procedir a aquestes consultes. Ha de motivar la seva decisió en la seva proposta.

Article 3

Als efectes d'aquest Protocol, s'entén per «projecte d'acte legislatiu» les propostes de la Comissió, les iniciatives d'un grup d'estats membres, les iniciatives del Parlament Europeu, les peticions del Tribunal de Justícia, les recomanacions del Banc Central Europeu i les peticions del Banc Europeu d'Inversions, destinades a l'adopció d'un acte legislatiu.

Article 4

La Comissió ha de transmetre els seus projectes d'actes legislatius, així com els seus projectes modificats, als parlaments nacionals al mateix temps que al legislador de la Unió.

El Parlament Europeu ha de transmetre els seus projectes d'actes legislatius, així com els seus projectes modificats, als parlaments nacionals.

El Consell ha de transmetre els projectes d'actes legislatius que tinguin origen en un grup d'estats membres, en el Tribunal de Justícia, en el Banc Central Europeu o en el Banc Europeu d'Inversions, així com els projectes modificats, als parlaments nacionals.

El Parlament Europeu ha de transmetre les seves resolucions legislatives i el Consell les seves posicions als parlaments nacionals immediatament després de la seva adopció.

Article 5

Els projectes d'actes legislatius s'han de motivar en relació amb els principis de subsidiarietat i de proporcionalitat. Qualsevol projecte d'acte legislatiu ha d'incloure una fitxa amb detalls que permetin avaluar el compliment dels principis de subsidiarietat i de proporcionalitat. Aquesta fitxa hauria d'incloure elements que permetin avaluar l'impacte financer i, quan es tracti d'una directiva, els seus efectes en la normativa que han de desenvolupar els estats membres, inclosa, si s'escau, la legislació regional. Les raons que justifiquin la conclusió que un objectiu de la Unió es pot assolir millor en el pla d'aquesta s'han de sustentar en indicadors qualitius i, quan sigui possible, quantitius. Els projectes d'actes legislatius han de tenir degudament en compte la necessitat que qualsevol càrrega, tant financera com administrativa, que recaigui sobre la Unió, els governs nacionals, les autoritats regionals o locals, els agents econòmics o els ciutadans sigui al més reduïda possible i proporcional a l'objectiu que es vol assolir.

Article 6

Qualsevol parlament nacional o qualsevol cambra d'un d'aquests parlaments pot, en un termini de vuit setmanes a partir de la data de transmissió d'un projecte d'acte legislatiu en les llengües oficials de la Unió, adreçar als presidents del Parlament Europeu, del Consell i de la Comissió un dictamen motivat que exposi les raons per les quals considera que el projecte no s'ajusta al principi de subsidiarietat. Incumbeix a cada parlament nacional o a cada cambra d'un parlament nacional consultar, si escau, els parlaments regionals que tinguin competències legislatives.

Si el projecte d'acte legislatiu té origen en un grup d'estats membres, el president del Consell ha de transmetre el dictamen als governs d'aquests estats membres.

Si el projecte d'acte legislatiu té origen en el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, el president del Consell ha de transmetre el dictamen a la institució o l'òrgan de què es tracti.

Article 7

1. El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió, així com, si s'escau, el grup d'estats membres, el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, si el projecte d'acte legislatiu té origen en ells, han de tenir en compte els dictàmens motivats dirigits pels parlaments nacionals o qualsevol de les cambres d'un parlament nacional.

Cada Parlament nacional disposa de dos vots, repartits en funció del sistema parlamentari nacional. En un sistema parlamentari nacional bicameral, cada una de les dues cambres disposa d'un vot.

2. Quan els dictàmens motivats que indiquen que un projecte d'acte legislatiu no respecta el principi de subsidiarietat representin almenys un terç del total de vots atribuïts als parlaments nacionals de conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 1, el projecte s'ha de tornar a estudiar. Aquest llindar s'ha de reduir a un quart quan es tracti d'un projecte d'acte legislatiu presentat sobre la base de l'article 76 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, relatiu a l'espai de llibertat, seguretat i justícia.

Després d'aquest nou estudi, la Comissió o, si s'escau, el grup d'estats membres, el Parlament Europeu, el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, si el projecte d'acte legislatiu té origen en ells, pot decidir mantenir el projecte, modificar-lo o retirar-lo. Aquesta decisió s'ha de motivar.

3. A més, en el marc del procediment legislatiu ordinari, quan els dictàmens motivats que indiquen que una proposta d'acte legislatiu no respecta el principi de subsidiarietat representin almenys la majoria simple dels vots atribuïts als parlaments nacionals de conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 1, la proposta s'ha de tornar a estudiar. Després d'aquest nou estudi, la Comissió pot decidir mantenir, modificar, o retirar la proposta.

Si decideix mantenir-la, la Comissió ha de justificar, mitjançant un dictamen motivat, per què considera que la proposta de què es tracti respecta el principi de subsidiarietat. Aquest dictamen motivat, així com els dels parlaments nacionals, s'han de transmetre al legislador de la Unió, perquè els tingui en compte en el procediment:

a) abans que conclougi la primera lectura, el legislador (Parlament Europeu i Consell) ha d'estudiar la compatibilitat de la proposta legislativa amb el principi de subsidiarietat, atenent de manera particular les motivacions presentades i compartides per la majoria dels parlaments nacionals i el dictamen motivat de la Comissió;

b) si, per majoria del 55% dels membres del Consell o per majoria dels vots emesos en el Parlament Europeu, el legislador considera que la proposta no és compatible amb el principi de subsidiarietat, s'ha de desestimar la proposta legislativa.

Article 8

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per pronunciar-se sobre els recursos per violació del principi de subsidiarietat, per part d'un acte legislatiu, interposats d'acord amb els procediments que estableix l'article 263 del Tractat de funcionament de la Unió Europea per un Estat membre, o transmesos per aquest Estat de conformitat amb el seu ordenament jurídic en nom del seu parlament nacional o d'una cambra d'aquest.

De conformitat amb els procediments que estableix aquest article, el Comitè de les Regions també pot interposar recursos contra actes legislatius per a l'adopció del qual el Tractat de funcionament de la Unió Europea requereixi la seva consulta.

Article 9

La Comissió ha de presentar al Consell Europeu, al Parlament Europeu, al Consell i als parlaments nacionals un informe anual sobre l'aplicació de l'article 5 del Tractat de la Unió Europea. Aquest informe anual s'ha de remetre, així mateix, al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions.

PROTOCOL (NÚM. 3)

SOBRE L'ESTATUT DEL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT establir l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea que preveu l'article 281 del Tractat de funcionament de la Unió Europea,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que han de constar annexes al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

Article 1

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea s'ha de constituir i ha d'exercir les seves funcions de conformitat amb les disposicions dels Tractats, del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (Tractat CEEA) i d'aquest Estatut.

TÍTOL I

ESTATUT DELS JUTGES I DELS ADVOCATS GENERALS

Article 2

Tots els jutges, abans d'entrar en funcions, han de prestar jurament davant del Tribunal de Justícia, en una sessió pública, que exerciran les seves funcions amb tota imparcialitat i en consciència i que no violaran de cap manera el secret de les deliberacions.

Article 3

Els jutges gaudeixen d'immunitat de jurisdicció. Després d'haver cessat en les seves funcions, continuen gaudint d'immunitat respecte dels actes que hagin efectuat amb caràcter oficial, incloses les seves manifestacions orals i escrites.

El Tribunal de Justícia, reunit en Ple, pot aixecar la immunitat. Quan la decisió es refereixi a un membre del Tribunal General o d'un tribunal especialitzat, el Tribunal de Justícia ha de decidir amb la consulta prèvia al tribunal de què es tracti.

En cas que, una vegada aixecada la immunitat, s'exerceixi una acció penal contra un jutge, aquest només pot ser jutjat, en cadascun dels estats membres, per l'autoritat competent per jutjar els magistrats pertanyents a l'òrgan jurisdiccional suprem nacional.

Els articles 11 a 14 i l'article 17 del Protocol sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea són aplicables als jutges, els advocats generals, el secretari i els ponents adjunts del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, sense perjudici de les disposicions relatives a la immunitat de jurisdicció dels jutges que consten en els paràgrafs precedents.

Article 4

Els jutges no poden exercir cap funció política o administrativa.

No poden exercir, llevat d'una autorització concedida amb caràcter excepcional pel Consell, per majoria simple, cap activitat professional, retribuïda o no.

En el moment d'assumir les seves funcions, s'han de comprometre solemnement a respectar, mentre duri el seu mandat i fins i tot després que finalitzi, les obligacions derivades del seu càrrec i, en especial, els deures d'honestedat i discreció quant a l'acceptació, una vegada acabat el seu mandat, de determinades funcions o beneficis.

En cas de dubte, el Tribunal de Justícia ha de decidir. Quan la decisió es refereixi a un membre del Tribunal General o d'un tribunal especialitzat, el Tribunal de Justícia ha de decidir amb la consulta prèvia al tribunal de què es tracti.

Article 5

A part dels casos de renovació periòdica i defunció, el mandat dels jutges conclou individualment per dimissió.

En cas de dimissió d'un jutge, la carta de dimissió s'ha d'adreçar al president del Tribunal de Justícia, que l'ha de transmetre al president del Consell. Aquesta última notificació determina la vacant del càrrec.

Llevat dels casos en què sigui aplicable l'article 6, els jutges han de continuar en el seu càrrec fins que entri en funcions el seu successor.

Article 6

Els jutges només poden ser rellevats de les seves funcions o privats del seu dret a pensió o de qualsevol altre benefici substitutiu quan, segons el parer unànim dels jutges i dels advocats generals del Tribunal de Justícia, deixin de complir les condicions requerides o incompleixin les obligacions que es deriven del seu càrrec. L'interessat no ha de prendre part en aquestes deliberacions. Quan l'interessat sigui un membre del Tribunal General o d'un tribunal especialitzat, el Tribunal de Justícia ha de decidir amb la consulta prèvia al tribunal de què es tracti.

El secretari ha de comunicar la decisió del Tribunal de Justícia als presidents del Parlament Europeu i de la Comissió i l'ha de notificar al president del Consell.

Quan es tracti d'una decisió que rellevi un jutge de les seves funcions, aquesta última notificació determina la vacant del càrrec.

Article 7

Els jutges que cessin en les seves funcions abans que expiri el seu mandat s'han de substituir pel temps que falti per acabar aquest mandat.

Article 8

Les disposicions dels articles 2 a 7 són aplicables als advocats generals.

TÍTOL II

ORGANITZACIÓ DEL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA

▼M6

Article 9

La renovació parcial dels jutges, que té lloc cada tres anys, afecta la meitat dels jutges. Si el nombre de jutges és imparell, la renovació afecta alternativament el nombre immediatament superior a la meitat del nombre de jutges i el nombre immediatament inferior a la meitat.

El paràgraf primer també s'aplica a la renovació parcial dels advocats generals, que té lloc cada tres anys.

▼M5

Article 9 bis

Els jutges elegeixen d'entre ells el president i el vicepresident del Tribunal de Justícia per un període de tres anys. Els seus mandats són renovables.

El vicepresident ha d'assistir el president del Tribunal de Justícia en les condicions que estableixi el Reglament de procediment. L'ha de substituir en cas d'impediment o de vacança de la Presidència.

▼B

Article 10

El secretari ha de prestar jurament davant del Tribunal de Justícia que exercirà les seves funcions amb tota imparcialitat i en consciència i que no violarà de cap manera el secret de les deliberacions.

Article 11

El Tribunal de Justícia ha de disposar la substitució del secretari en cas d'impediment d'aquest.

Article 12

S'adscriuen al Tribunal de Justícia funcionaris i altres agents a fi de garantir-ne el funcionament. Depenen del secretari sota l'autoritat del president.

Article 13

A petició del Tribunal de Justícia, el Parlament Europeu i el Consell poden preveure, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, el nomenament de ponents adjunts i establir-ne l'estatut. Els ponents adjunts poden ser cridats, en les condicions que determini el Reglament de procediment, a participar en la instrucció dels afers sotmesos al Tribunal de Justícia i a col·laborar amb el jutge ponent.

Els ponents adjunts, elegits entre persones que ofereixin absolutes garanties d'independència i tinguin la competència jurídica necessària, els ha de nomenar el Consell, per majoria simple. Han de prestar jurament davant del Tribunal de Justícia que exerciran les seves funcions amb tota imparcialitat i en consciència i que no violaran de cap manera el secret de les deliberacions.

Article 14

Els jutges, els advocats generals i el secretari han de residir en la localitat en què el Tribunal de Justícia tingui la seu.

Article 15

El Tribunal de Justícia ha de funcionar de manera permanent. La durada de les vacances judicials l'ha de fixar el Tribunal de Justícia, tenint en compte les necessitats del servei.

Article 16

El Tribunal de Justícia ha de constituir sales compostes per tres i cinc jutges. Els jutges elegeixen d'entre ells els presidents de sala. Els presidents de les sales de cinc jutges s'elegeixen per tres anys. El seu mandat es pot renovar una vegada.

▼M5

La Gran Sala està composta per quinze jutges. Està presidida pel president del Tribunal de Justícia. També formen part de la Gran Sala el vicepresident del Tribunal de Justícia i, en les condicions que estableixi el Reglament de procediment, tres dels presidents de sales de cinc jutges i altres jutges.

▼B

El Tribunal de Justícia ha d'actuar en Gran Sala quan ho sol·liciti un Estat membre o una institució de la Unió que sigui part en el procés.

El Tribunal de Justícia ha d'actuar en Ple quan se li sotmeti un afer en aplicació de l'apartat 2 de l'article 228, de l'apartat 2 de l'article 245, de l'article 247 o de l'apartat 6 de l'article 286 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Així mateix, quan consideri que un afer del qual coneix té una importància excepcional, el Tribunal de Justícia pot decidir, escoltat l'advocat general, atribuir-lo al Ple.

Article 17

El Tribunal de Justícia només pot deliberar vàlidament en un nombre senar.

Les deliberacions de les sales compostes per tres o cinc jutges només són vàlides si hi són presents tres jutges.

▼M5

Les deliberacions de la Gran Sala només són vàlides si hi són presents onze jutges.

Les deliberacions del Tribunal de Justícia reunit en Ple només són vàlides si hi són presents disset jutges.

▼B

En cas d'impediment d'un dels jutges que componen una sala, es pot requerir l'assistència d'un jutge que formi part d'una altra sala, en les condicions que determini el Reglament de procediment.

Article 18

Els jutges i els advocats generals no poden participar en la resolució de cap afer en què hagin intervingut abans en qualitat d'agent, assessor o advocat d'una les parts, o respecte

del qual hagin estat cridats a pronunciar-se com a membres d'un tribunal, d'una comissió investigadora o en qualsevol altre concepte.

Si, per una raó especial, un jutge o un advocat general considera que no pot participar en el judici o en l'examen d'un afer determinat, n'ha d'informar el president. Si el president considera que, per una raó especial, un jutge o un advocat general no ha de participar o presentar conclusions en un determinat afer, n'ha d'advertir l'interessat.

En cas de dificultat sobre l'aplicació d'aquest article, el Tribunal de Justícia ha de decidir.

Una part no pot invocar la nacionalitat d'un jutge o l'absència en el Tribunal de Justícia o en una de les seves sales d'un jutge de la seva nacionalitat per demanar la modificació de la composició del Tribunal de Justícia o d'una de les seves sales.

TÍTOL III

PROCEDIMENT DAVANT DEL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA

Article 19

Els estats membres, així com les institucions de la Unió, estan representats davant del Tribunal de Justícia per un agent designat per a cada afer; l'agent pot estar assistit per un assessor o un advocat.

Els estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu, diferents dels estats membres, i l'Òrgan de Vigilància de l'AELC, previst per l'Acord esmentat, estan representats de la mateixa manera.

Les altres parts han d'estar representades per un advocat.

Únicament un advocat que estigui facultat per exercir davant d'un òrgan jurisdiccional d'un Estat membre o d'un altre Estat part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu pot representar o assistir una part davant del Tribunal de Justícia.

Els agents, assessors i advocats que compareguin davant del Tribunal de Justícia gaudeixen dels drets i les garanties necessaris per a l'exercici independent de les seves funcions, en les condicions que determini el Reglament de procediment.

El Tribunal de Justícia gaudeix, respecte dels assessors i advocats que compareguin davant seu, dels poders normalment reconeguts en aquesta matèria als jutjats i tribunals, en les condicions que determini el mateix Reglament.

Els professors nacionals dels estats membres la legislació dels quals els reconegui el dret d'actuar en un judici gaudeixen davant del Tribunal de Justícia dels drets que aquest article reconeix als advocats.

Article 20

El procediment davant del Tribunal de Justícia consta de dues fases: una d'escripta i una altra d'oral.

La fase escrita consisteix en la notificació a les parts, així com a les institucions de la Unió els actes de les quals s'impugnin, de les demandes, al·legacions, contestacions i observacions i, eventualment, de les rèpliques, així com de qualsevol altra peça o document de suport o de les seves còpies certificades conformes.

Les notificacions s'han de fer sota la responsabilitat del secretari en l'ordre i en els terminis que determini el Reglament de procediment.

▼ M5

La fase oral comprèn l'audiència pel Tribunal de Justícia dels agents, assessors i advocats, així com de les conclusions de l'advocat general i, si escau, l'examen de testimonis i pèrits.

▼ B

Si considera que l'afer no planteja cap qüestió de dret nova, el Tribunal de Justícia pot decidir, escoltat l'advocat general, que l'afer es jutgi sense conclusions de l'advocat general.

Article 21

El procediment davant del Tribunal de Justícia s'ha d'iniciar mitjançant una demanda adreçada al secretari. La demanda ha de contenir el nom i el domicili del demandant i la qualitat del signant, el nom de la part o parts contra les quals s'interposi la demanda, l'objecte del litigi, les pretensions i una exposició sumària dels motius invocats.

La demanda ha d'anar acompanyada, si s'escau, de l'acte l'anul·lació del qual se sol·licita o, en la hipòtesi que disposa l'article 265 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, d'un document que certifiqui la data del requeriment que preveuen els articles esmentats. Si no s'han adjuntat aquests documents a la demanda, el secretari ha d'invitar l'interessat a presentar-los en un termini raonable, sense que es pugui oposar preclusió en cas que es regularitzi la situació processal transcorregut el termini per recórrer.

Article 22

En els casos a què es refereix l'article 18 del Tractat CEEA, el recurs davant del Tribunal de Justícia s'ha d'interposar mitjançant un escrit adreçat al secretari. L'escrit ha de contenir el nom i el domicili del demandant i la qualitat del signant, amb indicació de la decisió contra la qual s'interposa el recurs, el nom de les parts litigants, l'objecte del litigi, les pretensions i una exposició sumària dels motius invocats.

L'escrit ha d'anar acompanyat d'una còpia conforme de la decisió del Comitè d'Arbitratge que s'impugni.

Si el Tribunal de Justícia desestima el recurs, la decisió del Comitè d'Arbitratge és definitiva.

Si el Tribunal de Justícia anul·la la decisió del Comitè d'Arbitratge, si escau i a iniciativa d'una de les parts en el procés, es pot reprendre el procediment davant del Comitè d'Arbitratge. Aquest s'ha d'ajustar a les qüestions de dret dirimides pel Tribunal de Justícia.

Article 23

En els casos a què es refereix l'article 267 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, la decisió de l'òrgan jurisdiccional nacional que suspèn el procediment i sotmet l'afer al Tribunal de Justícia l'ha de notificar a aquest últim òrgan jurisdiccional esmentat. A continuació, el secretari del Tribunal de Justícia ha de notificar aquesta decisió a les parts litigants, als estats membres i a la Comissió, així com a la institució, l'òrgan o l'organisme de la Unió que hagi adoptat l'acte la validesa o interpretació del qual es qüestiona.

En el termini de dos mesos des d'aquesta última notificació, les parts, els estats membres, la Comissió i, quan escaigui, la institució, l'òrgan o l'organisme de la Unió que hagi adoptat l'acte la validesa o interpretació del qual es qüestiona tenen dret a presentar al Tribunal de Justícia al·legacions o observacions escrites.

En els casos a què es refereix l'article 267 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el secretari del Tribunal de Justícia ha de notificar la decisió de l'òrgan jurisdiccional nacional als estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu, diferents dels estats membres, i a l'Òrgan de Vigilància de l'AELC, previst per l'Acord esmentat, que, en el termini de dos mesos des de la notificació i sempre que estigui afectat un dels àmbits d'aplicació d'aquest Acord, poden presentar al Tribunal de Justícia al·legacions o observacions escrites.

Quan un acord, referent a un àmbit determinat, subscrit pel Consell i un o diversos tercers estats, atribueixi a aquests la facultat de presentar al·legacions o observacions escrites en cas que un òrgan jurisdiccional d'un Estat membre sotmeti al Tribunal de Justícia una qüestió prejudicial que afecti l'àmbit d'aplicació de l'acord esmentat, la decisió de l'òrgan jurisdiccional nacional que plantegi aquesta qüestió s'ha de notificar també als tercers estats corresponents, els quals poden presentar al Tribunal de Justícia al·legacions o observacions escrites en el termini de dos mesos a partir d'aquesta notificació.

*Article 23 bis (*1)*

El Reglament de procediment pot establir un procediment accelerat i, per a les peticions de decisió prejudicial relatives a l'espai de llibertat, seguretat i justícia, un procediment d'urgència.

En aquests procediments es pot fixar un termini per a la presentació de les al·legacions o observacions escrites més breu que el que fixa l'article 23 i, no obstant el que disposa el paràgraf quart de l'article 20, es pot prescindir de les conclusions de l'advocat general.

En el procediment d'urgència, a més, l'autorització per presentar al·legacions o observacions escrites atorgada a les parts i als altres interessats que esmenta l'article 23 es pot restringir i, en casos d'urgència extrema, la fase escrita del procediment es pot ometre.

Article 24

El Tribunal de Justícia pot demanar a les parts que presentin tots els documents i facilitin totes les informacions que consideri convenientes. En cas de negativa, ho ha de fer constar en acta.

El Tribunal de Justícia pot demanar també als estats membres i a les ► **C3** institucions, òrgans o organismes ◀ que no siguin part en el litigi totes les informacions que consideri necessàries a efectes processals.

Article 25

En qualsevol moment, el Tribunal de Justícia pot encarregar a qualsevol persona, corporació, gabinet tècnic, comissió o òrgan de la seva elecció l'elaboració d'un dictamen pericial.

Article 26

Es poden escoltar els testimonis en les condicions que determini el Reglament de procediment.

Article 27

El Tribunal de Justícia gaudeix, respecte dels testimonis que no hi compareguin, dels poders generalment reconeguts en aquesta matèria als jutjats i tribunals i pot imposar sancions pecuniàries en les condicions que determini el Reglament de procediment.

Article 28

Els testimonis i pèrits poden prestar declaració sota jurament, segons la fórmula que estableixi el Reglament de procediment o segons el que prevegi la legislació nacional del testimoni o del pèrit.

Article 29

El Tribunal de Justícia pot ordenar que un testimoni o un pèrit presti declaració davant l'autoritat judicial del seu domicili.

Aquesta interlocutòria s'ha de comunicar, als efectes de la seva execució, a l'autoritat judicial competent en les condicions que determini el Reglament de procediment. Els documents que resultin de l'execució de la comissió rogatòria s'han de remetre al Tribunal de Justícia en les mateixes condicions.

El Tribunal de Justícia ha de sufragar les despeses, sense perjudici de carregar-les, si escau, a les parts.

Article 30

Cada Estat membre ha de considerar qualsevol violació del jurament dels testimonis i pèrits com un delicte comès davant d'un tribunal nacional amb jurisdicció en matèria civil. Amb la denúncia prèvia del Tribunal de Justícia, l'Estat de què es tracti ha de perseguir els autors d'aquest delicte davant l'òrgan jurisdiccional nacional competent.

Article 31

La vista ha de ser pública, llevat que, per motius greus, el Tribunal de Justícia decideixi el contrari, d'ofici o a instància de part.

Article 32

Durant la vista, el Tribunal de Justícia pot interrogar els pèrits i els testimonis, així com les mateixes parts. Tanmateix, aquestes últimes només poden actuar en un judici per mitjà dels seus representants.

Article 33

S'ha d'estendre una acta de cada vista; aquesta acta l'han de signar el president i el secretari.

Article 34

El president ha de fixar el torn de les vistes.

Article 35

Les deliberacions del Tribunal de Justícia són i han de romandre secretes.

Article 36

Les sentències han de ser motivades. Han d'esmentar els noms dels jutges que van participar en les deliberacions.

Article 37

Les sentències les han de signar el president i el secretari. S'han de llegir en una sessió pública.

Article 38

El Tribunal de Justícia ha de decidir sobre les costes.

Article 39

El president del Tribunal de Justícia pot decidir, mitjançant un procediment abreujat al qual, en el que sigui necessari, no s'apliquen algunes de les normes que conté l'Estatut i que s'ha de regular en el Reglament de procediment, sobre les pretensions que tinguin com a objecte la suspensió que preveuen l'article 278 del Tractat de funcionament de la Unió Europea i l'article 157 del Tractat CEEA, la concessió de mesures provisionals de conformitat amb l'article 279 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, o la suspensió de l'execució forçosa d'acord amb el paràgraf quart de l'article 299 del Tractat de funcionament de la Unió Europea o amb el paràgraf tercer de l'article 164 del Tractat CEEA.

▼ M5

Les facultats que preveu el paràgraf primer les pot exercir el vicepresident del Tribunal de Justícia, en les condicions que determini el Reglament de procediment.

En cas d'impediment del president i del vicepresident, els ha de substituir un altre jutge en les condicions que determini el Reglament de procediment.

▼ B

La resolució del president o del seu substitut només té caràcter provisional i no perjudica de cap manera la decisió del Tribunal de Justícia quant a l'afet principal.

Article 40

Els estats membres i les institucions de la Unió poden intervenir com a coadjuvants en els litigis sotmesos al Tribunal de Justícia.

Tenen el mateix dret els òrgans i organismes de la Unió i qualsevol altra persona sempre que puguin demostrar un interès en la solució d'un litigi sotmès al Tribunal de Justícia. Les persones físiques i jurídiques no poden intervenir en els afers entre els estats membres, entre institucions de la Unió, o entre estats membres, d'una banda, i institucions de la Unió, de l'altra.

Sense perjudici del que disposa el paràgraf segon, els estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu, diferents dels estats membres, i l'Òrgan de Vigilància de l'AELE, previst per l'Acord esmentat, poden intervenir com a coadjuvants en els litigis sotmesos al Tribunal de Justícia quan aquests es refereixin a un dels àmbits d'aplicació d'aquest Acord.

Les pretensions de la demanda d'intervenció no poden tenir cap altra finalitat que donar suport a les pretensions d'una de les parts.

Article 41

Quan la part demandada, degudament citada a termini, s'abstingui de contestar per escrit a la demanda, s'ha de dictar respecte d'aquesta sentència en rebel·lia. La sentència es pot

impugnar en el termini d'un mes a partir de la data de la seva notificació. Llevat d'una decisió contrària del Tribunal de Justícia, la impugnació no suspèn l'execució de la sentència dictada en rebel·lia.

Article 42

Els estats membres, les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió i qualsevol altra persona física o jurídica poden interposar, en els casos i les condicions que determini el Reglament de procediment, una tercera contra les sentències dictades, sense que se'ls hagi citat a dia cert, si aquestes sentències lesionen els seus drets.

Article 43

En cas de dubte sobre el sentit i l'abast d'una sentència, correspon al Tribunal de Justícia interpretar aquesta sentència, a instància de la part o de la institució de la Unió que hi demostrï un interès.

Article 44

La revisió de la sentència només es pot demanar al Tribunal de Justícia amb motiu del descobriment d'un fet que pugui tenir una influència decisiva i que, abans de pronunciar-se la sentència, era desconegut pel Tribunal de Justícia i per la part que sol·licita la revisió.

El procediment de revisió exigeix una sentència del Tribunal de Justícia, en la qual s'ha de fer constar expressament l'existència d'un fet nou del qual es reconeix que té els caràcters que donen lloc a la revisió, i per això es declara admissible la demanda.

No es pot presentar cap demanda de revisió transcorreguts deu anys des de la data de la sentència.

Article 45

El Reglament de procediment ha d'establir terminis per raó de la distància.

No es pot oposar preclusió per expiració dels terminis quan l'interessat demostrï l'existència d'un cas fortuït o de força major.

Article 46

Les accions contra la Unió en matèria de responsabilitat extracontractual prescriuen al cap de cinc anys d'haver-se produït el fet que les va motivar. La prescripció s'interromp bé mitjançant una demanda presentada davant del Tribunal de Justícia, o bé mitjançant una reclamació prèvia, que el damnificat pot presentar a la institució competent de la Unió. En aquest últim cas, la demanda s'ha de presentar en el termini de dos mesos que preveu l'article 263 del Tractat de funcionament de la Unió Europea; quan escaigui, són aplicables les disposicions del paràgraf segon de l'article 265 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

El present article s'aplica també a les accions contra el Banc Central Europeu en matèria de responsabilitat extracontractual.

TÍTOL IV

EL TRIBUNAL GENERAL

Article 47

▼M5

El paràgraf primer de l'article 9, l'article 9 *bis*, els articles 14 i 15, els paràgrafs primer, segon, quart i cinquè de l'article 17 i l'article 18 s'apliquen al Tribunal General i als seus membres.

▼B

Són aplicables *mutatis mutandis* al secretari del Tribunal General el paràgraf quart de l'article 3 i els articles 10, 11 i 14.

▼M6

Article 48

El Tribunal General està compost per:

- a) quaranta jutges a partir del 25 de desembre de 2015;
- b) quaranta-set jutges a partir de l'1 de setembre de 2016;
- c) dos jutges per Estat membre a partir de l'1 de setembre de 2019.

▼B

Article 49

Els membres del Tribunal General poden ser cridats a exercir les funcions d'advocat general.

La funció de l'advocat general consisteix a presentar públicament, amb tota imparcialitat i independència, conclusions motivades sobre determinats afers sotmesos al Tribunal General, amb la finalitat d'assistir aquest Tribunal en el compliment de la seva missió.

Els criteris per a la selecció d'aquests afers, així com les modalitats de designació dels advocats generals, s'han de fixar en el Reglament de procediment del Tribunal General.

El membre del Tribunal General cridat a exercir la funció d'advocat general en un afer no pot participar en la seva resolució.

Article 50

El Tribunal General actua en sales compostes per tres o cinc jutges. Els jutges elegeixen d'entre ells els presidents de sala. Els presidents de les sales de cinc jutges s'elegeixen per tres anys. El seu mandat es pot renovar una vegada.

La composició de les sales i l'atribució d'afers a aquestes s'han de regular pel Reglament de procediment. En determinats casos previstos en el Reglament de procediment, el Tribunal General pot actuar en Ple o com a òrgan unipersonal.

El Reglament de procediment pot disposar, així mateix, que el Tribunal General es constitueixi en Gran Sala en els casos i les condicions que estipuli.

▼M7

Article 50 bis

1. El Tribunal General exerceix en primera instància la competència per conèixer dels litigis entre la Unió i els seus agents en virtut de l'article 270 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, inclosos els litigis entre qualsevol institució, òrgan o organisme, d'una banda, i els seus agents, de l'altra, sobre els quals la competència per pronunciar-se s'atribueix al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

2. En totes les fases del procediment, fins i tot en el moment de la presentació de la demanda, el Tribunal General pot examinar les possibilitats d'una solució amistosa del litigi i pot intentar facilitar aquesta solució.

▼M10

Article 51

No obstant el que disposa la norma enunciada a l'apartat 1 de l'article 256 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, queden reservats a la competència del Tribunal de Justícia:

a) els recursos que preveuen els articles 263 i 265 del Tractat de funcionament de la Unió Europea interposats per un Estat membre i que vagin dirigits contra:

i) un acte legislatiu, un acte del Parlament Europeu, del Consell Europeu o del Consell, o contra una abstenció de pronunciar-se d'una o diverses de les institucions esmentades, excepte:

- les decisions adoptades pel Consell d'acord amb el paràgraf tercer de l'apartat 2 de l'article 108 del Tractat de funcionament de la Unió Europea;
- els actes del Consell adoptats en virtut d'un Reglament del mateix Consell relatiu a mesures de protecció comercial d'acord amb l'article 207 del Tractat de funcionament de la Unió Europea;
- els actes del Consell mitjançant els quals aquest exerceixi competències d'execució de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 291 del Tractat de funcionament de la Unió Europea;

ii) un acte o una abstenció de pronunciar-se de la Comissió d'acord amb l'apartat 1 de l'article 331 del Tractat de funcionament de la Unió Europea;

b) els recursos que preveuen els articles 263 i 265 del Tractat de funcionament de la Unió Europea que hagi interposat una institució de la Unió contra un acte legislatiu, un acte del Parlament Europeu, del Consell Europeu, del Consell, de la Comissió o del Banc Central Europeu, o contra una abstenció de pronunciar-se d'una o diverses d'aquestes institucions;

c) els recursos que preveuen l'article 263 del Tractat de funcionament de la Unió Europea interposats per un Estat membre i que vagin dirigits contra un acte de la Comissió relatiu a la falta d'execució d'una sentència dictada pel Tribunal de Justícia d'acord amb l'apartat 2 o al paràgraf segon de l'apartat 3 de l'article 260 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

▼B

Article 52

El president del Tribunal de Justícia i el president del Tribunal General han de fixar de comú acord les condicions en què els funcionaris i els altres agents adscrits al Tribunal de Justícia han de prestar els seus serveis en el Tribunal General per garantir-ne el funcionament. Determinats funcionaris o altres agents depenen del secretari del Tribunal General sota l'autoritat del seu president.

Article 53

El procediment davant del Tribunal General està regulat pel títol III.

En la mesura en què sigui necessari, el procediment davant del Tribunal General l'ha de precisar i completar el seu Reglament de procediment. El Reglament de procediment pot establir excepcions al paràgraf quart de l'article 40 i a l'article 41 per tenir en compte les

característiques específiques dels contenciosos relatius a l'àmbit de la propietat intel·lectual.

No obstant el que disposa el paràgraf quart de l'article 20, l'advocat general pot presentar les seves conclusions motivades per escrit.

Article 54

Quan un recurs o qualsevol altre acte processal adreçat al Tribunal General es presenti per error a la Secretaria del Tribunal de Justícia, aquesta l'ha de transmetre immediatament a la Secretaria del Tribunal General; de la mateixa manera, quan un recurs o qualsevol acte processal adreçat al Tribunal de Justícia es presenti per error a la Secretaria del Tribunal General, aquesta l'ha de transmetre immediatament a la Secretaria del Tribunal de Justícia.

Quan el Tribunal General consideri que no és competent per conèixer d'un recurs perquè és de la competència del Tribunal de Justícia, l'ha de remetre a aquest Tribunal. De la mateixa manera, quan el Tribunal de Justícia consideri que un recurs correspon a la competència del Tribunal General, l'ha de remetre a aquest últim, que en aquest cas no pot declinar la seva competència.

Quan se sotmetin al Tribunal de Justícia i al Tribunal General afers que tinguin el mateix objecte o que plantegin la mateixa qüestió d'interpretació o que qüestionin la validesa del mateix acte, el Tribunal General pot suspendre, amb l'audiència prèvia de les parts, les seves actuacions fins que el Tribunal de Justícia dicti sentència o, si es tracta de recursos interposats en virtut de l'article 263 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, pot declinar la seva competència a fi que el Tribunal de Justícia es pugui pronunciar sobre aquests recursos. En aquestes mateixes condicions, el Tribunal de Justícia també pot decidir suspendre el procediment del qual conegui; en aquest cas, el procediment ha de continuar davant del Tribunal General.

Quan un Estat membre i una institució de la Unió impugnin el mateix acte, el Tribunal General ha de declinar la seva competència a fi que el Tribunal de Justícia es pugui pronunciar sobre aquests recursos.

Article 55

Les resolucions del Tribunal General que posin fi al procés, així com les que resolguin parcialment la qüestió de fons o posin fi a un incident processal relatiu a una excepció d'incompetència o d'inadmissibilitat, les ha de notificar el secretari del Tribunal General a totes les parts, així com a tots els estats membres i a les institucions de la Unió, fins i tot encara que no hagin intervingut en el litigi davant del Tribunal General.

Article 56

Contra les resolucions del Tribunal General que posin fi al procés, així com contra les que resolguin parcialment la qüestió de fons o posin fi a un incident processal relatiu a una excepció d'incompetència o d'inadmissibilitat, es pot interposar recurs de cassació davant del Tribunal de Justícia en un termini de dos mesos a partir de la notificació de la resolució impugnada.

Aquest recurs de cassació el pot interposar qualsevol de les parts les pretensions de la qual s'hagin desestimat totalment o parcialment. Tanmateix, els coadjuvants que no siguin estats membres o institucions de la Unió només poden interposar recurs de cassació quan la resolució del Tribunal General els afecti directament.

Excepte en els litigis entre la Unió i els seus agents, el recurs de cassació també el poden interposar els estats membres i les institucions de la Unió que no hagin intervingut en el litigi davant del Tribunal General. Aquests estats membres i institucions estan en una posició idèntica a la dels estats membres o les institucions que hagin intervingut en primera instància.

Article 57

Qualsevol persona la demanda d'intervenció de la qual s'hagi desestimat pot interposar un recurs de cassació davant del Tribunal de Justícia contra la decisió del Tribunal General que desestimi la seva demanda d'intervenció, en un termini de dues setmanes a partir de la notificació de la resolució desestimatòria.

Les parts en el procediment poden interposar un recurs de cassació contra qualsevol resolució del Tribunal General adoptada en virtut dels articles 278, 279 o del paràgraf quart de l'article 299 del Tractat de funcionament de la Unió Europea o en virtut de l'article 157 o del paràgraf tercer de l'article 164 del Tractat CEEA, en un termini de dos mesos a partir de la notificació de la resolució.

El recurs de cassació que preveuen els paràgrafs primer i segon del present article s'ha de resoldre d'acord amb el procediment que preveu l'article 39.

Article 58

El recurs de cassació davant del Tribunal de Justícia es limita a les qüestions de dret. S'ha de fundar en motius derivats de la incompetència del Tribunal General, d'irregularitats del procediment davant d'aquest que lesionin els interessos de la part recurrent, així com de la violació del dret de la Unió per part del Tribunal General.

La imposició i la quantia de les costes no constitueixen per si mateixes un motiu d'interposició del recurs de cassació.

▼M10

Article 58 bis

L'examen dels recursos de cassació interposats contra les resolucions del Tribunal General relatives a una resolució d'una sala de recurs independent d'una de les oficines i agències de la Unió següents està supeditat a la prèvia admissió a tràmit pel Tribunal de Justícia:

- a) l'Oficina de Propietat Intel·lectual de la Unió Europea;
- b) l'Oficina Comunitària de Varietats Vegetals;
- c) l'Agència Europea de Substàncies i Mesclures Químiques;
- d) l'Agència de la Unió Europea per a la Seguretat Aèria.

El procediment que preveu el paràgraf primer també s'aplica als recursos de cassació interposats contra resolucions del Tribunal General relatives a una resolució d'una sala de recurs independent, constituïda després de l'1 de maig de 2019 en qualsevol altra oficina o agència de la Unió, que hagi de conèixer de l'afer abans que es pugui interposar un recurs davant del Tribunal General.

El recurs de cassació s'ha d'admetre a tràmit, totalment o parcialment, segons les modalitats que fixi el Reglament de procediment, quan susciti una qüestió important per a la unitat, la coherència o el desenvolupament del dret de la Unió.

La decisió sobre l'admissió o la inadmissió a tràmit del recurs de cassació ha de ser motivada i s'ha de publicar.

▼B

Article 59

El procediment davant del Tribunal de Justícia en un recurs de cassació contra una resolució del Tribunal General consta d'una fase escrita i una fase oral. El Tribunal de Justícia, després d'haver escoltat l'advocat general i les parts, es pot pronunciar sense fase oral, en les condicions que determini el Reglament de procediment.

Article 60

El recurs de cassació no té efecte suspensiu, sense perjudici del que disposen els articles 278 i 279 del Tractat de funcionament de la Unió Europea o l'article 157 del Tractat CEEA.

No obstant el que disposa l'article 280 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, les resolucions del Tribunal General que anul·lin un reglament només tenen efecte a partir de l'expiració del termini que preveu el paràgraf primer de l'article 56 d'aquest Estatut o, si s'ha interposat un recurs de cassació durant aquest termini, a partir de la desestimació del recurs, sense perjudici del dret que assisteixi cada part a plantejar davant del Tribunal de Justícia una demanda, en virtut dels articles 278 i 279 del Tractat de funcionament de la Unió Europea o de l'article 157 del Tractat CEEA, amb la finalitat d'aconseguir la suspensió dels efectes del reglament anul·lat o l'adopció de qualsevol altra mesura provisional.

Article 61

Quan s'estimi el recurs de cassació, el Tribunal de Justícia ha d'anul·lar la resolució del Tribunal General. En aquest cas, el Tribunal de Justícia pot o bé resoldre ell mateix definitivament el litigi, quan el seu estat ho permeti, o bé tornar l'afer al Tribunal General perquè aquest últim el resolgui.

En cas de devolució, el Tribunal General està vinculat per les qüestions de dret dirimides per la resolució del Tribunal de Justícia.

Quan s'estimi un recurs de cassació interposat per un Estat membre o una institució de la Unió que no hagi intervingut en el litigi davant del Tribunal General, el Tribunal de Justícia, si ho considera necessari, pot indicar quins són els efectes de la resolució del Tribunal General anul·lada que s'han de considerar definitius respecte de les parts en el litigi.

Article 62

En els casos que preveuen els apartats 2 i 3 de l'article 256 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el primer advocat general pot proposar al Tribunal de Justícia que reexamine la resolució del Tribunal General quan consideri que hi ha un risc greu que es vulneri la unitat o la coherència del dret de la Unió.

La proposta s'ha de presentar en el termini d'un mes a partir del pronunciament de la resolució del Tribunal General. El Tribunal de Justícia ha de decidir, en el termini d'un mes a partir de la proposta que li hagi presentat el primer advocat general, si escau o no reexaminar la resolució.

Article 62 bis

El Tribunal de Justícia s'ha de pronunciar sobre les qüestions objecte del reexamen per un procediment d'urgència sobre la base de les interlocutòries remeses pel Tribunal General.

Els interessats que preveu l'article 23 d'aquest Estatut, així com en els casos que preveu l'apartat 2 de l'article 256 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, les parts en el procediment davant del Tribunal General tenen dret a presentar al Tribunal de Justícia al·legacions o observacions escrites sobre les qüestions objecte del reexamen en un termini fixat a aquest efecte.

El Tribunal de Justícia pot decidir sobre l'obertura de la fase oral abans de pronunciar-se.

Article 62 ter

En els casos que preveu l'apartat 2 de l'article 256 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, la proposta de reexamen i la decisió d'iniciar el procediment de reexamen no tenen efecte suspensiu, sense perjudici del que disposen els articles 278 i 279 del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Si el Tribunal de Justícia declara que la resolució del Tribunal General vulnera la unitat o la coherència del dret de la Unió, el Tribunal de Justícia ha de retornar l'afer al Tribunal General, que està vinculat per les qüestions de dret dirimides pel Tribunal de Justícia; el Tribunal de Justícia pot indicar els efectes de la resolució del Tribunal General que s'han de considerar definitius respecte de les parts en el litigi. No obstant això, si la solució del litigi deriva, tenint en compte el resultat del reexamen, de les apreciacions de fet en les quals es basa la resolució del Tribunal General, el Tribunal de Justícia ha de resoldre definitivament el litigi.

En els casos que preveu l'apartat 3 de l'article 256 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, a falta d'una proposta de reexamen o d'una decisió d'obertura de la fase de reexamen, la resposta del Tribunal General a les qüestions presentades té efecte al venciment dels terminis que preveu amb aquesta finalitat el paràgraf segon de l'article 62. En cas d'obertura d'una fase de reexamen, la resposta objecte del reexamen té efecte al terme d'aquesta fase, llevat d'una decisió contrària del Tribunal de Justícia. Si el Tribunal de Justícia declara que la resolució del Tribunal General vulnera la unitat o la coherència del dret de la Unió, la resposta del Tribunal de Justícia a les qüestions objecte del reexamen substitueix la resposta donada pel Tribunal General.

TÍTOL IV *bis*

SALES JURISDICCIONALS

▼ M7

Article 62 quater

Les disposicions relatives a les competències, la composició, l'organització i el procediment de qualsevol tribunal especialitzat instituït en virtut de l'article 257 del Tractat de funcionament de la Unió Europea s'han de recollir en un annex d'aquest Estatut.

▼ B

TÍTOL V

DISPOSICIONS FINALS

Article 63

Els reglaments de procediment del Tribunal de Justícia i del Tribunal General han de contenir totes les disposicions necessàries per aplicar i, en la mesura en què sigui necessari, completar aquest Estatut.

Article 64

Les normes relatives al règim lingüístic aplicable al Tribunal de Justícia de la Unió Europea s'han d'establir mitjançant un reglament del Consell, que s'ha de pronunciar per unanimitat. Aquest reglament s'ha d'adoptar bé a petició del Tribunal de Justícia i amb la consulta prèvia a la Comissió i al Parlament Europeu, o bé a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Tribunal de Justícia i al Parlament Europeu.

Fins que s'adoptin les normes esmentades, segueixen sent aplicables les disposicions del Reglament de procediment del Tribunal de Justícia i del Reglament de procediment del Tribunal General relatives al règim lingüístic. No obstant el que disposen els articles 253 i 254 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, qualsevol modificació o derogació de les disposicions esmentades requereix l'aprovació unànime del Consell.

▼M7_____

▼B

PROTOCOL (NÚM. 4)

SOBRE ELS ESTATUTS DEL SISTEMA EUROPEU DE BANCS CENTRALS I DEL BANC CENTRAL EUROPEU

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT establir els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu, que preveu l'apartat 2 de l'article 129 del Tractat de funcionament de la Unió Europea,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

CAPÍTOL I

SISTEMA EUROPEU DE BANCS CENTRALS

Article 1

El Sistema Europeu de Bancs Centrals

De conformitat amb l'apartat 1 de l'article 282 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Banc Central Europeu (BCE) i els bancs centrals nacionals constitueixen el Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC). El BCE i els bancs centrals nacionals dels estats membres la moneda dels quals és l'euro constitueixen l'Eurosistema.

El SEBC i el BCE exerceixen les seves funcions i porten a terme les seves activitats de conformitat amb el que disposen els Tractats i aquest Estatut.

CAPÍTOL II

OBJECTIUS I FUNCIONS DEL SEBC

Article 2

Objectius

De conformitat amb l'apartat 1 de l'article 127 i amb l'apartat 2 de l'article 282 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, l'objectiu primordial del SEBC és mantenir l'estabilitat de preus. Sense perjudici d'aquest objectiu, el SEBC ha de donar suport a les polítiques econòmiques generals a la Unió amb vista a contribuir a la consecució dels objectius de la Unió, tal com estableix l'article 3 del Tractat de la Unió Europea. El SEBC ha d'actuar segons el principi d'una economia de mercat oberta i de lliure competència, i ha d'afavorir una assignació de recursos eficient i conforme als principis que estableix l'article 119 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 3

Funcions

3.1. De conformitat amb l'apartat 2 de l'article 127 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, les funcions bàsiques que ha de desenvolupar el SEBC són les següents:

- definir i executar la política monetària de la Unió,
- efectuar operacions de canvi de divises que siguin coherents amb les disposicions de l'article 219 d'aquest Tractat,
- tenir i gestionar les reserves oficials de divises dels estats membres,
- promoure el bon funcionament del sistema de pagaments.

3.2. De conformitat amb l'apartat 3 de l'article 127 d'aquest Tractat, el tercer guió de l'article 3.1 s'entén sense perjudici de la tinença i gestió dels fons de maniobra oficials en divises per part dels governs dels estats membres.

3.3. De conformitat amb l'apartat 5 de l'article 127 d'aquest Tractat, el SEBC ha de contribuir a una bona gestió de les polítiques que portin a terme les autoritats competents respecte a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i l'estabilitat del sistema financer.

Article 4

Funcions consultives

De conformitat amb l'apartat 4 de l'article 127 del Tractat de funcionament de la Unió Europea:

a) el BCE ha de ser consultat:

- sobre qualsevol proposta d'acte de la Unió comprès en l'àmbit de les seves competències,
- per les autoritats nacionals, sobre qualsevol projecte de disposició legal que entri en el seu àmbit de competències, però dins dels límits i amb les condicions que disposi el Consell d'acord amb el procediment que preveu l'article 41;

b) el BCE pot presentar dictàmens a les institucions, òrgans o organismes de la Unió o a les autoritats nacionals, sobre matèries que pertanyin a l'àmbit de les seves competències.

Article 5

Recopilació d'informació estadística

5.1. A fi de complir les funcions del SEBC, el BCE, assistit pels bancs centrals nacionals, ha de recopilar la informació estadística necessària obtenint-la de les autoritats nacionals competents o directament dels agents econòmics. Amb aquesta finalitat, ha de cooperar amb les institucions, òrgans o organismes de la Unió, així com amb les autoritats competents dels estats membres o de tercers països i amb organitzacions internacionals.

5.2. Els bancs centrals nacionals han d'executar, en la mesura que sigui possible, les funcions que descriu l'article 5.1.

5.3. El BCE ha de contribuir, quan sigui necessari, a l'harmonització de les normes i pràctiques que regulin la recopilació, l'elaboració i la distribució d'estadístiques en els sectors compresos dins dels àmbits de les seves competències.

5.4. El Consell ha de definir, d'acord amb el procediment de l'article 41, les persones físiques i jurídiques subjectes a exigències d'informació, el règim de confidencialitat i les disposicions d'execució i de sanció adequades.

Article 6

Cooperació internacional

6.1. En l'àmbit de la cooperació internacional en relació amb les funcions encomanades al SEBC, el BCE ha de decidir com ha d'estar representat el SEBC.

6.2. El BCE i, sempre que aquest ho aprovi, els bancs centrals nacionals poden participar en institucions monetàries internacionals.

6.3. Les disposicions dels articles 6.1 i 6.2 s'entenen sense perjudici del que disposa l'article 138 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

CAPÍTOL III

ORGANITZACIÓ DEL SEBC

Article 7

Independència

Tal com s'exposa a l'article 130 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, quan exerceixin les facultats que els confereixen ►C1 els Tractats ◀ i aquests Estatuts i exerceixin les funcions i els deures corresponents, ni el BCE, ni els bancs centrals nacionals, ni cap membre dels seus òrgans rectors no poden sol·licitar ni acceptar instruccions procedents de les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió, de cap Govern d'un Estat membre ni de cap altre organisme. Les institucions, els òrgans o organismes de la Unió, així com els governs dels estats membres, es comprometen a respectar aquest principi i a no tractar d'influir sobre els membres dels òrgans rectors del BCE o dels bancs centrals nacionals en l'exercici de les seves funcions.

Article 8

Principi general

El SEBC és regit pels òrgans rectors del BCE.

Article 9

El Banc Central Europeu

9.1. El BCE, que, en virtut de l'apartat 3 de l'article 282 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, té personalitat jurídica pròpia, disposa en cadascun dels estats membres de la capacitat jurídica més àmplia concedida a les persones jurídiques d'acord amb el dret nacional respectiu; en particular, pot adquirir o vendre propietat mobiliària i immobiliària i ser part en actuacions judicials.

9.2. La funció del BCE és garantir que es compleixin les funcions encomanades al SEBC d'acord amb els apartats 2, 3 i 5 de l'article 127 d'aquest Tractat, sigui per mitjà de les seves pròpies activitats de conformitat amb el present Estatut, sigui per mitjà dels bancs centrals nacionals, d'acord amb el que disposen l'article 12.1 i l'article 14.

9.3. De conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 129 d'aquest Tractat, els òrgans rectors del BCE són el Consell de Govern i el Comitè Executiu.

Article 10

El Consell de Govern

10.1. De conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 283 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Consell de Govern està compost pels membres del Comitè Executiu i pels governadors dels bancs centrals nacionals dels estats membres la moneda dels quals és l'euro.

10.2. Cada membre del Consell de Govern disposa d'un vot. Des del moment en què el nombre de membres del Consell de Govern sigui superior a vint-i-un, cada membre del Comitè Executiu ha de disposar d'un vot, i el nombre de governadors amb dret de vot ha de ser de quinze. El dret de vot dels governadors s'ha d'assignar i ha de ser objecte d'una rotació d'acord amb el següent:

— Des del moment en què el nombre de governadors sigui superior a quinze i fins que arribi a vint-i-dos, els governadors s'han de distribuir en dos grups d'acord amb la mida de la participació de l'Estat membre corresponent al seu banc central nacional en el producte interior brut total a preu de mercat i en el balanç agregat total de les institucions financeres monetàries dels estats membres la moneda dels quals és l'euro. S'ha d'assignar a les participacions en el producte interior brut total a preu de mercat i en el balanç agregat total de les institucions financeres monetàries un pes de 5/6 i 1/6 respectivament. El primer grup ha d'estar format per cinc governadors i el segon grup ha d'estar format pels altres governadors. La freqüència del dret de vot dels governadors del primer grup no ha de ser inferior a la freqüència del dret de vot dels governadors del segon grup, sense perjudici del qual, el primer grup ha de disposar de quatre vots i, el segon, d'onze.

— Des del moment en què el seu nombre arribi a vint-i-dos, els governadors s'han de distribuir en tres grups d'acord amb la classificació basada en els criteris exposats. El primer grup ha d'estar format per cinc governadors i ha de disposar de quatre vots. El segon grup ha de comprendre la meitat del nombre total de governadors, amb l'arrodoniment de les fraccions al nombre enter següent, i ha de disposar de vuit vots. El tercer grup ha d'estar format pels governadors restants i ha de disposar de tres vots.

— Dins de cada grup, els governadors han de tenir el dret de vot pel mateix termini.

— Als efectes del càlcul de les participacions en el producte interior brut total a preu de mercat s'ha d'aplicar l'apartat 2 de l'article 29. El balanç agregat total de les institucions financeres monetàries s'ha de calcular d'acord amb el sistema estadístic vigent a la Unió en el moment del càlcul.

— Sempre que el producte interior brut total a preu de mercat s'ajusti de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 29 dels Estatuts o sempre que augmenti el nombre de governadors, s'ha de revisar la mida i/o la composició dels grups d'acord amb els principis exposats.

— Per majoria de dos terços de tots els seus membres, tinguin o no el dret de vot, el Consell de Govern ha de prendre totes les mesures necessàries per a l'aplicació dels principis exposats, i pot decidir que s'ajorni la introducció del sistema de rotació fins que el nombre de governadors sigui superior a 18.

El dret de vot s'exerceix en persona. No obstant aquesta norma, el Reglament intern a què fa referència l'apartat 3 de l'article 12 pot establir la possibilitat que els membres del Consell de Govern emetin el seu vot per teleconferència. El Reglament intern ha de disposar també que els membres del Consell de Govern que no puguin assistir a les reunions del Consell de Govern per un període prolongat puguin designar un substitut que ocupi el seu lloc com a membre del Consell de Govern.

Les disposicions dels paràgrafs precedents no afecten el dret de vot que tots els membres del Consell de Govern, amb dret de vot i sense, tenen en virtut dels articles 10.3, 40.2 i 40.3.

Si no s'estipula el contrari en aquests Estatuts, el Consell de Govern ha de decidir per majoria simple dels seus membres amb dret de vot. En cas d'empat, el vot decisiu correspon al president.

En les votacions del Consell de Govern es requereix un quòrum de dos terços dels seus membres amb dret de vot. Si aquest no s'assoleix, el president pot convocar una reunió extraordinària en què es puguin adoptar decisions independentment del quòrum esmentat.

10.3. En totes les decisions que s'adoptin d'acord amb els articles 28, 29, 30, 32 i 33, els vots dels membres del Consell de Govern s'han de ponderar de conformitat amb les participacions dels bancs centrals nacionals en el capital subscrit del BCE. La ponderació dels vots dels membres del Comitè Executiu és zero. Les decisions per majoria qualificada s'han d'aprovar sempre que els vots favorables representin almenys dos terços del capital subscrit del BCE i representin almenys la meitat dels accionistes. En cas que un governador no pugui assistir a la votació, pot designar un substitut que emeti el seu vot ponderat.

10.4. Les reunions tenen caràcter confidencial. El Consell de Govern pot decidir fer públics els resultats de les seves deliberacions.

10.5. El Consell de Govern s'ha de reunir almenys deu vegades a l'any.

Article 11

El Comitè Executiu

11.1. D'acord amb el que disposa el paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 283 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Comitè Executiu està compost pel president, el vicepresident i uns altres quatre membres.

Els membres han d'exercir les seves funcions amb dedicació exclusiva. Cap membre no pot exercir una altra professió, remunerada o no, excepte amb l'autorització excepcional del Consell de Govern.

11.2. De conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 283 d'aquest Tractat, el president, el vicepresident i els altres membres del Comitè Executiu han de ser nomenats pel Consell Europeu, que s'ha de pronunciar per majoria qualificada, sobre la base d'una recomanació del Consell i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Consell de Govern, d'entre personalitats de reconegut prestigi i experiència professional en afers monetaris o bancaris.

El seu mandat té una durada de vuit anys i no és renovable.

Només els nacionals dels estats membres poden ser membres del Comitè Executiu.

11.3. Les condicions d'ocupació dels membres del Comitè Executiu, i en particular els seus sous, pensions i altres beneficis de la Seguretat Social, estan subjectes a contractes amb el BCE i són fixats pel Consell de Govern a proposta d'un comitè compost per tres membres designats pel Consell de Govern i uns altres tres designats pel Consell. Els membres del Comitè Executiu no tenen dret a vot en els afers que aquest apartat.

11.4. Si un membre del Comitè Executiu deixa de reunir els requisits exigits per exercir les seves funcions o si en la seva conducta s'observa una falta greu, el Tribunal de Justícia pot separar-lo del seu càrrec a petició del Consell de Govern o del Comitè Executiu.

11.5. Tots els membres del Comitè Executiu presents a les sessions tenen dret a vot; cadascun d'ells disposa, amb aquesta finalitat, d'un vot. Llevat de disposició contrària, el Comitè Executiu decideix per majoria simple dels vots emesos. En cas d'empat, correspon al president el vot decisiu. Les modalitats de votació s'especifiquen en el Reglament intern a què fa referència l'article 12.3.

11.6. El Comitè Executiu és responsable de la gestió ordinària del BCE.

11.7. Qualsevol vacant que es produeixi en el Comitè Executiu es cobreix mitjançant el nomenament d'un nou membre; és aplicable el que disposa l'article 11.2.

Article 12

Responsabilitats dels òrgans rectors

12.1. El Consell de Govern ha d'adoptar les orientacions i decisions necessàries per garantir el compliment de les funcions assignades al SEBC d'acord amb els Tractats i aquest Estatut. El Consell de Govern ha de formular la política monetària de la Unió, incloent-hi, si s'escau, les decisions relatives als objectius monetaris intermedis, els tipus d'interès bàsics i el subministrament de reserves en el SEBC, i ha d'establir les orientacions necessàries per al seu compliment.

El Comitè Executiu ha de posar en pràctica la política monetària de conformitat amb les orientacions i decisions adoptades pel Consell de Govern. En fer-ho, ha d'impartir les instruccions necessàries als bancs centrals nacionals. El Comitè Executiu pot també rebre la delegació de determinats poders, quan així ho disposi el Consell de Govern.

En la mesura en què es consideri possible i adequat, i sense perjudici del que disposa aquest article, el BCE ha de recórrer als bancs centrals nacionals per executar les operacions que corresponguin a les funcions del SEBC.

12.2. El Comitè Executiu s'ha d'encarregar de la preparació de les reunions del Consell de Govern.

12.3. El Consell de Govern ha d'adoptar el Reglament intern que determini l'organització interna del BCE i dels seus òrgans rectors.

12.4. El Consell de Govern ha d'exercir les funcions consultives que preveu l'article 4.

12.5. El Consell de Govern ha d'adoptar les decisions que preveu l'article 6.

Article 13

El president

13.1. El president, o, en absència d'aquest, el vicepresident, presideix el Consell de Govern i el Comitè Executiu del BCE.

13.2. Sense perjudici del que disposa l'article 38, el president o la persona que ell designi representa el BCE a l'exterior.

Article 14

Bancs centrals nacionals

14.1. De conformitat amb el que disposa l'article 131 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, cada Estat membre ha de garantir la compatibilitat de la seva legislació nacional, inclosos els estatuts del banc central nacional, amb aquests Estatuts i els Tractats.

14.2. Els estatuts dels bancs centrals nacionals han de disposar, en particular, que el mandat de governador d'un banc central nacional no sigui inferior a cinc anys.

Un governador només pot ser rellevat del seu mandat en cas que deixi de complir els requisits exigits per al compliment de les seves funcions o hagi incorregut en falta greu. El governador afectat o el Consell de Govern poden recórrer contra les decisions sobre això davant del Tribunal de Justícia, per motius d'infracció dels Tractats o de qualsevol norma legal relativa a la seva aplicació. Aquestes accions s'han d'emprendre en un termini de dos mesos a partir de la publicació de la decisió, o de la seva notificació al demandant o, a falta d'aquesta, a partir de la data en què la decisió hagi arribat a coneixement d'aquest últim, segons els casos.

14.3. Els bancs centrals nacionals són part integrant del SEBC i la seva actuació s'ha d'ajustar a les orientacions i instruccions del BCE. El Consell de Govern ha d'adoptar les mesures necessàries per garantir el compliment de les orientacions i instruccions del BCE i ha d'exigir que se li remeti tota la informació pertinent.

14.4. Els bancs centrals nacionals poden exercir funcions diferents de les que especifica aquest Estatut, llevat que el Consell de Govern decideixi, per una majoria de dos terços dels vots emesos, que aquestes funcions interfereixen en els objectius i les tasques del SEBC. Aquestes funcions s'exerceixen sota la responsabilitat dels bancs centrals nacionals i no es consideren part de les funcions del SEBC.

Article 15

Obligacions d'informació

15.1. El BCE ha d'elaborar i publicar informes sobre les activitats del SEBC amb una periodicitat almenys trimestral.

15.2. S'ha de publicar cada setmana un estat financer consolidat del SEBC.

15.3. De conformitat amb el que disposa l'apartat 3 de l'article 284 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el BCE ha de presentar cada any al Parlament Europeu,

al Consell i a la Comissió, així com al Consell Europeu, un informe sobre les activitats del SEBC i la política monetària de l'any anterior i de l'any actual.

15.4. Els informes i estats esmentats en aquest article s'han de posar gratuïtament a disposició dels interessats.

Article 16

Bitllets de banc

De conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 128 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Consell de Govern té el dret exclusiu d'autoritzar l'emissió de bitllets de banc en euros en la Unió, bitllets que poden emetre el BCE i els bancs centrals nacionals. Els bitllets de banc emesos pel BCE i els bancs centrals nacionals són els únics bitllets de banc de curs legal dins de la Unió.

El BCE ha de respectar en la mesura del possible les pràctiques existents per a l'emissió i el disseny de bitllets de banc.

CAPÍTOL IV

FUNCIONS MONETÀRIES I OPERACIONS DEL SEBC

Article 17

Comptes en el BCE i els bancs centrals nacionals

Amb la finalitat d'efectuar les seves operacions, el BCE i els bancs centrals nacionals poden obrir comptes a entitats de crèdit, a entitats públiques i a altres participants al mercat, així com acceptar actius, inclosos valors representats mitjançant anotacions en compte, com a garantia.

Article 18

Operacions de mercat obert i de crèdit

18.1. Amb la finalitat d'assolir els objectius del SEBC i de portar a terme les seves funcions, el BCE i els bancs centrals nacionals poden:

- operar en els mercats financers comprant i venent directament (al comptat i a terminis), o d'acord amb pactes de recompra, prestant o prenent prestats valors i altres instruments negociables, sigui en euros o en altres monedes, així com en metalls preciosos,
- efectuar operacions de crèdit amb entitats de crèdit i altres participants en el mercat, basant els préstecs en garanties adequades.

18.2. El BCE ha d'establir els principis generals per a les operacions de mercat obert i per a les operacions de crèdit que efectuï per si mateix o que efectuïn els bancs centrals nacionals, inclòs l'anunci de les condicions per les quals aquests es declari disposats a efectuar aquestes transaccions.

Article 19

Reserves mínimes

19.1. Sense perjudici del que disposa l'article 2, el BCE pot exigir que les entitats de crèdit establertes als estats membres mantinguin unes reserves mínimes en els comptes en el

BCE i en els bancs centrals nacionals, en atenció a objectius de política monetària. El Consell de Govern pot establir els reglaments relatius al càlcul i a la determinació de les reserves mínimes exigides. En cas d'incompliment, el BCE pot aplicar interessos de penalització, així com imposar altres sancions d'efecte comparable.

19.2. Per a l'aplicació d'aquest article, el Consell ha de definir, d'acord amb el procediment que preveu l'article 41, la base corresponent a les reserves mínimes i els coeficients màxims admissibles entre aquestes reserves i les seves bases, així com les sancions apropiades en cas d'incompliment.

Article 20

Altres instruments de control monetari

El Consell de Govern pot decidir, per majoria de dos terços dels vots emesos, l'ús d'altres mètodes operatius de control monetari que consideri adequats, sempre que es respectin les disposicions de l'article 2.

D'acord amb el procediment que fixa l'article 41, el Consell ha de definir l'abast d'aquests mètodes quan imposin obligacions a tercers.

Article 21

Operacions amb entitats públiques

21.1. D'acord amb el que disposa l'article 123 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, queden prohibides l'autorització de descoberts i la concessió d'un altre tipus de crèdits per part del BCE o dels bancs centrals nacionals en favor d'institucions, òrgans o organismes de la Unió, governs centrals, autoritats regionals o locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres; queda igualment prohibida l'adquisició directa a aquests d'instruments de deute pel BCE o els bancs centrals nacionals.

21.2. El BCE i els bancs centrals nacionals poden actuar com a agents fiscals de les entitats a què es refereix l'article 21.1.

21.3. Les disposicions d'aquest article no s'apliquen a les entitats de crèdit públiques, que en el context de la provisió de liquiditat pels bancs centrals reben dels bancs centrals nacionals i el BCE el mateix tracte que les entitats de crèdit privades.

Article 22

Sistemes de compensació i de pagament

El BCE i els bancs centrals nacionals poden proporcionar mitjans i el BCE dictar reglaments, destinats a garantir uns sistemes de compensació i liquidació eficients i solvents dins de la Unió, així com amb altres països.

Article 23

Operacions exteriors

El BCE i els bancs centrals nacionals poden:

— establir relacions amb els bancs centrals i amb les institucions financeres d'altres països i, quan escaigui, amb organitzacions internacionals,

- adquirir i vendre al comptat i a terminis tot tipus d'actius en moneda estrangera i metalls preciosos. L'expressió «actius en moneda estrangera» inclou els valors i tots els altres actius en la moneda de qualsevol país o en unitats de compte i sigui quina sigui la forma en què es posseeixin,
- posseir i gestionar els actius a què fa referència aquest article,
- efectuar qualsevol tipus de transaccions bancàries en relació amb tercers països i amb organitzacions internacionals, incloses les operacions de concessió i recepció de préstecs.

Article 24

Altres operacions

A més de les operacions derivades de les seves funcions, el BCE i els bancs centrals nacionals poden efectuar operacions per als seus fins administratius o per al seu personal.

CAPÍTOL V

SUPERVISIÓ PRUDENCIAL

Article 25

Supervisió prudencial

25.1. El BCE pot brindar assessorament al Consell, a la Comissió i a les autoritats competents dels estats membres i pot ser consultat per aquests sobre l'abast i l'aplicació de la legislació de la Unió relativa a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i a l'estabilitat del sistema financer.

25.2. D'acord amb qualsevol reglament del Consell adoptat en virtut de l'apartat 6 de l'article 127 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el BCE pot portar a terme funcions específiques relatives a les polítiques relacionades amb la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i altres entitats financeres, a excepció de les companyies d'assegurances.

CAPÍTOL VI

DISPOSICIONS FINANCERES DEL SEBC

Article 26

Comptes financers

26.1. L'exercici econòmic del BCE i dels bancs centrals nacionals comença el primer dia de gener i finalitza l'últim dia de desembre.

26.2. Els comptes anuals del BCE els porta el Comitè Executiu d'acord amb els principis que estableix el Consell de Govern. Els comptes els aprova el Consell de Govern i es publiquen posteriorment.

26.3. Amb fins analítics i operatius, el Comitè Executiu ha d'elaborar un balanç consolidat del SEBC que ha d'abraçar els actius i passius dels bancs centrals nacionals que estiguin inclosos en el SEBC.

26.4. Per a l'aplicació d'aquest article, el Consell de Govern ha d'establir les normes necessàries per normalitzar procediments comptables i d'informació relatius a les operacions empreses pels bancs centrals nacionals.

Article 27

Auditoria

27.1. Els comptes del BCE i dels bancs centrals nacionals són controlats per auditors externs independents, recomanats pel Consell de Govern i aprovats pel Consell. Els auditors tenen plens poders per examinar tots els llibres i comptes del BCE i dels bancs centrals nacionals, així com per estar plenament informats sobre les seves transaccions.

27.2. Les disposicions de l'article 287 del Tractat de funcionament de la Unió Europea només s'han d'aplicar a un examen de l'eficàcia operativa de la gestió del BCE.

Article 28

Capital del BCE

28.1. El capital del BCE és de 5.000 milions d'euros. El capital es pot augmentar en les quantitats que decideixi el Consell de Govern, que s'ha de pronunciar per la majoria qualificada que estableix l'article 10.3, dins dels límits i d'acord amb les condicions fixades pel Consell de conformitat amb el procediment que estableix l'article 41.

28.2. Els bancs centrals nacionals són els únics subscriptors i accionistes del capital del BCE. La subscripció de capital s'ha d'efectuar d'acord amb la clau establerta segons el que disposa l'article 29.

28.3. El Consell de Govern, que s'ha de pronunciar per la majoria qualificada que estableix l'article 10.3, ha de determinar fins a quin punt i de quina manera s'ha de desemborsar el capital.

28.4. Sense perjudici del que disposa l'article 28.5, les accions dels bancs centrals nacionals en el capital subscrit del BCE no es poden transferir, pignorar o embargar.

28.5. En cas que s'ajusti la clau a què es refereix l'article 29, els bancs centrals nacionals s'han de transferir entre si accions representatives del capital, fins a la quantitat que sigui necessària per garantir que la distribució de les accions representatives del capital correspon a la clau ajustada. El Consell de Govern ha de determinar els termes i les condicions d'aquestes transferències.

Article 29

Clau per a la subscripció de capital

29.1. La clau per a la subscripció de capital del BCE fixada per primera vegada el 1998, quan es va crear el SEBC, s'ha de determinar assignant a cada banc central nacional una ponderació en aquesta clau, que ha de ser igual a la suma de:

- el 50% de la participació del seu Estat membre respectiu en la població de la Unió el penúltim any anterior a la constitució del SEBC,
- el 50% de la participació del seu Estat membre respectiu en el producte interior brut, a preu de mercat, de la Unió, d'acord amb el que es registri en els cinc anys que precedeixen el penúltim any anterior a la constitució del SEBC.

Els percentatges s'han d'arrodonir a la baixa o a l'alça fins al múltiple de 0,0001 punts percentuals més pròxim.

29.2. La Comissió, de conformitat amb les normes adoptades pel Consell d'acord amb el procediment que estableix l'article 41, ha de subministrar les dades estadístiques que s'han d'utilitzar per a l'aplicació d'aquest article.

29.3. Les ponderacions assignades als bancs centrals nacionals s'han d'ajustar cada cinc anys després de la constitució del SEBC, per analogia amb les disposicions que estableix l'article 29.1. La clau ajustada s'ha d'aplicar amb efectes a partir del primer dia de l'any següent.

29.4. El Consell de Govern ha d'adoptar totes les altres mesures que siguin necessàries per a l'aplicació d'aquest article.

Article 30

Transferència d'actius exteriors de reserva al BCE

30.1. Sense perjudici del que disposa l'article 28, els bancs centrals nacionals han de proporcionar al BCE actius exteriors de reserva diferents de les monedes dels estats membres, dels euros, de les posicions de reserva i dels drets especials de gir de l'FMI, fins a un import equivalent a 50.000 milions d'euros. El Consell de Govern ha de decidir la proporció que ha de rebre el BCE després de la seva constitució en aplicació d'aquest Estatut, així com els imports que s'han d'aportar posteriorment. El BCE té ple dret a posseir i gestionar les reserves exteriors que li siguin transferides, i a utilitzar-les per als fins que estableix aquest Estatut.

30.2. Les contribucions de cada banc central nacional s'han de fixar en proporció a la seva participació en el capital subscrit del BCE.

30.3. Cada banc central nacional ha de ser acreditat pel BCE amb un actiu equivalent a la seva contribució. El Consell de Govern ha de determinar la denominació i la remuneració d'aquests actius.

30.4. El BCE pot sol·licitar més actius exteriors de reserva, excedint el límit que estableix l'article 30.1, de conformitat amb les disposicions de l'article 30.2, dins dels límits i segons les condicions que estableixi el Consell d'acord amb el procediment que fixa l'article 41.

30.5. El BCE pot tenir i gestionar les posicions de reserva i els drets especials de gir de l'FMI, així com disposar la posada en comú d'aquests actius.

30.6. El Consell de Govern ha de decidir totes les altres mesures que siguin necessàries per a l'aplicació d'aquest article.

Article 31

Actius exteriors de reserva en possessió dels bancs centrals nacionals

31.1. Els bancs centrals nacionals poden fer transaccions en compliment de les seves obligacions amb les organitzacions internacionals, de conformitat amb l'article 23.

31.2. Totes les altres operacions en actius exteriors de reserva que estiguin en poder dels bancs centrals nacionals després de les transferències a què es refereix l'article 30, així com les transaccions dels estats membres amb els seus fons de maniobra oficials en moneda estrangera, per damunt de determinats límits que s'han d'establir d'acord amb

l'article 31.3, han d'estar subjectes a l'aprovació del BCE, amb la finalitat de garantir la seva coherència amb la política monetària i de tipus de canvi de la Unió.

31.3. El Consell de Govern ha d'establir les directrius destinades a facilitar aquestes operacions.

Article 32

Assignació d'ingressos monetaris als bancs centrals nacionals

32.1. Els ingressos obtinguts pels bancs centrals nacionals en l'exercici de la funció de política monetària del SEBC, denominats d'ara endavant «ingressos monetaris», s'han d'assignar al final de cada exercici d'acord amb les disposicions d'aquest article.

32.2. L'import dels ingressos monetaris de cada banc central nacional ha de ser igual als seus ingressos anuals procedents dels seus actius mantinguts contra bitllets en circulació i dipòsits de les entitats de crèdit. Aquests actius són identificats pels bancs centrals nacionals d'acord amb les directrius que estableix el Consell de Govern.

32.3. Si després de la introducció de l'euro, segons el parer del Consell de Govern, les estructures del balanç dels bancs centrals nacionals no permeten l'aplicació de l'article 32.2, el Consell de Govern, per majoria qualificada, pot decidir que, no obstant el que disposa l'article 32.2, els ingressos monetaris es mesurin d'acord amb un mètode alternatiu durant un període que no pot ser superior a cinc anys.

32.4. L'import dels ingressos monetaris de cada banc central nacional s'ha de reduir en un import equivalent a qualsevol interès pagat per aquest banc central sobre els seus dipòsits oberts a entitats de crèdit, de conformitat amb l'article 19.

El Consell de Govern pot decidir que els bancs centrals nacionals siguin indemnitzats pels costos en què incorrin en relació amb l'emissió de bitllets de banc o, en circumstàncies excepcionals, per les pèrdues específiques derivades de les operacions de política monetària realitzades per al SEBC. La indemnització ha d'adoptar la forma que consideri adequada el Consell de Govern; aquests imports es poden compensar amb els ingressos monetaris dels bancs centrals nacionals.

32.5. La suma dels ingressos monetaris dels bancs centrals nacionals s'ha d'assignar als bancs centrals nacionals proporcionalment a les seves accions desemborsades del BCE, sense perjudici de les decisions que adopti el Consell de Govern d'acord amb l'article 33.2.

32.6. La compensació i la liquidació dels balanços derivats de l'assignació dels ingressos monetaris les ha d'efectuar el BCE d'acord amb les directrius que estableixi el Consell de Govern.

32.7. El Consell de Govern ha d'adoptar qualsevol altres mesures necessàries per a l'aplicació d'aquest article.

Article 33

Assignació dels beneficis i les pèrdues nets del BCE

33.1. Els beneficis nets del BCE s'han de transferir en l'ordre següent:

a) un import que determina el Consell de Govern, i que no pot excedir el 20% dels beneficis nets, es transfereix al fons de reserva general, amb un límit equivalent al 100% del capital;

b) els beneficis nets restants s'han de distribuir entre els accionistes del BCE proporcionalment a les seves accions desemborsades.

33.2. Quan el BCE pateixi pèrdues, el dèficit es pot compensar mitjançant el fons de reserva general del BCE i, si és necessari i amb la decisió prèvia del Consell de Govern, mitjançant els ingressos monetaris de l'exercici econòmic corresponent en proporció a i fins als imports assignats als bancs centrals nacionals d'acord amb el que estableix l'article 32.5.

CAPÍTOL VII

DISPOSICIONS GENERALS

Article 34

Actes jurídics

34.1. D'acord amb l'article 132 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el BCE:
— ha d'elaborar reglaments en la mesura en què això sigui necessari per a l'exercici de les funcions que defineixen el primer guió de l'article 3.1 i els articles 19.1, 22 o 25.2 dels Estatuts del SEBC, i els casos que estableixin els actes del Consell que esmenta l'article 41,
— ha de prendre les decisions necessàries per a l'exercici de les funcions encomanades al SEBC pels Tractats i pels Estatuts del SEBC,
— ha de formular recomanacions i emetre dictàmens.

34.2. El BCE pot decidir fer públics les seves decisions, recomanacions i dictàmens.

34.3. Dins dels límits i en les condicions adoptats pel Consell d'acord amb el procediment que estableix l'article 41 dels Estatuts, el BCE està autoritzat a imposar multes i pagaments periòdics coercitius a les empreses que no compleixin les seves obligacions respecte dels reglaments i les decisions.

Article 35

Control judicial i afers connexos

35.1. Els actes o les omissions del BCE estan subjectes a la revisió i a la interpretació del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, en els casos que preveuen els Tractats i d'acord amb les condicions que s'hi estableixen. El BCE pot emprendre accions en els casos i d'acord amb les condicions que estableixen els Tractats.

35.2. Els litigis entre el BCE, d'una banda, i els seus creditors, deutors o tercers, de l'altra, han de ser resolts pels tribunals nacionals competents, sense perjudici de les competències atribuïdes al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

35.3. El BCE està subjecte al règim d'obligacions que estableix l'article 340 del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Els bancs centrals nacionals són responsables d'acord amb la legislació nacional respectiva.

35.4. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea té jurisdicció per decidir en virtut de les clàusules compromissòries que continguin els contractes subscrits pel BCE o en nom seu, ja estiguin regulats pel dret públic o pel privat.

35.5. La decisió del BCE d'emprendre accions davant el Tribunal de Justícia de la Unió Europea l'ha de prendre el Consell de Govern.

35.6. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea té jurisdicció per als litigis relatius al compliment per part dels bancs centrals nacionals de les obligacions derivades dels Tractats i d'aquests Estatuts. Quan el BCE consideri que un banc central nacional ha incomplert alguna de les obligacions que estableixen aquests Estatuts, ha d'emetre un dictamen motivat després d'haver donat a aquest banc central nacional la possibilitat de presentar les seves al·legacions. Si el banc central nacional de què es tracti no s'até a aquest dictamen en el termini que estableix el BCE, aquest pot recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Article 36

Personal

36.1. El Consell de Govern, a proposta del Comitè Executiu, estableix les condicions de contractació del personal del BCE.

36.2. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea té jurisdicció en qualsevol litigi entre el BCE i els seus empleats, dins dels límits i d'acord amb les condicions que estableixin les condicions d'ocupació.

Article 37

(antic article 38)

Secret professional

37.1. Els membres dels òrgans rectors i el personal del BCE i dels bancs centrals nacionals, fins i tot després de cessar en les seves funcions, no han de revelar informació que, per la seva naturalesa, estigui emparada pel secret professional.

37.2. Les persones que tinguin accés a dades emparades per la legislació de la Unió que imposi l'obligació del secret estan subjectes a aquesta legislació.

Article 38

(antic article 39)

Signataris

El BCE es compromet legalment davant de tercers per mitjà del seu president o de dos membres del Comitè Executiu, o per mitjà de les signatures de dos membres del personal del BCE degudament autoritzats pel president per signar en nom del BCE.

Article 39

(antic article 40)

Privilegis i immunitats

El BCE gaudeix en el territori dels estats membres dels privilegis i les immunitats necessaris per a l'exercici de les seves funcions, en les condicions que estableix el Protocol sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea.

CAPÍTOL VIII

MODIFICACIÓ DELS ESTATUTS I LEGISLACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Article 40

(antic article 41)

Procediment de modificació simplificada

40.1. D'acord amb l'apartat 3 de l'article 129 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, els articles 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 a) i 36 d'aquests Estatuts poden ser modificats pel Parlament Europeu i el Consell d'acord amb el procediment legislatiu ordinari o bé sobre la base d'una recomanació del BCE, amb la consulta prèvia a la Comissió, o bé a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al BCE.

40.2. L'article 10.2 pot ser modificat mitjançant una decisió del Consell Europeu, aprovada per unanimitat, bé per recomanació del Banc Central Europeu i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i a la Comissió, o bé per recomanació de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Banc Central Europeu. Aquestes modificacions només han d'entrar en vigor després d'haver estat aprovades pels estats membres de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives.

40.3. Les recomanacions que faci el BCE d'acord amb aquest article requereixen una decisió unànime del Consell de Govern.

Article 41

(antic article 42)

Legislació complementària

D'acord amb l'apartat 4 de l'article 129 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al BCE, o sobre la base d'una recomanació del BCE i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i a la Comissió, ha d'adoptar les disposicions a què es refereixen els articles 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3 d'aquest Estatut.

CAPÍTOL IX

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES I ALTRES DISPOSICIONS PER AL SEBC

Article 42

(antic article 43)

Disposicions generals

42.1. Les excepcions a què es refereix l'article 139 del Tractat de funcionament de la Unió Europea comporten que els articles següents d'aquests Estatuts no han de concedir drets ni imposar obligacions als estats membres de què es tracti: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34 i 49.

42.2. Els bancs centrals dels estats membres que gaudeixin d'una excepció de conformitat amb l'article 139 d'aquest Tractat conserven les seves competències en l'àmbit de la política monetària d'acord amb la legislació nacional.

42.3. De conformitat amb l'article 139 d'aquest Tractat, «els estats membres» significa «els estats membres la moneda dels quals és l'euro» en els articles següents d'aquests Estatuts: 3, 11.2 i 19.

42.4. «Els bancs centrals nacionals» significa «els bancs centrals dels estats membres la moneda dels quals és l'euro» en els articles següents d'aquest Estatut: 9.2, 10.2, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 i 49.

42.5. «Els accionistes» significa «els bancs centrals dels estats membres la moneda dels quals és l'euro» en els articles 10.3 i 33.1.

42.6. «El capital subscrit del SEBC» significa «el capital del BCE subscrit pels bancs centrals dels estats membres la moneda dels quals és l'euro» en els articles 10.3 i 30.2.

Article 43

(antic article 44)

Funcions transitòries del BCE

El BCE s'ha d'encarregar de les antigues tasques de l'IME a què es refereix l'apartat 2 de l'article 141 del Tractat de funcionament de la Unió Europea que, a causa de les excepcions d'un o diversos dels estats membres, encara s'hagin d'exercir després d'adoptar l'euro.

El BCE ha d'emetre dictàmens per preparar la supressió de les excepcions que especifica l'article 140 d'aquest Tractat.

Article 44

(antic article 45)

El Consell General del BCE

44.1. Sense perjudici del que disposa l'apartat 1 de l'article 129 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Consell General s'ha de constituir com a tercer òrgan rector del BCE.

44.2. El Consell General està compost pel president i el vicepresident del BCE i pels governadors dels bancs centrals nacionals. Els altres membres del Comitè Executiu poden participar, sense dret a vot, en les reunions del Consell General.

44.3. Les responsabilitats del Consell General figuren, en la seva totalitat, a l'article 46 d'aquest Estatut.

Article 45

(antic article 46)

Reglament intern del Consell General

45.1. El president, o, en absència d'aquest, el vicepresident del BCE, presideix el Consell General del BCE.

45.2. El president del Consell i un membre de la Comissió poden participar, sense dret a vot, en les reunions del Consell General.

45.3. El president prepara les reunions del Consell General.

45.4. No obstant el que disposa l'article 12.3, el Consell General ha d'adoptar el seu Reglament intern.

45.5. El BCE s'encarrega de la secretaria del Consell General.

Article 46

(antic article 47)

Responsabilitats del Consell General

46.1. El Consell General:

- porta a terme les tasques a què es refereix l'article 43,
- contribueix al desenvolupament de les funcions consultives a què es refereixen els articles 4 i 25.1.

46.2. El Consell General contribueix:

- a la recopilació de la informació estadística a què es refereix l'article 5,
- a l'elaboració d'informes sobre les activitats del BCE a què es refereix l'article 15,
- a l'establiment de les normes necessàries per a l'aplicació de l'article 26 a què es refereix l'article 26.4,
- a l'adopció de totes les mesures necessàries restants per a l'aplicació de l'article 29 a què es refereix l'article 29.4,
- a l'establiment de les condicions de contractació del personal del BCE a què es refereix l'article 36.

46.3. El Consell General contribueix als preparatius necessaris per fixar irrevocablement els tipus de canvi de les monedes dels estats membres acollides a una excepció respecte de l'euro, d'acord amb el que disposa l'apartat 3 de l'article 140 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

46.4. El president del BCE informa el Consell General sobre les decisions del Consell de Govern.

Article 47

(antic article 48)

Disposicions transitòries per al capital del BCE

D'acord amb l'article 29.1, s'assigna a cada banc central nacional una ponderació en la clau per a la subscripció del capital del BCE. No obstant el que disposa l'article 28.3, els bancs centrals dels estats membres acollits a una excepció no han de desemborsar el capital subscrit llevat que el Consell General, per una majoria que representi com a mínim dos terços del capital subscrit del BCE i almenys a la meitat dels accionistes, decideixi que s'ha de pagar un percentatge mínim com a contribució als costos operatius del BCE.

Article 48

(antic article 49)

Pagament diferit del capital, les reserves i les provisions del BCE

48.1. El banc central d'un Estat membre l'excepció del qual hagi estat suprimida ha de desemborsar la seva part subscrita de capital del BCE en la mateixa mesura que els altres

bancs centrals dels estats membres la moneda dels quals és l'euro i ha de transferir al BCE actius de reserva de canvi d'acord amb el que disposa l'article 30.1. La quantitat que s'hagi de transferir s'ha de determinar multiplicant el valor en euros, al tipus de canvi del moment, dels actius de reserva avantdits transferits ja fins a aquell moment al BCE, de conformitat amb el que disposa l'article 30.1, pel coeficient resultant de dividir el nombre d'accions subscrietes pel banc central nacional de què es tracti i el nombre d'accions que ja hagin desemborsat els altres bancs centrals nacionals.

48.2. A més del desemborsament que s'ha d'efectuar d'acord amb l'article 48.1, el banc central de què es tracti ha de contribuir a les reserves del BCE, a les provisions equivalents a reserves i a l'import que encara s'hagi d'assignar a les reserves i provisions corresponents al saldo del compte de pèrdues i guanys a 31 de desembre de l'any anterior al de la supressió de l'excepció. La quantitat amb què ha de contribuir s'ha de determinar multiplicant l'import de les reserves, definit anteriorment i consignat en el balanç aprovat del BCE, pel coeficient resultant de dividir el nombre d'accions subscrietes pel banc central de què es tracti i el nombre d'accions que ja hagin desemborsat els altres bancs centrals.

48.3. Quan un o més països es converteixin en estats membres i els seus bancs centrals nacionals respectius passin a formar part del SEBC, s'han d'augmentar automàticament el capital subscrit del BCE i el límit sobre la quantitat d'actius de reserva de canvi que es pot transferir al BCE. L'augment s'ha de calcular multiplicant les quantitats respectives vigents en aquest moment pel coeficient resultant de dividir, en el marc de la clau ajustada per a la subscripció de capital, entre la ponderació dels nous bancs centrals nacionals implicats i la ponderació dels bancs centrals nacionals ja membres del SEBC. La ponderació de cada banc central nacional dins de la clau per a la subscripció de capital s'ha de calcular de manera anàloga al que disposa l'apartat 1 de l'article 29 i de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 29. Els períodes de referència que s'han d'utilitzar per a les dades estadístiques han de ser idèntics als que s'apliquen per a l'últim ajust quinquennal de les ponderacions en virtut de l'apartat 3 de l'article 29.

Article 49

(antic article 52)

Canvi dels bitllets de banc ► C1 denominats en monedes dels estats membres ◀

Després de la fixació irrevocable dels tipus de canvi ► C1 de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 140 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, ◀ el Consell de Govern ha d'adoptar les mesures necessàries per garantir que els bitllets de banc denominats en monedes amb tipus de canvi fix irrevocable siguin canviats pels bancs centrals nacionals als seus valors de paritat respectius.

Article 50

(antic article 53)

Aplicabilitat de les disposicions transitòries

Mentre hi hagi estats membres acollits a excepció continuen sent aplicables els articles 42 a 47 inclusivament.

PROTOCOL (NÚM. 5)
SOBRE ELS ESTATUTS DEL BANC EUROPEU D'INVERSIONS

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT establir els Estatuts del Banc Europeu d'Inversions, que preveu l'article 308 del Tractat de funcionament de la Unió Europea,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

El Banc Europeu d'Inversions, creat per l'article 308 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, d'ara endavant denominat el «Banc», queda constituït i exerceix les seves funcions i la seva activitat de conformitat amb les disposicions ► **C2** dels Tractats ◀ i d'aquests Estatuts.

Article 2

La missió del Banc és la definida per l'article 309 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 3

De conformitat amb l'article 308 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, els estats membres són els membres del Banc.

Article 4

▼ **M11**

1. El Banc té un capital de 248.795.606.881 EUR, subscrit pels estats membres de la manera següent:

▼ **M9**

Alemanya	46.722.369.149
França	46.722.369.149
Itàlia	46.722.369.149
Espanya	28.033.421.847
Bèlgica	12.951.115.777
Països Baixos	12.951.115.777
Suècia	8.591.781.713
Dinamarca	6.557.521.657

Àustria	6.428.994.386
▼M11	
Polònia	11.366.679.827
▼M9	
Finlàndia	3.693.702.498
Grècia	3.512.961.713
Portugal	2.263.904.037
Txèquia	2.206.922.328
Hongria	2.087.849.195
Irlanda	1.639.379.073
▼M11	
Romania	1.639.379.073
▼M9	
Croàcia	1.062.312.542
Eslovàquia	751.236.149
Eslovènia	697.455.090
Bulgària	510.041.217
Lituània	437.633.208
Luxemburg	327.878.318
Xipre	321.508.011
Letònia	267.076.094
Estònia	206.248.240
Malta	122.381.664

▼B

Els estats membres només són responsables fins a l'import de la seva quota de capital subscrit i no desemborsat.

2. L'admissió d'un nou membre comporta un augment del capital subscrit corresponent a l'aportació del nou membre.
3. El Consell de Governadors pot decidir, per unanimitat, un augment del capital subscrit.
4. La quota de capital subscrit no es pot cedir ni pignorar i és inembargable.

Article 5

▼C7

1. El capital subscrit és desemborsat pels estats membres a raó del 8,919255272%, de mitjana, dels imports que defineix l'apartat 1 de l'article 4.

▼B

2. En cas d'augment del capital subscrit, el Consell de Governadors fixa per unanimitat el percentatge que s'ha de desemborsar, així com les modalitats de desemborsament. Els desemborsaments en metàl·lic únicament s'admeten en euros.

3. El Consell d'Administració pot exigir el desemborsament del saldo del capital subscrit, sempre que aquest desemborsament sigui necessari per fer front a les obligacions del Banc.

El desemborsament esmentat és efectuat per cada Estat membre en proporció amb la seva quota de capital subscrit.

Article 6

(antic article 8)

El Banc és administrat i dirigit per un Consell de Governadors, un Consell d'Administració i un Comitè de Direcció.

Article 7

(antic article 9)

1. El Consell de Governadors està compost pels ministres que designin els estats membres.

2. El Consell de Governadors estableix les directrius generals de la política creditícia del Banc, de conformitat amb els objectius de la Unió. El Consell de Governadors vetlla per l'execució d'aquestes directrius.

3. A més, el Consell de Governadors:

a) decideix sobre l'augment del capital subscrit, de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 4 i l'apartat 2 de l'article 5;

b) als efectes de l'aplicació de l'apartat 1 de l'article 9, determina els principis aplicables a les operacions de finançament en el marc de la missió del Banc;

c) exerceix les competències que preveuen els articles 9 i 11 per al nomenament i cessament dels membres del Consell d'Administració i del Comitè de Direcció, així com les que preveu el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 11;

d) decideix la concessió de finançament per a operacions d'inversió que s'hagin de portar a terme totalment o parcialment fora del territori dels estats membres, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 16;

e) aprova l'informe anual elaborat pel Consell d'Administració;

f) aprova el balanç anual, així com el compte de pèrdues i guanys;

g) exerceix les altres competències i atribucions que li confereixen aquests Estatuts;

▼ M8

h) aprova per majoria qualificada el Reglament intern del Banc.

▼ B

4. El Consell de Governadors és competent per prendre, per unanimitat, ► C4 en el marc dels Tractats i d'aquests Estatuts, ◀ qualsevol decisió relativa a la suspensió de l'activitat del Banc i a la seva eventual liquidació.

Article 8

(antic article 10)

Llevat d'una disposició en contra d'aquests Estatuts, el Consell de Governadors pren les seves decisions per majoria dels membres que el componen. La majoria esmentada ha de representar almenys el 50% del capital subscrit.

La majoria qualificada requereix un total de divuit vots i el 68% del capital subscrit.

L'abstenció dels membres presents o representats no obsta a l'adopció dels acords que requereixin unanimitat.

Article 9

(antic article 11)

1. El Consell d'Administració decideix sobre la concessió de finançament, en particular en forma de crèdits i garanties, i la conclusió d'emprèstits; fixa els tipus d'interès dels préstecs, així com les comissions i altres càrregues. Basant-se en una decisió adoptada per majoria qualificada, pot delegar algunes de les seves atribucions en el Comitè de Direcció. Determina les condicions i modalitats de la delegació esmentada i en supervisa l'execució. ►M8 Aprova per majoria qualificada el pla d'operacions del Banc. ◀

El Consell d'Administració vetlla per la sana administració del Banc; garanteix la conformitat de la gestió del Banc amb les disposicions dels Tractats i els Estatuts i amb les directrius generals establertes pel Consell de Governadors.

En finalitzar l'exercici, el Consell d'Administració està obligat a presentar un informe al Consell de Governadors i a publicar-lo, una vegada aprovat.

▼M8

2. El Consell d'Administració està compost per vint-i-vuit administradors i trenta-un administradors suplents, nomenats de conformitat amb aquest apartat.

▼A1

Els administradors són nomenats pel Consell de Governadors per a un període de cinc anys, a raó d'un administrador per cada Estat membre i un administrador per la Comissió.

▼M11

Els administradors suplents són nomenats pel Consell de Governadors per a un període de cinc anys, a raó de:

- dos suplents designats per la República Federal d'Alemanya,
- dos suplents designats per la República Francesa,
- dos suplents designats per la República Italiana,
- dos suplents designats de comú acord pel Regne d'Espanya i la República Portuguesa,
- tres suplents designats de comú acord pel Regne de Bèlgica, el Gran Ducat de Luxemburg i el Regne dels Països Baixos,
- tres suplents designats de comú acord per la República de Croàcia, Hongria i la República de Polònia,
- quatre suplents designats de comú acord pel Regne de Dinamarca, la República Hel·lènica, Irlanda i Romania,
- sis suplents designats de comú acord per la República d'Estònia, la República de Letònia, la República de Lituània, la República d'Àustria, la República de Finlàndia i el Regne de Suècia,

- sis suplents designats de comú acord per la República de Bulgària, la República Txeca, la República de Xipre, la República de Malta, la República d'Eslovènia i la República Eslovaca,
- un suplent designat per la Comissió.

▼B

El Consell d'Administració convida a formar-ne part sense dret a vot sis experts: tres en qualitat de membres i tres com a suplents.

El mandat dels administradors i dels suplents és renovable.

El Reglament intern estableix les modalitats de participació en les sessions del Consell d'Administració i les disposicions aplicables als membres suplents i als experts designats.

El president o, en absència d'aquest, un dels vicepresidents del Comitè de Direcció presideix les sessions del Consell d'Administració, sense prendre part en la votació.

Els membres del Consell d'Administració s'elegeixen entre personalitats que ofereixin garanties plenes d'independència i competència; només són responsables davant el Banc.

3. Només quan un administrador deixi de complir les condicions necessàries per a l'exercici de les seves funcions pot ser destituït pel Consell de Governadors, per majoria qualificada.

La no aprovació de l'informe anual comporta la dimissió del Consell d'Administració.

4. En cas de vacant per mort, cessament, dimissió voluntària o col·lectiva, es procedeix a la seva substitució, de conformitat amb el que disposa l'apartat 2. Excepte en cas de renovació total, els membres són substituïts pel temps que falti per acabar el mandat.

5. El Consell de Governadors fixa la retribució dels membres del Consell d'Administració. Determina les eventuais incompatibilitats amb les funcions d'administrador i de suplent.

Article 10

(antic article 12)

1. Cada administrador disposa d'un vot en el Consell d'Administració. Pot delegar el seu vot en tot cas, en les condicions que estableixi el Reglament intern del Banc.

2. Llevat d'una disposició en contra d'aquests Estatuts, el Consell d'Administració pren les seves decisions per almenys un terç dels seus membres amb dret de vot que representin almenys el cinquanta per cent del capital subscrit. La majoria qualificada requereix un total de divuit vots a favor i el seixanta-vuit per cent del capital subscrit. El Reglament intern del Banc fixa el quòrum necessari per a la validesa dels acords del Consell d'Administració.

Article 11

(antic article 13)

▼C9

1. El Comitè de Direcció està compost per un president i vuit vicepresidents nomenats per majoria qualificada pel Consell de Governadors, a proposta del Consell d'Administració per majoria qualificada, per a un període de sis anys.

▼ B

El Consell de Governadors, per unanimitat, pot modificar el nombre de membres del Comitè de Direcció.

2. A proposta del Consell d'Administració, per majoria qualificada, el Consell de Governadors, també per majoria qualificada, pot destituir els membres del Comitè de Direcció.

3. El Comitè de Direcció s'encarrega de la gestió dels assumptes d'administració ordinària del Banc, sota l'autoritat del president i el control del Consell d'Administració.

Aquest Comitè prepara les decisions del Consell d'Administració, especialment les referents a la conclusió d'emprèstits i a la concessió de finançament, en particular en forma de crèdits i garanties; així mateix, assegura l'execució d'aquestes decisions.

4. El Comitè de Direcció emet, per majoria, els seus dictàmens sobre els projectes de conclusió d'emprèstits i de concessió de finançament, en particular en forma de crèdits i garanties.

5. El Consell de Governadors fixa la retribució dels membres del Comitè de Direcció i determina les incompatibilitats amb les seves funcions.

6. El president o, en cas d'impediment d'aquest, un dels vicepresidents representa el Banc en els assumptes judicials o extrajudicials.

7. Els membres del personal del Banc estan sotmesos a l'autoritat del president. Correspon a aquest de contractar-los i acomiadar-los. En l'elecció del personal, s'han de tenir en compte no només les aptituds personals i la formació professional, sinó també un repartiment equitatiu entre els nacionals dels estats membres. El Reglament intern determina l'òrgan competent per adoptar les disposicions aplicables al personal.

8. El Comitè de Direcció i el personal del Banc només són responsables davant aquest últim i exerceixen les seves funcions amb total independència.

Article 12

(antic article 14)

1. Un Comitè, compost per sis membres nomenats pel Consell de Governadors per raó de la seva competència, comprova que les activitats del Banc s'atenen a les millors pràctiques bancàries i és responsable de la verificació de comptes del Banc.

2. El Comitè que esmenta l'apartat 1 examina cada any la regularitat de les operacions i dels llibres del Banc. Comprova sobre això que les operacions del Banc s'han dut a terme de conformitat amb els tràmits i procediments que estableixen aquests Estatuts i el Reglament intern.

3. El Comitè que esmenta l'apartat 1 confirma que els estats financers, així com qualsevol informació financera que figuri en els comptes anuals establerts pel Consell d'Administració, donen una imatge fidel de la situació financera del Banc, tant de l'actiu com del passiu, així com dels resultats de les seves operacions i dels fluxos de tresoreria de l'exercici financer de què es tracti.

4. El Reglament intern precisa les qualificacions que han de tenir els membres del Comitè a què fa referència l'apartat 1 i determina les condicions i modalitats de funcionament del Comitè.

Article 13

(antic article 15)

El Banc es relaciona amb cada Estat membre per mitjà de l'autoritat que aquest designi. En l'execució de les operacions financeres, pot recórrer al banc central nacional de l'Estat membre interessat o a altres institucions financeres autoritzades per aquest.

Article 14

(antic article 16)

1. El Banc coopera amb totes les organitzacions internacionals que exerceixin la seva activitat en camps anàlegs als seus.
2. El Banc tracta d'establir tot tipus de contactes útils per tal de cooperar amb les institucions bancàries i financeres dels països per on s'estenguin les seves operacions.

Article 15

(antic article 17)

A instància d'un Estat membre o de la Comissió, o per iniciativa pròpia, el Consell de Governadors interpreta o completa, en les mateixes condicions amb què van ser fixades, les directrius que hagi establert de conformitat amb l'article 7 d'aquests Estatuts.

Article 16

(antic article 18)

1. En l'àmbit del mandat que defineix l'article 309 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Banc atorga finançament, en particular en forma de crèdits i de garanties, als seus membres o a les empreses privades o públiques per a inversions que s'hagin d'executar en els territoris dels estats membres, sempre que no es disposi, en condicions raonables, de recursos procedents d'altres fonts.

Tanmateix, mitjançant una decisió per majoria qualificada del Consell de Governadors, a proposta del Consell d'Administració, el Banc pot atorgar finançament per a inversions que s'hagin d'executar, totalment o parcialment, fora dels territoris dels estats membres.

2. La concessió de préstecs està subordinada, en la mesura que es pugui, a la utilització d'altres mitjans de finançament.

3. Quan es concedeixi un préstec a una empresa o a una col·lectivitat que no sigui un Estat membre, el Banc subordina la concessió d'aquest préstec a l'atorgament d'una garantia per l'Estat membre en el territori del qual s'hagi d'executar la inversió o d'altres garanties suficients, o bé a la solidesa financera del deutor.

A més, en el marc dels principis establerts pel Consell de Governadors d'acord amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 7, i si la realització de les operacions que preveu l'article 309 del Tractat de funcionament de la Unió Europea ho exigeix, el Consell d'Administració adopta per majoria qualificada les condicions i modalitats de qualsevol finançament amb un perfil de risc específic i que sigui considerat per això una activitat especial.

4. El Banc pot garantir els emprèstits contractats per empreses públiques o privades o per col·lectivitats per a la realització de les operacions que preveu l'article 309 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

5. L'import total compromès dels préstecs i les garanties concedits pel Banc no ha d'excedir el 250% del capital subscrit, de les reserves, de les provisions no assignades i de l'excedent de compte de pèrdues i guanys. La quantitat acumulada de les partides de què es tracti es calcula una vegada deduïda una suma idèntica a la quantitat subscrita, s'hagi desemborsat o no, en concepte de qualsevol participació del Banc.

En cap moment, la quantitat abonada en concepte de participació del Banc no ha de ser superior al total de la part alliberada del seu capital, les seves reserves, les provisions no assignades i l'excedent de compte de pèrdues i guanys.

Amb caràcter excepcional, les activitats especials del Banc, com ara les que decideixin el Consell de Governadors i el Consell d'Administració d'acord amb l'apartat 3, són objecte de dotació específica en reserves.

Aquest apartat s'aplica, així mateix, als comptes consolidats del Banc.

6. El Banc es protegeix contra el risc de canvi inserint en els contractes de préstec i de garantia les clàusules que consideri apropiades.

Article 17

(antic article 19)

1. Els tipus d'interès dels préstecs que concedeixi el Banc, així com les comissions i altres càrregues, s'han d'adaptar a les condicions que prevalguin en el mercat de capitals i s'han de calcular de manera que els ingressos que en resultin permetin al Banc fer front a les seves obligacions, cobrir les seves despeses i riscos i constituir un fons de reserva de conformitat amb l'article 22.

2. El Banc no concedeix cap reducció dels tipus d'interès. En cas que, tenint en compte el caràcter específic de la inversió que s'hagi de finançar, sigui convenient una reducció del tipus d'interès, l'Estat membre interessat o una altra autoritat pot concedir bonificacions d'interessos, en la mesura que la seva concessió sigui compatible amb les normes que preveu l'article 107 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 18

(antic article 20)

En les seves operacions de finançament, el Banc ha d'observar els principis següents:

1. Vetlla pel fet que els seus fons s'utilitzin de la manera més racional possible, en interès de la Unió.

Només pot concedir préstecs o garantir emprèstits:

a) quan es pugui assegurar el pagament dels interessos i l'amortització del capital amb els beneficis d'explotació, en el cas d'inversions executades per empreses pertanyents al sector de la producció, o bé, quan es tracti d'altres inversions, per mitjà d'un compromís subscrit per l'Estat on s'executi la inversió, o de qualsevol altra manera,

b) i quan l'execució de la inversió contribueixi a l'increment de la productivitat econòmica en general i afavoreixi la consecució del mercat interior.

2. No ha d'adquirir cap participació en empreses ni assumir cap responsabilitat en la gestió d'aquestes, llevat que la protecció dels seus drets així ho exigeixi per garantir la recuperació dels seus crèdits.

No obstant això, en el marc dels principis establerts pel Consell de Governadors d'acord amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 7, si així ho exigeix la realització de les operacions que preveu l'article 309 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Consell d'Administració adopta per majoria qualificada les condicions i modalitats de participació en el capital d'una empresa comercial, per regla general com a complement d'un préstec o una garantia, sempre que sigui necessari per al finançament d'una inversió o un programa.

3. Pot cedir els seus crèdits en el mercat de capitals i, amb aquesta finalitat, pot exigir als seus prestataris l'emissió d'obligacions o d'altres títols.

4. Ni el Banc ni els estats membres no han d'imposar condicions que obliguin a gastar les quantitats prestades dins d'un Estat membre determinat.

5. Pot subordinar la concessió de préstecs a l'organització de licitacions internacionals.

6. No finança, totalment o parcialment, les inversions a què s'oposi l'Estat membre en el territori del qual s'hagin d'executar.

7. Com a complement de les seves activitats de crèdit, el Banc pot garantir serveis d'assistència tècnica, d'acord amb les condicions i les modalitats definides pel Consell de Governadors, que es pronuncia per majoria qualificada, de conformitat amb aquests Estatuts.

Article 19

(antic article 21)

1. Qualsevol empresa o entitat pública o privada pot presentar directament al Banc una sol·licitud de finançament. La sol·licitud també es pot presentar a través de la Comissió o de l'Estat membre en el territori del qual s'hagi de dur a terme la inversió.

2. Quan les sol·licituds es cursin per conducte de la Comissió, se sotmeten al dictamen de l'Estat membre en el territori del qual s'hagi de dur a terme la inversió. Quan es cursin per mitjà de l'Estat membre, se sotmeten al dictamen de la Comissió. Quan provinguin directament d'una empresa, se sotmeten a l'Estat membre interessat i a la Comissió.

Els estats membres interessats i la Comissió han d'emetre el seu dictamen en el termini màxim de dos mesos. A falta de resposta en el termini indicat, el Banc pot considerar que el projecte esmentat no suscita cap objecció.

3. El Consell d'Administració decideix sobre les operacions de finançament que li sotmeti el Comitè de Direcció.

4. El Comitè de Direcció examina si les operacions de finançament presentades s'atencen a les disposicions d'aquests Estatuts, en particular a les dels articles 16 i 18. Si el Comitè de Direcció es pronuncia a favor del finançament, ha de sotmetre la proposta corresponent al Consell d'Administració; pot subordinar el seu dictamen favorable a les condicions que consideri essencials. Si el Comitè de Direcció es pronuncia en contra de la concessió del finançament, ha de presentar al Consell d'Administració els documents pertinents, acompanyats del seu dictamen.

5. En cas de dictamen desfavorable del Comitè de Direcció, el Consell d'Administració només pot concedir el finançament esmentat per unanimitat.

6. En cas de dictamen desfavorable de la Comissió, el Consell d'Administració només pot concedir el finançament esmentat per unanimitat, i s'hi absté de votar l'administrador nomenat amb la designació prèvia de la Comissió.

7. En cas de dictamen desfavorable del Comitè de Direcció i de la Comissió, el Consell d'Administració no pot concedir el finançament esmentat.

8. Quan estigui justificat procedir a una reestructuració d'una operació de finançament relativa a inversions aprovades per motius de protecció dels drets i interessos del Banc, el Comitè de Direcció ha d'adoptar immediatament les mesures urgents que consideri necessàries, a reserva d'informar-ne immediatament el Consell d'Administració.

Article 20

(antic article 22)

1. El Banc pren en préstec en els mercats de capitals els recursos necessaris per al compliment de la seva missió.

2. El Banc pot prendre diners en préstec en el mercat de capitals dels estats membres, en el marc de les disposicions legals aplicables als mercats esmentats.

Les autoritats competents d'un Estat membre acollit a una excepció en el sentit de l'apartat 1 de l'article 139 del Tractat de funcionament de la Unió Europea només s'hi poden oposar si hi ha motius per témer perturbacions greus en el mercat de capitals de l'Estat esmentat.

Article 21

(antic article 23)

1. El Banc pot utilitzar, en les condicions següents, els recursos disponibles que no necessiti immediatament per fer front a les seves obligacions:

- a) pot col·locar capitals en els mercats monetaris;
- b) llevat del que disposa l'apartat 2 de l'article 18, pot comprar o vendre títols;
- c) pot efectuar qualsevol altra operació financera relacionada amb els seus objectius.

2. Sense perjudici del que disposa l'article 23, el Banc no efectua, en la gestió de les seves col·locacions de capital, cap arbitratge de divises que no sigui estrictament indispensable per poder efectuar els seus préstecs o per al compliment dels compromisos contrets per raó dels emprèstits que ha emès o de les garanties que ha atorgat.

3. En l'àmbit d'aplicació d'aquest article, el Banc actua d'acord amb les autoritats competents dels estats membres o els seus bancs centrals nacionals.

Article 22

(antic article 24)

1. Es constitueix progressivament un fons de reserva equivalent al 10% com a màxim del capital subscrit. Si la situació dels compromisos del Banc ho justifica, el Consell d'Administració pot decidir la constitució de reserves suplementàries. Mentre aquest fons de reserva no estigui constituït enterament, pot ser alimentat amb:

- a) els interessos que produeixin els préstecs concedits pel Banc amb les quantitats que hagin d'aportar els estats membres en virtut de l'article 5;

b) els interessos que produeixin els préstecs concedits pel Banc amb les quantitats procedents del reemborsament dels préstecs que esmenta la lletra a),

sempre que aquests ingressos no siguin necessaris per fer front a les obligacions i sufragar les despeses del Banc.

2. Els recursos del fons de reserva s'han de col·locar de manera que estiguin en condicions de respondre, en qualsevol moment, als fins del fons.

Article 23

(antic article 25)

1. El Banc sempre està autoritzat per transferir a una de les monedes dels estats membres la moneda dels quals no sigui l'euro els actius que tingui per efectuar les operacions financeres que siguin conformes al seu objecte definit a l'article 309 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, tenint en compte el que disposa l'article 21 d'aquests Estatuts. El Banc evita, en la mesura que pugui, procedir a aquestes transferències si té actius disponibles o realitzables en la moneda que necessiti.

2. El Banc no pot convertir en divises de tercers països els actius que tingui en la moneda d'un dels estats membres la moneda dels quals no sigui l'euro sense el consentiment d'aquest Estat.

3. El Banc pot disposar lliurement de la part del seu capital desemborsat, així com de les divises preses en préstec en els mercats de tercers països.

4. Els estats membres es comprometen a posar a disposició dels deutors del Banc les divises necessàries per al reemborsament del capital i el pagament dels interessos dels préstecs concedits o garantits pel Banc per a les inversions que s'hagin d'executar en el seu territori.

Article 24

(antic article 26)

Si un Estat membre incompleix les obligacions que com a membre li incumbeixen en virtut d'aquests Estatuts, en especial l'obligació de desemborsar la seva quota o d'assegurar el servei dels seus emprèstits, el Consell de Governadors, mitjançant una decisió presa per majoria qualificada, pot suspendre la concessió de préstecs o garanties a aquest Estat membre o als seus nacionals.

Aquesta decisió no eximeix l'Estat ni els seus nacionals del compliment de les seves obligacions envers el Banc.

Article 25

(antic article 27)

1. Si el Consell de Governadors decideix suspendre l'activitat del Banc, s'han d'interrompre sense demora totes les activitats, a excepció de les operacions necessàries per assegurar la utilització, la protecció i la conservació degudes dels seus béns, així com per satisfer els seus compromisos.

2. En cas de liquidació, el Consell de Governadors nomena els liquidadors i els dona instruccions perquè efectuïn aquesta liquidació. Vetlla per la salvaguarda dels drets dels membres del personal.

Article 26

(antic article 28)

1. El Banc gaudeix en cadascun dels estats membres de la més àmplia capacitat jurídica que les legislacions nacionals reconeixen a les persones jurídiques; en particular, pot adquirir i alienar béns mobles o immobles i comparèixer en judici.
2. Els béns del Banc estan exempts de qualsevol requisa o expropiació, sigui quina sigui la seva forma.

Article 27

(antic article 29)

Els litigis entre el Banc, d'una banda, i els seus prestadors, els seus prestataris o tercers, de l'altra, els resolen els òrgans jurisdiccionals nacionals competents, sense perjudici de les competències atribuïdes al Tribunal de Justícia de la Unió Europea. El Banc pot preveure, en un contracte, un procediment d'arbitratge.

El Banc ha de fixar domicili en cadascun dels estats membres. Tanmateix, pot designar, en un contracte, un domicili especial.

Els béns i actius del Banc només poden ser embargats o sotmesos a execució forçosa per una decisió judicial.

Article 28

(antic article 30)

1. El Consell de Governadors pot decidir, per unanimitat, crear filials o altres entitats, que tenen personalitat jurídica i autonomia financera.
2. El Consell de Governadors adopta per unanimitat els Estatuts dels organismes que esmenta l'apartat 1. Els Estatuts en fixen, especialment, els objectius, l'estructura, el capital, els membres, la seu, els recursos financers, els mitjans d'actuació i els procediments d'auditoria, així com la relació amb els òrgans rectors del Banc.
3. El Banc està facultat per participar en la gestió dels organismes esmentats i per contribuir al seu capital subscrit fins a l'import que fixi per unanimitat el Consell de Governadors.
4. El Protocol sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea s'aplica als organismes que esmenta l'apartat 1, en la mesura que se'ls apliqui el dret de la Unió, als membres dels seus òrgans en l'exercici de les seves funcions i al seu personal, en els mateixos termes i les mateixes condicions que al mateix Banc.

No obstant això, els dividendes, les plusvàlues o altres formes de renda procedents d'aquests organismes a què tinguin dret els membres, diferents de la Unió Europea i del Banc, estan subjectes a les disposicions fiscals de la legislació que els sigui aplicable.

5. Dins dels límits que s'exposen a continuació, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per conèixer dels litigis relacionats amb mesures adoptades pels òrgans d'un organisme al qual s'apliqui el dret de la Unió. Qualsevol membre d'aquest organisme, com a tal, així com els estats membres, poden interposar un recurs contra aquestes mesures en les condicions que fixa l'article 263 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

6. El Consell de Governadors pot decidir, per unanimitat, l'admissió del personal dels organismes als quals s'aplica el dret de la Unió a règims comuns amb el Banc de conformitat amb els procediments interns respectius.

PROTOCOL (NÚM. 6)

SOBRE LA FIXACIÓ DE LES SEUS DE LES INSTITUCIONS I DE DETERMINATS ÒRGANS, ORGANISMES I SERVEIS DE LA UNIÓ EUROPEA

▼ C8

ELS REPRESENTANTS DELS GOVERNS DELS ESTATS MEMBRES,

▼ B

VISTOS l'article 341 del Tractat de funcionament de la Unió Europea i l'article 189 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica,

RECORDANT I CONFIRMANT la Decisió de 8 d'abril de 1965, i sense perjudici de les decisions relatives a la seu de futures institucions, òrgans, organismes i serveis,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

Article únic

- a) El Parlament Europeu té la seu a Estrasburg, on tenen lloc els 12 períodes parcials de sessions plenàries mensuals, inclosa la sessió pressupostària. Els períodes parcials de sessions plenàries addicionals tenen lloc a Brussel·les. Les comissions del Parlament Europeu es reuneixen a Brussel·les. La Secretaria General del Parlament Europeu i els seus serveis segueixen instal·lats a Luxemburg.
- b) El Consell té la seu a Brussel·les. Durant els mesos d'abril, juny i octubre, el Consell porta a terme les seves reunions a Luxemburg.
- c) La Comissió té la seu a Brussel·les. Els serveis que consten en els articles 7, 8 i 9 de la Decisió de 8 d'abril de 1965 s'estableixen a Luxemburg.
- d) El Tribunal de Justícia de la Unió Europea té la seu a Luxemburg.
- e) El Tribunal de Comptes té la seu a Luxemburg.
- f) El Comitè Econòmic i Social té la seu a Brussel·les.
- g) El Comitè de les Regions té la seu a Brussel·les.
- h) El Banc Europeu d'Inversions té la seu a Luxemburg.
- i) El Banc Central Europeu té la seu a Frankfurt.
- j) L'Oficina Europea de Policia (Europol) té la seu a l'Haia.

PROTOCOL (NÚM. 7)
SOBRE ELS PRIVILEGIS I LES IMMUNITATS DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que, d'acord amb l'article 343 del Tractat de funcionament de la Unió Europea i amb l'article 191 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (CEEA), la Unió Europea i la CEEA gaudeixen en el territori dels estats membres de les immunitats i els privilegis necessaris per complir la seva missió,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

CAPÍTOL I

BÉNS, FONDS, ACTIUS I OPERACIONS DE LA UNIÓ EUROPEA

Article 1

Els locals i edificis de la Unió són inviolables. Així mateix, estan exempts de qualsevol escorcoll, requisa, confiscació o expropiació. Els béns i actius de la Unió no poden ser objecte de cap mesura de constrenyiment administratiu o judicial sense autorització del Tribunal de Justícia.

Article 2

Els arxius de la Unió són inviolables.

Article 3

La Unió, els seus actius, els seus ingressos i els altres béns estan exempts de qualssevol impostos directes.

Els governs dels estats membres han d'adoptar, sempre que els sigui possible, les disposicions apropiades per a la tramesa o el reemborsament dels drets indirectes i dels impostos sobre la venda inclosos en els preus dels béns mobles o immobles quan la Unió efectui, per al seu ús oficial, compres importants el preu de les quals compregui drets i impostos d'aquesta naturalesa. No obstant això, l'aplicació de les disposicions esmentades no ha de tenir com a efecte falsejar la competència dins de la Unió.

No s'ha de concedir cap exoneració d'impostos, taxes i drets que constitueixin una simple remuneració de serveis d'utilitat pública.

Article 4

La Unió està exempta de qualssevol drets de duana, prohibicions i restriccions a la importació i l'exportació respecte dels objectes destinats al seu ús oficial; els objectes importats així no es poden cedir a títol oneros o gratuït en el territori del país on s'hagin importat, llevat que aquesta cessió s'efectui en les condicions que determini el govern del país esmentat.

La Unió està exempta igualment de qualssevol drets de duana, prohibicions i restriccions a la importació i l'exportació respecte de les seves publicacions.

CAPÍTOL II COMUNICACIONS I SALCONDUITS

Article 5

(antic article 6)

Per a les seves comunicacions oficials i la transmissió de tots els seus documents, les institucions de la Unió han de rebre, en el territori de cadascun dels estats membres, el tracte que aquest Estat concedeixi a les missions diplomàtiques.

La correspondència oficial i les altres comunicacions oficials de les institucions de la Unió no es poden sotmetre a censura.

Article 6

(antic article 7)

Els presidents de les institucions de la Unió poden expedir a favor dels membres i agents d'aquestes institucions salconduits en la forma que determini el Consell, per majoria simple; aquests salconduits han de ser reconeguts per les autoritats dels estats membres com a documents vàlids de viatge. Els salconduits a favor dels funcionaris i agents s'han d'expedir en les condicions que determinin l'estatut dels funcionaris i el règim aplicable als altres agents de la Unió.

La Comissió pot subscriure acords per al reconeixement d'aquests salconduits com a documents vàlids de viatge en el territori de tercers estats.

CAPÍTOL III MEMBRES DEL PARLAMENT EUROPEU

Article 7

(antic article 8)

No s'imposa cap restricció d'ordre administratiu o d'un altre tipus a la llibertat de moviment dels membres del Parlament Europeu quan es dirigeixin al lloc de reunió del Parlament Europeu o en tornin.

En matèria duanera i de control de canvis, els membres del Parlament Europeu han de rebre:

- a) del seu propi Govern, les mateixes facilitats que les concedides als alts funcionaris quan es desplacen a l'estranger en missió oficial de caràcter temporal;
- b) dels governs dels altres estats membres, les mateixes facilitats que les concedides als representants de governs estrangers en missió oficial de caràcter temporal.

Article 8

(antic article 9)

Els membres del Parlament Europeu no poden ser buscats, detinguts ni processats per les opinions o els vots que emetin en l'exercici de les seves funcions.

Article 9

(antic article 10)

Mentre el Parlament Europeu estigui en període de sessions, els seus membres gaudeixen:

a) en el seu propi territori nacional, de les immunitats reconegudes als membres del Parlament del seu país;

b) en el territori de qualsevol altre Estat membre, d'immunitat davant qualsevol mesura de detenció i davant qualsevol actuació judicial.

Igualment gaudeixen d'immunitat quan es dirigeixin al lloc de reunió del Parlament Europeu o en tornin.

No es pot invocar la immunitat en cas de delictes flagrants ni aquesta pot obstruir l'exercici pel Parlament Europeu del seu dret a suspendre la immunitat d'un dels seus membres.

CAPÍTOL IV

REPRESENTANTS DELS ESTATS MEMBRES QUE PARTICIPIN EN ELS TREBALLS DE LES INSTITUCIONS DE LA UNIÓ EUROPEA

Article 10

(antic article 11)

Els representants dels estats membres que participin en els treballs de les institucions de la Unió, així com els seus consellers i experts tècnics, gaudeixen, en l'exercici de les seves funcions i durant els seus desplaçaments al lloc de reunió o quan en tornin, dels privilegis, les immunitats i les facilitats habituals.

Aquest article s'aplica igualment als membres dels òrgans consultius de la Unió.

CAPÍTOL V

FUNCIONARIS I AGENTS DE LA UNIÓ EUROPEA

Article 11

(antic article 12)

En el territori de cadascun dels estats membres i independentment de la seva nacionalitat, els funcionaris i altres agents de la Unió:

a) gaudeixen d'immunitat de jurisdicció respecte dels actes que duen terme amb caràcter oficial, incloses les seves manifestacions orals i escrites, sense perjudici de les disposicions dels Tractats relatives, d'una banda, a les normes sobre la responsabilitat dels funcionaris i agents davant la Unió i, de l'altra, a la competència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea per conèixer dels litigis entre la Unió i els seus funcionaris i altres agents. Es continuen beneficiant d'aquesta immunitat després d'haver cessat en les seves funcions;

b) ni ells ni els seus cònjuges ni els familiars que en depenguin estan subjectes a les disposicions que limiten la immigració ni a les formalitats de registre d'estrangers;

c) gaudeixen, respecte de les regulacions monetàries o de canvi, de les facilitats reconegudes habitualment als funcionaris de les organitzacions internacionals;

d) gaudeixen del dret d'importar en franquícia el seu mobiliari i els seus efectes personals en assumir per primera vegada les seves funcions al país de què es tracti, i del dret de reexportar en franquícia, en concloure les seves funcions en el país esmentat, el seu mobiliari i els seus efectes personals, amb subjecció, en l'un cas i en l'altre, a les condicions que consideri necessàries el Govern del país on s'exerceixi el dret esmentat;

e) gaudeixen del dret d'importar en franquícia l'automòbil destinat al seu ús personal, adquirit al país de la seva última residència, o al país del qual siguin nacionals, en les condicions del mercat interior d'aquest país, i de reexportar-lo en franquícia, amb subjecció, en l'un cas i en l'altre, a les condicions que consideri necessàries el Govern del país interessat.

Article 12

(antic article 13)

Els funcionaris i altres agents de la Unió estan subjectes, en benefici d'aquesta, a un impost sobre els sous, salaris i emoluments abonats per la Unió en les condicions i segons el procediment que estableixin el Parlament Europeu i el Consell mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i prèvia consulta a les institucions interessades.

Els funcionaris i altres agents de la Unió estan exempts dels impostos nacionals sobre els sous, salaris i emoluments abonats per la Unió.

Article 13

(antic article 14)

Als efectes d'aplicació dels impostos sobre la renda i el patrimoni, de l'impost sobre successions, així com dels convenis subscrits entre els estats membres de la Unió per evitar la doble imposició, els funcionaris i altres agents de la Unió que, únicament per raó de l'exercici de les seves funcions al servei de la Unió, estableixin la seva residència en el territori d'un Estat membre diferent del país del domicili fiscal que tinguin en el moment d'entrar al servei de la Unió es consideren, tant en el país de la seva residència com en el del domicili fiscal, com si haguessin conservat el seu domicili en aquest últim país si aquest és membre de la Unió. Aquesta disposició s'aplica igualment al cònjuge en la mesura en què no exerceixi una activitat professional pròpia, així com als fills a càrrec i sota la potestat de les persones que esmenta aquest article.

Els béns mobles que pertanyin a les persones a què al·ludeix el paràgraf anterior i que estiguin situats en el territori de l'Estat de residència estan exempts de l'impost sobre successions en aquest Estat; per a l'aplicació d'aquest impost, es consideren com si es trobessin a l'Estat del domicili fiscal, sense perjudici dels drets de tercers estats i de l'aplicació eventual de les disposicions dels convenis internacionals relatius a la doble imposició.

Els domicilis adquirits únicament per raó de l'exercici de funcions al servei d'altres organitzacions internacionals no s'han de prendre en consideració per a l'aplicació de les disposicions d'aquest article.

Article 14

(antic article 15)

El Parlament Europeu i el Consell, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia a les institucions interessades, han de determinar el règim de les prestacions socials aplicables als funcionaris i altres agents de la Unió.

Article 15

(antic article 16)

El Parlament Europeu i el Consell, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia a les altres institucions interessades, han de determinar les categories de funcionaris i altres agents de la Unió als quals siguin aplicables, totalment o parcialment, les disposicions dels articles 11, 12, paràgraf segon, i 13.

Periòdicament s'han de comunicar als governs dels estats membres el nom, la funció i l'adreça dels funcionaris i altres agents pertanyents a aquestes categories.

CAPÍTOL VI

PRIVILEGIS I IMMUNITATS DE LES MISSIONS DE TERCERS ESTATS ACREDITADES DAVANT LA UNIÓ EUROPEA

Article 16

(antic article 17)

L'Estat membre en el territori del qual estigui situada la seu de la Unió ha de concedir a les missions de tercers estats acreditades davant la Unió les immunitats i els privilegis diplomàtics habituals.

CAPÍTOL VII

DISPOSICIONS GENERALS

Article 17

(antic article 18)

Els privilegis, les immunitats i les facilitats a favor dels funcionaris i altres agents de la Unió s'atorguen exclusivament en interès d'aquesta última.

Cada institució de la Unió està obligada a suspendre la immunitat concedida a un funcionari o un altre agent en els casos en què consideri que aquesta suspensió no és contrària als interessos de la Unió.

Article 18

(antic article 19)

Als efectes d'aplicació d'aquest Protocol, les institucions de la Unió han de cooperar amb les autoritats responsables dels estats membres interessats.

Article 19

(antic article 20)

Els articles 11 a 14, tots dos inclusivament, i 17 són aplicables ► **C3** al president del Consell Europeu. ◀

▼ **C3**

Són igualment aplicables als membres de la Comissió.

▼ **B**

Article 20

(antic article 21)

Els articles 11 a 14 i l'article 17 són aplicables als jutges, els advocats generals, el secretari i els ponents adjunts del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, sense perjudici de les disposicions de l'article 3 del Protocol sobre l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea relatives a la immunitat de jurisdicció dels jutges i advocats generals.

Article 21

(antic article 22)

Aquest Protocol s'aplica igualment al Banc Europeu d'Inversions, als membres dels seus òrgans, al seu personal i als representants dels estats membres que participin en els seus treballs, sense perjudici de les disposicions del Protocol sobre els Estatuts del Banc.

D'altra banda, el Banc Europeu d'Inversions està exempt de qualsevol imposició de caràcter fiscal i parafiscal en el moment dels augments del seu capital, així com de les diverses formalitats a què puguin estar subjectes aquestes operacions en l'Estat on el Banc tingui la seu. Així mateix, la seva dissolució i liquidació no són objecte de cap imposició. Finalment, l'activitat del Banc i dels seus òrgans, quan s'exerceixi en les condicions que preveuen els seus Estatuts, no està sotmesa a l'impost sobre el volum de negocis.

Article 22

(antic article 23)

Aquest Protocol és aplicable, així mateix, al Banc Central Europeu, als membres dels seus òrgans i al seu personal, sense perjudici del que disposa el Protocol sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu.

El Banc Central Europeu està exempt, a més, de qualsevol tipus d'impostos o gravàmens de naturalesa similar amb motiu de qualsevol ampliació del seu capital, igual que dels diversos tràmits que hi estiguin relacionats en l'Estat en què tingui la seu el Banc. Les activitats que duguin a terme el Banc i els seus òrgans, d'acord amb els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu, no estan subjectes a cap tipus d'impost sobre el volum de negocis.

PROTOCOL (NÚM. 8)

SOBRE L'APARTAT 2 DE L'ARTICLE 6 DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA RELATIU A L'ADHESIÓ DE LA UNIÓ AL CONVENI EUROPEU PER A LA PROTECCIÓ DELS DRETS HUMANS I DE LES LLIBERTATS FONAMENTALS

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

L'acord relatiu a l'adhesió de la Unió al Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals (denominat d'ara endavant «Conveni europeu»), que preveu l'apartat 2 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea, estipula que es preservin les característiques específiques de la Unió i del dret de la Unió, en particular pel que fa:

- a) a les modalitats específiques de la possible participació de la Unió en les instàncies de control del Conveni europeu;
- b) al fet que els mecanismes necessaris per garantir que els recursos interposats per tercers estats i els recursos individuals es presentin correctament contra els estats membres, contra la Unió, o contra tots dos, segons el cas.

Article 2

L'acord a què es refereix l'article 1 garanteix que l'adhesió no afecti les competències de la Unió ni les atribucions de les seves institucions. Garanteix que cap de les seves disposicions no afecti la situació particular dels estats membres respecte del Conveni europeu, en particular respecte als seus protocols, a les mesures que adoptin els estats membres com a excepció del Conveni europeu d'acord amb l'article 15 i a les reserves al Conveni europeu formulades pels estats membres d'acord amb l'article 57.

Article 3

Cap disposició de l'acord que esmenta l'article 1 no afecta l'article 344 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (NÚM. 9)

SOBRE LA DECISIÓ DEL CONSELL RELATIVA A L'APLICACIÓ DE L'APARTAT 4 DE L'ARTICLE 16 DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA I DE L'APARTAT 2 DE L'ARTICLE 238 DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA ENTRE L'1 DE NOVEMBRE DE 2014 I EL 31 DE MARÇ DE 2017, D'UNA BANDA, I A PARTIR DE L'1 D'ABRIL DE 2017, DE L'ALTRA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

TENINT EN COMPTE que, en aprovar-se el Tractat de Lisboa, era d'una importància fonamental obtenir un acord sobre la Decisió del Consell relativa a l'aplicació de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, d'una banda, i a partir de l'1 d'abril de 2017, de l'altra (denominada d'ara endavant «la Decisió»),

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article únic

Abans que el Consell estudiï qualsevol projecte que estigui encaminat a modificar o bé a derogar la Decisió o qualsevol de les seves disposicions, o bé a modificar-ne indirectament l'àmbit d'aplicació o el sentit mitjançant la modificació d'un altre acte jurídic de la Unió, el Consell Europeu manté una deliberació prèvia sobre el projecte esmentat, i s'hi pronuncia per consens d'acord amb l'apartat 4 de l'article 15 del Tractat de la Unió Europea.

PROTOCOL (NÚM. 10)

SOBRE LA COOPERACIÓ ESTRUCTURADA PERMANENT ESTABLERTA PER L'ARTICLE 42 DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VISTOS l'apartat 6 de l'article 42 i l'article 46 del Tractat de la Unió Europea,

RECORDANT que la Unió porta a terme una política exterior i de seguretat comuna basada en la realització d'una convergència cada cop més gran de les actuacions dels estats membres;

RECORDANT que la política comuna de seguretat i defensa forma part integrant de la política exterior i de seguretat comuna; que garanteix a la Unió una capacitat operativa amb el suport de mitjans civils i militars; que la Unió hi pot recórrer per a les missions que preveu l'article 43 del Tractat de la Unió Europea fora de la Unió a fi de garantir el manteniment de la pau, la prevenció de conflictes i el reforç de la seguretat internacional, de conformitat amb els principis de la Carta de les Nacions Unides; que l'execució d'aquestes comeses està sustentada per les capacitats militars facilitades pels estats membres d'acord amb el principi del «conjunt únic de forces»;

RECORDANT que la política comuna de seguretat i defensa de la Unió no afecta el caràcter específic de la política de seguretat i defensa de determinats estats membres;

RECORDANT que la política comuna de seguretat i defensa de la Unió respecta les obligacions derivades del Tractat de l'Atlàntic Nord per als estats membres que consideren que la seva defensa comuna es duu a terme dins de l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, que segueix sent el fonament de la defensa col·lectiva dels seus membres, i que és compatible amb la política comuna de seguretat i defensa establerta en aquest marc;

CONVENÇUDES que un refermament més gran del paper de la Unió en matèria de seguretat i defensa contribueix a la vitalitat d'una Aliança Atlàntica renovada, de conformitat amb els acords denominats de «Berlín plus»;

DECIDIDES que la Unió sigui capaç d'assumir plenament les responsabilitats que li incumbeixen dins de la comunitat internacional;

RECONEIXENT que l'Organització de les Nacions Unides pot sol·licitar l'assistència de la Unió per executar amb caràcter d'urgència missions empreses en virtut dels capítols VI i VII de la Carta de les Nacions Unides;

RECONEIXENT que l'enfortiment de la política de seguretat i defensa exigeix als estats membres esforços en l'àmbit de les capacitats;

CONSCIENTS que la superació d'una nova etapa del desenvolupament de la política europea de seguretat i defensa comporta un esforç decidit per part dels estats membres disposats a dur-la a terme;

RECORDANT la importància que l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat estigui associat plenament als treballs de la cooperació estructurada permanent,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

La cooperació estructurada permanent a què es refereix l'apartat 6 de l'article 42 del Tractat de la Unió Europea és oberta a tots els estats membres que es comprometen, des de la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa:

a) a emprendre de manera més intensa el desenvolupament de les seves capacitats de defensa, mitjançant el desenvolupament de les seves contribucions nacionals i la participació, en cas necessari, en forces multinacionals, en els principals programes europeus d'equips de defensa i en l'activitat de l'Agència en l'àmbit del desenvolupament de les capacitats de defensa, la recerca, l'adquisició i l'armament (denominada d'ara endavant «l'Agència Europea de Defensa»), i

b) a estar, com a màxim el 2010, en condicions d'aportar, a títol nacional o bé com a component de grups multinacionals de forces, unitats de combat específiques per a les missions previstes, configurades tàcticament com una agrupació tàctica, amb elements de suport, inclosos el transport i la logística, capaços d'emprendre missions definides, tal com preveu l'article 43 del Tractat de la Unió Europea, en un termini de 5 a 30 dies, en particular per atendre sol·licituds de l'Organització de les Nacions Unides, i sostenibles durant un període inicial de 30 dies prorrogable com a mínim fins a 120 dies.

Article 2

Els estats membres que participin en la cooperació estructurada permanent es comprometen, per assolir els objectius que preveu l'article 1:

- a) a cooperar, des de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, amb vista a l'assoliment d'objectius acordats relatius al nivell de despeses d'inversió en matèria d'equips de defensa, i a revisar periòdicament els objectius esmentats en funció de l'entorn de seguretat i de les responsabilitats internacionals de la Unió;
- b) a aproximar en la mesura que es pugui els seus instruments de defensa, en particular harmonitzant la determinació de les necessitats militars, posant en comú i, en cas necessari, especialitzant els seus mitjans i capacitats de defensa, i propiciant la cooperació en els àmbits de la formació i la logística;
- c) a prendre mesures concretes per reforçar la disponibilitat, la interoperabilitat, la flexibilitat i la capacitat de desplegament de les seves forces, en particular mitjançant la definició dels objectius comuns en matèria de projecció de forces, inclosa la possible revisió dels seus procediments decisoris nacionals;
- d) a cooperar per garantir que prenen les mesures necessàries per completar, entre altres coses, mitjançant plantejaments multinacionals i sense perjudici dels compromisos que hagin contret en el marc de l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, les insuficiències que s'observin en el marc del mecanisme de desenvolupament de capacitats;
- e) a participar, en cas necessari, en el desenvolupament de programes comuns o europeus d'equips d'una gran envergadura en el marc de l'Agència Europea de Defensa.

Article 3

L'Agència Europea de Defensa ha de contribuir a l'avaluació periòdica de les contribucions dels estats membres participants en matèria de capacitats, especialment les contribucions aportades segons els criteris que s'estableixin, entre d'altres, d'acord amb l'article 2, i ha de presentar informes sobre això almenys una vegada per any. L'avaluació pot servir de base per a les recomanacions i decisions del Consell adoptades de conformitat amb l'article 46 del Tractat de la Unió Europea.

PROTOCOL (NÚM. 11)

SOBRE L'ARTICLE 42 DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

TENINT EN COMPTE la necessitat d'aplicar plenament les disposicions de l'apartat 2 de l'article 42 del Tractat de la Unió Europea,

TENINT EN COMPTE que la política de la Unió d'acord amb l'article 42 no ha d'afectar el caràcter específic de la política de seguretat i de defensa de determinats estats membres, que ha de respectar les obligacions derivades del Tractat de l'Atlàntic Nord per a determinats estats membres que consideren que la seva defensa comuna es duu a terme dins de l'OTAN i que ha de ser compatible amb la política comuna de seguretat i de defensa establerta en el marc esmentat,

HAN CONVINGUT en la disposició següent, que s'ha d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

La Unió Europea elabora, juntament amb la Unió Europea Occidental, acords de cooperació més intensa entre si.

PROTOCOL (NÚM. 12)

SOBRE EL PROCEDIMENT APLICABLE EN CAS DE DÈFICIT EXCESSIU

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT establir les modalitats del procediment de dèficit excessiu a què es refereix l'article 126 del Tractat de funcionament de la Unió Europea,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Els valors de referència que esmenta l'apartat 2 de l'article 126 del Tractat de funcionament de la Unió Europea són:

- 3% pel que fa a la proporció entre el dèficit públic previst o real i el producte interior brut a preus de mercat,
- 60% pel que fa a la proporció entre el deute públic i el producte interior brut a preus de mercat.

Article 2

Als efectes de l'article 126 del Tractat esmentat i als d'aquest Protocol, s'entén per:

- públic, allò pertanyent a les administracions públiques, és a dir, a l'Administració central, a l'Administració regional o local i als fons de la seguretat social, a exclusió de les operacions de caràcter comercial, tal com es defineixen en el Sistema Europeu de Comptes Econòmics Integrats,
- dèficit, el volum d'endeutament net, d'acord amb la definició del Sistema Europeu de Comptes Econòmics Integrats,
- inversió, la formació bruta de capital fix, tal com es defineix en el Sistema Europeu de Comptes Econòmics Integrats,
- deute, el deute brut total, al seu valor nominal, que romangui viu a final d'any, consolidat dins dels sectors del govern general, d'acord amb la definició del primer guió.

Article 3

A fi de garantir l'eficàcia del procediment aplicable en cas de dèficit excessiu, els governs dels estats membres són responsables, d'acord amb el procediment esmentat, dels dèficits del govern general d'acord amb la definició del primer guió de l'article 2. Els estats membres han de garantir que els procediments nacionals en matèria pressupostària els permetin atendre, en l'àmbit esmentat, les seves obligacions derivades dels Tractats. Els

estats membres han de comunicar a la Comissió, sense demora i de manera periòdica, els seus dèficits previstos i reals i el nivell del seu deute.

Article 4

La Comissió ha de subministrar les dades estadístiques utilitzades per a l'aplicació d'aquest Protocol.

PROTOCOL (NÚM. 13) SOBRE ELS CRITERIS DE CONVERGÈNCIA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT establir els criteris de convergència que han d'orientar la Unió en l'adopció de ►C1 les decisions per posar fi a les excepcions dels estats membres acollits a una excepció que preveu l'article 140 ◀ del Tractat ►C1 de funcionament de la Unió Europea, ◀

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

▼C5

El criteri relatiu a l'estabilitat de preus que preveu el primer guió de l'apartat 1 de l'article 140 del Tractat de funcionament de la Unió Europea s'entén en el sentit que els estats membres han de tenir un comportament de preus sostenible i una taxa mitjana d'inflació, observada durant un període d'un any abans de l'examen, que no excedeixi en més d'1½ punt percentual la de, com a màxim, els tres estats membres amb millor comportament en matèria d'estabilitat de preus. La inflació es mesura utilitzant l'índex de preus de consum (IPC) sobre una base comparable, tenint en compte les diferències en les definicions nacionals.

▼B

Article 2

El criteri relatiu a la situació del pressupost públic, que preveu el segon guió de l'apartat 1 de l'article 140 del Tractat esmentat, s'entén en el sentit que, en el moment de l'examen, l'Estat membre de què es tracti no sigui objecte d'una decisió del Consell d'acord amb l'apartat 6 de l'article 126 d'aquest Tractat, relativa a l'existència d'un dèficit excessiu en l'Estat membre esmentat.

Article 3

El criteri relatiu a la participació en el mecanisme de tipus de canvi del sistema monetari europeu, que preveu el tercer guió de l'apartat 1 de l'article 140 del Tractat l'esmentat,

s'entén en el sentit que els estats membres hagin observat, sense tensions greus i durant almenys els dos anys anteriors a l'examen, els marges normals de fluctuació disposats pel mecanisme de tipus de canvi del Sistema Monetari Europeu. En particular, no han d'haver devaluat, durant el mateix període, per iniciativa pròpia, el tipus central bilateral de la seva moneda respecte de l'euro.

Article 4

► **C5** El criteri relatiu a la convergència dels tipus d'interès, que preveu el quart guió de l'apartat 1 de l'article 140 del Tractat esmentat, s'entén en el sentit que, observats durant un període d'un any abans de l'examen, els estats membres hagin tingut un tipus de mitjana d'interès nominal a llarg termini que no excedeixi en més de 2 punts percentuals aquest tipus, com a màxim, dels tres estats membres amb millor comportament en matèria d'estabilitat de preus. ◀ Els tipus d'interès es mesuren amb referència als bons de l'Estat a llarg termini o altres valors comparables, tenint en compte les diferències en les definicions nacionals.

Article 5

La Comissió ha de subministrar les dades estadístiques que s'hagin d'utilitzar per a l'aplicació d'aquest Protocol.

Article 6

El Consell, per unanimitat, a proposta de la Comissió i prèvia consulta al Parlament Europeu, ► **C1** al BCE ◀ i al Comitè Econòmic i Financer, ha d'adoptar les disposicions adequades per estipular els detalls dels criteris de convergència a què es refereix l'article 140 del Tractat esmentat, que aleshores han de substituir aquest Protocol.

PROTOCOL (NÚM. 14)

SOBRE L'EUROGRUP

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT propiciar les condicions per a un creixement econòmic més intens a la Unió Europea, i establir per fer-ho una coordinació cada vegada més estreta de les polítiques econòmiques a la zona euro;

CONSCIENTS de la necessitat d'establir disposicions especials per al manteniment d'un diàleg reforçat entre els estats membres la moneda dels quals és l'euro, en espera que l'euro passi a ser la moneda de tots els estats membres de la Unió,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Els ministres dels estats membres la moneda dels quals és l'euro mantenen reunions de caràcter informal. Aquestes reunions es fan, sempre que sigui necessari, per examinar qüestions vinculades a les responsabilitats específiques que comparteixen pel que fa a la moneda única. La Comissió participa en les reunions. Es convida el Banc Central Europeu a participar en aquestes reunions, de la preparació de les quals s'encarreguen els representants dels ministres de finances dels estats membres la moneda dels quals és l'euro i de la Comissió.

Article 2

Els ministres dels estats membres la moneda dels quals és l'euro elegeixen un president per a un període de dos anys i mig, per majoria d'aquests estats membres.

PROTOCOL (NÚM. 15)

SOBRE DETERMINADES DISPOSICIONS RELATIVES AL REGNE UNIT DE GRAN BRETANYA I D'IRLANDA DEL NORD

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

RECONeixENT que el Regne Unit no està obligat o compromès a adoptar l'euro sense una decisió separada sobre això presa pel seu Govern i el seu Parlament,

CONSIDERANT que el 16 d'octubre de 1996 i el 30 d'octubre de 1997 el Govern del Regne Unit va notificar al Consell la seva intenció de no participar en la tercera fase de la unió econòmica i monetària,

OBSERVANT la pràctica del Govern del Regne Unit de finançar les seves necessitats d'endeutament mitjançant la venda de deute al sector privat,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

1. Llevat que el Regne Unit notifiqui al Consell la seva intenció d'adoptar l'euro, no està obligat a fer-ho.
2. Els punts 3 a 8 i 10 s'apliquen al Regne Unit, tenint en compte la notificació del seu Govern al Consell de 16 d'octubre de 1996 i de 30 d'octubre de 1997.
3. El Regne Unit conserva les seves competències en l'àmbit de la política monetària d'acord amb la seva legislació nacional.
4. El paràgraf segon de l'article 119, els apartats 1, 9 i 11 de l'article 126, els apartats 1 a 5 de l'article 127, l'article 128, els articles 130, 131, 132, 133 i 138, l'apartat 3 de l'article 140, l'article 219, l'apartat 2 de l'article 282, a excepció de la primera i l'última frases, l'apartat 5 de l'article 282 i l'article 283 del Tractat de funcionament de la Unió Europea no s'apliquen al Regne Unit. Tampoc no se li aplica l'apartat 2 de l'article 121 del Tractat esmentat pel que fa a l'adopció de les parts de les orientacions generals de les polítiques econòmiques que afecten la zona euro de manera general. Les referències que apareguin

en aquestes disposicions a la Unió o als seus estats membres no afecten el Regne Unit, i les referències als bancs centrals nacionals no afecten el Banc d'Anglaterra.

5. El Regne Unit tracta d'evitar un dèficit públic excessiu.

Els articles 143 i 144 del Tractat de funcionament de la Unió Europea se segueixen aplicant al Regne Unit. L'apartat 4 de l'article 134 i l'article 142 s'apliquen al Regne Unit com si aquest estigués acollit a una excepció.

6. Se suspèn el dret de vot del Regne Unit respecte dels actes del Consell a què fan referència els articles que enumera el punt 4 i en els casos que esmenta el paràgraf primer de l'apartat 4 de l'article 139 del Tractat de funcionament de la Unió Europea. A aquest efecte, s'aplica el paràgraf segon de l'apartat 4 de l'article 139 del Tractat esmentat.

De la mateixa manera, el Regne Unit no té dret a participar en la designació del president, del vicepresident ni dels altres membres del Comitè Executiu del BCE d'acord amb el que disposa el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 283 del Tractat esmentat.

7. Els articles 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 i 49 del Protocol sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu («els Estatuts») no s'apliquen al Regne Unit.

Qualsevol referència a la Unió o als seus estats membres que aparegui en aquests articles no afecta el Regne Unit, i les referències als bancs centrals nacionals o als accionistes no afecten el Banc d'Anglaterra.

Les referències als articles 10.3 i 30.2 dels Estatuts al «capital subscrit del BCE» no inclouen el capital subscrit pel Banc d'Anglaterra.

8. L'apartat 1 de l'article 141 del Tractat de funcionament de la Unió Europea i els articles 43 a 47 dels Estatuts tenen efecte, hi hagi o no estats membres acollits a excepcions, amb les modificacions següents:

a) La referència de l'article 43 a les funcions del BCE i de l'IME inclouen les funcions que encara s'hagin de portar a terme després d'adoptar l'euro a causa de l'eventual decisió del Regne Unit de no adoptar l'euro.

b) A més de les funcions a què es refereix l'article 46, el BCE també presta assessorament i participa en l'elaboració de qualsevol decisió del Consell relacionada amb el Regne Unit que es prengui d'acord amb el que disposen les lletres a) i c) del punt 9 d'aquest Protocol.

c) El Banc d'Anglaterra desemborsa la seva subscripció de capital del BCE com a contribució a les seves despeses d'explotació en les mateixes condicions que els bancs centrals nacionals dels estats membres acollits a una excepció.

9. El Regne Unit pot notificar al Consell en qualsevol moment la seva intenció d'adoptar l'euro. En aquest cas:

a) El Regne Unit té dret a adoptar l'euro només si compleix les condicions necessàries. El Consell, a petició del Regne Unit i de conformitat amb les condicions i d'acord amb el procediment que preveuen els apartats 1 i 2 de l'article 140 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, decideix si compleix les condicions necessàries.

b) El Banc d'Anglaterra desemborsa el seu capital subscrit, transfereix actius exteriors de reserva al BCE i contribueix a les seves reserves en les mateixes condicions que el banc central nacional d'un Estat membre l'excepció del qual s'hagi suprimit.

c) El Consell, d'acord amb les condicions i d'acord amb el procediment que preveu l'apartat 3 de l'article 140 del Tractat esmentat, pren totes les altres decisions necessàries per permetre al Regne Unit adoptar l'euro.

En cas que el Regne Unit adopti l'euro d'acord amb el que disposa aquest punt, deixen de tenir efecte els punts 3 a 8 d'aquest Protocol.

10. Sense perjudici del que disposen l'article 123 del Tractat de funcionament de la Unió Europea i l'article 21.1 dels Estatuts, el Govern del Regne Unit pot mantenir la línia de crèdit de què disposa amb el Banc d'Anglaterra («Ways and Means facility»), si el Regne Unit no adopta l'euro i fins que ho faci.

PROTOCOL (NÚM. 16)

SOBRE DETERMINADES DISPOSICIONS RELATIVES A DINAMARCA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

TENINT EN COMPTE que la Constitució danesa conté disposicions que poden comportar la celebració d'un referèndum a Dinamarca abans que aquest Estat renunciï a la seva excepció,

CONSIDERANT que el 3 de novembre de 1993 el Govern de Dinamarca va notificar al Consell la seva intenció de no participar en la tercera fase de la unió econòmica i monetària,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

1. Dinamarca gaudeix d'una excepció tenint en compte la notificació feta pel Govern danès al Consell el 3 de novembre de 1993. En virtut de l'excepció, tots els articles i totes les disposicions dels Tractats i dels Estatuts del SEBC referents a una excepció són aplicables a Dinamarca.
2. Pel que concerneix la derogació de l'excepció, el procediment que preveu l'article 140 del Tractat de funcionament de la Unió Europea només s'inicia a petició de Dinamarca.
3. En cas de derogació de la situació d'excepció, deixen de ser aplicables les disposicions d'aquest Protocol.

PROTOCOL (NÚM. 17)

SOBRE DINAMARCA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT solucionar alguns problemes particulars relatius a Dinamarca,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Les disposicions de l'article 14 del Protocol sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu no afecten el dret del Banc Nacional de Dinamarca d'exercir les seves funcions relatives a les parts del Regne de Dinamarca que no formen part de la Unió.

PROTOCOL (NÚM. 18)
SOBRE FRANÇA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT prendre en consideració un punt particular relatiu a França,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

França manté el privilegi d'emetre moneda a Nova Caledònia, a la Polinèsia Francesa i a Wallis i Futuna d'acord amb el que disposa la seva legislació nacional, i és l'única que té dret a determinar la paritat del franc CFP.

PROTOCOL (NÚM. 19)
SOBRE EL CABAL DE SCHENGEN INTEGRAT EN EL MARC DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

PRENENT NOTA que els acords relatius a la supressió gradual dels controls a les fronteres comunes, signats a Schengen per determinats estats membres de la Unió Europea el 14 de juny de 1985 i el 19 de juny de 1990, així com els acords relacionats i les normes adoptades en virtut d'aquests, s'han integrat en la Unió Europea mitjançant el Tractat d'Amsterdam de 2 d'octubre de 1997,

VOLENT preservar el cabal de Schengen, tal com s'ha desplegat des de l'entrada en vigor del Tractat d'Amsterdam, i desplegar aquest cabal per contribuir a aconseguir l'objectiu d'oferir als ciutadans de la Unió un espai de llibertat, seguretat i justícia sense fronteres interiors,

TENINT EN COMPTE la posició especial de Dinamarca,

TENINT EN COMPTE que Irlanda i el Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord no participen en totes les disposicions del cabal de Schengen; que, no obstant això, s'hauria de preveure la possibilitat que els estats membres esmentats acceptin totalment o parcialment altres disposicions d'aquest cabal,

RECONEIXENT que, en conseqüència, és necessari acollir-se al que disposen els Tractats pel que fa a una cooperació reforçada entre determinats estats membres,

TENINT EN COMPTE la necessitat de mantenir una relació especial amb la República d'Islàndia i amb el Regne de Noruega, atès que aquests dos estats, juntament amb els estats nòrdics que són membres de la Unió Europea, estan vinculats per les disposicions de la Unió Nòrdica de Passaports,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

El Regne de Bèlgica, la República de Bulgària, la República Txeca, el Regne de Dinamarca, la República Federal d'Alemanya, la República d'Estònia, la República Hel·lènica, el Regne d'Espanya, la República Francesa, la República Italiana, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, el Gran Ducat de Luxemburg, la República d'Hongria, la República de Malta, el Regne dels Països Baixos, la República d'Àustria, la República de Polònia, la República Portuguesa, Romania, la República d'Eslovènia, la República Eslovaca, la República de Finlàndia i el Regne de Suècia queden autoritzats a establir entre si una cooperació reforçada en els àmbits referents a les disposicions definides pel Consell i que constitueixen el cabal de Schengen. (⁵) Aquesta cooperació es porta a terme en el marc institucional i jurídic de la Unió Europea i respectant les disposicions pertinents dels Tractats.

Article 2

El cabal de Schengen s'aplica als estats membres a què es refereix l'article 1, sense perjudici de l'article 3 de l'Acta d'adhesió de 16 d'abril de 2003 i de l'article 4 de l'Acta d'adhesió de 25 d'abril de 2005. (⁶) El Consell substitueix el Comitè Executiu creat pels acords de Schengen.

Article 3

La participació de Dinamarca en l'adopció de les mesures que constitueixen un desplegament del cabal de Schengen, així com la posada en pràctica i l'aplicació d'aquestes mesures a Dinamarca, estan regides per les disposicions pertinents del Protocol sobre la posició de Dinamarca.

Article 4

Irlanda i el Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord poden sol·licitar en qualsevol moment participar en algunes o en totes les disposicions ►C2 del cabal de Schengen. ◀

El Consell decideix sobre aquesta sol·licitud per unanimitat dels membres a què es refereix l'article 1 i del representant del Govern de l'Estat de què es tracti.

Article 5

1. Les propostes i iniciatives per desplegar el cabal de Schengen estan sotmeses a les disposicions corresponents dels Tractats.

En aquest context, en cas que Irlanda o el Regne Unit no hagi notificat al Consell per escrit dins d'un termini raonable que hi vol participar, l'autorització que preveu l'article 329 del Tractat de funcionament de la Unió Europea es considera atorgada als estats membres que preveu l'article 1 i a Irlanda o al Regne Unit en cas que algun d'aquests vulgui participar en els àmbits de cooperació de què es tracti.

2. En cas que es consideri, en virtut d'una decisió adoptada d'acord amb l'article 4, que Irlanda o el Regne Unit ha fet la notificació, no obstant això, pot notificar al Consell per escrit, en un termini de tres mesos, que no vol participar en la proposta o la iniciativa de què es tracti. En aquest cas, Irlanda o el Regne Unit no participa en la seva adopció. A partir d'aquesta última notificació se suspèn el procediment d'adopció de la mesura per desplegar el cabal de Schengen fins que conclogui el procediment que estableixen els apartats 3 o 4 o fins que es retiri la notificació esmentada en qualsevol moment del procediment.

3. Qualsevol decisió adoptada pel Consell d'acord amb l'article 4 es deixa d'aplicar a l'Estat membre que hagi fet la notificació que preveu l'apartat 2 en la mesura que el Consell ho consideri necessari, amb efecte a partir de l'entrada en vigor de la mesura proposada, i d'acord amb les condicions que es determinin en una decisió del Consell, adoptada per majoria qualificada a proposta de la Comissió. Aquesta decisió s'adopta de conformitat amb els criteris següents: el Consell tracta de mantenir el màxim nivell possible de participació de l'Estat membre de què es tracti, evita que en la pràctica això afecti greument el funcionament de les diverses parts del cabal de Schengen i respecta la coherència d'aquestes. La Comissió presenta la seva proposta com més aviat millor una vegada feta la notificació que preveu l'apartat 2. El Consell s'hi pronuncia, si és necessari després d'haver convocat dues reunions successives, en un termini de quatre mesos a partir de la presentació de la proposta de la Comissió.

4. Una vegada transcorregut el termini de quatre mesos, si el Consell no ha adoptat una decisió, un Estat membre pot sol·licitar immediatament que l'assumpte es remeti al Consell Europeu, cas en què el Consell Europeu, en la reunió següent, ha d'adoptar una decisió per majoria qualificada, a proposta de la Comissió, i de conformitat amb els criteris que preveu l'apartat 3.

5. Al final del procediment que preveuen els apartats 3 i 4, si el Consell o, si s'escau, el Consell Europeu no ha adoptat una decisió, es posa fi a la suspensió del procediment d'adopció de la mesura per desplegar el cabal de Schengen. En cas que aquesta mesura s'adopti ulteriorment, a partir de la data de la seva entrada en vigor es deixa d'aplicar a l'Estat membre de què es tracti qualsevol decisió adoptada pel Consell d'acord amb l'article 4, en la mesura i en les condicions que decideixi la Comissió, llevat que, abans de l'adopció de la mesura, l'Estat membre esmentat hagi retirat la seva notificació que preveu l'apartat 2. La Comissió s'hi pronuncia com a màxim en la data d'adopció de la mesura. Quan adopta la seva decisió, la Comissió respecta els criteris que preveu l'apartat 3.

Article 6

La República d'Islàndia i el Regne de Noruega són associats en l'execució del cabal de Schengen i en el seu desplegament futur. A aquest efecte, s'adopten procediments adequats mitjançant un acord que el Consell subscriu amb els estats esmentats, per unanimitat dels membres a què es refereix l'article 1. L'acord esmentat ha de contenir

disposicions sobre la participació d'Islàndia i Noruega en qualsevol repercussió financera que es derivi de l'aplicació d'aquest Protocol.

El Consell ha de subscriure, per unanimitat, un acord independent amb Islàndia i Noruega per determinar els drets i les obligacions entre Irlanda i el Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord, d'una banda, i Islàndia i Noruega, de l'altra, en els àmbits del cabal de Schengen que s'apliquin a aquests estats.

Article 7

Als efectes de les negociacions per a l'admissió de nous estats membres a la Unió Europea, es considera que el cabal de Schengen i altres mesures adoptades per les institucions en el seu àmbit s'han d'acceptar en la seva totalitat com a cabal per qualsevol Estat que sigui candidat a l'adhesió.

PROTOCOL (NÚM. 20)

SOBRE L'APLICACIÓ DE DETERMINATS ASPECTES DE L'ARTICLE 26 DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA AL REGNE UNIT I A IRLANDA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT solucionar algunes qüestions relatives al Regne Unit i a Irlanda,

VISTA l'existència durant molts anys d'acords especials de viatge entre el Regne Unit i Irlanda,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

No obstant el que disposen els articles 26 i 77 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, en qualsevol altra disposició d'aquest Tractat o en el Tractat de la Unió Europea, en qualsevol mesura adoptada en virtut dels Tractats esmentats o en qualsevol acord internacional signat per la Unió o per la Unió i els seus estats membres amb un o més tercers estats, el Regne Unit té dret a exercir a les seves fronteres amb altres estats membres, respecte de persones que vulguin entrar al Regne Unit, els controls que pugui considerar necessaris als efectes de:

a) verificar el dret d'entrada en el territori del Regne Unit de ciutadans d'estats membres o de les persones a càrrec seu que s'acullin a drets atorgats pel dret de la Unió, així com de ciutadans d'altres estats als quals atorgui aquests drets un acord que vinculi el Regne Unit, i

b) decidir si concedeix a altres persones el permís d'entrar en el territori del Regne Unit.

Cap disposició dels articles 26 i 77 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, ni qualsevol altra disposició d'aquest Tractat o del Tractat de la Unió Europea, ni qualsevol

mesura adoptada en virtut d'aquests no menyscaba el dret del Regne Unit a adoptar o a exercir els controls esmentats. Les referències al Regne Unit que conté aquest article inclouen els territoris les relacions exteriors dels quals assumeixi el Regne Unit.

Article 2

El Regne Unit i Irlanda poden seguir concloent entre si acords relatius a la circulació de persones entre els seus territoris respectius (la zona de viatge comuna o «the Common Travel Area»), sempre que respectin plenament els drets de les persones que preveu la lletra a) del paràgraf primer de l'article 1 d'aquest Protocol. En conseqüència, en la mesura que mantinguin els acords esmentats, el que disposa l'article 1 d'aquest Protocol és aplicable a Irlanda en els mateixos termes i les mateixes condicions que al Regne Unit. Cap disposició dels articles 26 i 77 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, ni qualsevol altra disposició d'aquest Tractat o del Tractat de la Unió Europea, ni qualsevol altra mesura adoptada en virtut d'aquests no afecta els acords esmentats.

Article 3

Els altres estats membres estan capacitats per exercir a les seves fronteres o en qualsevol punt d'entrada en el seu territori els controls esmentats sobre persones que vulguin entrar en el seu territori procedents del Regne Unit, o de qualsevol territori les relacions exteriors del qual assumeixi el Regne Unit, als mateixos efectes que esmenta l'article 1 d'aquest Protocol, o procedents d'Irlanda, en la mesura que les disposicions de l'article 1 d'aquest Protocol s'apliquin a Irlanda.

Cap disposició dels articles 26 i 77 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, ni qualsevol altra disposició d'aquest Tractat o del Tractat de la Unió Europea, ni qualsevol mesura adoptada en virtut d'aquest no menyscaba el dret dels altres estats membres a adoptar o a exercir els controls esmentats.

PROTOCOL (NÚM. 21)

SOBRE LA POSICIÓ DEL REGNE UNIT I D'IRLANDA RESPECTE DE L'ESPAI DE LLIBERTAT, SEGURETAT I JUSTÍCIA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT solucionar algunes qüestions relatives al Regne Unit i a Irlanda,

VIST el Protocol sobre l'aplicació de determinats aspectes de l'article 26 del Tractat de funcionament de la Unió Europea al Regne Unit i a Irlanda,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Amb subjecció al que disposa l'article 3, el Regne Unit i Irlanda no participen en l'adopció pel Consell de mesures proposades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Les decisions del Consell que s'hagin d'adoptar per unanimitat requereixen la unanimitat dels membres del Consell, exceptuats els representants dels governs del Regne Unit i d'Irlanda.

Als efectes d'aquest article, la majoria qualificada es defineix de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 2

Com a conseqüència de l'article 1 i sense perjudici dels articles 3, 4 i 6, cap de les disposicions del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, cap mesura adoptada en virtut del títol esmentat, cap disposició de cap acord internacional subscrit per la Unió en virtut del títol esmentat i cap resolució del Tribunal de Justícia interpretativa de qualsevol d'aquestes disposicions o mesures no és vinculant ni aplicable al Regne Unit ni a Irlanda; cap d'aquestes disposicions, mesures o decisions no afecta de cap manera les competències, els drets i les obligacions dels estats esmentats i cap d'aquestes disposicions, mesures o decisions no afecta el cabal comunitari, ni el de la Unió, ni forma part del dret de la Unió, tal com aquests s'apliquen al Regne Unit i a Irlanda.

Article 3

1. El Regne Unit o Irlanda poden notificar per escrit al president del Consell, en un termini de tres mesos a partir de la presentació al Consell d'una proposta o una iniciativa en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el seu desig de participar en l'adopció i l'aplicació de la mesura proposada de què es tracti, després de la qual cosa l'Estat esmentat té dret a fer-ho.

Les decisions del Consell que s'hagin d'adoptar per unanimitat requereixen la unanimitat dels membres del Consell, exceptuat el membre o els membres que no hagin fet aquesta notificació. Les mesures adoptades d'acord amb aquest apartat són vinculants per a tots els estats membres que hagin participat en la seva adopció.

Les mesures adoptades en aplicació de l'article 70 del Tractat de funcionament de la Unió Europea estableixen les condicions de participació del Regne Unit i d'Irlanda en les avaluacions relatives als àmbits que regula el títol V de la tercera part del Tractat esmentat.

Als efectes d'aquest article, la majoria qualificada es defineix de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

2. Si, transcorregut un període raonable, una mesura de les que esmenta l'apartat 1 no es pot adoptar amb la participació del Regne Unit o d'Irlanda, el Consell pot adoptar aquesta mesura de conformitat amb l'article 1 sense la participació del Regne Unit o d'Irlanda. En aquest cas és aplicable l'article 2.

Article 4

El Regne Unit o Irlanda, en qualsevol moment, després de l'adopció d'una mesura per part del Consell en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, poden notificar al Consell i a la Comissió el seu propòsit i desig d'acceptar la mesura esmentada. En aquest cas, s'aplica *mutatis mutandis* el procediment que preveu l'apartat 1 de l'article 331 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 4 bis

1. Les disposicions d'aquest Protocol s'apliquen al Regne Unit i a Irlanda també pel que fa a les mesures proposades o adoptades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, que modifiquin una mesura existent que sigui vinculant per als estats esmentats.

2. No obstant això, en cas que el Consell, a proposta de la Comissió, determini que la no participació del Regne Unit o d'Irlanda en la versió modificada d'una mesura existent implica la inviabilitat d'aquesta mesura per a altres estats membres o per a la Unió, els pot instar a presentar una notificació d'acord amb els articles 3 o 4. Als efectes de l'aplicació de l'article 3, comença a córrer un nou termini de dos mesos a partir de la data en què el Consell hagi pres la determinació.

Una vegada conclòs el termini de dos mesos a partir de la determinació del Consell, si el Regne Unit o Irlanda no han fet cap notificació d'acord amb els articles 3 o 4, la mesura existent deixa de ser vinculant per a ells i se'ls deixa d'aplicar, llevat que l'Estat membre de què es tracti hagi fet una notificació d'acord amb l'article 4 abans de l'entrada en vigor de la mesura de modificació. Allò disposat anteriorment té efecte a partir de la data d'entrada en vigor de la mesura de modificació o quan conclou el termini de dos mesos, si aquesta data és posterior.

Als efectes de l'aplicació d'aquest apartat, el Consell, amb un ampli debat previ de l'assumpte, s'hi pronuncia per majoria qualificada dels seus membres que representin els estats membres que participen o han participat en l'adopció de la mesura de modificació. La majoria qualificada del Consell es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

3. El Consell, per majoria qualificada i a proposta de la Comissió, pot determinar que el Regne Unit o Irlanda suportin les conseqüències financeres directes que es puguin derivar, necessàriament i inevitablement, de la terminació de la seva participació en la mesura existent.

4. Aquest article s'entén sense perjudici de l'article 4.

Article 5

Els estats membres per als quals no sigui vinculant una mesura de les adoptades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea no suporten cap conseqüència financera de la mesura esmentada, a menys que siguin despeses administratives ocasionades a les institucions, llevat que el Consell, per unanimitat de tots els seus membres i prèvia consulta al Parlament Europeu, decideixi una altra cosa.

Article 6

Quan, en els casos a què es refereix aquest Protocol, una mesura adoptada pel Consell en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea sigui vinculant per al Regne Unit o Irlanda, són aplicables a l'Estat esmentat en relació amb aquesta mesura les disposicions corresponents dels Tractats.

Article 6 bis

Les normes establertes basant-se en l'article 16 del Tractat de funcionament de la Unió Europea que es refereixin al tractament de dades de caràcter personal pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació dels capítols 4 o 5 del títol V de la tercera part del Tractat esmentat només són vinculants per al Regne Unit o per a

Irlanda en la mesura que siguin vinculants per a aquests estats normes de la Unió que regulin formes de cooperació judicial en matèria penal i de cooperació policial en el marc de les quals s'hagin de respectar les disposicions establertes basant-se en l'article 16.

Article 7

Els articles 3, 4 i 4 *bis* s'entenen sense perjudici del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea.

Article 8

Irlanda pot notificar per escrit al Consell el seu desig de no seguir-se acollint a les disposicions d'aquest Protocol. En aquest cas, s'apliquen a Irlanda les disposicions normals del Tractat.

Article 9

Pel que fa a Irlanda, aquest Protocol no s'aplica a l'article 75 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (NÚM. 22) SOBRE LA POSICIÓ DE DINAMARCA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

RECORDANT la Decisió dels caps d'Estat i de Govern, reunits en el si del Consell Europeu a Edimburg el 12 de desembre de 1992, sobre alguns problemes plantejats per Dinamarca respecte del Tractat de la Unió Europea,

HAVENT PRES NOTA de la posició de Dinamarca respecte a la ciutadania, la unió econòmica i monetària, la política de defensa i els afers de justícia i d'interior, tal com s'estableix en la Decisió d'Edimburg,

CONSCIENTS que el manteniment en el marc dels Tractats del règim jurídic originat per la Decisió d'Edimburg limita de manera significativa la participació de Dinamarca en àmbits de cooperació importants de la Unió, i que és convenient per a la Unió garantir la integritat del cabal en l'àmbit de la llibertat, la seguretat i la justícia,

VOLENT, per consegüent, establir un marc jurídic que ofereixi a Dinamarca la possibilitat de participar en l'adopció de les mesures proposades sobre la base del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, i celebrant la intenció de Dinamarca d'acollir-se a aquesta possibilitat quan sigui possible de conformitat amb les seves normes constitucionals,

PRENENT NOTA que Dinamarca no ha d'impedir que els altres estats membres segueixin desenvolupant la seva cooperació en relació amb mesures que no vinculin Dinamarca,

TENINT PRESENT l'article 3 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

PART I

Article 1

Dinamarca no participa en l'adopció pel Consell de mesures proposades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Les decisions del Consell que s'hagin d'adoptar per unanimitat requereixen la unanimitat dels membres del Consell, exceptuat el representant del Govern de Dinamarca.

Als efectes d'aquest article, la majoria qualificada es defineix de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 2

Cap de les disposicions del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, cap mesura adoptada en virtut del títol esmentat, cap disposició de cap acord internacional formalitzat per la Unió en virtut d'aquest títol i cap decisió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea interpretativa de qualsevol de les disposicions o mesures esmentades, ni cap mesura modificada o modificable en virtut d'aquest títol no vincula Dinamarca ni li és aplicable; aquestes disposicions, mesures o decisions no afecten de cap manera les competències, els drets i les obligacions de Dinamarca; les dites disposicions, mesures o decisions no afecten de cap manera el cabal comunitari o de la Unió, ni formen part del dret de la Unió, tal com aquests s'apliquen a Dinamarca. En particular, els actes de la Unió en l'àmbit de la cooperació policial i judicial en matèria penal adoptats abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa que siguin modificats segueixen sent vinculants i aplicables a Dinamarca sense canvis.

Article 2 bis

L'article 2 d'aquest Protocol s'aplica igualment a les normes establertes sobre la base de l'article 16 del Tractat de funcionament de la Unió Europea que es refereixin al tractament de dades de caràcter personal pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació dels capítols 4 o 5 del títol V de la tercera part del Tractat esmentat.

Article 3

Dinamarca no suporta cap conseqüència financera de les mesures que esmenta l'article 1, a menys que siguin despeses administratives ocasionades a les institucions.

Article 4

1. Dins d'un període de sis mesos a partir que el Consell hagi pres una mesura sobre una proposta o una iniciativa de desenvolupar el cabal de Schengen en els àmbits coberts per aquesta part, Dinamarca decideix si incorpora aquesta mesura a la seva legislació nacional. Si ho fa així, aquesta mesura crea una obligació, de dret internacional, entre Dinamarca i els altres estats membres vinculats per la mesura.

2. Si Dinamarca decideix no aplicar una mesura del Consell, en el sentit de l'apartat 1, els estats membres vinculats per aquesta mesura i Dinamarca consideren les mesures apropiades que han de prendre.

PART II

Article 5

Pel que fa a les mesures adoptades pel Consell dins de l'àmbit d'aplicació de l'apartat 1 de l'article 26, de l'article 42 i dels articles 43 a 46 del Tractat de la Unió Europea, Dinamarca no participa en l'elaboració i l'aplicació de decisions i accions de la Unió amb implicacions en l'àmbit de la defensa. Per tant, Dinamarca no participa en la seva adopció. Dinamarca no ha d'impedir que els altres estats membres segueixin desenvolupant la seva cooperació en aquest àmbit. Dinamarca no està obligada a contribuir al finançament de les despeses operatives derivades d'aquestes mesures ni a posar a disposició de la Unió capacitats militars.

Els actes del Consell que s'hagin d'adoptar per unanimitat requereixen la unanimitat dels membres del Consell, exceptuat el representant del Govern danès.

Als efectes d'aquest article, la majoria qualificada es defineix de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

PART III

Article 6

Els articles 1, 2 i 3 no s'apliquen a les mesures que determinin els tercers països els nacionals dels quals hagin d'estar proveïts d'un visat en creuar les fronteres exteriors dels estats membres, ni a les mesures relatives a un model uniforme de visat.

PART IV

Article 7

En qualsevol moment, Dinamarca, d'acord amb les seves normes constitucionals, pot informar els altres estats membres que ja no vol fer ús d'aquest Protocol en la seva totalitat o en part. En aquest cas, Dinamarca aplica plenament totes les mesures pertinents vigents aleshores preses dins del marc de la Unió Europea.

Article 8

1. En qualsevol moment i sense perjudici de l'article 7, Dinamarca, de conformitat amb les seves normes constitucionals, pot notificar als altres estats membres que, amb efecte a partir del primer dia del mes següent al de la notificació, la part I consisteix en les disposicions que figuren en l'annex. En aquest cas, la numeració dels articles 5 a 8 es modifica en conseqüència.

2. Sis mesos després de la data en què tingui efecte la notificació que preveu l'apartat 1, la totalitat del cabal de Schengen i les mesures adoptades per desplegar el cabal esmentat que fins aleshores hagin vinculat Dinamarca en qualitat d'obligacions de dret internacional són vinculants per a Dinamarca en qualitat de dret de la Unió.

ANNEX

Article 1

A reserva del que disposa l'article 3, Dinamarca no participa en l'adopció pel Consell de mesures proposades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Els actes del Consell que s'hagin d'adoptar per unanimitat requereixen la unanimitat dels membres del Consell, exceptuat el representant del Govern danès.

Als efectes d'aquest article, la majoria qualificada es defineix de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Article 2

En virtut de l'article 1 i a reserva dels articles 3, 4 i 8, cap de les disposicions del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, cap mesura adoptada en virtut d'aquest títol, cap disposició de cap acord internacional formalitzat per la Unió en virtut del títol esmentat i cap decisió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea interpretativa de qualsevol d'aquestes disposicions o mesures no vincula Dinamarca ni li és aplicable; aquestes disposicions, mesures o decisions no afecten de cap manera les competències, els drets i les obligacions de Dinamarca; les dites disposicions, mesures o decisions no afecten de cap manera el cabal comunitari o el de la Unió ni formen part del dret de la Unió, tal com aquests s'apliquen a Dinamarca.

Article 3

1. Dinamarca pot notificar per escrit al president del Consell, en el termini de tres mesos a partir de la presentació al Consell d'una proposta o una iniciativa en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el seu desig de participar en l'adopció i l'aplicació de la mesura proposada de què es tracti, després de la qual cosa Dinamarca té dret a fer-ho.

2. Si, transcorregut un termini raonable, una mesura de les que esmenta l'apartat 1 no es pot adoptar amb la participació de Dinamarca, el Consell pot adoptar la mesura que preveu l'apartat 1, de conformitat amb l'article 1, sense la participació de Dinamarca. En aquest cas és aplicable l'article 2.

Article 4

Dinamarca, després de l'adopció d'una mesura en aplicació del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, pot notificar en qualsevol moment al Consell i a la Comissió la seva intenció d'acceptar la mesura esmentada. En aquest cas, s'aplica *mutatis mutandis* el procediment que preveu l'apartat 1 de l'article 331 del Tractat esmentat.

Article 5

1. Les disposicions d'aquest Protocol s'apliquen a Dinamarca també pel que fa a les mesures proposades o adoptades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, que modifiquin una mesura existent que sigui vinculant per a aquest Estat.

2. No obstant això, en cas que el Consell, a proposta de la Comissió, determini que la no participació de Dinamarca en la versió modificada d'una mesura existent implica la

inviabilitat d'aquesta mesura per a altres estats membres o per a la Unió, pot instar l'Estat esmentat a presentar una notificació d'acord amb els articles 3 o 4. Als efectes de l'aplicació de l'article 3, comença a córrer un nou termini de dos mesos a partir de la data en què el Consell hagi pres la determinació.

Una vegada conclòs el termini de dos mesos a partir de la determinació del Consell, si Dinamarca no ha fet cap notificació d'acord amb els articles 3 o 4, la mesura existent deixa de ser vinculant per a aquest Estat i se li deixa d'aplicar, llevat que hagi fet una notificació d'acord amb l'article 4 abans de l'entrada en vigor de la mesura de modificació. Allò disposat anteriorment té efecte a partir de la data d'entrada en vigor de la mesura de modificació o quan conclou el termini de dos mesos, si aquesta data és posterior.

Als efectes de l'aplicació d'aquest apartat, el Consell, amb un ampli debat previ de l'assumpte, s'hi pronuncia per majoria qualificada dels seus membres que representin els estats membres que participen o han participat en l'adopció de la mesura de modificació. La majoria qualificada del Consell es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

3. El Consell, per majoria qualificada i a proposta de la Comissió, pot determinar que Dinamarca suporti les conseqüències financeres directes que es puguin derivar, necessàriament i inevitablement, de la terminació de la seva participació en la mesura existent.

4. Aquest article s'entén sense perjudici de l'article 4.

Article 6

1. La notificació a què es refereix l'apartat 4 s'ha de presentar no més de sis mesos després de l'adopció definitiva d'una mesura que desplegui el cabal de Schengen.

En cas que Dinamarca no presenti una notificació d'acord amb els articles 3 o 4 relativa a una mesura que desplegui el cabal de Schengen, els estats membres vinculats per aquestes mesures i Dinamarca han d'estudiar l'adopció de mesures apropiades.

2. S'entén que qualsevol notificació en aplicació de l'article 3 relativa a una mesura que desplegui el cabal de Schengen constitueix irrevocablement una notificació de conformitat amb l'article 3 respecte de qualsevol proposta o iniciativa ulterior destinada a desplegar aquesta mesura, sempre que aquesta proposta o iniciativa desplegui el cabal de Schengen.

Article 7

Les normes establertes basant-se en l'article 16 del Tractat de funcionament de la Unió Europea que es refereixin al tractament de dades de caràcter personal pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació dels capítols 4 o 5 del títol V de la tercera part d'aquest Tractat només són vinculants per a Dinamarca en la mesura que siguin vinculants per a ella normes de la Unió que regulin formes de cooperació judicial en matèria penal i de cooperació policial en el marc de les quals s'hagin de respectar les disposicions establertes basant-se en l'article 16.

Article 8

Quan, en els casos a què es refereix aquesta part, una mesura adoptada pel Consell en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea sigui

vinculant per a Dinamarca, són aplicables a Dinamarca en relació amb aquesta mesura les disposicions corresponents dels Tractats.

Article 9

Llevat d'una decisió contrària del Consell adoptada per unanimitat de tots els seus membres, prèvia consulta al Parlament Europeu, quan una mesura adoptada pel Consell en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea no sigui vinculant per a Dinamarca, Dinamarca no suporta cap conseqüència financera de la mesura esmentada, exceptuats els costos administratius ocasionats a les institucions.

PROTOCOL (NÚM. 23)

SOBRE LES RELACIONS EXTERIORS DELS ESTATS MEMBRES PEL QUE FA AL PAS DE LES FRONTERES EXTERIORS

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

TENINT EN COMPTE la necessitat dels estats membres de garantir controls efectius en les seves fronteres exteriors, en cooperació, si s'escau, amb tercers països,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Les disposicions relatives a les mesures sobre el pas de fronteres exteriors incloses en la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 77 del Tractat de funcionament de la Unió Europea s'entenen sense perjudici de la competència dels estats membres per negociar o subscriure acords amb tercers països, sempre que observin el dret de la Unió i els altres acords internacionals pertinents.

PROTOCOL (NÚM. 24)

SOBRE L'ASIL A NACIONALS DELS ESTATS MEMBRES DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea, la Unió reconeix els drets, les llibertats i els principis enunciats en la Carta dels drets fonamentals,

CONSIDERANT que, de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea, els drets fonamentals que garanteix el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals formen part del dret de la Unió com a principis generals,

CONSIDERANT que el Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per garantir que la Unió respecta el dret a l'hora d'interpretar i aplicar els apartats 1 i 3 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea,

CONSIDERANT que, de conformitat amb l'article 49 del Tractat de la Unió Europea, qualsevol Estat europeu, quan sol·liciti l'ingrés com a membre a la Unió, ha de respectar els valors de l'article 2 del Tractat de la Unió Europea,

TENINT PRESENT que l'article 7 del Tractat de la Unió Europea estableix un mecanisme per suspendre determinats drets en cas de violació greu i persistent per part d'un Estat membre d'aquests valors,

RECORDANT que qualsevol nacional d'un Estat membre, com a ciutadà de la Unió, gaudeix d'un estatut i d'una protecció especials que els estats membres han de garantir d'acord amb les disposicions de la segona part del Tractat de funcionament de la Unió Europea,

TENINT PRESENT que els Tractats estableixen un espai sense fronteres interiors i concedeixen a tots els ciutadans de la Unió el dret a circular i residir lliurement dins del territori dels estats membres,

VOLENT evitar que es recorri al procediment de l'asil per a fins aliens a aquells per als quals està previst,

CONSIDERANT que aquest Protocol respecta la finalitat i els objectius de la Convenció de Ginebra de 28 de juliol de 1951 sobre l'Estatut dels refugiats,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article únic

Atès el grau de protecció dels drets i les llibertats fonamentals per part dels estats membres de la Unió Europea, es considera que els estats membres constitueixen recíprocament països d'origen segurs a tots els efectes jurídics i pràctics en relació amb afers d'asil. En conseqüència, la sol·licitud d'asil efectuada per un nacional d'un Estat membre només es pot prendre en consideració o ser declarada admissible per al seu examen per un altre Estat membre en els casos següents:

- a) si l'Estat membre del qual el sol·licitant és nacional, després de l'entrada en vigor del Tractat d'Amsterdam, emparant-se en les disposicions de l'article 15 del Conveni per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, procedeix a adoptar mesures que estableixin en el seu territori excepcions de les seves obligacions d'acord amb el Conveni esmentat;
- b) si s'ha iniciat el procediment que esmenta l'article 7, apartat 1, del Tractat de la Unió Europea i fins que el Consell o, si s'escau, el Consell Europeu adopti una decisió sobre això en relació amb l'Estat membre del qual és nacional el sol·licitant;
- c) si el Consell ha adoptat una decisió de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea respecte a l'Estat membre del qual és nacional el sol·licitant,

o si el Consell Europeu, de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 7 d'aquest Tractat, ha adoptat una decisió respecte a l'Estat membre del qual és nacional el sol·licitant;
d) si un Estat membre així ho decideix unilateralment respecte de la sol·licitud d'un nacional d'un altre Estat membre; en aquest cas, s'ha d'informar immediatament el Consell. La sol·licitud s'ha d'atendre sobre la base de la presumpció que és manifestament infundada sense que afecti de cap manera, siguin quins siguin els casos, la facultat de presa de decisions de l'Estat membre.

PROTOCOL (NÚM. 25)

SOBRE L'EXERCICI DE LES COMPETÈNCIES COMPARTIDES

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article únic

Amb referència a l'apartat 2 de l'article 2 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, relatiu a les competències compartides, quan la Unió hagi pres mesures en un àmbit determinat, l'abast d'aquest exercici de competència només ha d'abraçar els elements regits per l'acte de la Unió de què es tracti i, per tant, no n'ha d'incloure tot l'àmbit.

PROTOCOL (NÚM. 26)

SOBRE ELS SERVEIS D'INTERÈS GENERAL

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT emfatitzar la importància dels serveis d'interès general,

HAN CONVINGUT en les disposicions interpretatives següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Els valors comuns de la Unió respecte als serveis d'interès econòmic general d'acord amb l'article 14 del Tractat de funcionament de la Unió Europea inclouen en particular:

- el paper essencial i l'àmplia capacitat de discreció de les autoritats nacionals, regionals i locals per prestar, encarregar i organitzar els serveis d'interès econòmic general al més pròxim possible a les necessitats dels usuaris;
- la diversitat dels serveis d'interès econòmic general i la disparitat de les necessitats i preferències dels usuaris que poden resultar de les diferents situacions geogràfiques, socials i culturals;
- un alt nivell de qualitat, seguretat i accessibilitat econòmica, la igualtat de tracte i la promoció de l'accés universal i dels drets dels usuaris.

Article 2

Les disposicions dels Tractats no afecten de cap manera la competència dels estats membres per prestar, encarregar i organitzar serveis d'interès general que no tinguin caràcter econòmic.

PROTOCOL (NÚM. 27)

SOBRE EL MERCAT INTERIOR I LA COMPETÈNCIA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que el mercat interior tal com es defineix a l'article 3 del Tractat de la Unió Europea inclou un sistema que garanteix que no es falseja la competència,

HAN CONVINGUT en el següent:

A aquests efectes, la Unió, en cas necessari, ha de prendre mesures en el marc de les disposicions dels Tractats, inclòs l'article 352 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Aquest Protocol s'ha d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (NÚM. 28)

SOBRE LA COHESIÓ ECONÒMICA, SOCIAL I TERRITORIAL

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

RECORDANT que l'article 3 del Tractat de la Unió Europea fa referència, entre altres objectius, al foment de la cohesió econòmica, social i territorial i de la solidaritat entre els estats membres, i que aquesta cohesió figura entre els àmbits de competència compartida

de la Unió que enumera la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 4 del Tractat de funcionament de la Unió Europea,

RECORDANT que les disposicions del títol XVIII de la tercera part, sobre la cohesió econòmica, social i territorial, en conjunt proporcionen la base jurídica per consolidar i desenvolupar més l'acció de la Unió en l'àmbit de la cohesió econòmica, social i territorial, inclosa la possibilitat de crear un nou fons,

RECORDANT que les disposicions de l'article 177 del Tractat de funcionament de la Unió Europea preveuen la creació d'un Fons de Cohesió,

COMPROVANT que el BEI està prestant quantitats grans i creixents a favor de les regions menys afavorides,

COMPROVANT que hi ha el desig de més flexibilitat en les modalitats d'assignació dels fons estructurals,

COMPROVANT que hi ha el desig de modular els nivells de participació de la Unió en programes i projectes en determinats països,

COMPROVANT que hi ha la proposta de tenir més en compte en el sistema de recursos propis la prosperitat relativa dels estats membres,

REFERMEN que el foment de la cohesió econòmica, social i territorial és vital per al ple desenvolupament i l'èxit continuat de la Unió,

REFERMEN la seva convicció que els fons estructurals han de continuar exercint un paper considerable en l'assoliment dels objectius de la Unió en l'àmbit de la cohesió,

REFERMEN la seva convicció que el BEI ha de continuar dedicant la major part dels seus recursos al foment de la cohesió econòmica, social i territorial, i declaren que estan disposats a reconsiderar les necessitats de capital del BEI quan aquest capital sigui necessari amb aquesta finalitat,

ACORDEN que el Fons de Cohesió aporti contribucions financeres de la Unió a projectes en els àmbits del medi ambient i de les xarxes transeuropees en els estats membres que tinguin un PNB *per capita* inferior al 90% de la mitjana de la Unió i que tinguin un programa que condueixi al compliment de les condicions de convergència econòmica segons el que disposa l'article 126 del Tractat de funcionament de la Unió Europea,

MANIFESTEN el seu propòsit de concedir un marge de flexibilitat més gran en l'assignació de mitjans financers procedents dels fons estructurals, a fi de tenir en compte necessitats específiques no satisfetes en el marc de la reglamentació actual dels fons estructurals,

DECLAREN la seva disposició a modular els nivells de participació de la Unió en el marc de programes i projectes dels fons estructurals, a fi de prevenir increments excessius en les despeses pressupostàries als estats membres menys pròspers,

RECONEIXEN la necessitat de vigilar amb regularitat el progrés realitzat en el camí cap a l'assoliment de la cohesió econòmica, social i territorial i la seva disposició a estudiar totes les mesures que siguin necessàries sobre això,

DECLAREN la seva intenció de tenir més en compte la capacitat contributiva dels diferents estats membres en el sistema de recursos propis, així com d'estudiar mitjans de corregir per als estats membres menys pròspers els elements regressius que hi ha en el sistema actual de recursos propis,

CONVENEN a incorporar aquest Protocol com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (NÚM. 29)

**SOBRE EL SISTEMA DE RADIODIFUSIÓ PÚBLICA DELS ESTATS
MEMBRES**

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que el sistema de radiodifusió pública dels estats membres està directament relacionat amb les necessitats democràtiques, socials i culturals de cada societat i amb la necessitat de preservar el pluralisme dels mitjans de comunicació,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Les disposicions dels Tractats s'entenen sense perjudici de la facultat dels estats membres de finançar el servei públic de radiodifusió en la mesura en què el finançament es concedeixi als organismes de radiodifusió per portar a terme la funció de servei públic tal com hagi estat atribuïda, definida i organitzada per cada Estat membre, i en la mesura en què aquest finançament no afecti les condicions del comerç i de la competència a la Unió en un grau que sigui contrari a l'interès comú, tenint en compte la realització de la funció d'aquest servei públic.

PROTOCOL (NÚM. 30)

**SOBRE L'APLICACIÓ DE LA CARTA DELS DRETS FONAMENTALS DE LA
UNIÓ EUROPEA A POLÒNIA I AL REGNE UNIT**

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que a l'article 6 del Tractat de la Unió Europea, la Unió reconeix els drets, les llibertats i els principis establerts en la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea;

CONSIDERANT que la Carta s'ha d'aplicar de conformitat estricta amb les disposicions de l'esmentat article 6 i del títol VII de la Carta mateixa;

CONSIDERANT que aquest article 6 disposa que la Carta l'apliquin i la interpretin els òrgans jurisdiccionals de Polònia i del Regne Unit de conformitat estricta amb les explicacions a què fa referència aquest article;

CONSIDERANT que la Carta conté tant drets com principis;

CONSIDERANT que la Carta conté tant disposicions de caràcter civil i polític com de caràcter econòmic i social;

CONSIDERANT que la Carta referma els drets, les llibertats i els principis reconeguts a la Unió i fa que aquests drets siguin més visibles, però no crea nous drets ni principis;

RECORDANT les obligacions de Polònia i del Regne Unit en virtut del Tractat de la Unió Europea, del Tractat de funcionament de la Unió Europea i del dret de la Unió en general;

PRENENT NOTA del desig de Polònia i del Regne Unit que es detallin determinats aspectes de l'aplicació de la Carta;

VOLENT, per consegüent, precisar l'aplicació de la Carta en relació amb la legislació i l'acció administrativa de Polònia i del Regne Unit i la possibilitat d'acollir-s'hi davant dels tribunals de Polònia i del Regne Unit;

REFERMANT que les referències que en aquest Protocol es fan a l'aplicació de disposicions específiques de la Carta s'entenen estrictament sense perjudici de l'aplicació de les altres disposicions de la Carta;

REFERMANT que aquest Protocol no afecta l'aplicació de la Carta als altres estats membres;

REFERMANT que aquest Protocol s'entén sense perjudici de les altres obligacions que incumbeixen Polònia i el Regne Unit en virtut del Tractat de la Unió Europea, del Tractat de funcionament de la Unió Europea i del dret de la Unió en general,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

1. La Carta no amplia la competència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea ni de cap altre òrgan jurisdiccional de Polònia o del Regne Unit per apreciar que les disposicions legals o reglamentàries o les disposicions, pràctiques o accions administratives de Polònia o del Regne Unit siguin incompatibles amb els drets, les llibertats i els principis fonamentals que referma.

2. En particular, i a fi de no deixar lloc a dubtes, res del que disposa el títol IV de la Carta crea drets que es puguin defensar davant els òrgans jurisdiccional de Polònia o del Regne Unit, excepte en la mesura en què Polònia o el Regne Unit hagin previst aquests drets en la seva legislació nacional.

Article 2

Quan una disposició de la Carta es refereixi a legislacions i pràctiques nacionals, només s'ha d'aplicar a Polònia o al Regne Unit en la mesura en què els drets i principis que conté es reconeixin en la legislació o pràctiques de Polònia o del Regne Unit.

PROTOCOL (NÚM. 31)

**SOBRE LES IMPORTACIONS A LA UNIÓ EUROPEA DE PRODUCTES
PETROLIERS REFINATS A LES ANTILLES NEERLANDESES**

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT aportar algunes precisions sobre el règim d'intercanvis aplicable a les importacions a la Comunitat Econòmica Europea de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Aquest Protocol és aplicable als productes petrolers de les partides 27.10, 27.11, 27.12, ex 27.13 (parafina, ceres de petroli o de pissarres i residus parafínic) i 27.14 de la Nomenclatura de Brussel·les, importats per al seu consum als estats membres.

Article 2

Els estats membres es comprometen a concedir als productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses els avantatges aranzelaris que resultin de l'associació d'aquests últims a la Unió, en les condicions que preveu aquest Protocol. Aquestes disposicions són vàlides siguin quines siguin les normes d'origen aplicades pels estats membres.

Article 3

1. Quan la Comissió, a instància d'un Estat membre o per iniciativa pròpia, comprovi que les importacions a la Unió de productes petrolers refinats a les Antilles neerlandeses d'acord amb el règim que preveu l'article 2 *supra* provoquen dificultats reals al mercat d'un o de diversos estats membres, ha de decidir que els estats membres interessats introdueixin, augmentin o reintrodueixin els drets de duana aplicables a aquestes importacions, en la mesura i per al període necessari per fer front a aquesta situació. Els tipus de drets de duana així introduïts, augmentats o reintroduïts no poden superar els dels drets de duana aplicables a tercers països per a aquests mateixos productes.

2. Les disposicions que preveu l'apartat precedent es poden aplicar en qualsevol cas quan les importacions en la Unió de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses arribin a la xifra de dos milions de tones anuals.

3. Les decisions preses per la Comissió en virtut dels apartats precedents, incloses les encaminades a rebutjar la petició d'un Estat membre, s'han de comunicar al Consell. Aquest pot ocupar-se'n, a instància de qualsevol Estat membre, i pot, en tot moment, modificar-les o anul·lar-les.

Article 4

1. Si un Estat membre considera que les importacions de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses, efectuades directament o per mitjà d'altre Estat membre d'acord amb el règim que preveu l'article 2 *supra*, provoquen dificultats reals en el seu mercat i que és necessària una acció immediata per fer-hi front, pot decidir per iniciativa pròpia aplicar a aquestes importacions drets de duana els tipus dels quals no poden superar

els dels drets de duana aplicables als tercers països per als mateixos productes. Ha de notificar aquesta decisió a la Comissió, que ha de decidir, en un termini d'un mes, si les mesures adoptades per l'Estat es poden mantenir o s'han de modificar o suprimir. Les disposicions de l'apartat 3 de l'article 3 són aplicables a aquesta decisió de la Comissió.

2. Quan les importacions de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses, efectuades directament o per mitjà d'un altre Estat membre d'acord amb el règim que preveu l'article 2 *supra*, en un o diversos estats membres de la CEE sobrepassin durant un any natural els tonatges que indica l'Annex d'aquest Protocol, les mesures adoptades eventualment en virtut de l'apartat 1 per aquest o per aquests estats membres per a l'any en curs s'han de considerar legítimes. La Comissió, després que s'hagi assegurat que s'han assolit els tonatges fixats, ha de prendre nota de les mesures adoptades. En aquest cas, els altres estats membres s'han d'abstenir de recórrer al Consell.

Article 5

Si la Unió decideix aplicar restriccions quantitatives a les importacions de productes petrolers de qualsevol procedència, aquestes restriccions es poden aplicar també a les importacions d'aquests productes procedents de les Antilles Neerlandeses. En aquest cas, s'ha de concedir un tracte preferencial a les Antilles Neerlandeses davant de tercers països.

Article 6

1. Les disposicions que preveuen els articles 2 a 5 han de ser revisades pel Consell, el qual ha de decidir per unanimitat, amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i a la Comissió en el moment de l'adopció d'una definició comuna de l'origen dels productes petrolers procedents de tercers països i de països associats o en el moment de prendre decisions en el marc d'una política comercial comuna per als productes de què es tracti o en el moment d'establir una política energètica comuna.

2. No obstant això, en el moment de fer la revisió, s'han de mantenir, en tot cas, a favor de les Antilles Neerlandeses avantatges equivalents en forma apropiada i per a una quantitat mínima de dos milions i mig de tones de productes petrolers.

3. Els compromisos de la Unió respecte als avantatges equivalents que esmenta l'apartat 2 d'aquest article poden ser, en cas necessari, distribuïts per països tenint en compte els tonatges que indica l'Annex d'aquest Protocol.

Article 7

Per a l'execució d'aquest Protocol, la Comissió s'ha d'encarregar de seguir el desenvolupament de les importacions als estats membres de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses. Els estats membres han de comunicar a la Comissió, que n'ha de procurar la difusió, qualsevol informació útil sobre això, de conformitat amb les modalitats administratives que recomani.

ANNEX DEL PROTOCOL

Per a l'aplicació de l'apartat 2 de l'article 4 del Protocol sobre les importacions a la Unió Europea de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses, les altes parts

contractants han decidit que la quantitat de dos milions de tones de productes petrolers de les Antilles es reparteixi entre els estats membres de la manera següent:

Alemanya ...	625.000 tones
Unió Econòmica Belgoluxemburguesa ...	200.000 tones
França ...	75.000 tones
Itàlia ...	100.000 tones
Països Baixos ...	1.000.000 tones

PROTOCOL (NÚM. 32)

**RELATIU A DETERMINADES DISPOSICIONS SOBRE L'ADQUISICIÓ DE
BÉNS IMMOBLES A DINAMARCA**

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT resoldre certs problemes importants que interessin Dinamarca,

HAN CONVINGUT en la disposició següent, que s'ha d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

No obstant el que disposen els Tractats, Dinamarca pot mantenir la legislació vigent sobre l'adquisició de béns immobles diferents dels habitatges de residència permanent.

PROTOCOL (NÚM. 33)

**SOBRE L'ARTICLE 157 DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ
EUROPEA**

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

HAN CONVINGUT en la disposició següent, que s'ha d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

A fi d'aplicar l'article 157 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, les prestacions en virtut d'un règim professional de seguretat social no es consideren retribució en el cas i en la mesura en què es puguin assignar als períodes d'ocupació anteriors al 17 de maig de 1990, excepte en el cas dels treballadors o els seus drethavents que, abans d'aquesta data, hagin incoat una acció davant dels tribunals o hagin presentat una reclamació equivalent segons el dret nacional aplicable.

PROTOCOL (NÚM. 34)

SOBRE EL RÈGIM ESPECIAL APLICABLE A GROENLÀNDIA

Article únic

1. Els productes sotmesos a l'organització comuna de mercats en el sector de la pesca, originaris de Groenlàndia i importats a la Unió, dins del respecte als mecanismes de l'organització comuna de mercats, estan exempts de drets de duana i d'exaccions d'efecte equivalent, així com de restriccions quantitatives i de mesures d'efecte equivalent, sempre que les possibilitats d'accés a les zones de pesca groenlandeses ofertes a la Unió, en virtut d'un acord entre la Unió i l'autoritat competent sobre Groenlàndia, siguin satisfactòries per a la Unió.
2. Totes les mesures relatives al règim d'importació d'aquests productes, incloses les relatives a l'adopció d'aquestes mesures, s'han d'adoptar segons el procediment que preveu l'article 43 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (NÚM. 35)

SOBRE L'ARTICLE 40.3.3 DE LA CONSTITUCIÓ IRLANDESA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

HAN CONVINGUT en la disposició següent, que s'ha d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

Cap disposició dels Tractats, del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica ni dels tractats i actes pels quals es modifiquen o completen aquests Tractats no afecta l'aplicació a Irlanda de l'article 40.3.3 de la Constitució irlandesa.

PROTOCOL (NÚM. 36)
SOBRE LES DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que, per organitzar la transició entre les disposicions institucionals dels Tractats aplicables abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa i les disposicions del Tractat esmentat, és necessari preveure disposicions transitòries,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

Article 1

En aquest Protocol, l'expressió «els Tractats» designa el Tractat de la Unió Europea, el Tractat de funcionament de la Unió Europea i el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica.

TÍTOL I

DISPOSICIONS RELATIVES AL PARLAMENT EUROPEU

▼M1

Article 2

1. Per al període de la legislatura 2009-2014 que quedi per transcórrer a partir de la data d'entrada en vigor d'aquest article, i no obstant el que disposen el paràgraf segon de l'article 189 i l'apartat 2 de l'article 190 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, i el paràgraf segon de l'article 107 i l'apartat 2 de l'article 108 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica, que estaven en vigor en el moment de les eleccions al Parlament Europeu de juny de 2009, i no obstant el nombre d'escons que preveu el paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 14 del Tractat de la Unió Europea, els 18 escons següents s'afegeixen als 736 existents, i s'eleva així, provisionalment, el nombre total de diputats al Parlament Europeu a 754 fins al final de la legislatura 2009-2014:

Bulgària	1
Espanya	4
França	2
Itàlia	1
Letònia	1

Malta	1
Països Baixos	1
Àustria	2
Polònia	1
Eslovènia	1
Suècia	2
Regne Unit	1

2. No obstant el que disposa l'apartat 3 de l'article 14 del Tractat de la Unió Europea, els estats membres de què es tracti han de designar les persones que hagin d'ocupar els escons addicionals que preveu l'apartat 1, de conformitat amb la legislació dels estats membres de què es tracti i sempre que les persones en qüestió s'hagin elegit mitjançant sufragi universal directe:

- a) per elecció per sufragi universal directe *ad hoc* a l'Estat membre de què es tracti, de conformitat amb les disposicions aplicables a les eleccions al Parlament Europeu;
- b) per referència als resultats de les eleccions al Parlament Europeu del 4 al 7 de juny de 2009, o
- c) per designació pel parlament nacional de l'Estat membre de què es tracti, d'entre els seus components, del nombre requerit de diputats, segons el procediment establert per cadascun d'aquests estats membres.

3. Amb temps suficient abans de les eleccions al Parlament Europeu de 2014, el Consell Europeu ha d'adoptar, de conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 14 del Tractat de la Unió Europea, una decisió per la qual es fixi la composició del Parlament Europeu.

▼B

TÍTOL II

DISPOSICIONS RELATIVES A LA MAJORIA QUALIFICADA

Article 3

1. De conformitat amb l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea, les disposicions de l'apartat esmentat i les disposicions de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, relatives a la definició de la majoria qualificada en el Consell Europeu i en el Consell, tenen efecte l'1 de novembre de 2014.

2. Entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, quan un acord s'hagi d'adoptar per majoria qualificada, qualsevol membre del Consell pot sol·licitar que l'acord s'adopti per la majoria qualificada que defineix l'apartat 3. En aquest cas s'apliquen els apartats 3 i 4.

▼A1

3. Fins al 31 d'octubre de 2014, estan en vigor les disposicions següents, sense perjudici del que disposa l'article 235, apartat 1, paràgraf segon, del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Quan el Consell Europeu o el Consell hagin d'adoptar un acord per majoria qualificada, els vots dels membres es ponderen de la manera següent:

Bèlgica	12
Bulgària	10
República Txeca	12
Dinamarca	7
Alemanya	29
Estònia	4
Irlanda	7
Grècia	12
Espanya	27
França	29
Croàcia	7
Itàlia	29
Xipre	4
Letònia	4
Lituània	7
Luxemburg	4
Hongria	12
Malta	3
Països Baixos	13
Àustria	10
Polònia	27
Portugal	12
Romania	14
Eslovènia	4
Eslovàquia	7
Finlàndia	7
Suècia	10
Regne Unit	29

Per adoptar-los, els acords requereixen almenys 260 vots que representin la votació favorable de la majoria dels membres, quan en virtut dels Tractats s'hagin d'adoptar a

proposta de la Comissió. En els altres casos, requereixen almenys 260 vots que representin la votació favorable de dos terços dels membres com a mínim.

Quan el Consell Europeu o el Consell adoptin un acte per majoria qualificada, qualsevol membre del Consell Europeu o del Consell pot sol·licitar que es comprovi que els estats membres que constitueixen la majoria qualificada representen com a mínim el 62% de la població total de la Unió. Si es posa de manifest que aquesta condició no es compleix, l'acte en qüestió no s'ha d'adoptar.

▼B

4. Fins al 31 d'octubre de 2014, quan, en aplicació dels Tractats, no participin en la votació tots els membres del Consell, és a dir, en els casos en què es remeti a la majoria qualificada definida d'acord amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, la majoria qualificada es defineix com la mateixa proporció de vots ponderats i la mateixa proporció del nombre de membres del Consell i, si s'escau, el mateix percentatge de població dels estats membres de què es tracti, que els que estableix l'apartat 3 del present article.

TÍTOL III

DISPOSICIONS RELATIVES A LES FORMACIONS DEL CONSELL

Article 4

Fins a l'entrada en vigor de la decisió que preveu el paràgraf primer de l'apartat 6 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea, el Consell es pot reunir en les formacions que preveuen els paràgrafs segon i tercer de l'apartat esmentat, així com en les altres formacions la llista de les quals s'estableixi mitjançant una decisió del Consell d'Asser Generals adoptada per majoria simple.

TÍTOL IV

DISPOSICIONS RELATIVES A LA COMISSIÓ, INCLÒS L'ALT REPRESENTANT DE LA UNIÓ PER A AFERS EXTERIORS I POLÍTICA DE SEGURETAT

Article 5

Els membres de la Comissió que estiguin en funcions en la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa les han de seguir exercint fins a la fi del seu mandat. No obstant això, el dia del nomenament de l'alt representant de la Unió per a Asser Exteriors i Política de Seguretat finalitza el mandat del membre que tingui la mateixa nacionalitat que l'alt representant.

TÍTOL V

DISPOSICIONS RELATIVES AL SECRETARI GENERAL DEL CONSELL, ALT REPRESENTANT DE LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA, I AL SECRETARI GENERAL ADJUNT DEL CONSELL

Article 6

Els mandats del secretari general del Consell, alt representant de la Política Exterior i de Seguretat Comuna, i del secretari general adjunt del Consell finalitzen en la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa. El Consell ha de nomenar un secretari general de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 240 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

TÍTOL VI

DISPOSICIONS RELATIVES ALS ÒRGANS CONSULTIUS

▼A1

Article 7

Fins a l'entrada en vigor de la decisió a què es refereix l'article 301 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el repartiment dels membres del Comitè Econòmic i Social és el següent:

Bèlgica	12
Bulgària	12
República Txeca	12
Dinamarca	9
Alemanya	24
Estònia	7
Irlanda	9
Grècia	12
Espanya	21
França	24
Croàcia	9
Itàlia	24
Xipre	6
Letònia	7
Lituània	9
Luxemburg	6
Hongria	12
Malta	5
Països Baixos	12
Àustria	12
Polònia	21

Portugal	12
Romania	15
Eslovènia	7
Eslovàquia	9
Finlàndia	9
Suècia	12
Regne Unit	24

Article 8

Fins a l'entrada en vigor de la decisió a què es refereix l'article 305 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el repartiment dels membres del Comitè de les Regions és el següent:

Bèlgica	12
Bulgària	12
República Txeca	12
Dinamarca	9
Alemanya	24
Estònia	7
Irlanda	9
Grècia	12
Espanya	21
França	24
Croàcia	9
Itàlia	24
Xipre	6
Letònia	7
Lituània	9
Luxemburg	6
Hongria	12
Malta	5
Països Baixos	12
Àustria	12
Polònia	21

Portugal	12
Romania	15
Eslovènia	7
Eslovàquia	9
Finlàndia	9
Suècia	12
Regne Unit	24

TÍTOL VII

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES RELATIVES ALS ACTES ADOPTATS EN VIRTUT DELS TÍTOLS V I VI DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA ABANS DE L'ENTRADA EN VIGOR DEL TRACTAT DE LISBOA

Article 9

Els efectes jurídics dels actes de les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió adoptats en virtut del Tractat de la Unió Europea abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa es mantenen mentre aquests actes no s'hagin derogat, anul·lat o modificat en aplicació dels Tractats. Succeeix el mateix amb els convenis subscrits entre els estats membres sobre la base del Tractat de la Unió Europea.

Article 10

1. Amb caràcter transitori i respecte als actes de la Unió en l'àmbit de la cooperació policial i judicial en matèria penal que s'hagin adoptat abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, les atribucions de les institucions en la data d'entrada en vigor del Tractat esmentat són les següents: les atribucions de la Comissió en virtut de l'article 258 del Tractat de funcionament de la Unió Europea no són aplicables i les atribucions del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en virtut del títol VI del Tractat de la Unió Europea, en la versió vigent abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, segueixen sent les mateixes, encara que s'hagin acceptat d'acord amb l'apartat 2 de l'article 35 del Tractat de la Unió Europea esmentat.

2. La modificació d'un acte previst a l'apartat 1 comporta que s'apliquin, respecte de l'acte modificat i en relació amb els estats membres als quals aquest s'hagi d'aplicar, les atribucions de les institucions consignades a l'apartat esmentat que estableixen els Tractats.

3. En tot cas, la mesura transitòria que esmenta l'apartat 1 deixa de tenir efectes cinc anys després de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

4. Com a molt tard sis mesos abans que conclouï el període transitori que preveu l'apartat 3, el Regne Unit pot notificar al Consell que no accepta, respecte als actes que preveu l'apartat 1, les atribucions de les institucions esmentades a l'apartat 1 que estableixen els Tractats. En cas que el Regne Unit hagi efectuat aquesta notificació, se li deixen d'aplicar tots els actes que preveu l'apartat 1 a partir de la data d'expiració del període transitori que

preveu l'apartat 3. El present paràgraf no s'aplica als actes modificats que siguin aplicables al Regne Unit de conformitat amb el que indica l'apartat 2.

El Consell, que s'ha de pronunciar per majoria qualificada a proposta de la Comissió, ha de determinar les mesures necessàries, bé transitòries o que derivin del que s'ha exposat. El Regne Unit no ha de participar en l'adopció d'aquesta decisió. La majoria qualificada del Consell es defineix de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

El Consell, que s'ha de pronunciar per majoria qualificada a proposta de la Comissió, també pot adoptar una decisió mitjançant la qual determini que el Regne Unit ha de suportar les conseqüències financeres directes que es puguin derivar, necessàriament i inevitablement, de la seva decisió de deixar de participar en els actes esmentats.

5. El Regne Unit pot notificar ulteriorment al Consell, en qualsevol moment, el seu desig de participar en actes que se li hagin deixat d'aplicar d'acord amb el paràgraf primer de l'apartat 4. En aquest cas s'apliquen, segons que correspongui, les disposicions pertinents del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea o del Protocol sobre la posició del Regne Unit i Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia. Les atribucions de les institucions respecte als actes esmentats són les que estableixen els Tractats. Quan apliquin els protocols pertinents, les institucions de la Unió i el Regne Unit han d'intentar restablir el màxim nivell possible de participació del Regne Unit en el patrimoni de la Unió en l'àmbit de l'espai de llibertat, seguretat i justícia, i han d'evitar que en la pràctica això afecti greument el funcionament dels seus diversos components i respectar la coherència d'aquests.

PROTOCOL (NÚM. 37)

SOBRE LES CONSEQÜÈNCIES FINANCERES DE L'EXPIRACIÓ DEL TRACTAT CECA I EL FONS DE RECERCA DEL CARBÓ I DE L'ACER

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

RECORDANT que tots els elements del patrimoni actiu i passiu de la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer, tal com existien a 23 de juliol de 2002, van ser transferits a la Comunitat Europea a partir del 24 de juliol de 2002,

PRENENT EN CONSIDERACIÓ que és desitjable utilitzar aquests fons per a la recerca en els sectors vinculats a la indústria del carbó i de l'acer, i la necessitat consegüent d'establir algunes regles particulars a aquest efecte,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

Article 1

1. Sense perjudici de qualsevol increment o disminució que es pugui produir arran de les operacions de liquidació, el valor net dels elements esmentats, tal com figurin en el balanç

de la CECA a 23 de juliol de 2002, s'ha de considerar com un patrimoni destinat a la recerca en els sectors relacionats amb la indústria del carbó i de l'acer, designat com a «CECA en liquidació». Després del tancament de la liquidació, el patrimoni s'ha de denominar «Actius del Fons de Recerca del Carbó i de l'Acer».

2. Els ingressos que generi aquest patrimoni, denominats «Fons de Recerca del Carbó i de l'Acer», s'han d'utilitzar exclusivament amb fins de recerca en els sectors vinculats a la indústria del carbó i de l'acer al marge del programa marc de recerca, de conformitat amb el que disposen aquest Protocol i els actes adoptats en virtut d'aquest.

Article 2

El Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, ha d'adoptar totes les disposicions necessàries per a l'aplicació d'aquest Protocol, inclosos els principis essencials.

El Consell ha d'adoptar, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu, les mesures que estableixin les directrius financeres pluriennals per a la gestió del patrimoni del Fons de Recerca del Carbó i de l'Acer, així com de les directrius tècniques per al programa de recerca d'aquest Fons.

Article 3

Llevat de disposició en contra d'aquest Protocol i dels actes adoptats en virtut d'aquest, són aplicables les disposicions dels Tractats.

▼C6

PROTOCOL (NÚM. 38)

SOBRE LES PREOCUPACIONS DEL POBLE IRLANDÈS RESPECTE AL TRACTAT DE LISBOA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

RECORDANT la Decisió adoptada pels caps d'Estat o de Govern dels 27 estats membres de la Unió Europea, reunits en el Consell Europeu els dies 18 i 19 de juny de 2009, relativa a les preocupacions del poble irlandès respecte al Tractat de Lisboa;

RECORDANT la declaració dels caps d'Estat o de Govern, reunits en el Consell Europeu els dies 18 i 19 de juny de 2009, segons la qual en el moment de la subscripció del pròxim Tractat d'adhesió enunciarien les disposicions de la Decisió esmentada en un protocol annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea, de conformitat amb les normes constitucionals respectives;

PRENENT NOTA de la signatura, per les altes parts contractants, del Tractat entre les altes parts contractants i la República de Croàcia relatiu a l'adhesió de la República de Croàcia a la Unió Europea;

HAN ACORDAT les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de funcionament de la Unió Europea:

TÍTOL I

DRET A LA VIDA, LA FAMÍLIA I L'EDUCACIÓ

Article 1

Cap disposició del Tractat de Lisboa que atribueixi estatut jurídic a la Carta dels drets fonamentals, ni les disposicions d'aquest Tractat en l'àmbit de la llibertat, seguretat i justícia, no afecten de cap manera l'abast i l'aplicabilitat de la protecció del dret a la vida, que preveuen els articles 40.3.1, 40.3.2 i 40.3.3 de la Constitució d'Irlanda, la protecció de la família, que preveu l'article 41, o la protecció dels drets en matèria d'educació, que preveuen els articles 42, 44.2.4 i 44.2.5 d'aquesta Constitució.

TÍTOL II

FISCALITAT

Article 2

Cap disposició del Tractat de Lisboa no introdueix cap canvi, per a cap Estat membre, en relació amb l'abast o l'exercici de la competència de la Unió Europea en matèria de fiscalitat.

TÍTOL III

SEGURETAT I DEFENSA

Article 3

L'acció de la Unió en l'escena internacional es basa en els principis de la democràcia, l'Estat de dret, la universalitat i indivisibilitat dels drets humans i de les llibertats fonamentals, el respecte de la dignitat humana, els principis d'igualtat i solidaritat i el respecte dels principis de la Carta de les Nacions Unides i del dret internacional.

La política comuna de seguretat i defensa de la Unió forma part integrant de la política exterior i de seguretat comuna i ofereix a la Unió una capacitat operativa per emprendre missions fora de la Unió que tinguin com a objectiu el manteniment de la pau, la prevenció de conflictes i l'enfortiment de la seguretat internacional, de conformitat amb els principis de la Carta de les Nacions Unides.

Això no afecta la política de defensa i de seguretat dels estats membres, Irlanda inclosa, ni les seves obligacions respectives.

El Tractat de Lisboa no afecta la política tradicional de neutralitat militar d'Irlanda ni hi va en detriment.

Correspon als estats membres —Irlanda inclosa, en un esperit de solidaritat i sense perjudici de la seva política tradicional de neutralitat militar— determinar el tipus d'ajuda o assistència que s'hagi de facilitar a un Estat membre que sigui objecte d'un atemptat terrorista o víctima d'un acte d'agressió armada en el seu territori.

Qualsevol decisió de construir una defensa comuna requereix una decisió unànime del Consell Europeu. Correspon als estats membres, Irlanda inclosa, decidir, d'acord amb el que disposa el Tractat de Lisboa i amb les seves normes constitucionals respectives, si adopten una defensa comuna o no.

Cap disposició que conté aquest títol no afecta la posició o la política de qualsevol altre Estat membre en matèria de defensa i de seguretat o hi va en detriment.

Correspon així mateix a cada Estat membre decidir, de conformitat amb el que disposa el Tractat de Lisboa i qualsevol norma jurídica interna, si participa en alguna forma de cooperació estructurada permanent o en l'Agència Europea de Defensa.

El Tractat de Lisboa no preveu la creació d'un exèrcit europeu ni el reclutament per a cap formació militar.

El Tractat no afecta el dret d'Irlanda ni de cap altre Estat membre de determinar el tipus i l'envergadura de la seva despesa de defensa i seguretat ni el caràcter de les seves capacitats de defensa.

Correspon a Irlanda o a qualsevol altre Estat membre, de conformitat amb qualsevol norma jurídica interna, decidir si participa en alguna operació militar o no.

TÍTOL IV

DISPOSICIONS FINALS

Article 4

Aquest Protocol està obert perquè el signin les altes parts contractants fins al 30 de juny de 2012.

Aquest Protocol ha de ser ratificat per les altes parts contractants, així com per la República de Croàcia si no ha entrat en vigor a tot tardar en la data d'adhesió de la República de Croàcia a la Unió Europea, de conformitat amb les normes constitucionals respectives. Els instruments de ratificació s'han de dipositar davant del Govern de la República Italiana.

El present Protocol entra en vigor, si és possible, el 30 de juny de 2013, sempre que tots els instruments de ratificació s'hagin dipositat, o, si no, el primer dia del mes següent al dipòsit de l'últim instrument de ratificació per l'Estat membre corresponent.

Article 5

Aquest Protocol, redactat en un exemplar únic en les llengües alemanya, búlgara, txeca, danesa, eslovaca, eslovena, espanyola, estoniana, finesa, francesa, grega, hongaresa, anglesa, irlandesa, italiana, letona, lituana, maltesa, neerlandesa, polonesa, portuguesa, romanesa i sueca, els textos del qual en cada una d'aquestes llengües són autèntics igualment, s'ha de dipositar als arxius del Govern de la República Italiana, que n'ha de trametre una còpia autenticada a cada un dels governs dels estats membres restants.

Una vegada que la República de Croàcia hagi quedat vinculada per aquest Protocol en virtut de l'article 2 de l'Acta relativa a les condicions d'adhesió de la República de Croàcia, el text croat d'aquest Protocol, que és igualment autèntic que els textos a què es refereix el paràgraf primer, s'ha de dipositar així mateix als arxius del Govern de la República Italiana, que n'ha de trametre una còpia autenticada a cada un dels governs dels estats membres restants.

▼B

ANNEXOS DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

ANNEX I

LLISTA QUE PREVEU L'ARTICLE 38 DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

(1)	(2)
Partides de la nomenclatura de Brussel·les	Denominació dels productes
Capítol 1	Animals vius
Capítol 2	Carns i despulles comestibles
Capítol 3	Peixos, crustacis i mol·luscos
Capítol 4	Llet i productes lactis; ous d'ocell; mel natural
Capítol 5	
05.04	Tripa, bufetes i estómacs d'animals (diferents dels de peix), sencers o a trossos
05.15	Productes d'origen animal no expressats ni compresos en altres partides; animals morts dels capítols 1 o 3, impropis per al consum humà
Capítol 6	Plantes vives i productes de la floricultura
Capítol 7	Llegums, plantes, arrels i tubercles alimentaris
Capítol 8	Fruits comestibles; escorces de cítrics i de melons
Capítol 9	Cafè, te i espècies, amb exclusió de l'herba mate (partida 09.03)
Capítol 10	Cereals
Capítol 11	Productes de la molineria; malta; midons i fècules; gluten; inulina
Capítol 12	Llavors i fruits oleaginosos; llavors, sements i fruits diversos; plantes industrials i medicinals; palla i farratges
Capítol 13	
ex 13.03	Pectina

Capítol 15	
15.01	Llard, altres greixos de porc i greixos d'aviram, premsats o fosos
15.02	Seus (de les espècies bovina, ovina i caprina) en brut o fosos, inclosos els seus anomenats «primers suc»
15.03	Estearina solar; oleoestearina; oli de llard i oleomargarina no emulsionada, sense cap mescla ni preparació
15.04	Greixos i olis de peix i de mamífers marins, fins i tot refinats
15.07	Olis vegetals fixos, fluids o concrets, bruts, purificats o refinats
15.12	Greixos i olis animals o vegetals hidrogenats, fins i tot refinats, però sense preparació ulterior
15.13	Margarina, succedanis del llard i altres greixos alimentaris preparats
15.17	Residus procedents del tractament dels cossos grassos o de les ceres animals o vegetals
Capítol 16	Preparats de carns, de peixos, de crustacis i de mol·luscos
Capítol 17	
17.01	Sucres de remolatxa i de canya, en estat sòlid
17.02	Altres sucres; xarops; succedanis de la mel, fins i tot mesclats amb mel natural; sucres i melasses caramel·litzats
17.03	Melasses, fins i tot decolorades
17.05 ^(*)	Sucres, xarops i melasses aromatitzats o amb addició de colorants (inclosos el sucre amb vainilla o vanil·lina), a excepció dels sucres de fruita amb addició de sucre en qualsevol percentatge
Capítol 18	
18.01	Cacau en gra, sencer o partit, cru o torrat
18.02	Clofolla, pellofa, pel·lícules i residus de cacau
Capítol 20	Preparats de llegums, d'hortalisses, de fruites i d'altres plantes o parts de plantes
Capítol 22	
22.04	Most de raïm parcialment fermentat, inclòs l'apagat, sense utilització d'alcohol

22.05	Vins de raïm; most de raïm apagat amb alcohol (incloses les misteles)
22.07	Sidra, perada, aiguamel i altres begudes fermentades
ex 22.08 ^(*) ex 22.09 ^(*)	Alcohol etílic desnaturalitzat o no, de qualsevol graduació, obtingut amb els productes agrícoles que enumera l'annex I, ►C1 del Tractat ◀ amb exclusió dels aiguardents, licors i altres begudes espirituoses; preparats alcohòlics compostos (anomenats «extractes concentrats») per a la fabricació de begudes
22.10 ^(*)	Vinagre i els seus sucedanis comestibles
Capítol 23	Residus i deixalles de les indústries alimentàries; aliments preparats per a animals
Capítol 24	
24.01	Tabac en branca o sense elaborar; residus de tabac
Capítol 45	
45.01	Suro natural en brut i deixalles de suro; suro triturat, granulat o polvoritzat
Capítol 54	
54.01	Lli en brut (messes de lli), enriuat, espatat, enrastellat (pentinat) o treballat d'una altra manera, però sense filar; estopes i residus de lli (incloses les filagarses)
Capítol 57	
57.01	Cànem (<i>Cannabis sativa</i>) en branca, enriuat, espatat, enrastellat (pentinat) o treballat d'una altra manera, però sense filar; estopes i rebutjos de cànem (incloses les filagarses)
(*) Partida afegida per l'article 1 del Reglament núm. 7 bis del Consell de la Comunitat Econòmica Europea, de 18 de desembre de 1959 (DO núm. 7, de 30.1.1961, p. 71/61).	

ANNEX II

PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR ALS QUALS S'APLIQUEN LES DISPOSICIONS DE LA QUARTA PART DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

- Groenlàndia,
- Nova Caledònia i dependències,
- Polinèsia Francesa,
- Terres Australs i Antàrtiques Franceses,

— Wallis i Futuna,

▼ M4 —————

▼ B

— Saint-Pierre-et-Miquelon,

▼ M2

— Saint-Barthélemy,

▼ B

— Aruba,

— Antilles Neerlandeses:

— Bonaire,

— Curaçao,

— Saba,

— Sint Eustatius,

— Sint Maarten,

— Anguilla,

— Illes Caiman,

— Illes Malvines (Falkland),

— Geòrgia del Sud i Illes Sandwich del Sud,

— Montserrat,

— Pitcairn,

— Saint Helena i dependències,

— Territori Antàrtic Britànic,

— Territoris Britànics de l'Oceà Índic,

— Illes Turks i Caicos,

— Illes Verges Britàniques,

— Bermudes.

DECLARACIONS

ANNEXES A L'ACTA FINAL DE LA CONFERÈNCIA INTERGOVERNAMENTAL QUE HA ADOPTAT EL TRACTAT DE LISBOA

signat el 13 de desembre de 2007

A. DECLARACIONS RELATIVES A DISPOSICIONS DELS TRACTATS

1. Declaració relativa a la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea

La Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea, que té caràcter jurídicament vinculant, confirma els drets fonamentals garantits pel Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals i tal com resulten de les tradicions constitucionals comunes als estats membres.

La Carta no amplia l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió més enllà de les competències de la Unió ni crea cap nova competència ni cap nova comesa per a la Unió, i no modifica les competències i comeses definides pels Tractats.

2. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència convé que l'adhesió de la Unió al Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals s'hauria de fer de manera que es preservessin les especificitats de l'ordenament jurídic de la Unió. En aquest context, la Conferència remarca que hi ha un diàleg regular entre el Tribunal de Justícia de la Unió Europea i el Tribunal Europeu de Drets Humans, diàleg que es pot enfortir quan la Unió s'adhereixi a aquest Conveni.

3. Declaració relativa a l'article 8 del Tractat de la Unió Europea

La Unió ha de tenir en compte la situació particular dels països de dimensió territorial petita que mantenen amb la Unió relacions específiques de proximitat.

4. Declaració relativa a la composició del Parlament Europeu

L'escó addicional del Parlament Europeu s'ha d'assignar a Itàlia.

5. Declaració relativa a l'acord polític del Consell Europeu sobre el projecte de Decisió relativa a la composició del Parlament Europeu

El Consell Europeu ha de donar la seva aprovació política al projecte revisat de Decisió relativa a la composició del Parlament Europeu per a la legislatura 2009-2014, sobre la base de la proposta del Parlament Europeu.

6. Declaració relativa als apartats 5 i 6 de l'article 15, als apartats 6 i 7 de l'article 17 i a l'article 18 del Tractat de la Unió Europea

En l'elecció de les persones que han d'exercir els càrrecs de president del Consell Europeu, president de la Comissió i alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat s'ha de tenir degudament en compte la necessitat de respectar la diversitat geogràfica i demogràfica de la Unió i dels seus estats membres.

7. Declaració relativa a l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i a l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que la Decisió relativa a l'aplicació de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea l'ha d'adoptar el Consell en la data de la signatura del Tractat de Lisboa i ha d'entrar en vigor el dia que entri en vigor aquest Tractat. El projecte de Decisió figura a continuació:

Projecte de Decisió del Consell

relativa a l'aplicació de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, d'una banda, i a partir de l'1 d'abril de 2017, de l'altra

EL CONSELL DE LA UNIÓ EUROPEA,
Considerant el següent:

- (1) Convé adoptar unes disposicions que permetin una transició fluida del sistema de presa de decisions per majoria qualificada en el Consell —definit en l'apartat 3 de l'article 3 del Protocol sobre les disposicions transitòries, que s'ha de continuar aplicant

fins al 31 d'octubre de 2014— al sistema de votació previst en l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i en l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, que s'ha d'aplicar a partir de l'1 de novembre de 2014, incloent-hi, durant un període transitori que ha de concloure el 31 de març de 2017, algunes disposicions específiques previstes en l'apartat 2 de l'article 3 d'aquest Protocol.

(2) Es recorda que és pràctica del Consell fer tot el possible per reforçar la legitimitat democràtica dels actes adoptats per majoria qualificada.

DECIDEIX:

Secció 1

Disposicions aplicables entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017

Article 1

Entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, si un nombre de membres del Consell que representi:

- a) com a mínim les tres quartes parts de la població, o
- b) com a mínim les tres quartes parts del nombre d'estats membres,

necessari per constituir una minoria de bloqueig en aplicació del paràgraf primer de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea o de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de funcionament de la Unió Europea manifesta la seva oposició al fet que el Consell adopti un acte per majoria qualificada, el Consell ha de debatre l'afer.

Article 2

En el transcurs d'aquests debats, el Consell ha de fer tot el que estigui a la seva mà per aconseguir, dins d'un termini raonable i sense que afecti els terminis obligatoris que estableix el dret de la Unió, una solució satisfactòria per respondre a les preocupacions exposades pels membres del Consell als quals es refereix l'article 1.

Article 3

Amb aquesta finalitat, el president del Consell, assistit per la Comissió i dins del respecte del Reglament intern del Consell, ha de prendre totes les iniciatives necessàries per facilitar la consecució d'una base d'acord més àmplia en el Consell. Els membres del Consell li han de prestar la seva ajuda.

Secció 2

Disposicions aplicables a partir de l'1 d'abril de 2017

Article 4

A partir de l'1 d'abril de 2017, si un nombre de membres del Consell que representi:

- a) com a mínim el 55% de la població, o
- b) com a mínim el 55% del nombre d'estats membres,

necessari per constituir una minoria de bloqueig en aplicació del paràgraf primer de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea o de l'apartat 2 de l'article 238 del

Tractat de funcionament de la Unió Europea manifesta la seva oposició al fet que el Consell adopti un acte per majoria qualificada, el Consell ha de debatre l'afer.

Article 5

En el transcurs d'aquests debats, el Consell ha de fer tot el que estigui a la seva mà per aconseguir, dins d'un termini raonable i sense que afecti els terminis obligatoris que estableix el dret de la Unió, una solució satisfactòria per respondre a les preocupacions exposades pels membres del Consell a què es refereix l'article 4.

Article 6

Amb aquesta finalitat, el president del Consell, assistit per la Comissió i dins del respecte del Reglament intern del Consell, ha de prendre totes les iniciatives necessàries per facilitar la consecució d'una base d'acord més àmplia en el Consell. Els membres del Consell li han de prestar la seva ajuda.

Secció 3

Entrada en vigor

Article 7

Aquesta Decisió entra en vigor el dia de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

8. Declaració relativa a les mesures pràctiques que s'han d'adoptar en entrar en vigor el Tractat de Lisboa pel que fa a la Presidència del Consell Europeu i del Consell d'Afers Exteriors

En cas que el Tractat de Lisboa entri en vigor després de l'1 de gener de 2009, la Conferència convida les autoritats competents de l'Estat membre que exerceixi la Presidència semestral del Consell en aquest moment, d'una banda, i la personalitat que ha de ser elegida president del Consell Europeu i la personalitat que ha de ser nomenada alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, de l'altra, a adoptar les mesures concretes necessàries, consultant la Presidència semestral següent, que permetin una transició eficaç pel que fa als aspectes materials i organitzatius de l'exercici de la Presidència del Consell Europeu i del Consell d'Afers Exteriors.

9. Declaració relativa a l'apartat 9 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea sobre la Decisió del Consell Europeu relativa a l'exercici de la Presidència del Consell

La Conferència declara que el Consell hauria de començar a preparar la decisió per la qual es fixin els procediments d'aplicació de la decisió relativa a l'exercici de la Presidència del Consell a partir de la signatura del Tractat de Lisboa i aprovar-la políticament en un termini de sis mesos. A continuació es recull un projecte de Decisió del Consell Europeu, que s'ha d'adoptar el dia de l'entrada en vigor d'aquest Tractat:

Projecte de Decisió del Consell Europeu
relativa a l'exercici de la Presidència del Consell

Article 1

1. La Presidència del Consell, a excepció de la formació d'Afers Exteriors, és exercida per grups predeterminats de tres estats membres durant un període de divuit mesos. Aquests grups es formen per rotació igual dels estats membres, atenent la seva diversitat i els equilibris geogràfics a la Unió.

2. Cada membre del grup exerceix per rotació, durant un període de sis mesos, la Presidència de totes les formacions del Consell, a excepció de la formació d'Afers Exteriors. Els altres membres del grup assisteixen la Presidència en totes les seves responsabilitats d'acord amb un programa comú. Els membres del grup poden convenir entre ells altres acords.

Article 2

La Presidència del Comitè de Representants Permanents dels Governos dels estats membres és exercida per un representant de l'Estat membre que presideixi el Consell d'Afers Generals.

La Presidència del Comitè Polític i de Seguretat és exercida per un representant de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat.

La Presidència dels òrgans preparatoris de les diverses formacions del Consell, a excepció de la formació d'Afers Exteriors, correspon al membre del grup que presideixi la formació corresponent, llevat de decisió contrària de conformitat amb l'article 4.

Article 3

El Consell d'Afers Generals vetlla, en cooperació amb la Comissió, per la coherència i la continuïtat dels treballs de les diferents formacions del Consell en el marc d'una programació pluriennal. Els estats membres que exerceixen la Presidència han d'adoptar, amb l'ajuda de la Secretaria General del Consell, totes les disposicions necessàries per a l'organització i la bona marxa dels treballs del Consell.

Article 4

El Consell ha d'adoptar una decisió per la qual s'estableixin les mesures d'aplicació d'aquesta Decisió.

10. Declaració relativa a l'article 17 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència considera que la Comissió, quan ja no compti amb nacionals de tots els estats membres, hauria de prestar una atenció especial a la necessitat de garantir una total transparència en les relacions amb tots els estats membres. En conseqüència, la Comissió hauria de mantenir un contacte estret amb tots els estats membres, independentment que aquests tinguin o no un nacional com a membre de la Comissió, i, en aquest context, hauria de prestar una atenció especial a la necessitat de compartir la informació amb tots els estats membres i consultar-los.

A més, la Conferència considera que la Comissió hauria de prendre totes les mesures necessàries per garantir que es tinguin en compte plenament les realitats polítiques, socials i econòmiques de tots els estats membres, fins i tot les d'aquells que no comptin amb cap nacional entre els membres de la Comissió. Aquestes mesures haurien d'incloure la garantia que la posició d'aquests estats membres es tingui en compte mitjançant l'adopció de disposicions d'organització adequades.

11. Declaració relativa als apartats 6 i 7 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència entén que, en virtut del que disposen els Tractats, el Parlament Europeu i el Consell Europeu són responsables conjuntament de la bona marxa del procés que condueix a l'elecció del president de la Comissió Europea. Per consegüent, abans de la decisió del Consell Europeu, s'han de mantenir les consultes necessàries entre representants del Parlament Europeu i del Consell Europeu, en el marc que es consideri més oportú. Aquestes consultes, d'acord amb el que disposa el paràgraf primer de l'apartat 7 de l'article 17, han de versar sobre el perfil dels candidats al càrrec de president de la Comissió, tenint en compte les eleccions al Parlament Europeu. Les condicions de celebració d'aquestes consultes es poden precisar en el moment oportú, de comú acord entre el Parlament Europeu i el Consell Europeu.

12. Declaració relativa a l'article 18 del Tractat de la Unió Europea

1. La Conferència declara que s'han de mantenir els contactes oportuns amb el Parlament Europeu durant els treballs preparatoris que precedeixin el nomenament de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, que s'ha de produir en la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, d'acord amb l'article 18 del Tractat de la Unió Europea i l'article 5 del Protocol sobre les disposicions transitòries, el mandat del qual ha de durar des d'aquesta data fins al final del mandat de la Comissió que estigui en funcions en aquest moment.
2. Així mateix, respecte de l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, el mandat del qual ha de començar el novembre de 2009, al mateix temps i amb la mateixa durada que el de la propera Comissió, la Conferència recorda que s'ha de nomenar d'acord amb el que disposen els articles 17 i 18 del Tractat de la Unió Europea.

13. Declaració relativa a la política exterior i de seguretat comuna

La Conferència destaca que les disposicions del Tractat de la Unió Europea relatives a la política exterior i de seguretat comuna, com la creació del càrrec d'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i la creació d'un servei europeu d'acció exterior, s'entenen sense perjudici de les responsabilitats dels estats membres, en el seu estat actual, per a la formulació i direcció de la seva política exterior i sense perjudici de la seva representació nacional en tercers països i organitzacions internacionals.

La Conferència recorda, així mateix, que les disposicions per les quals es regeix la política comuna de seguretat i defensa s'entenen sense detriment del caràcter específic de la política de seguretat i defensa dels estats membres.

Posa en relleu que la Unió Europea i els seus estats membres han de continuar vinculats per les disposicions de la Carta de les Nacions Unides i, en particular, per la responsabilitat primordial del Consell de Seguretat i dels seus estats membres de mantenir la pau i la seguretat internacionals.

14. Declaració relativa a la política exterior i de seguretat comuna

A més de les normes i els procediments específics a què fa referència l'apartat 1 de l'article 24 del Tractat de la Unió Europea, la Conferència subratlla que les disposicions referents a la política exterior i de seguretat comuna, incloses les relatives a l'alt representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat i al servei europeu d'acció exterior, no han d'afectar les bases jurídiques, responsabilitats i competències existents de cada Estat membre en relació amb la formulació i conducció de la seva política exterior, el seu servei diplomàtic nacional, les seves relacions amb tercers països i la seva participació en organitzacions internacionals, inclosa la pertinença d'un Estat membre al Consell de Seguretat de les Nacions Unides.

La Conferència observa, d'altra banda, que les disposicions corresponents a la política exterior i de seguretat comuna no confereixen nous poders d'iniciativa de decisions a la Comissió ni amplien la funció del Parlament Europeu.

La Conferència també recorda que les disposicions per les quals es regeix la política comuna de seguretat i defensa s'entenen sense detriment del caràcter específic de la política de seguretat i defensa dels estats membres.

15. Declaració relativa a l'article 27 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència declara que, quan s'hagi signat el Tractat de Lisboa, el secretari general del Consell, alt representant de la Política Exterior i de Seguretat Comuna, la Comissió i els estats membres haurien de començar els treballs preparatoris relatius al servei europeu d'acció exterior.

16. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 55 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència considera que la possibilitat de traduir els Tractats a les llengües a què fa referència l'apartat 2 de l'article 55 contribueix a complir l'objectiu de respectar la riquesa de la diversitat cultural i lingüística de la Unió que enuncia el paràgraf quart de l'apartat 3 de l'article 3. En aquest context, la Conferència confirma el compromís de la Unió amb la diversitat cultural d'Europa i l'atenció especial que continuarà prestant a aquestes i altres llengües.

La Conferència recomana que els estats membres que es vulguin acollir a la possibilitat que reconeix l'apartat 2 de l'article 55, comuniquin al Consell, en un termini de sis mesos a partir de la data de la signatura del Tractat de Lisboa, la llengua o les llengües a les quals es faran traduccions dels Tractats.

17. Declaració relativa a la primàcia

La Conferència recorda que, d'acord amb una jurisprudència reiterada del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, els Tractats i el dret adoptat per la Unió sobre la base d'aquests prevalen sobre el dret dels estats membres, en les condicions que estableix aquesta jurisprudència.

A més, la Conferència ha decidit incorporar a aquesta acta final el dictamen del Servei Jurídic del Consell sobre la primàcia, tal com figura en el document 11197/07 (JUR 260):

«Dictamen del Servei Jurídic del Consell

de 22 de juny de 2007

Resulta de la jurisprudència del Tribunal de Justícia que la primàcia del dret comunitari és un principi fonamental del dret comunitari. Segons el Tribunal de Justícia, aquest principi és inherent a la naturalesa específica de la Comunitat Europea. En el moment de la primera sentència d'aquesta jurisprudència constant (Costa/ENEL, 15 de juliol de 1964, causa 6/64 (⁷) el Tractat no contenia cap menció a la primàcia, i encara avui continua sense contenir-la. El fet que el principi de primàcia no sigui inclòs en el futur Tractat no canvia de cap manera l'existència d'aquest principi ni la jurisprudència existent del Tribunal de Justícia.»

18. Declaració relativa a la delimitació de les competències

La Conferència subratlla que, de conformitat amb el sistema de repartiment de competències entre la Unió i els estats membres que preveuen el Tractat de la Unió

Europea i el Tractat de funcionament de la Unió Europea, les competències que els Tractats no hagin atribuït a la Unió han de ser dels estats membres.

Quan els Tractats atribueixin a la Unió una competència compartida amb els estats membres en un àmbit determinat, els estats membres han d'exercir la seva competència en la mesura en què la Unió no hagi exercit la seva o hagi decidit deixar d'exercir-la. Aquesta última situació es planteja quan les institucions competents de la Unió decideixen derogar un acte legislatiu, en particular per garantir millor el respecte constant dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat. El Consell, a iniciativa d'un o diversos dels seus membres (representants dels estats membres) i de conformitat amb l'article 241 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, pot demanar a la Comissió que presenti propostes de derogació d'un acte legislatiu. La Conferència es congratula que la Comissió declari que concedirà una atenció especial a aquestes sol·licituds.

De la mateixa manera, els representants dels governs dels estats membres, reunits en una conferència intergovernamental, poden decidir d'acord amb el procediment de revisió ordinari que preveuen els apartats 2 a 5 de l'article 48 del Tractat de la Unió Europea, modificar els Tractats en els quals es fonamenta la Unió, fins i tot per augmentar o reduir les competències atribuïdes a la Unió en aquests Tractats.

19. Declaració relativa a l'article 8 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència convé que, en el seu interès general per eliminar les desigualtats entre la dona i l'home, la Unió tractarà en les seves diferents polítiques de combatre la violència domèstica en totes les seves formes. Cal que els estats membres adoptin totes les mesures necessàries per prevenir i castigar aquests actes delictius i per prestar suport i protecció a les víctimes.

20. Declaració relativa a l'article 16 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que, sempre que les normes sobre protecció de dades de caràcter personal que s'hagin d'adoptar d'acord amb l'article 16 puguin tenir una repercussió directa en la seguretat nacional, s'hauran de tenir degudament en compte les característiques específiques de la qüestió. La Conferència recorda que la legislació aplicable actualment (vegeu, en particular, la Directiva 95/46/CE) conté excepcions específiques sobre això.

21. Declaració relativa a la protecció de dades de caràcter personal en l'àmbit de la cooperació judicial en matèria penal i de la cooperació policial

La Conferència reconeix que es podrien requerir unes normes específiques per a la protecció de dades de caràcter personal i la lliure circulació d'aquestes dades en els àmbits de la cooperació judicial en matèria penal i de la cooperació policial que es basin en l'article 16 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, per raó de la naturalesa específica d'aquests àmbits.

22. Declaració relativa als articles 48 i 79 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència considera que, si un projecte d'acte legislatiu basat en l'apartat 2 de l'article 79 perjudica aspectes fonamentals del sistema de seguretat social d'un Estat membre, com el seu àmbit d'aplicació, cost o estructura financera, o afecta l'equilibri financer d'aquest sistema, segons recull el paràgraf segon de l'article 48, s'han de tenir degudament en compte els interessos d'aquest Estat membre.

23. Declaració relativa al paràgraf segon de l'article 48 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència recorda que, en aquest cas, de conformitat amb el que disposa l'apartat 4 de l'article 15 del Tractat de la Unió Europea, el Consell Europeu es pronuncia per consens.

24. Declaració relativa a la personalitat jurídica de la Unió Europea

La Conferència confirma que el fet que la Unió Europea tingui personalitat jurídica no autoritza de cap manera la Unió a legislar o actuar més enllà de les competències que els estats membres li han atribuït en els Tractats.

25. Declaració relativa als articles 75 i 215 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència recorda que el respecte dels drets i les llibertats fonamentals implica, en particular, que es presti l'atenció deguda a la protecció i al respecte del dret de les persones físiques o de les entitats de què es tracti a gaudir de les garanties que preveu la llei. Per a això, i per tal de garantir un control jurisdiccional estricte de les decisions per les quals s'imposin mesures restrictives a una persona física o a una entitat, aquestes decisions s'han de basar en uns criteris clars i precisos. Aquests criteris s'haurien d'ajustar a l'especificitat de cadascuna de les mesures restrictives.

26. Declaració relativa a la no participació d'un Estat membre en una mesura basada en el títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que quan un Estat membre opti per no participar en una mesura basada en el títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Consell ha de mantenir un ampli debat sobre les repercussions i els possibles efectes de la no participació d'aquest Estat membre en la mesura.

A més, qualsevol Estat membre pot convidar la Comissió a examinar la situació sobre la base de l'article 116 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Els paràgrafs anteriors s'entenen sense perjudici de la possibilitat que un Estat membre elevi al Consell Europeu aquesta qüestió.

27. Declaració relativa al paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 85 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència considera que els reglaments a què es refereix el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 85 del Tractat de funcionament de la Unió Europea haurien de tenir en compte les normes i pràctiques nacionals relatives a l'inici d'investigacions penals.

28. Declaració relativa a l'article 98 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència fa avinent que les disposicions de l'article 98 s'han d'aplicar d'acord amb la pràctica actual. La frase «les mesures (...) necessàries per compensar els desavantatges econòmics que la divisió d'Alemanya ocasiona a l'economia de determinades regions de la República Federal, afectades per aquesta divisió» s'ha d'interpretar d'acord amb la jurisprudència existent del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

29. Declaració relativa a la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 107 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència remarca que la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 107 s'ha d'interpretar d'acord amb la jurisprudència existent del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en matèria d'aplicabilitat d'aquestes disposicions als ajuts concedits a determinades regions de la República Federal d'Alemanya afectades per l'antiga divisió d'Alemanya.

30. Declaració relativa a l'article 126 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

Pel que fa a l'article 126, la Conferència confirma que els dos pilars de la política econòmica i pressupostària de la Unió i dels estats membres consisteixen a enfortir el potencial de creixement i garantir unes situacions pressupostàries sanejades. El Pacte d'estabilitat i creixement és un instrument important per aconseguir aquests objectius.

La Conferència reitera la seva adhesió a les disposicions relatives al Pacte d'estabilitat i creixement, que constitueixen el marc en què s'ha d'efectuar la coordinació de les polítiques pressupostàries dels estats membres.

La Conferència confirma que un sistema basat en normes és la millor garantia que els compromisos es compleixin i que tots els estats membres siguin tractats en condicions d'igualtat.

Dins d'aquest marc, la Conferència reitera així mateix la seva adhesió als objectius de l'estratègia de Lisboa: creació d'ocupació, reformes estructurals i cohesió social.

La Unió té l'objecte d'aconseguir un creixement econòmic equilibrat i l'estabilitat dels preus. Les polítiques econòmiques i pressupostàries han d'establir, per tant, les prioritats adequades en matèria de reformes econòmiques, innovació, competitivitat i enfortiment de la inversió privada i del consum en les fases de creixement econòmic feble. Això s'hauria de reflectir en les orientacions de les decisions pressupostàries, tant a escala nacional com de la Unió, en particular mitjançant la reestructuració dels ingressos i les despeses públiques, dins del respecte de la disciplina pressupostària, de conformitat amb els Tractats i amb el Pacte d'estabilitat i creixement.

Els desafiaments pressupostaris i econòmics amb què s'enfronten els estats membres posen en relleu la importància d'una política pressupostària sanejada al llarg de tot cicle econòmic.

La Conferència convé que els estats membres haurien d'aprofitar activament els períodes de recuperació econòmica per consolidar les seves finances públiques i millorar la seva situació pressupostària. L'objectiu és aconseguir de manera gradual un superàvit pressupostari en períodes favorables i crear el marge necessari per fer front a les fases de recessió i contribuir així a la viabilitat a llarg termini de les finances públiques.

Els estats membres esperen amb interès les possibles propostes de la Comissió, així com noves contribucions dels estats membres encaminades a reforçar i aclarir l'aplicació del Pacte d'estabilitat i creixement. Els estats membres han de prendre totes les mesures necessàries per augmentar el potencial de creixement de les seves economies. La millora de la coordinació de la política econòmica podria afavorir aquest objectiu. Aquesta Declaració no perjudica el debat futur sobre el Pacte d'estabilitat i creixement.

31. Declaració relativa a l'article 156 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència confirma que les polítiques que descriu l'article 156 són essencialment competència dels estats membres. Les mesures de foment i de coordinació que s'hagin de prendre a escala de la Unió de conformitat amb el que disposa aquest article revesteixen

un caràcter complementari. Pretenen reforçar la cooperació entre estats membres i no harmonitzar els sistemes nacionals. Les garanties i els usos vigents en cada Estat membre pel que fa a la responsabilitat dels interlocutors socials no es veuen afectats.

Aquesta Declaració s'entén sense perjudici de les disposicions dels Tractats que atribueixen competències a la Unió, inclòs l'àmbit social.

32. Declaració relativa a la lletra c) de l'apartat 4 de l'article 168 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que les mesures que s'adoptin en aplicació de la lletra c) de l'apartat 4 de l'article 168 han de respectar els aspectes comuns de seguretat i han de tenir com a objectiu establir normes elevades de qualitat i seguretat quan, en cas que no sigui així, les normes nacionals que afecten el mercat interior representin un obstacle per assolir un nivell elevat de protecció de la salut humana.

33. Declaració relativa a l'article 174 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència considera que l'expressió «regions insulars» a què fa referència l'article 174 pot designar així mateix estats insulars en la seva totalitat, sempre que reuneixin les condicions necessàries.

34. Declaració relativa a l'article 179 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència convé que l'acció de la Unió en l'àmbit de la recerca i el desenvolupament tecnològic ha de tenir degudament en compte les orientacions i opcions fonamentals contingudes en les polítiques de recerca dels estats membres.

35. Declaració relativa a l'article 194 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència considera que l'article 194 no afecta el dret dels estats membres a adoptar les disposicions necessàries per garantir el seu proveïment energètic en les condicions que estableix l'article 347.

36. Declaració relativa a l'article 218 del Tractat de funcionament de la Unió Europea sobre la negociació i la subscripció d'acords internacionals pels estats membres en relació amb l'espai de llibertat, seguretat i justícia

La Conferència confirma que els estats membres poden negociar i formalitzar acords amb tercers països o organitzacions internacionals en els àmbits a què fan referència els capítols 3, 4 i 5 del títol V de la tercera part, sempre que aquests acords s'ajustin al dret de la Unió.

37. Declaració relativa a l'article 222 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

Sense perjudici de les mesures adoptades per la Unió per complir l'obligació de solidaritat respecte d'un Estat membre que sigui objecte d'un atac terrorista o víctima d'una catàstrofe natural o d'origen humà, cap de les disposicions de l'article 222 pretén afectar el dret d'un altre Estat membre d'escollir els mitjans més apropiats per complir l'obligació de solidaritat respecte d'aquest Estat membre.

38. Declaració relativa a l'article 252 del Tractat de funcionament de la Unió Europea sobre el nombre d'advocats generals del Tribunal de Justícia

La Conferència declara que si, en virtut del paràgraf primer de l'article 252 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, el Tribunal de Justícia sol·licita augmentar de tres el nombre d'advocats generals (és a dir, onze en comptes de vuit), el Consell, per unanimitat, ha de donar el seu acord sobre aquest augment.

En aquest cas, la Conferència acorda que Polònia, com ja és el cas d'Alemanya, França, Itàlia, Espanya i el Regne Unit, ha de tenir un advocat general permanent i no ha de participar ja en el sistema rotatori. D'altra banda, el sistema de rotació actual ha d'afectar cinc advocats generals en comptes de tres.

39. Declaració relativa a l'article 290 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència remarca la intenció de la Comissió de continuar consultant experts nomenats pels estats membres per a l'elaboració dels seus projectes d'actes delegats en l'àmbit dels serveis financers, de conformitat amb la pràctica establerta.

40. Declaració relativa a l'article 329 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que, quan un establiment sol·licita una cooperació reforçada, els estats membres poden indicar si ja en aquest moment tenen intenció que s'apliqui l'article 333, que disposa l'ampliació de la votació per majoria qualificada, o de recórrer al procediment legislatiu ordinari.

41. Declaració relativa a l'article 352 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que la referència que fa l'apartat 1 de l'article 352 del Tractat de funcionament de la Unió Europea als objectius de la Unió remet als objectius que enuncien els apartats 2 i 3 de l'article 3 del Tractat de la Unió Europea i als objectius que enuncia l'apartat 5 de l'article 3 d'aquest Tractat, relatiu a l'acció exterior, en virtut de la cinquena part del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Per consegüent, una acció basada en l'article 352 del Tractat de funcionament de la Unió Europea no pot perseguir únicament els objectius que preveu l'apartat 1 de l'article 3 del Tractat de la Unió Europea. Sobre això, la Conferència assenyala que, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 31 del Tractat de la Unió Europea, no es poden adoptar actes legislatius en l'àmbit de la política exterior i de seguretat comuna.

42. Declaració relativa a l'article 352 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència subratlla que, de conformitat amb la jurisprudència reiterada del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, l'article 352 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, que forma part integrant d'un ordenament institucional basat en el principi de les competències d'atribució, no pot servir de base per ampliar l'àmbit de les competències de la Unió més enllà del marc general que estableixen les disposicions dels Tractats en el seu conjunt, en particular aquelles per les quals es defineixen les funcions i accions de la Unió. Aquest article en cap cas no pot servir de base per adoptar disposicions que tinguin per efecte, en essència, per les seves conseqüències, modificar els Tractats sense seguir el procediment que aquests fixen amb aquesta finalitat.

43. Declaració relativa a l'apartat 6 de l'article 355 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

Les altes parts contractants convenen que el Consell Europeu, en aplicació de l'apartat 6 de l'article 355, ha d'adoptar una decisió que doni lloc a la modificació de l'Estatut de Mayotte respecte de la Unió, per tal que aquest territori passi a ser una regió ultraperifèrica en el sentit de l'apartat 1 de l'article 355 i de l'article 349, quan les autoritats franceses notifiquin al Consell Europeu i a la Comissió que així ho permet l'evolució en curs de l'estatut intern de l'illa.

B. DECLARACIONS RELATIVES A PROTOCOLS ANNEXOS ALS TRACTATS

44. Declaració relativa a l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea

La Conferència remarca que l'Estat membre que hagi notificat, d'acord amb l'apartat 2 de l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea, el desig de no participar en una proposta o iniciativa, pot retirar aquesta notificació en qualsevol moment abans que s'adopti la mesura per desplegar el cabal de Schengen.

45. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea

La Conferència declara que, sempre que el Regne Unit o Irlanda indiqui al Consell la intenció de no participar en una mesura per desplegar una part del cabal de Schengen en la qual l'un o l'altre participi, el Consell ha de tenir un ampli debat sobre les possibles repercussions de la no participació d'aquest Estat membre en la mesura. El debat en el si del Consell s'ha de fer en vista de les indicacions facilitades per la Comissió sobre la relació entre la proposta i el cabal de Schengen.

46. Declaració relativa a l'apartat 3 de l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea

La Conferència recorda que, si el Consell no pren cap decisió després d'un primer debat sobre el fons de la qüestió, la Comissió pot presentar una proposta modificada perquè el Consell faci un nou examen addicional de fons en el termini de quatre mesos.

47. Declaració relativa als apartats 3, 4 i 5 de l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea

La Conferència remarca que les condicions que es determinin en la decisió a què es refereixen els apartats 3, 4 i 5 de l'article 5 del Protocol sobre el cabal de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea poden comportar que l'Estat membre de què es tracti suporti les conseqüències financeres directes que es puguin derivar, necessàriament i inevitablement, de la seva decisió de deixar de participar en la totalitat o una part del cabal a què fa referència qualsevol decisió adoptada pel Consell d'acord amb l'article 4 d'aquest Protocol.

48. Declaració relativa al Protocol sobre la posició de Dinamarca

La Conferència remarca que Dinamarca declara, en relació amb els actes jurídics que el Consell adopti per si mateix o conjuntament amb el Parlament Europeu i que continguin disposicions aplicables a Dinamarca, així com disposicions que no li siguin aplicables per tenir una base jurídica a la qual s'apliqui la part I del Protocol sobre la posició de Dinamarca, que no utilitzarà el seu dret de vot per impedir l'adopció de les disposicions que no li siguin aplicables.

La Conferència remarca, així mateix, que Dinamarca, basant-se en la Declaració de la Conferència relativa a l'article 222, declara que la seva participació en accions o actes jurídics en aplicació de l'article 222 es durà a terme de conformitat amb les parts I i II del Protocol sobre la posició de Dinamarca.

49. Declaració relativa a Itàlia

La Conferència fa avinent que el Protocol relatiu a Itàlia, annex al Tractat constitutiu de la Comunitat Econòmica Europea de 1957, modificat en ocasió de l'adopció del Tractat de la Unió Europea, estipulava que:

«LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

VOLENT resoldre determinats problemes particulars que afecten Itàlia,

HAN CONVINGUT en les disposicions següents, que s'han d'incorporar com a annex al Tractat:

ELS ESTATS MEMBRES DE LA COMUNITAT

PRENEN NOTA del fet que el Govern italià ha emprès l'execució d'un programa decennal d'expansió econòmica, que té l'objecte de corregir els desequilibris estructurals de l'economia italiana, en particular equipant les zones menys desenvolupades del sud i de les illes i creant nous llocs de treball a fi d'eliminar la desocupació,

RECORDEN que aquest programa del Govern italià ha estat pres en consideració i aprovat pel que fa als seus principis i objectius per les organitzacions de cooperació internacional de les quals són membres,

RECONEIXEN que, en interès comú, s'han d'assolir els objectius del programa italià,

ACORDEN, per tal de facilitar al Govern italià l'acompliment d'aquesta tasca, recomanar a les institucions de la Comunitat que apliquin tots els mecanismes i procediments que preveu el Tractat, recurrent, en especial, a l'autorització adequada dels recursos del Banc Europeu d'Inversions i del Fons Social Europeu,

SÓN DEL PARER que les institucions de la Comunitat han de tenir en compte, en aplicar el Tractat, l'esforç que l'economia italiana haurà de fer els anys vinents i la conveniència d'evitar que es produeixin tensions perilloses, de manera especial en la balança de pagaments o en el nivell d'ocupació, que podrien comprometre l'aplicació d'aquest Tractat a Itàlia,

RECONEIXEN en particular, que, en cas d'aplicació dels articles 109 H i 109 I, caldrà procurar que les mesures sol·licitades al Govern italià garanteixin el compliment del seu programa d'expansió econòmica i d'increment del nivell de vida de la població.»

50. Declaració relativa a l'article 10 del Protocol sobre les disposicions transitòries

La Conferència convida el Parlament Europeu, el Consell i la Comissió, en el marc de les seves atribucions respectives, a esforçar-se per adoptar, en els casos pertinents i, en la mesura que sigui possible, en el termini de cinc anys a què fa referència l'apartat 3 de l'article 10, del Protocol sobre les disposicions transitòries, actes jurídics que modifiquin o substitueixin els actes que preveu l'apartat 1 de l'article 10 d'aquest Protocol.

C. DECLARACIONS D'ESTATS MEMBRES

51. Declaració del Regne de Bèlgica relativa als parlaments nacionals

Bèlgica precisa que, en virtut del seu dret constitucional, tant la Cambra de Representants i el Senat del Parlament Federal com les assemblees parlamentàries de les comunitats i regions actuen, en funció de les competències exercides per la Unió, com a components del sistema parlamentari nacional o cambres del Parlament nacional.

52. Declaració del Regne de Bèlgica, de la República de Bulgària, de la República Federal d'Alemanya, de la República Hel·lènica, del Regne d'Espanya, de la República Italiana, de la República de Xipre, de la República de Lituània, del Gran Ducat de Luxemburg, de la República d'Hongria, de la República de Malta, de la República d'Àustria, de la República Portuguesa, de Romania, de la República d'Eslovènia i de la República d'Eslovàquia relativa als símbols de la Unió Europea

Bèlgica, Bulgària, Alemanya, Grècia, Espanya, Itàlia, Xipre, Lituània, Luxemburg, Hongria, Malta, Àustria, Portugal, Romania, Eslovènia i Eslovàquia declaren que la bandera que representa un cercle de dotze estrelles daurades sobre fons blau, l'himne pres de l'«Himne a l'Alegria» de la Novena Simfonia de Ludwig van Beethoven, la divisa «► C2 Unida en la diversitat ◄», l'euro com a moneda de la Unió Europea i el Dia d'Europa el 9 de maig han de continuar sent, per a ells, els símbols de la pertinença comuna dels ciutadans a la Unió Europea i de la seva relació amb aquesta.

53. Declaració de la República Txeca relativa a la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea

1. La República Txeca recorda que les disposicions de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea estan dirigides a les institucions i els òrgans de la Unió Europea dins del respecte del principi de subsidiarietat i del repartiment de competències entre la Unió Europea i els seus estats membres tal com ha estat refermat en la Declaració (núm. 18) relativa a la delimitació de les competències. La República Txeca subratlla que les disposicions de la Carta estan dirigides als estats membres únicament quan apliquin el dret de la Unió i no quan adoptin i apliquin el dret nacional independentment del dret de la Unió.
2. La República Txeca subratlla igualment que la Carta no amplia l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió i no crea cap competència nova per a la Unió. La Carta no redueix l'àmbit d'aplicació del dret nacional i no limita cap competència actual de les autoritats nacionals en aquest àmbit.
3. La República Txeca destaca que, en la mesura en què la Carta reconegui els drets i els principis fonamentals resultants de les tradicions constitucionals comunes als estats membres, aquests drets i principis s'han d'interpretar en harmonia amb les tradicions esmentades.
4. La República Txeca subratlla, a més, que cap de les disposicions de la Carta no es pot interpretar com a limitadora o lesiva dels drets humans i les llibertats fonamentals reconeguts, en el seu àmbit d'aplicació respectiu, pel dret de la Unió i els convenis internacionals dels quals són part la Unió o tots els estats membres, i, en particular, el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, així com per les constitucions dels estats membres.

54. Declaració de la República Federal d'Alemanya, d'Irlanda, de la República d'Hongria, de la República d'Àustria i del Regne de Suècia

Alemanya, Irlanda, Hongria, Àustria i Suècia assenyalen que les disposicions essencials del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica no s'han modificat substancialment des de la seva entrada en vigor i s'han d'actualitzar. Per tant, són favorables a la idea de celebrar una conferència de representants dels governs dels estats membres, que s'hauria de convocar com més aviat millor.

55. Declaració del Regne d'Espanya i del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord

Els Tractats s'apliquen a Gibraltar com a territori europeu les relacions exteriors del qual assumeix un Estat membre. Això no implica cap modificació de les posicions respectives dels estats membres de què es tracta.

56. Declaració d'Irlanda relativa a l'article 3 del Protocol sobre la posició del Regne Unit i Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia

Irlanda afirma el seu compromís amb la Unió com a espai de llibertat, seguretat i justícia dins del respecte als drets fonamentals i als diferents sistemes i tradicions jurídics dels estats membres, en el marc del qual s'ofereix als ciutadans un alt grau de seguretat.

En conseqüència, Irlanda declara la ferma intenció d'exercir el dret que l'assisteix, en virtut de l'article 3 del Protocol sobre la posició del Regne Unit i d'Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia, per participar, sempre que sigui possible, en l'adopció de mesures que entren en l'àmbit del títol V de la tercera part del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

En particular, Irlanda participarà sempre que sigui possible en mesures de l'àmbit de la cooperació policial.

A més, Irlanda recorda que, de conformitat amb l'article 8 del Protocol, pot notificar per escrit al Consell el seu desig de no continuar acollint-se a les disposicions del Protocol. Irlanda té intenció de revisar el funcionament d'aquestes disposicions en un termini de tres anys des de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

57. Declaració de la República Italiana relativa a la composició del Parlament Europeu

Itàlia fa constar que de conformitat amb els articles 10 i 14 del Tractat de la Unió Europea, el Parlament Europeu està compost per representants dels ciutadans de la Unió, la representació dels quals està assegurada de manera decreixentment proporcional.

Itàlia fa constar igualment que, en virtut de l'article 9 del Tractat de la Unió Europea i de l'article 20 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, és ciutadà de la Unió qualsevol persona que tingui la nacionalitat d'un Estat membre.

Per consegüent, Itàlia considera que, sense perjudici de la decisió relativa a la legislatura 2009-2014, qualsevol decisió adoptada pel Consell Europeu, a iniciativa del Parlament Europeu i amb la seva aprovació, per la qual es fixi la composició del Parlament Europeu, ha de respectar els principis que preveu el paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 14 del Tractat de la Unió Europea.

58. Declaració de la República de Letònia, de la República d'Hongria i de la República de Malta relativa a l'ortografia del nom de la moneda única en els Tractats

Sense perjudici de l'ortografia unificada del nom de la moneda única de la Unió Europea a què fan referència els Tractats, tal com figura en els bitllets i en les monedes, Letònia, Hongria i Malta declaren que l'ortografia del nom de la moneda única, inclosos els seus derivats, emprada en el text en letó, en hongarès i en maltès dels Tractats, no té cap efecte en les normes vigents de les llengües letona, hongaresa i maltesa.

59. Declaració del Regne dels Països Baixos relativa a l'article 312 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

El Regne dels Països Baixos aprovarà una decisió a què es refereix el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 312 del Tractat de funcionament de la Unió Europea una vegada que, mitjançant una revisió de la decisió que preveu el paràgraf tercer de l'article 311 d'aquest Tractat, s'hagi ofert als Països Baixos una solució satisfactòria de la seva situació de pagaments neta negativa, excessiva respecte al pressupost de la Unió.

60. Declaració del Regne dels Països Baixos relativa a l'article 355 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

El Regne dels Països Baixos declara que només s'han de presentar iniciatives per a una decisió com la que preveu l'apartat 6 de l'article 355, encaminada a modificar l'Estatut de les Antilles Neerlandeses o d'Aruba respecte de la Unió, sobre la base d'una decisió adoptada de conformitat amb l'Estatut del Regne dels Països Baixos.

61. Declaració de la República de Polònia relativa a la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea

La Carta no afecta de cap manera el dret dels estats membres a legislar en l'àmbit de la moral pública, del dret de família, així com de la protecció de la dignitat humana i del respecte de la integritat humana física i moral.

62. Declaració de la República de Polònia relativa al Protocol sobre l'aplicació de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea a Polònia i al Regne Unit

Tenint present la tradició del moviment social «Solidaritat» i la seva notable contribució a la lluita pels drets socials i del treball, Polònia declara que respecta plenament aquests drets, d'acord amb el que estableix el dret de la Unió, i en particular els que refermen el títol IV de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea.

63. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord relativa a la definició del terme «nacionals»

Respecte als Tractats i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica, i a qualsevol acte derivat dels Tractats esmentats o que aquests Tractats mantinguin en vigor, el Regne Unit reitera la seva declaració del 31 de desembre de 1982 sobre la definició del terme «nacionals», amb l'excepció que la referència als «ciutadans dels territoris dependents britànics» s'ha d'entendre en el sentit de «ciutadans dels territoris d'ultramar britànics».

64. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord relativa al dret de vot en les eleccions al Parlament Europeu

El Regne Unit observa que ni l'article 14 del Tractat de la Unió Europea ni altres disposicions dels Tractats tenen per finalitat modificar la base del dret de vot per a les eleccions al Parlament Europeu.

65. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord relativa a l'article 75 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

El Regne Unit abona plenament una actuació enèrgica pel que fa a l'adopció de sancions financeres encaminades a prevenir i combatre el terrorisme i les activitats connexes. En conseqüència, declara que té intenció d'acollir-se al dret que l'assisteix en virtut de l'article 3 del Protocol sobre la posició del Regne Unit i d'Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia, per participar en l'adopció de totes les propostes que es presentin en virtut de l'article 75 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES (*2)

Tractat de la Unió Europea

Numeració anterior del Tractat de la Unió Europea	Nova numeració del Tractat de la Unió Europea
TÍTOL I – DISPOSICIONS COMUNES	TÍTOL I – DISPOSICIONS COMUNES
Article 1	Article 1
	Article 2
Article 2	Article 3
Article 3 (derogat) ⁽¹⁾	
	Article 4
	Article 5 ⁽²⁾
Article 4 (derogat) ⁽³⁾	
Article 5 (derogat) ⁽⁴⁾	
Article 6	Article 6
Article 7	Article 7
	Article 8
TÍTOL II – DISPOSICIONS PER LES QUALS ES MODIFICA EL TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT	TÍTOL II – DISPOSICIONS SOBRE ELS PRINCIPIS DEMOCRÀTICS

ECONÒMICA EUROPEA AMB LA FINALITAT DE CONSTITUIR LA COMUNITAT EUROPEA	
Article (derogat) ⁽⁵⁾	8 Article 9
	Article 10 ⁽⁶⁾
	Article 11
	Article 12
TÍTOL III – DISPOSICIONS PER LES QUALS ES MODIFICA EL TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT EUROPEA DEL CARBÓ I DE L'ACER	TÍTOL III – DISPOSICIONS SOBRE LES INSTITUCIONS
Article (derogat) ⁽⁷⁾	9 Article 13
	Article 14 ⁽⁸⁾
	Article 15 ⁽⁹⁾
	Article 16 ⁽¹⁰⁾
	Article 17 ⁽¹¹⁾
	Article 18
	Article 19 ⁽¹²⁾
TÍTOL IV – DISPOSICIONS PER LES QUALS ES MODIFICA EL TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT EUROPEA DE	TÍTOL IV – DISPOSICIONS SOBRE LES COOPERACIONS REFORÇADES

L'ENERGIA ATÒMICA	
Article 10 (derogat) ⁽¹³⁾ Articles 27 A a 27 E (substituïts) Articles 40 a 40 B (substituïts) Articles 43 a 45 (substituïts)	Article 20 ⁽¹⁴⁾
TÍTOL V – DISPOSICIONS RELATIVES A LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA	TÍTOL V – DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ I DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES RELATIVES A LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA
	Capítol 1 – Disposicions generals relatives a l'acció exterior de la Unió
	Article 21
	Article 22
	Capítol 2 – Disposicions específiques sobre la política exterior i de seguretat comuna
	Secció 1 – Disposicions comunes
	Article 23
Article 11	Article 24
Article 12	Article 25
Article 13	Article 26

	Article 27
Article 14	Article 28
Article 15	Article 29
Article 22 (desplaçat)	Article 30
Article 23 (desplaçat)	Article 31
Article 16	Article 32
Article 17 (desplaçat)	Article 42
Article 18	Article 33
Article 19	Article 34
Article 20	Article 35
Article 21	Article 36
Article 22 (desplaçat)	Article 30
Article 23 (desplaçat)	Article 31
Article 24	Article 37
Article 25	Article 38
	Article 39
► C1 Article 47 (desplaçat) ◀	Article 40
Article 26 (derogat)	
Article 27 (derogat)	
Article 27 A (substituït) ⁽¹⁵⁾	Article 20
Article 27 B (substituït) ⁽¹⁵⁾	Article 20
Article 27 C (substituït) ⁽¹⁵⁾	Article 20
Article 27 D (substituït) ⁽¹⁵⁾	Article 20
Article 27 E (substituït) ⁽¹⁵⁾	Article 20
Article 28	Article 41

	Secció 2 – Disposicions sobre la política comuna de seguretat i defensa
Article 17 (desplaçat)	Article 42
	Article 43
	Article 44
	Article 45
	Article 46
TÍTOL VI – DISPOSICIONS RELATIVES A LA COOPERACIÓ POLICIAL I JUDICIAL EN MATÈRIA PENAL (derogat) ⁽¹⁶⁾	
Article 29 (substituït) ⁽¹⁷⁾	
Article 30 (substituït) ⁽¹⁸⁾	
Article 31 (substituït) ⁽¹⁹⁾	
Article 32 (substituït) ⁽²⁰⁾	
Article 33 (substituït) ⁽²¹⁾	
Article 34 (derogat)	
Article 35 (derogat)	
Article 36 (substituït) ⁽²²⁾	
Article 37 (derogat)	
Article 38 (derogat)	

Article 39 (derogat)	
Article 40 (substituït) ⁽²³⁾	Article 20
Article 40 A (substituït) ⁽²³⁾	Article 20
Article 40 B (substituït) ⁽²³⁾	Article 20
Article 41 (derogat)	
Article 42 (derogat)	
TÍTOL VII – DISPOSICIONS SOBRE UNA COOPERACIÓ REFORÇADA (substituït) ⁽²⁴⁾	TÍTOL IV – DISPOSICIONS SOBRE LES COOPERACIONS REFORÇADES
Article 43 (substituït) ⁽²⁴⁾	Article 20
Article 43 A (substituït) ⁽²⁴⁾	Article 20
Article 43 B (substituït) ⁽²⁴⁾	Article 20
Article 44 (substituït) ⁽²⁴⁾	Article 20
Article 44 A (substituït) ⁽²⁴⁾	Article 20
Article 45 (substituït) ⁽²⁴⁾	Article 20
TÍTOL VIII – DISPOSICIONS FINALS	TÍTOL VI – DISPOSICIONS FINALS
Article 46 (derogat)	
	Article 47
Article 47 (substituït)	Article 40
Article 48	Article 48
Article 49	Article 49

	Article 50
	Article 51
	Article 52
Article 50 (derogat)	
Article 51	Article 53
Article 52	Article 54
Article 53	Article 55
<p>(¹) Substituït, en substància, per l'article 7 del Tractat de funcionament de la Unió Europea (d'ara endavant, TFUE) i pels articles 13, apartat 1, i 21, apartat 3, paràgraf segon, del Tractat de la Unió Europea (d'ara endavant, Tractat UE).</p> <p>(²) Substitueix l'article 5 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea (d'ara endavant, Tractat CE).</p> <p>(³) Substituït, en substància, per l'article 15.</p> <p>(⁴) Substituït, en substància, per l'article 13, apartat 2.</p> <p>(⁵) L'article 8 del Tractat UE vigent abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa (d'ara endavant, l'actual Tractat UE) modificava el Tractat CE. Aquestes modificacions s'han incorporat en aquest últim Tractat i es deroga l'article 8. El seu número s'utilitza per inserir-hi una nova disposició.</p> <p>(⁶) L'apartat 4 substitueix, en substància, l'article 191, paràgraf primer, del Tractat CE.</p> <p>(⁷) L'article 9 de l'actual Tractat UE modificava el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer. Aquest últim Tractat va expirar el 23 de juliol de 2002. Es deroga l'article 9 i el seu número s'utilitza per inserir-hi una altra disposició.</p> <p>(⁸)</p>	

- Els apartats 1 i 2 substitueixen, en substància, l'article 189 del Tractat CE;
- els apartats 1 a 3 substitueixen, en substància, l'article 190, apartats 1 a 3, del Tractat CE;
- l'apartat 1 substitueix, en substància, l'article 192, paràgraf primer, del Tractat CE;
- l'apartat 4 substitueix, en substància, l'article 197, paràgraf primer, del Tractat CE.

(⁹) Substitueix, en substància, l'article 4.

(¹⁰)

- L'apartat 1 substitueix, en substància, l'article 202, primer i segon guions, del Tractat CE;
- els apartats 2 i 9 substitueixen, en substància, l'article 203 del Tractat CE;
- els apartats 4 i 5 substitueixen, en substància, l'article 205, apartats 2 i 4, del Tractat CE.

(¹¹)

- L'apartat 1 substitueix, en substància, l'article 211 del Tractat CE;
- els apartats 3 i 7 substitueixen, en substància, l'article 214 del Tractat CE;
- l'apartat 6 substitueix, en substància, l'article 217, apartats 1, 3 i 4, del Tractat CE.

(¹²)

- Substitueix, en substància, l'article 220 del Tractat CE;
- l'apartat 2, paràgraf primer, substitueix, en substància, l'article 221, paràgraf primer, del Tractat CE.

(13) L'article 10 de l'actual Tractat UE modificava el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica. Aquestes modificacions s'han incorporat en aquest últim Tractat i es deroga l'article 10. El seu número s'utilitza per inserir-hi una altra disposició.

(14) Substitueix també els articles 11 i 11 A del Tractat CE.

(15) Els articles 27 A a 27 E de l'actual Tractat UE, relatius a la cooperació reforçada, se substitueixen també pels articles 326 a 334 del TFUE.

(16) ► **C2** ◀

(17) Substituit per l'article 67 del TFUE.

(18) Substituit pels articles 87 i 88 del TFUE.

(19) Substituit pels articles 82, 83 i 85 del TFUE.

(20) Substituit per l'article 89 del TFUE.

(21) Substituit per l'article 72 del TFUE.

(22) Substituit per l'article 71 del TFUE.

(23) Els articles 40 a 40 B de l'actual Tractat UE, relatius a la cooperació reforçada, se substitueixen també pels articles 326 a 334 del TFUE.

(24) Els articles 43 a 45 i el títol VII de l'actual Tractat UE, relatius a la cooperació reforçada, se substitueixen també pels articles 326 a 334 del TFUE.

Tractat de funcionament de la Unió Europea

Numeració anterior del Tractat constitutiu de la	Nova numeració del Tractat de funcionament de la Unió Europea
--	---

Comunitat Europea	
PRIMERA PART PRINCIPIS	PRIMERA PART – PRINCIPIS
Article 1 (derogat)	1
	Article 1
Article 2 (derogat) ⁽¹⁾	2
	Títol I – Categories i àmbits de competències de la Unió
	Article 2
	Article 3
	Article 4
	Article 5
	Article 6
	Títol II – Disposicions d'aplicació general
	Article 7
Article 3, apartat 1 (derogat) ⁽²⁾	
Article 3, apartat 2	Article 8
Article 4 (desplaçat)	4 Article 119
Article 5 (substituït) ⁽³⁾	5
	Article 9
	Article 10
Article 6	Article 11
Article 153, apartat 2 (desplaçat)	Article 12
	Article 13 ⁽⁴⁾

Article (derogat) ⁽⁵⁾	7	
Article (derogat) ⁽⁶⁾	8	
Article (derogat)	9	
Article (derogat) ⁽⁷⁾	10	
Article (substituït) ⁽⁸⁾	11	Articles 326 a 334
Article (substituït) ⁽⁸⁾	11 A	Articles 326 a 334
Article (desplaçat)	12	Article 18
Article (desplaçat)	13	Article 19
Article (desplaçat)	14	Article 26
Article (desplaçat)	15	Article 27
Article 16		Article 14
Article (desplaçat)	255	Article 15
Article (substituït)	286	Article 16
		Article 17
SEGONA PART – CIUTADANIA DE LA UNIÓ	SEGONA PART – NO-DISCRIMINACIÓ I CIUTADANIA DE LA UNIÓ	
Article (desplaçat)	12	Article 18
Article (desplaçat)	13	Article 19
Article 17		Article 20
Article 18		Article 21
Article 19		Article 22
Article 20		Article 23

Article 21	Article 24
Article 22	Article 25
TERCERA PART – POLÍTIQUES DE LA COMUNITAT	TERCERA PART – LES POLÍTIQUES I ACCIONS INTERNES DE LA UNIÓ
	Títol I – El mercat interior
Article 14 (desplaçat)	Article 26
Article 15 (desplaçat)	Article 27
Títol I – La lliure circulació de mercaderies	Títol II – La lliure circulació de mercaderies
Article 23	Article 28
Article 24	Article 29
Capítol 1 – La unió duanera	Capítol 1 – La unió duanera
Article 25	Article 30
Article 26	Article 31
Article 27	Article 32
Tercera part, títol X, Cooperació duanera (desplaçat)	Capítol 2 – La cooperació duanera
Article 135 (desplaçat)	Article 33
Capítol 2 – Prohibició de les restriccions quantitatives entre els estats membres	Capítol 3 – Prohibició de les restriccions quantitatives entre els estats membres
Article 28	Article 34
Article 29	Article 35
Article 30	Article 36
Article 31	Article 37

Títol II – Agricultura	Títol III – Agricultura i pesca
Article 32	Article 38
Article 33	Article 39
Article 34	Article 40
Article 35	Article 41
Article 36	Article 42
Article 37	Article 43
Article 38	Article 44
Títol III – Lliure circulació de persones, serveis i capitals	Títol IV – Lliure circulació de persones, serveis i capitals
Capítol 1 – Els treballadors	Capítol 1 – Els treballadors
Article 39	Article 45
Article 40	Article 46
Article 41	Article 47
Article 42	Article 48
Capítol 2 – El dret d'establiment	Capítol 2 – El dret d'establiment
Article 43	Article 49
Article 44	Article 50
Article 45	Article 51
Article 46	Article 52
Article 47	Article 53
Article 48	Article 54
Article 294 (desplaçat)	Article 55
Capítol 3 – Serveis	Capítol 3 – Serveis
Article 49	Article 56
Article 50	Article 57
Article 51	Article 58
Article 52	Article 59

Article 53	Article 60
Article 54	Article 61
Article 55	Article 62
Capítol 4 – Capital i pagaments	Capítol 4 – Capital i pagaments
Article 56	Article 63
Article 57	Article 64
Article 58	Article 65
Article 59	Article 66
Article 60 (desplaçat)	Article 75
Títol IV – Visats, asil, immigració i altres polítiques relacionades amb la lliure circulació de persones	Títol V – Espai de llibertat, seguretat i justícia
	Capítol 1 – Disposicions generals
Article 61	Article 67 ⁽⁹⁾
	Article 68
	Article 69
	Article 70
	Article 71 ⁽¹⁰⁾
Article 64, apartat 1 (substituït)	Article 72 ⁽¹¹⁾
	Article 73
Article 66 (substituït)	Article 74
Article 60 (desplaçat)	Article 75
	Article 76
	Capítol 2 – Polítiques sobre controls a les

	fronteres, asil i immigració
Article 62	Article 77
Article 63, punts 1 i 2, i article 64, apartat 2 ⁽¹²⁾	Article 78
Article 63, punts 3 i 4	Article 79
	Article 80
Article 64, apartat 1 (substituït)	Article 72
	Capítol 3 – Cooperació judicial en matèria civil
Article 65	Article 81
Article 66 (substituït)	Article 74
Article 67 (derogat)	
Article 68 (derogat)	
Article 69 (derogat)	
	Capítol 4 – Cooperació judicial en matèria penal
	Article 82 ⁽¹³⁾
	Article 83 ⁽¹³⁾
	Article 84
	Article 85 ⁽¹³⁾
	Article 86
	Capítol 5 – Cooperació policial
	Article 87 ⁽¹⁴⁾
	Article 88 ⁽¹⁴⁾
	Article 89 ⁽¹⁵⁾
Títol V – Transports	Títol VI – Transports

Article 70	Article 90
Article 71	Article 91
Article 72	Article 92
Article 73	Article 93
Article 74	Article 94
Article 75	Article 95
Article 76	Article 96
Article 77	Article 97
Article 78	Article 98
Article 79	Article 99
Article 80	Article 100
Títol VI – Normes comunes sobre competència, fiscalitat i aproximació de les legislacions	Títol VII – Normes comunes sobre competència, fiscalitat i aproximació de les legislacions
Capítol 1 – Normes sobre competència	Capítol 1 – Normes sobre competència
Secció primera – Disposicions aplicables a les empreses	Secció primera – Disposicions aplicables a les empreses
Article 81	Article 101
Article 82	Article 102
Article 83	Article 103
Article 84	Article 104
Article 85	Article 105
Article 86	Article 106
Secció segona – Ajuts atorgats pels estats	Secció segona – Ajuts atorgats pels estats
Article 87	Article 107
Article 88	Article 108
Article 89	Article 109

Capítol 2 – Disposicions fiscals	Capítol 2 – Disposicions fiscals
Article 90	Article 110
Article 91	Article 111
Article 92	Article 112
Article 93	Article 113
Capítol 3 – Aproximació de les legislacions	Capítol 3 – Aproximació de les legislacions
Article 95 (desplaçat)	Article 114
Article 94 (desplaçat)	Article 115
Article 96	Article 116
Article 97	Article 117
	Article 118
Títol VII – La política econòmica i monetària	Títol VIII – La política econòmica i monetària
Article 4 (desplaçat)	Article 119
Capítol 1 – La política econòmica	Capítol 1 – La política econòmica
Article 98	Article 120
Article 99	Article 121
Article 100	Article 122
Article 101	Article 123
Article 102	Article 124
Article 103	Article 125
Article 104	Article 126
Capítol 2 – La política monetària	Capítol 2 – La política monetària
Article 105	Article 127
Article 106	Article 128

Article 107	Article 129
Article 108	Article 130
Article 109	Article 131
Article 110	Article 132
Article 111, apartats 1 a 3 i 5 (desplaçats)	Article 219
Article 111, apartat 4 (desplaçat)	Article 138
	Article 133
Capítol 3 – Disposicions institucionals	Capítol 3 – Disposicions institucionals
Article 112 (desplaçat)	Article 283
Article 113 (desplaçat)	▶ C1 Article 284 ◀
Article 114	Article 134
Article 115	Article 135
	Capítol 4 – Disposicions específiques per als estats membres la moneda dels quals és l'euro
	Article 136
	Article 137
Article 111, apartat 4 (desplaçat)	Article 138
Capítol 4 – Disposicions transitòries	Capítol 5 – Disposicions transitòries
Article 116 (derogat)	
	Article 139
Article 117, apartats 1, 2, sisè	

guió, i 3 a 9 (derogats)	
Article 117, apartat 2, cinc primers guions (desplaçats)	Article 141, apartat 2
Article 121, apartat 1 (desplaçat) Article 122, apartat 2, segona frase (desplaçat) Article 123, apartat 5 (desplaçat)	Article 140 ⁽¹⁶⁾
Article 118 (derogat)	
Article 123, apartat 3 (desplaçat) Article 117, apartat 2, cinc primers guions (desplaçat)	Article 141 ⁽¹⁷⁾
Article 124, apartat 1 (desplaçat)	Article 142
Article 119	Article 143
Article 120	Article 144
Article 121, apartat 11 (desplaçat)	Article 140, apartat
Article 121, apartats 2 a 4 (derogats)	
Article 122, apartats 1, 2, primera frase, 3, 4, 5 i 6 (derogats)	
Article 122, apartat 2, segona frase (desplaçat)	Article 140, apartat 2, paràgraf primer

Article 123, apartats 1, 2 i 4 (derogats)	
Article 123, apartat 31 (desplaçat)	Article 141, apartat 31
Article 123, apartat 53 (desplaçat)	Article 140, apartat 53
Article 124, apartat 1 (desplaçat)	Article 142
Article 124, apartat 2 (derogat)	
Títol VIII – Ocupació	Títol IX – Ocupació
Article 125	Article 145
Article 126	Article 146
Article 127	Article 147
Article 128	Article 148
Article 129	Article 149
Article 130	Article 150
Títol IX – La política comercial comuna (desplaçat)	Cinquena part, títol II, La política comercial comuna
Article 131 (desplaçat)	Article 206
Article 132 (derogat)	
Article 133 (desplaçat)	Article 207
Article 134 (derogat)	
Títol X – Cooperació duanera (desplaçat)	Tercera part, títol II, capítol 2, La cooperació duanera

Article 135 (desplaçat)	Article 33
Títol XI – Política social, d'educació, de formació professional i de joventut	Títol X – Política social
Capítol 1 – Disposicions socials (derogat)	
Article 136	Article 151
	Article 152
Article 137	Article 153
Article 138	Article 154
Article 139	Article 155
Article 140	Article 156
Article 141	Article 157
Article 142	Article 158
Article 143	Article 159
Article 144	Article 160
Article 145	Article 161
Capítol 2 – El Fons Social Europeu	Títol XI – El Fons Social Europeu
Article 146	Article 162
Article 147	Article 163
Article 148	Article 164
Capítol 3 – Educació, formació professional i joventut	Títol XII – Educació, formació professional, joventut i esport
Article 149	Article 165
Article 150	Article 166
Títol XII – Cultura	Títol XIII – Cultura
Article 151	Article 167

Títol XIII – Salut pública	Títol XIV – Salut pública
Article 152	Article 168
Títol XIV – Protecció dels consumidors	Títol XV – Protecció dels consumidors
Article 153, apartats 1, 3, 4 i 5	Article 169
Article 153, apartat 2 (desplaçat)	Article 12
Títol XV – Xarxes transeuropees	Títol XVI – Xarxes transeuropees
Article 154	Article 170
Article 155	Article 171
Article 156	Article 172
Títol XVI – Indústria	Títol XVII – Indústria
Article 157	Article 173
Títol XVII – Cohesió econòmica i social	Títol XVIII – Cohesió econòmica, social i territorial
Article 158	Article 174
Article 159	Article 175
Article 160	Article 176
Article 161	Article 177
Article 162	Article 178
Títol XVIII – Recerca i desenvolupament tecnològic	Títol XIX – Recerca i desenvolupament tecnològic i espai
Article 163	Article 179
Article 164	Article 180
Article 165	Article 181
Article 166	Article 182
Article 167	Article 183

Article 168	Article 184
Article 169	Article 185
Article 170	Article 186
Article 171	Article 187
Article 172	Article 188
	Article 189
Article 173	Article 190
Títol XIX – Medi ambient	Títol XX – Medi ambient
Article 174	Article 191
Article 175	Article 192
Article 176	Article 193
	Títol XXI – Energia
	Article 194
	Títol XXII – Turisme
	Article 195
	Títol XXIII – Protecció civil
	Article 196
	Títol XXIV – Cooperació administrativa
	Article 197
Títol XX – Cooperació al desenvolupament (desplaçat)	Cinquena part, títol III, capítol 1, La cooperació al desenvolupament
Article 177 (desplaçat)	Article 208
Article 178 (derogat) ⁽¹⁸⁾	
Article 179 (desplaçat)	Article 209
Article 180 (desplaçat)	Article 210
Article 181 (desplaçat)	Article 211

Títol XXI – La cooperació econòmica, financera i tècnica amb els tercers països (desplaçat)	Cinquena part, títol III, capítol 2, La cooperació econòmica, financera i tècnica amb els tercers països
Article 181 A (desplaçat)	Article 212
QUARTA PART – ASSOCIACIÓ DELS PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR	QUARTA PART – ASSOCIACIÓ DELS PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR
Article 182	Article 198
Article 183	Article 199
Article 184	Article 200
Article 185	Article 201
Article 186	Article 202
Article 187	Article 203
Article 188	Article 204
	CINQUENA PART – L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ
	Títol I – Disposicions generals relatives a l'acció exterior de la Unió
	Article 205
Tercera part, títol IX, La política comercial comuna (desplaçat)	Títol II – La política comercial comuna
Article 131 (desplaçat)	Article 206
Article 133 (desplaçat)	Article 207
	Títol III – La cooperació amb els

	tercers països i l'ajuda humanitària
Tercera part, títol XX, cooperació al desenvolupament (desplaçat)	Capítol 1 – La cooperació al desenvolupament
Article 177 (desplaçat)	Article 208 ⁽¹⁹⁾
Article 179 (desplaçat)	Article 209
Article 180 (desplaçat)	Article 210
Article 181 (desplaçat)	Article 211
Tercera part, títol XXI, cooperació econòmica, financera i tècnica amb els tercers països (desplaçat)	Capítol 2 – La cooperació econòmica, financera i tècnica amb els tercers països
Article 181 A (desplaçat)	Article 212
	Article 213
	Capítol 3 – L'ajuda humanitària
	Article 214
	Títol IV – Mesures restrictives
Article 301 (substituït)	Article 215
	Títol V – Acords internacionals
	Article 216
Article 310 (desplaçat)	Article 217
Article 300 (substituït)	Article 218

Article 111, apartats 1 a 3 i 5 (desplaçats)	Article 219
	Títol VI – Relacions de la Unió amb les organitzacions internacionals i amb els tercers països i delegacions de la Unió
Articles 302 a 304 (substituïts)	Article 220
	Article 221
	Títol VII – Clàusula de solidaritat
	Article 222
CINQUENA PART – INSTITUCIONS DE LA COMUNITAT	SISENA PART – DISPOSICIONS INSTITUCIONALS DE LA FINANCERES
Títol I – Disposicions institucionals	Títol I – Disposicions institucionals
Capítol 1 – Les institucions	Capítol 1 – Les institucions
Secció primera – El Parlament Europeu	Secció primera – El Parlament Europeu
Article 189 (derogat) ⁽²⁰⁾	
Article 190, apartats 1 a 3 (derogats) ⁽²¹⁾	
Article 190, apartats 4 i 5	Article 223
Article 191, paràgraf primer (derogat) ⁽²²⁾	
Article 191, paràgraf segon	Article 224

Article 192, paràgraf primer (derogat) ⁽²³⁾	
Article 192, paràgraf segon	Article 225
Article 193	Article 226
Article 194	Article 227
Article 195	Article 228
Article 196	Article 229
Article 197, paràgraf primer (derogat) ⁽²⁴⁾	
Article 197, paràgrafs segon, tercer i quart	Article 230
Article 198	Article 231
Article 199	Article 232
Article 200	Article 233
Article 201	Article 234
	Secció segona – El Consell Europeu
	Article 235
	Article 236
Secció segona – El Consell	Secció tercera – El Consell
Article 202 (derogat) ⁽²⁵⁾	
Article 203 (derogat) ⁽²⁶⁾	
Article 204	Article 237
Article 205, apartats 2 i 4 (derogats) ⁽²⁷⁾	
Article 205, apartats 1 i 3	Article 238
Article 206	Article 239
Article 207	Article 240
Article 208	Article 241

Article 209	Article 242
Article 210	Article 243
Secció tercera – La Comissió	Secció quarta – La Comissió
Article 211 (derogat) ⁽²⁸⁾	
	Article 244
Article 212 (desplaçat)	Article 249, apartat 2
Article 213	Article 245
Article 214 (derogat) ⁽²⁹⁾	
Article 215	Article 246
Article 216	Article 247
Article 217, apartats 1, 3 i 4 (derogats) ⁽³⁰⁾	
Article 217, apartat 2	Article 248
Article 218, apartat 1 (derogat) ⁽³¹⁾	
Article 218, apartat 2	Article 249
Article 219	Article 250
Secció quarta – El Tribunal de Justícia	Secció cinquena – El Tribunal de Justícia de la Unió Europea
Article 220 (derogat) ⁽³²⁾	
Article 221, paràgraf primer (derogat) ⁽³³⁾	
Article 221, paràgrafs segon i tercer	Article 251
Article 222	Article 252
Article 223	Article 253

Article 224 ⁽³⁴⁾	Article 254
	Article 255
Article 225	Article 256
Article 225 A	Article 257
Article 226	Article 258
Article 227	Article 259
Article 228	Article 260
Article 229	Article 261
Article 229 A	Article 262
Article 230	Article 263
Article 231	Article 264
Article 232	Article 265
Article 233	Article 266
Article 234	Article 267
Article 235	Article 268
	Article 269
Article 236	Article 270
Article 237	Article 271
Article 238	Article 272
Article 239	Article 273
Article 240	Article 274
	Article 275
	Article 276
Article 241	Article 277
Article 242	Article 278
Article 243	Article 279
Article 244	Article 280
Article 245	Article 281
	Secció sisena – El Banc Central Europeu
	Article 282
Article 112 (desplaçat)	Article 283

Article 113 (desplaçat)	Article 284
Secció cinquena – El Tribunal de Comptes	Secció setena – El Tribunal de Comptes
Article 246	Article 285
Article 247	Article 286
Article 248	Article 287
Capítol 2 – Disposicions comunes a diverses institucions	Capítol 2 – Actes jurídics de la Unió, procediments d'adopció i altres disposicions
	Secció primera – Actes jurídics de la Unió
Article 249	Article 288
	Article 289
	Article 290 ⁽³⁵⁾
	Article 291 ⁽³⁵⁾
	Article 292
	Secció segona – Procediments d'adopció dels actes i altres disposicions
Article 250	Article 293
Article 251	Article 294
Article 252 (derogat)	
	Article 295
Article 253	Article 296
Article 254	Article 297
	Article 298
Article 255 (desplaçat)	Article 15
Article 256	Article 299
	Capítol 3 – Òrgans consultius de la Unió

	Article 300
Capítol 3 – El Comitè Econòmic i Social	Secció primera – El Comitè Econòmic i Social
Article 257 (derogat) ⁽³⁶⁾	
Article 258, paràgrafs primer, segon i quart	Article 301
Article 258, paràgraf tercer (derogat) ⁽³⁷⁾	
Article 259	Article 302
Article 260	Article 303
Article 261 (derogat)	
Article 262	Article 304
Capítol 4 – El Comitè de les Regions	Secció segona – El Comitè de les Regions
Article 263, paràgrafs primer i cinquè (derogat) ⁽³⁸⁾	
Article 263, paràgrafs segon a quart	Article 305
Article 264	Article 306
Article 265	Article 307
Capítol 5 – El Banc Europeu d'Inversions	Capítol 4 – El Banc Europeu d'Inversions
Article 266	Article 308
Article 267	Article 309
Títol II – Disposicions financeres	Títol II – Disposicions financeres
Article 268	Article 310

	Capítol 1 – Recursos propis de la Unió
Article 269	Article 311
Article 270 (derogat) ⁽³⁹⁾	
	Capítol 2 – Marc financer pluriennal
	Article 312
	Capítol 3 – Pressupost anual de la Unió
Article 272, apartat 1 (desplaçat)	Article 313
Article 271 (desplaçat)	Article 316
Article 272, apartat 1 (desplaçat)	Article 313
Article 272, apartats 2 a 10	Article 314
Article 273	Article 315
Article 271 (desplaçat)	Article 316
	Capítol 4 – Execució del pressupost i aprovació de la gestió
Article 274	Article 317
Article 275	Article 318
Article 276	Article 319
	Capítol 5 – Disposicions comunes
Article 277	Article 320
Article 278	Article 321
Article 279	Article 322
	Article 323

	Article 324
	Capítol 6 – Lluita contra el frau
Article 280	Article 325
	Títol III – Cooperacions reforçades
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 326 ⁽⁴⁰⁾
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 327 ⁽⁴⁰⁾
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 328 ⁽⁴⁰⁾
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 329 ⁽⁴⁰⁾
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 330 ⁽⁴⁰⁾
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 331 ⁽⁴⁰⁾
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 332 ⁽⁴⁰⁾
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 333 ⁽⁴⁰⁾
Articles 11 i 11 A (substituït)	Article 334 ⁽⁴⁰⁾
SISENA PART – DISPOSICIONS GENERALS I FINALS	SETENA PART – DISPOSICIONS GENERALS I FINALS
Article 281 (derogat) ⁽⁴¹⁾	
Article 282	Article 335
Article 283	Article 336
Article 284	Article 337
Article 285	Article 338
Article 286 (substituït)	Article 16
Article 287	Article 339
Article 288	Article 340

Article 289	Article 341
Article 290	Article 342
Article 291	Article 343
Article 292	Article 344
Article 293 (derogat)	
Article 294 (desplaçat)	Article 55
Article 295	Article 345
Article 296	Article 346
Article 297	Article 347
Article 298	Article 348
Article 299, apartat 1 (derogat) ⁽⁴²⁾	
Article 299, apartat 2, paràgrafs segon, tercer i quart	Article 349
Article 299, apartat 2, paràgraf primer i apartats 3 a 6 (desplaçat)	Article 355
Article 300 (substituït)	Article 218
Article 301 (substituït)	Article 215
Article 302 (substituït)	Article 220
Article 303 (substituït)	Article 220
Article 304 (substituït)	Article 220
Article 305 (derogat)	
Article 306	Article 350
Article 307	Article 351
Article 308	Article 352

	Article 353
Article 309	Article 354
Article 310 (desplaçat)	Article 217
Article 311 (derogat) ⁽⁴³⁾	
Article 299, apartat 2, paràgraf primer i apartats 3 a 6 (desplaçat)	Article 355
Article 312	Article 356
Disposicions finals	
Article 313	Article 357
	Article 358
Article 314 (derogat) ⁽⁴⁴⁾	
<p>(1) Substituit, en substància, per l'article 3 del Tractat UE.</p> <p>(2) Substituit, en substància, pels articles 3 a 6 del TFUE.</p> <p>(3) Substituit per l'article 5 del Tractat UE.</p> <p>(4) S'insereix el dispositiu del Protocol sobre la protecció i el benestar dels animals.</p> <p>(5) Substituit, en substància, per l'article 13 del Tractat UE.</p> <p>(6) Substituit, en substància, per l'article 13 del Tractat UE i per l'article 282, apartat 1, del TFUE.</p> <p>(7) Substituit, en substància, per l'article 4, apartat 3, del Tractat UE.</p> <p>(8) Substituit també per l'article 20 del Tractat UE.</p> <p>(9) Substitueix també l'article 29 de l'actual Tractat UE.</p> <p>(10) Substitueix l'article 36 de l'actual Tractat UE.</p> <p>(11) Substitueix també l'article 33 de l'actual Tractat UE.</p>	

(12) ► C1 ◀

(13) Substitueix l'article 31 de l'actual Tractat UE.

(14) Substitueix l'article 30 de l'actual Tractat UE.

(15) Substitueix l'article 32 de l'actual Tractat UE.

(16)

— L'article 140, apartat 1, recull l'apartat 1 de l'article 121;

— l'article 140, apartat 2, recull la segona frase de l'apartat 2 de l'article 122;

— l'article 140, apartat 3, recull l'apartat 5 de l'article 123.

(17)

— L'article 141, apartat 1, recull l'apartat 3 de l'article 123;

— l'article 141, apartat 2, recull els cinc primers guions de l'apartat 2 de l'article 117.

(18) ► C1 ◀

(19) L'apartat 1, paràgraf segon, segona frase, substitueix, en substància, l'article 178 del Tractat CE.

(20) Substituït, en substància, per l'article 14, apartats 1 i 2, del Tractat UE.

(21) Substituït, en substància, per l'article 14, apartats 1 a 3, del Tractat UE.

(22) Substituït, en substància, per l'article 11, apartat 4, del Tractat UE.

(23) Substituït, en substància, per l'article 14, apartat 1, del Tractat UE.

(24) Substituït, en substància, per l'article 14, apartat 4, del Tractat UE.

(25) Substituït, en substància, per l'article 16, apartat 1, del Tractat UE i pels articles 290 i 291 del TFUE.

(26) Substituït, en substància, per l'article 16, apartats 2 i 9, del Tractat UE.

(27) Substituït, en substància, per l'article 16, apartats 4 i 5, del Tractat UE.

- (²⁸) Substituït, en substància, per l'article 17, apartat 1, del Tractat UE.
- (²⁹) Substituït, en substància, per l'article 17, apartats 3 i 7, del Tractat UE.
- (³⁰) Substituït, en substància, per l'article 17, apartat 6, del Tractat UE.
- (³¹) Substituït, en substància, per l'article 295 del TFUE.
- (³²) Substituït, en substància, per l'article 19 del Tractat UE.
- (³³) Substituït, en substància, per l'article 19, apartat 2, paràgraf primer, del Tractat UE.
- (³⁴) La primera frase del paràgraf primer se substitueix, en substància, per l'article 19, apartat 2, paràgraf segon, del Tractat UE.
- (³⁵) Substitueix, en substància, l'article 202, tercer guió, del Tractat CE.
- (³⁶) Substituït, en substància, per l'article 300, apartat 2, del TFUE.
- (³⁷) Substituït, en substància, per l'article 300, apartat 4, del TFUE.
- (³⁸) Substituït, en substància, per l'article 300, apartats 3 i 4, del TFUE.
- (³⁹) Substituït, en substància, per l'article 310, apartat 4, del TFUE.
- (⁴⁰) Substitueix també els articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 de l'actual Tractat UE.
- (⁴¹) Substituït, en substància, per l'article 47 del Tractat UE.
- (⁴²) Substituït, en substància, per l'article 52 del Tractat UE.
- (⁴³) Substituït, en substància, per l'article 51 del Tractat UE.
- (⁴⁴) Substituït, en substància, per l'article 55 del Tractat UE.

CARTA DELS DRETS FONAMENTALS DE LA UNIÓ EUROPEA

2016/C 202/02

Índex

PREÀMBUL

TÍTOL I DIGNITAT

TÍTOL II LLIBERTATS

TÍTOL III IGUALTAT

TÍTOL IV SOLIDARITAT

TÍTOL V CIUTADANIA

TÍTOL VI JUSTÍCIA

TÍTOL VII DISPOSICIONS GENERALS QUE REGEIXEN LA INTERPRETACIÓ I L'APLICACIÓ DE LA CARTA

CARTA DELS DRETS FONAMENTALS DE LA UNIÓ EUROPEA

El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió proclamen solemnement en tant que Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea el text que figura a continuació:

CARTA DELS DRETS FONAMENTALS DE LA UNIÓ EUROPEA

Preàmbul

Els pobles d'Europa, en crear entre ells una unió cada vegada més estreta, han decidit compartir un avenir pacífic basat en valors comuns.

Conscient del seu patrimoni espiritual i moral, la Unió està fundada sobre els valors indivisibles i universals de la dignitat humana, la llibertat, la igualtat i la solidaritat, i es basa en els principis de la democràcia i l'Estat de dret. En instituir la ciutadania de la Unió i crear un espai de llibertat, seguretat i justícia, situa la persona al centre de la seva actuació.

La Unió contribueix a defensar i fomentar aquests valors comuns dins del respecte de la diversitat de cultures i tradicions dels pobles d'Europa, així com de la identitat nacional dels estats membres i de l'organització dels seus poders públics a escala nacional, regional i local; intenta fomentar un desenvolupament equilibrat i sostenible i garanteix la lliure circulació de persones, serveis, mercaderies i capitals, així com la llibertat d'establiment.

Per fer-ho, és necessari, donant-los més projecció mitjançant una Carta, reforçar la protecció dels drets fonamentals d'acord amb l'evolució de la societat, del progrés social i dels avenços científics i tecnològics.

Aquesta Carta referma, dins del respecte de les competències i missions de la Unió, així com del principi de subsidiarietat, els drets que emanen, en particular, de les tradicions constitucionals i les obligacions internacionals comunes als estats membres, del Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, les cartes

socials adoptades per la Unió i pel Consell d'Europa, així com de la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i del Tribunal Europeu de Drets Humans. En aquest context, els òrgans jurisdiccionals de la Unió i dels estats membres han d'interpretar la Carta atenent degudament les explicacions elaborades sota l'autoritat del Praesidium de la Convenció que va redactar la Carta i actualitzades sota la responsabilitat del Praesidium de la Convenció Europea.

El gaudi d'aquests drets comporta responsabilitats i deures tant respecte dels altres com de la comunitat humana i de les generacions futures.

En conseqüència, la Unió reconeix els drets, les llibertats i els principis enunciats a continuació.

TÍTOL I DIGNITAT

Article 1

Dignitat humana

La dignitat humana és inviolable. Ha de ser respectada i protegida.

Article 2

Dret a la vida

1. Qualsevol persona té dret a la vida.
2. Ningú no pot ser condemnat a la pena de mort ni executat.

Article 3

Dret a la integritat de la persona

1. Qualsevol persona té dret a la seva integritat física i psíquica.
2. En el marc de la medicina i la biologia s'han de respectar en particular:
 - a) el consentiment lliure i informat de la persona de què es tracti, d'acord amb les modalitats que estableix la llei;
 - b) la prohibició de les pràctiques eugenèsiques, en particular les que tenen com a finalitat la selecció de les persones;
 - c) la prohibició que el cos humà o parts d'aquest com a tals es converteixin en objecte de lucre;
 - d) la prohibició del clonatge reproductor d'éssers humans.

Article 4

Prohibició de la tortura i de les penes o els tractes inhumans o degradants

Ningú no pot ser sotmès a tortura ni a penes o tractes inhumans o degradants.

Article 5

Prohibició de l'esclavitud i del treball forçat

1. Ningú no pot ser sotmès a esclavitud o servitud.

2. Ningú no pot ser constret a fer un treball forçat o obligatori.
3. Es prohibeix el tràfic d'éssers humans.

TÍTOL II LLIBERTATS

Article 6

Dret a la llibertat i a la seguretat

Qualsevol persona té dret a la llibertat i a la seguretat.

Article 7

Respecte de la vida privada i familiar

Qualsevol persona té dret al respecte de la seva vida privada i familiar, del seu domicili i de les seves comunicacions.

Article 8

Protecció de dades de caràcter personal

1. Qualsevol persona té dret a la protecció de les dades de caràcter personal que la concerneixin.
2. Aquestes dades s'han de tractar de manera lleial, per a fins concrets i sobre la base del consentiment de la persona afectada o en virtut d'un altre fonament legítim previst per la llei. Qualsevol persona té dret a accedir a les dades recollides que la concerneixin i a obtenir-ne la rectificació.
3. El respecte d'aquestes normes ha d'estar subjecte al control d'una autoritat independent.

Article 9

Dret a contreure matrimoni i dret a fundar una família

Es garanteixen el dret a contreure matrimoni i el dret a fundar una família segons les lleis nacionals que en regulin l'exercici.

Article 10

Llibertat de pensament, de consciència i de religió

1. Qualsevol persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió. Aquest dret implica la llibertat de canviar de religió o de conviccions, així com la llibertat de manifestar la seva religió o les seves conviccions individualment o col·lectivament, en públic o en privat, a través del culte, l'ensenyament, les pràctiques i l'observança dels ritus.
2. Es reconeix el dret a l'objecció de consciència d'acord amb les lleis nacionals que en regulin l'exercici.

Article 11

Llibertat d'expressió i d'informació

1. Qualsevol persona té dret a la llibertat d'expressió. Aquest dret comprèn la llibertat d'opinió i la llibertat de rebre o comunicar informacions o idees sense que hi pugui haver ingerència d'autoritats públiques i sense consideració de fronteres.
2. Es respecten la llibertat dels mitjans de comunicació i el seu pluralisme.

Article 12

Llibertat de reunió i d'associació

1. Qualsevol persona té dret a la llibertat de reunió pacífica i a la llibertat d'associació en tots els nivells, especialment en els àmbits polític, sindical i cívic, fet que comporta el dret de qualsevol persona a fundar sindicats amb d'altres i a afiliar-s'hi per a la defensa dels seus interessos.
2. Els partits polítics a escala de la Unió contribueixen a expressar la voluntat política dels ciutadans de la Unió.

Article 13

Llibertat de les arts i de les ciències

Les arts i la recerca científica són lliures. Es respecta la llibertat de càtedra.

Article 14

Dret a l'educació

1. Qualsevol persona té dret a l'educació i a l'accés a la formació professional i permanent.
2. Aquest dret inclou la facultat de rebre gratuïtament l'ensenyament obligatori.
3. Es respecten, d'acord amb les lleis nacionals que en regulin l'exercici, la llibertat de creació de centres docents dins del respecte dels principis democràtics, així com el dret dels pares a garantir l'educació i l'ensenyament dels seus fills de conformitat amb les seves conviccions religioses, filosòfiques i pedagògiques.

Article 15

Llibertat professional i dret a treballar

1. Qualsevol persona té dret a treballar i a exercir una professió elegida o acceptada lliurement.
2. Qualsevol ciutadà de la Unió té llibertat per buscar una feina, treballar, establir-se o prestar serveis en qualsevol Estat membre.
3. Els nacionals de tercers països que estiguin autoritzats a treballar en el territori dels estats membres tenen dret a unes condicions laborals equivalents a aquelles de què gaudeixen els ciutadans de la Unió.

Article 16

Llibertat d'empresa

Es reconeix la llibertat d'empresa de conformitat amb el dret de la Unió i amb les legislacions i pràctiques nacionals.

Article 17

Dret a la propietat

1. Qualsevol persona té dret a gaudir de la propietat dels béns que hagi adquirit legalment, a usar-los, a disposar-ne i a llegar-los. Ningú no pot ser privat de la seva propietat més que per causa d'utilitat pública, en els casos i les condicions que preveu la llei i a canvi, en un temps raonable, d'una indemnització justa per la seva pèrdua. L'ús dels béns es pot regular per llei en la mesura que sigui necessari per a l'interès general.

2. Es protegeix la propietat intel·lectual.

Article 18

Dret d'asil

Es garanteix el dret d'asil dins del respecte de les normes de la Convenció de Ginebra de 28 de juliol de 1951 i del Protocol de 31 de gener de 1967 sobre l'Estatut dels refugiats i de conformitat amb el Tractat de la Unió Europea i amb el Tractat de funcionament de la Unió Europea (d'ara endavant, denominats «els Tractats»).

Article 19

Protecció en cas de devolució, expulsió i extradició

1. Es prohibeixen les expulsions col·lectives.

2. Ningú no pot ser retornat, expulsat o extradit a un Estat en què corri un greu risc de ser sotmès a la pena de mort, a tortura o a altres penes o tractes inhumans o degradants.

TÍTOL III

IGUALTAT

Article 20

Igualtat davant la llei

Totes les persones són iguals davant la llei.

Article 21

No-discriminació

1. Es prohibeix qualsevol discriminació, i en particular l'exercida per raó de sexe, raça, color, orígens ètnics o socials, característiques genètiques, llengua, religió o conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altre tipus, pertinença a una minoria nacional, patrimoni, naixement, discapacitat, edat o orientació sexual.

2. Es prohibeix qualsevol discriminació per raó de nacionalitat en l'àmbit d'aplicació dels Tractats i sense perjudici de les seves disposicions particulars.

Article 22

Diversitat cultural, religiosa i lingüística

La Unió respecta la diversitat cultural, religiosa i lingüística.

Article 23

Igualtat entre dones i homes

La igualtat entre dones i homes s'ha de garantir en tots els àmbits, inclusivament en matèria d'ocupació, treball i retribució.

El principi d'igualtat no impedeix el manteniment o l'adopció de mesures que comportin avantatges concrets a favor del sexe menys representat.

Article 24

Drets del nen

1. Els nens tenen dret a la protecció i a les cures necessaris per al seu benestar. Poden expressar la seva opinió lliurement. Aquesta s'ha de tenir en compte per als assumptes que els afectin, en funció de la seva edat i maduresa.

2. En tots els actes relatius als nens portats a terme per autoritats públiques o institucions privades, l'interès superior del nen constitueix una consideració primordial.

3. Qualsevol nen té dret a mantenir de manera periòdica relacions personals i contactes directes amb el seu pare i amb la seva mare, llevat que això sigui contrari als seus interessos.

Article 25

Drets de les persones grans

La Unió reconeix i respecta el dret de les persones grans a portar una vida digna i independent i a participar en la vida social i cultural.

Article 26

Integració de les persones discapacitades

La Unió reconeix i respecta el dret de les persones discapacitades a beneficiar-se de mesures que garanteixin la seva autonomia, la seva integració social i professional i la seva participació en la vida de la comunitat.

TÍTOL IV

SOLIDARITAT

Article 27

Dret a la informació i consulta dels treballadors en l'empresa

S'ha de garantir als treballadors o als seus representants, en els nivells adequats, la informació i consulta amb una antelació suficient, en els casos i les condicions que preveuen el dret de la Unió i les legislacions i pràctiques nacionals.

Article 28

Dret de negociació i d'acció col·lectiva

Els treballadors i els empresaris, o les seves organitzacions respectives, de conformitat amb el dret de la Unió i amb les legislacions i pràctiques nacionals, tenen dret a negociar i subscriure convenis col·lectius, en els nivells adequats, i a emprendre, en cas de conflicte d'interessos, accions col·lectives per a la defensa dels seus interessos, inclosa la vaga.

Article 29

Dret d'accés als serveis de col·locació

Qualsevol persona té dret a accedir a un servei gratuït de col·locació.

Article 30

Protecció en cas d'acomiadament injustificat

Qualsevol treballador té dret a protecció en cas d'acomiadament injustificat, de conformitat amb el dret de la Unió i amb les legislacions i pràctiques nacionals.

Article 31

Condicions de treball justes i equitatives

1. Qualsevol treballador té dret a treballar en condicions que respectin la seva salut, seguretat i dignitat.
2. Qualsevol treballador té dret a la limitació de la durada màxima del treball i a períodes de descans diaris i setmanals, així com a un període de vacances anuals retribuïdes.

Article 32

Prohibició del treball infantil i protecció dels joves a la feina

Es prohibeix el treball infantil. L'edat mínima d'admissió al treball no pot ser inferior a l'edat en què conclou el període d'escolaritat obligatòria, sense perjudici de disposicions més favorables per als joves i llevat d'excepcions limitades.

Els joves admesos a treballar han de disposar de condicions de treball adaptades a la seva edat i han d'estar protegits contra l'explotació econòmica o contra qualsevol treball que pugui ser perjudicial per a la seva seguretat, la seva salut, el seu desenvolupament físic, psíquic, moral o social, o que pugui posar en perill la seva educació.

Article 33

Vida familiar i vida professional

1. Es garanteix la protecció de la família en els àmbits jurídic, econòmic i social.
2. Amb la finalitat de poder conciliar la vida familiar i la vida professional, qualsevol persona té dret a ser protegida contra qualsevol acomiadament per una causa relacionada amb la maternitat, així com el dret a un permís pagat per maternitat i a un permís parental amb motiu del naixement o de l'adopció d'un nen.

Article 34

Seguretat social i ajuda social

1. La Unió reconeix i respecta el dret d'accés a les prestacions de seguretat social i als serveis socials que garanteixen una protecció en casos com la maternitat, la malaltia, els accidents laborals, la dependència o la vellesa, així com en cas de pèrdua d'ocupació, segons les modalitats que estableixen el dret de la Unió i les legislacions i pràctiques nacionals.

2. Qualsevol persona que resideixi i es desplaci legalment dins de la Unió té dret a les prestacions de seguretat social i als avantatges socials de conformitat amb el dret de la Unió i amb les legislacions i pràctiques nacionals.

3. Amb la finalitat de combatre l'exclusió social i la pobresa, la Unió reconeix i respecta el dret a una ajuda social i a una ajuda d'habitatge per garantir una existència digna a tots els qui no disposin de recursos suficients, segons les modalitats que estableixen el dret de la Unió i les legislacions i pràctiques nacionals.

Article 35

Protecció de la salut

Qualsevol persona té dret a accedir a la prevenció sanitària i a beneficiar-se de l'atenció sanitària en les condicions que estableixen les legislacions i pràctiques nacionals. A l'hora de definir i executar totes les polítiques i accions de la Unió s'ha de garantir un nivell elevat de protecció de la salut humana.

Article 36

Accés als serveis d'interès econòmic general

La Unió reconeix i respecta l'accés als serveis d'interès econòmic general, tal com disposen les legislacions i pràctiques nacionals, de conformitat amb els Tractats, amb la finalitat de promoure la cohesió social i territorial de la Unió.

Article 37

Protecció del medi ambient

En les polítiques de la Unió s'han d'integrar i garantir, de conformitat amb el principi de desenvolupament sostenible, un nivell elevat de protecció del medi ambient i la millora de la seva qualitat.

Article 38

Protecció dels consumidors

En les polítiques de la Unió s'ha de garantir un nivell elevat de protecció dels consumidors.

TÍTOL V

CIUTADANIA

Article 39

Dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions al Parlament Europeu

1. Qualsevol ciutadà de la Unió té dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions al Parlament Europeu a l'Estat membre en què resideixi, en les mateixes condicions que els nacionals de l'Estat esmentat.
2. Els diputats al Parlament Europeu són elegits per sufragi universal lliure, directe i secret.

Article 40

Dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions municipals

Qualsevol ciutadà de la Unió té dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions municipals de l'Estat membre en què resideixi, en les mateixes condicions que els nacionals de l'Estat esmentat.

Article 41

Dret a una bona administració

1. Qualsevol persona té dret que les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió tractin els seus assumptes imparcialment i equitativament i dins d'un termini raonable.
2. Aquest dret inclou en particular:
 - a) el dret de qualsevol persona a ser escoltada abans que es prengui en contra seu una mesura individual que l'afecti desfavorablement;
 - b) el dret de qualsevol persona a accedir a l'expedient que la concerneixi, dins del respecte dels interessos legítims de la confidencialitat i del secret professional i comercial;
 - c) l'obligació que incumbeix a l'Administració de motivar les seves decisions.
3. Qualsevol persona té dret a la reparació per la Unió dels danys causats per les seves institucions o pels seus agents en l'exercici de les seves funcions, de conformitat amb els principis generals comuns als drets dels estats membres.
4. Qualsevol persona es pot adreçar a les institucions de la Unió en una de les llengües dels Tractats i n'ha de rebre una contestació en aquesta mateixa llengua.

Article 42

Dret d'accés als documents

Qualsevol ciutadà de la Unió i qualsevol persona física o jurídica que resideixi o tingui el seu domicili social en un Estat membre té dret a accedir als documents de les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió, sigui quin sigui el seu suport.

Article 43

El Defensor del Poble Europeu

Qualsevol ciutadà de la Unió i qualsevol persona física o jurídica que resideixi o tingui el seu domicili social en un Estat membre té dret a sotmetre al Defensor del Poble Europeu els casos de mala administració en l'actuació de les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió, a exclusió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en l'exercici de les seves funcions jurisdiccionals.

Article 44

Dret de petició

Qualsevol ciutadà de la Unió i qualsevol persona física o jurídica que resideixi o tingui el seu domicili social en un Estat membre té el dret de petició davant el Parlament Europeu.

Article 45

Llibertat de circulació i de residència

1. Qualsevol ciutadà de la Unió té dret a circular i residir lliurement en el territori dels estats membres.
2. Es pot concedir llibertat de circulació i de residència, de conformitat amb el que disposen els Tractats, als nacionals de tercers països que resideixin legalment en el territori d'un Estat membre.

Article 46

Protecció diplomàtica i consular

Qualsevol ciutadà de la Unió es pot acollir, en el territori d'un tercer país en què no estigui representat l'Estat membre del qual sigui nacional, a la protecció de les autoritats diplomàtiques i consulars de qualsevol Estat membre, en les mateixes condicions que els nacionals d'aquest Estat.

TÍTOL VI

JUSTÍCIA

Article 47

Dret a la tutela judicial efectiva i a un jutge imparcial

Qualsevol persona de la qual hagin estat violats els drets i les llibertats garantits pel dret de la Unió té dret a la tutela judicial efectiva respectant les condicions que estableix aquest article.

Qualsevol persona té dret que la seva causa sigui escoltada equitativament i públicament i dins d'un termini raonable per un jutge independent i imparcial, establert prèviament per la llei. Qualsevol persona es pot fer aconsellar, defensar i representar.

S'ha de prestar assistència jurídica gratuïta als qui no disposin de recursos suficients sempre que aquesta assistència sigui necessària per garantir l'efectivitat de l'accés a la justícia.

Article 48

Presumpció d'innocència i drets de la defensa

1. Qualsevol acusat es presumeix innocent mentre la seva culpabilitat no hagi estat declarada legalment.
2. Es garanteix a qualsevol acusat el respecte dels drets de la defensa.

Article 49

Principis de legalitat i de proporcionalitat dels delictes i les penes

1. Ningú no pot ser condemnat per una acció o una omisió que, en el moment en què hagi estat comesa, no constitueixi una infracció segons el dret intern o el dret internacional. De la mateixa manera, no es pot imposar una pena més greu que l'aplicable en el moment en què la infracció hagi estat comesa. Si amb posterioritat a aquesta infracció la llei disposa una pena més lleu, s'hi ha d'aplicar aquesta.

2. Aquest article no impedeix el judici i el càstig d'una persona culpable d'una acció o una omisió que, en el moment en què hagi estat comesa, sigui constitutiva de delictes segons els principis generals reconeguts pel conjunt de les nacions.

3. La intensitat de les penes no ha de ser desproporcionada en relació amb la infracció.

Article 50

Dret a no ser jutjat o condemnat penalment dues vegades per la mateixa infracció

Ningú no pot ser jutjat o condemnat penalment per una infracció respecte de la qual ja hagi estat absolt o condemnat en la Unió mitjançant una sentència penal ferma de conformitat amb la llei.

TÍTOL VII

DISPOSICIONS GENERALS QUE REGEIXEN LA INTERPRETACIÓ I L'APLICACIÓ DE LA CARTA

Article 51

Àmbit d'aplicació

1. Les disposicions d'aquesta Carta estan dirigides a les institucions, als òrgans i als organismes de la Unió, dins del respecte del principi de subsidiarietat, així com als estats membres únicament quan apliquin el dret de la Unió. Per consegüent, aquests han de respectar els drets, han d'observar els principis i n'han de promoure l'aplicació, d'acord amb les seves competències respectives i dins dels límits de les competències que els Tractats atribueixen a la Unió.

2. Aquesta Carta no amplia l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió més enllà de les competències de la Unió, ni crea cap competència o missió noves per a la Unió, ni modifica les competències i missions que defineixen els Tractats.

Article 52

Abast i interpretació dels drets i principis

1. Qualsevol limitació de l'exercici dels drets i les llibertats que reconeix aquesta Carta l'ha d'establir la llei i ha de respectar el contingut essencial d'aquests drets i llibertats. Dins del respecte del principi de proporcionalitat, només es poden introduir limitacions quan siguin necessàries i responguin efectivament a objectius d'interès general reconeguts per la Unió o a la necessitat de protecció dels drets i les llibertats dels altres.

2. Els drets reconeguts per aquesta Carta que constitueixen disposicions dels Tractats s'han d'exercir en les condicions i dins dels límits determinats per aquests.

3. En la mesura que aquesta Carta contingui drets que corresponguin a drets garantits pel Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, el

seu sentit i abast són iguals als que els confereix el Conveni esmentat. Aquesta disposició no obsta perquè el dret de la Unió concedeixi una protecció més extensa.

4. En la mesura que aquesta Carta reconegui drets fonamentals resultants de les tradicions constitucionals comunes als estats membres, els drets esmentats s'han d'interpretar en harmonia amb aquestes tradicions.

5. Les disposicions d'aquesta Carta que continguin principis es poden aplicar mitjançant actes legislatius i executius adoptats per les institucions, pels òrgans i pels organismes de la Unió, i per actes dels estats membres quan apliquin el dret de la Unió, en l'exercici de les seves competències respectives. Només es poden al·legar davant un òrgan jurisdiccional pel que fa a la interpretació i al control de la legalitat dels actes esmentats.

6. S'han de tenir plenament en compte les legislacions i pràctiques nacionals segons el que especifica aquesta Carta.

7. Les explicacions elaborades per guiar en la interpretació d'aquesta Carta les han de tenir en compte degudament els òrgans jurisdiccional de la Unió i dels estats membres.

Article 53

Nivell de protecció

Cap de les disposicions d'aquesta Carta no es pot interpretar com a limitadora o lesiva dels drets humans i les llibertats fonamentals reconeguts, en el seu àmbit d'aplicació respectiu, pel dret de la Unió, el dret internacional i els convenis internacionals dels quals són part la Unió o tots els estats membres, i en particular el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, així com per les constitucions dels estats membres.

Article 54

Prohibició de l'abús de dret

Cap de les disposicions d'aquesta Carta no es pot interpretar en el sentit que impliqui un dret qualsevol a dedicar-se a una activitat o a fer un acte tendent a la destrucció dels drets o les llibertats que reconeix aquesta Carta o a limitacions més àmplies d'aquests drets i llibertats que les que preveu aquesta Carta.

*

* *

El text *supra* recull, adaptant-la, la Carta proclamada el 7 de desembre de 2000, que substitueix a partir del dia de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

⁽¹⁾ Posteriorment, la República de Bulgària, la República Txeca, la República d'Estònia, la República de Croàcia, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, Hongria, la República de Malta, la República d'Àustria, la República de Polònia, Romania, la República d'Eslovènia, la República Eslovaca, la República de Finlàndia i el Regne de Suècia van passar a ser membres de la Unió Europea.

(²) Aquesta referència és indicativa. Per a una informació més àmplia, vegeu les taules de correspondències entre l'antiga i la nova numeració dels Tractats.

(³) Posteriorment, la República de Bulgària, la República Txeca, el Regne de Dinamarca, la República d'Estònia, Irlanda, la República Hel·lènica, el Regne d'Espanya, la República de Croàcia, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, Hongria, la República de Malta, la República d'Àustria, la República de Polònia, la República Portuguesa, Romania, la República d'Eslovènia, la República d'Eslovàquia, la República de Finlàndia, el Regne de Suècia i el Regne Unit de Gran Bretanya i d'Irlanda del Nord van passar a ser membres de la Unió Europea.

(⁴) Aquesta referència és indicativa. Per a una informació més àmplia, vegeu les taules de correspondències entre l'antiga i la nova numeració dels Tractats.

(*¹) Article introduït per la Decisió 2008/79/CE, Euratom (DO L 24, de 29.1.2008, p. 42).

(⁵) De conformitat amb l'Acta d'adhesió de 9 de desembre de 2011, la República de Croàcia ha passat a ser membre de la Unió Europea des d'aleshores.

(⁶) Aquesta disposició s'aplica també sense perjudici de l'article 4 de l'Acta d'adhesió de 9 de desembre de 2011.

(⁷) “(...) *es desprèn que al dret creat pel Tractat, nascut d'una font autònoma, no s'hi pot oposar, per raó de la seva naturalesa original específica, una norma interna, sigui quina sigui aquesta, davant els òrgans jurisdiccionals, sense que al mateix temps aquell perdi el seu caràcter comunitari i es posi en dubte la base jurídica mateixa de la Comunitat*”.

(*²) Aquestes dues taules procedeixen de les taules que figuren a l'article 5 del Tractat de Lisboa, sense la columna central que recollia la numeració intermèdia que conté el Tractat de Lisboa.